

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA POPRAD

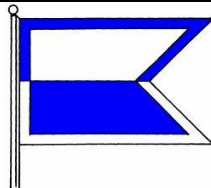
PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Poprad na roky 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Poprad, mesto Poprad – ŠÚJ SK0416523381
Územný plán mesta schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Poprad	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj:	Prešovský
Okres:	Poprad
Región:	Tatry
Poloha:	49°03'24"S 20°17'51"V
Nadmorská výška:	672 m n. m.
Rozloha:	63,11 km ² (6 311 ha)
Počet obyvateľov:	49 430 (31. 12. 2021)
Hustota obyvateľstva:	783,24 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	058 01
ŠÚJ	523381
EČV	PP
Tel. predvoľba	+421 - 52
Oficiálne adresy	
Adresa:	Mestský úrad, Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 058 01 Poprad
Web:	www.poprad.sk
E-mail:	podatelna@msupoprad.sk
Telefón:	052 / 716 71 11, 716 72 02, 716 72 03

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POPRAD	14
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA	15
2.1. HISTÓRIA MESTA	15
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	16
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	23
2.4. DOPRAVA	27
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	48
2.6. OBYVATELSTVO	61
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	72
2.8. BÝVANIE	74
2.9. PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	77
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	82
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	94
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	98
2.13. ŠPORT	101
2.14. KULTÚRA	104
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	109
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	110
2.17. CESTOVNÝ RUCH	111
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA A FINANČNÉ ZDRAVIE MESTA POPRAD	120
2.19. SAMOSPRÁVA	125
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	127
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	130
3 SWOT ANALÝZY	131
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	133
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	136
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	138
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	140
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	141
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	144
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	146
3.8 KULTÚRA	148
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	150
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	152
3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA	154
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIELOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA POPRAD	156
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POPRAD	160
4 VÍZIA A POSLANIE MESTA POPRAD	161
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	168
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POPRAD	181
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	182
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	182
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	183
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	184
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	185
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	186
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	186
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	187
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	188
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	188
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	189
6 MERATEENÉ INDIKÁTORY	189
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	189
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	190
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	191
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	192
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	192
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	193
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	194
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	195
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	195
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	196
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POPRAD	198
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR MESTA POPRAD	199
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	200

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	202
8 AKČNÝ PLÁN	203
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	203
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	205
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	206
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	208
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	209
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	211
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	213
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	214
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	215
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	216
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	216
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POPRAD	218
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	219
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	223
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	225
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	226
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	228
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	229
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	230
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	231
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	233
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	234
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	235
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	236
10 ZÁVER	238
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	238

ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja v zmysle klasifikácie COFOG a prenesených a originálnych kompetencií samospráv. Je prostriedkom na naplnenie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta Poprad. PHRSR sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni kompaktného regiónu, s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta **Poprad**, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný. Tento dokument je **aktualizáciou** Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Poprad na roky 2016-2022 s výhľadom do roku 2040.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- PHRSR Poprad na obdobie 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040
Forma spracovania	- členmi pracovných skupín - členmi komisií - poslancami MZ - s pomocou externých odborníkov (spolupráca).
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny a kooperačné rady boli zložené z vedenia samosprávy, zamestnancov MsÚ poslancov MsÚ a komisií, podnikateľských subjektov v rámci regiónu - TATRAVAGONKA a.s., WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r. o., Hengstler, s.r.o., TMR a.s., HIROPRO, spol. s r.o. Inštitút manažérskych systémov, EF UMB so sídlom v Poprade, spracovania PHRSR sa zúčastnili aj organizácie v rámci neziskového sektora : OOCR Región Vysoké Tatry, ZCR Vysoké Tatry, o.z., Slovenský Červený kríž územný spolok Poprad,
Obdobie spracovania	- PHRSR Poprad bol spracovaný v priebehu roka 2022 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipália 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania - PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2022											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipália 2012

Stratégia PHRSR bola spracovaná na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), ktorá definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu alebo obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu PHRSR. Pri spracovaní programu boli integrovaným spôsobom rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			

Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	nie	nie	nie
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	nie	nie	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Stratégia PHRSR je integrovanou súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta
- Územný plán mesta,
- Komunitné plány sociálnych služieb,
- Programy odpadového hospodárstva,
- Viacročný rozpočet
- Odvetvové koncepcie (energetická, športu, školstva, kultúry, ...),
- Relevantné koncepčné materiály samosprávy VZN,

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov, ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Plán obnovy - je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobíchať životnú úroveň priemeru EÚ a pomôcť napraviť bezprostredné hospodárske a sociálne škody, ktoré spôsobila pandémia koronavírusu, podporiť obnovu hospodárstva a vybudovať lepšiu budúcnosť pre ďalšie generácie.
- Operačný program Slovensko
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030 spracovaný podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001

- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

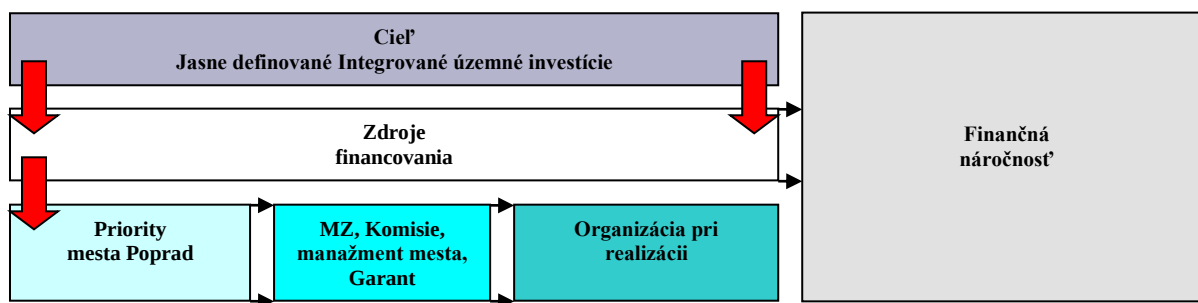
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Stratégie PHRSR je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia mesta Poprad (manažment, MZ, komisie). Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou stanovených orgánov, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov bola použitá procesná analýza, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí.

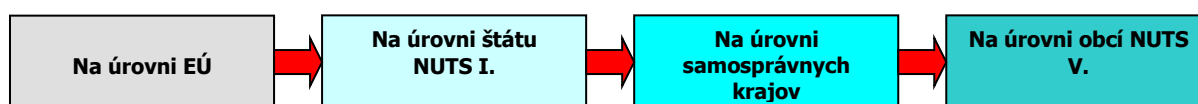
V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtu mesta v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Prešovský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii.

Hlavným zdrojom financovania projektov PHRSR, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých prioritných aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne s určením približnej výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory sa mesto Poprad zameralo na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec. Základný princíp výberu projektov bol postavený na integrovanom prístupe.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov, neziskových a ziskových organizácií postupuje mesto Poprad podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich ostatných úloh majú mestá a obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programového obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Poprad nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní PHRSR boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Mesto Poprad má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa

2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa

3. Prepojenejšia Európa

4. Sociálnejšia Európa

5. Európa bližšie k občanom.

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky

súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorit SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie

	plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji mesta Poprad možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, kultúry, telesnej kultúry, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne mesto Poprad stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy a situácie okolo COVID - 19. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR Poprad integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, integruje opatrenia a priority PHRSR Prešovského samosprávneho kraja, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR Poprad 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040 nadväzuje na predchádzajúce strategické dokumenty mesta, územný plán, komunitný plán sociálnych služieb, sektorové koncepcné materiály a viacročný rozpočet. PHRSR integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

Mesto Poprad je jadrovým mestom územia udržateľného mestského rozvoja „Poprad-Svit-Kežmarok“. Integrovaný prístup PHRSR spočíva v nadväznosti dokumentu na stratégiu rozvoja územia UMR. Územie udržateľného mestského rozvoja (ďalej len „územie UMR“) je územie jadrového mesta a obcí jeho zázemia, v ktorom prebiehajú intenzívne interakcie a medzikomunálna spolupráca a implementácia spoločnej stratégie zabezpečuje efektívne využitie rozvojového potenciálu a riešenie problémov. Územie udržateľného mestského rozvoja „Poprad-Svit-Kežmarok“ tvorí územie mesta / súmestia „Poprad-Svit-Kežmarok-Vysoké Tatry“ a týchto navzájom katastrálne susediacich miest a obcí: Batizovce, Gerlachov, Gánovce, Veľký Slavkov, Nová Lesná, Stará Lesná, Veľká Lomnica,

Huncovce, Malý Slavkov, Ľubica, Mlynčeky, Stráne pod Tatrami. Uvedené samosprávy uvedomujú si zodpovednosť za rozvoj územia udržateľného mestského rozvoja, ako aj rozvoj územia Prešovského kraja, a zdôrazňujú dôležitosť a nevyhnutnosť spolupráce a partnerského prístupu v procese prípravy Integrovannej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja „Poprad-Svit-Kežmarok“ a tým aj Integrovannej územnej stratégie Prešovského kraja, uzatvorili Memorandum o spolupráci na príprave Integrovannej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja „Poprad-Svit-Kežmarok“. Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja (ďalej len „IÚS UMR“) je nástrojom na podporu využitia rozvojového potenciálu a riešenia spoločných problémov jadrového mesta a jeho zázemia tvoriace územie udržateľného mestského rozvoja. Je spoločnou stratégiou územia UMR. Integrovaná územná stratégia (ďalej aj „IÚS“) je komplexná rozvojová stratégia územia integrujúca všetky aspekty rozvoja a rozvojové aktivity v území. IÚS je základnou stratégiou pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ, ako sú integrované územné investície. Integrované územné investície (ďalej aj „IÚI“) sú jedným z kľúčových finančných nástrojov implementácie IÚS. Investície, ktoré získajú podporu z jedného alebo viacerých fondov, jedného alebo viacerých programov alebo z viac ako jednej priority toho istého programu, sa môžu realizovať ako IÚI. Nástroj IUI nahrádza systém dopytovo orientovaných výziev, avšak nevylučuje ich využitie v špecifických prípadoch.

IÚS UMR „Poprad-Svit-Kežmarok“ bude schvaľovať Kooperačná rada UMR „Poprad-Svit-Kežmarok“ po predchádzajúcom prerokovaní návrhu IÚS UMR „Poprad-Svit-Kežmarok“ so všetkými zúčastnenými stranami tohto memoranda, ktoré budú mať právo sa k návrhu IÚS UMR „Poprad-Svit-Kežmarok“ vyjadriť a predložiť svoje návrhy a pripomienky. Na schválenie IÚS UMR „Poprad-Svit-Kežmarok“ sa nevyžaduje súhlas obecného, či mestského zastupiteľstva každej zúčastnenej strany.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú miestna samospráva mesta Poprad, obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie v pôsobnosti mesta, záujmové skupiny obyvateľov, mimovládne organizácie, podnikateľské subjekty. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Definovanie hlavných aktérov rozvoja v zmysle integrovaného prístupu

Mesto Poprad, podnikateľský sektor, TATRAVAGONKA a.s., WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r. o., Hengstler, s.r.o., OOCR Región Vysoké Tatry, TMR a.s., Slovenský Červený kríž územný spolok Poprad, HIROPRO, spol. s r.o. Inštitút manažérskych systémov, EF UMB so sídlom v Poprade, ZCR Vysoké Tatry, o.z., atď..

Definovanie dotknutej verejnosti

Vzhľadom na geografický rozmer predkladaného dokumentu sa pod dotknutou verejnosťou chápu všetci obyvatelia samosprávy Poprad, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území mesta, ako aj dotknuté orgány štátnej správy a samosprávy.

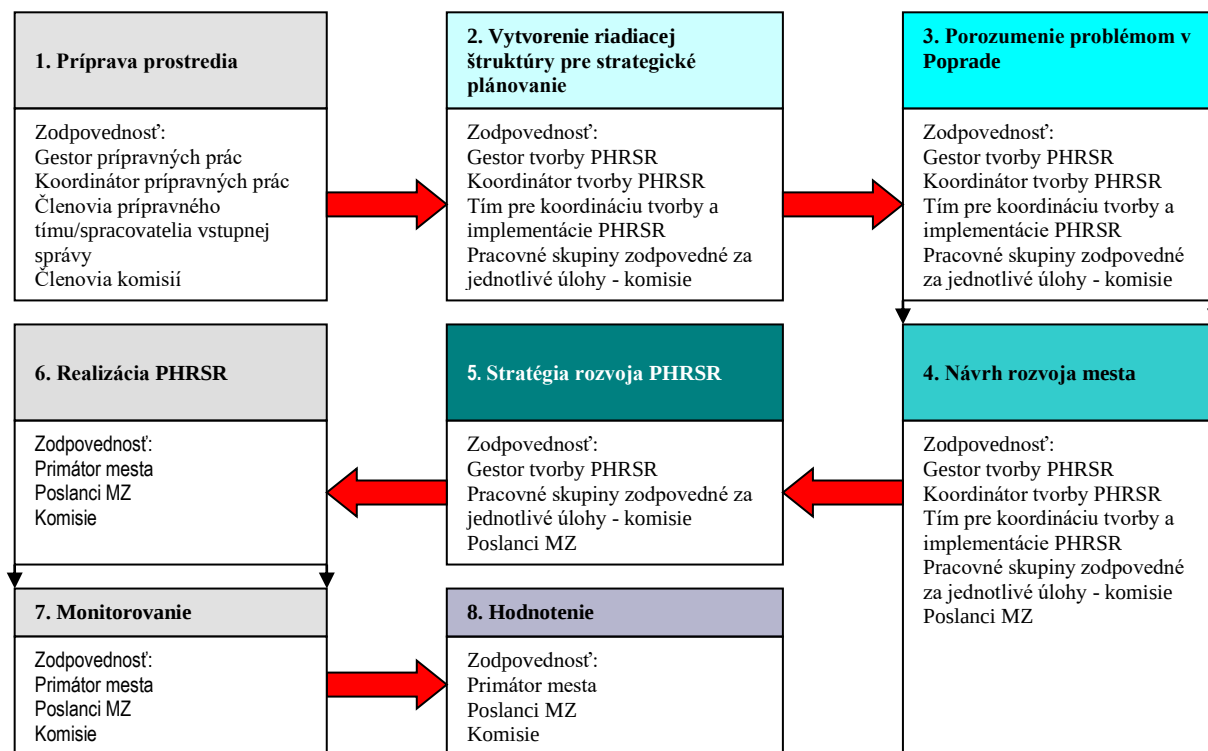
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Fondov a Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v meste Poprad. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob formovania ďalších štruktúr. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.
3	Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok mesta Poprad. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj mesta Poprad v jednotlivých oblastiach.
4	Hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja v zmysle integrovaných prístupov, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR - MZ mesta Poprad.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR.
7	Priebežné vyhľadávanie a zapájanie partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.
8	Pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR. Analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad
2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA

Z hľadiska administratívneho členenia je mesto Poprad súčasťou okresu Poprad a súčasťou Vyššieho územného celku Prešov.

Základná charakteristika mesta Poprad (k 31.12.2021)	
Kód mesta	523381
Názov okresu	Poprad
Názov kraja	Prešovský
Štatút obce	mesto
PSČ	058 01
Telefónne smerové číslo	+421 - 52
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1256
Nadmorská výška obce - mesta v m	672
Celková výmera územia mesta [km ²]	63,11
Hustota obyvateľstva na km ²	783,24
Zdroj: ŠÚ SR	

Sociálno-ekonomický a geografický význam mesta vyplýva z jeho výhodnej dopravnej polohy na ceste medzinárodného významu E50 a hlavným železničným ťahom Košice-Bratislava s prepojením na ČR a Ukrajinu, ako aj leteckého spojenia, ktoré obstaráva medzinárodné letisko Poprad Tatry (patrí medzi najvyššie položené medzinárodné letiská v Európe – 718 m n. m.) (PHSR Poprad, 2014).

	okres	obyvateľstvo	hustota	rozloha v km2	nadmorská výška	súradnice	prv. písomná zmienka
Poprad	PP	50998	783,24	63,11	672	49°03'24"S 20°17'51"V	1256

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Poprad leží v Popradskej kotline, ktorá je súčasťou Podtatranskej kotliny, medzi Vysokými a Belianskymi Tatrami (na severe), Levočskými vrchmi (na východe), Kozími chrbtami (na juhu) a Štrbským rozvodím (na západe), na rovnomennej rieke Poprad. Obklopené je poľnohospodárskymi pozemkami, ktoré prechádzajú do súvislých lesných komplexov. Po väčšinu roka v Poprade vane západný vietor. V roku 1950 mal Poprad 11 000 obyvateľov, v roku 2004 ich mal už 54 589. Na území mesta boli vybudované tri sídliská: Banícka, Juh (najväčšie, časti Juh I-VI) a Západ (časti I-III). Dnešné mesto Poprad sa skladá z piatich bývalých hornospíšskych miest a jednej bývalej osady (štatút mesta aj ÚGKK SR ich označuje ako "časti mesta"): Staré Mesto (Poprad (v užšom zmysle slova)), Matejovce, Spišská Sobota, Stráže pod Tatrami, Veľká a Kvetnica (22.5.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

2.1 HISTÓRIA MESTA

Okolie mesta bolo osídlené už v praveku. Svedčí o tom aj nález travertínového odliatku lebečnej dutiny neandertálskeho človeka v neďalekých Gánovciach v roku 1926. Na tunajšom území tu žil človek potom nepretržite – potvrdzujú to nálezy z kamennej i bronzovej doby. Nálezy z roku 2006 potvrdili prítomnosť germánskych Vandalov na tomto území. Historické obdobie sa začína v polovici 13. storočia, kedy sa datujú prvé písomné zmienky o meste a o jeho terajších mestských častiach. V roku 1256 sa prvý raz objavuje písomná zmienka o Poprade ako o samostatnej obci osídlenej nemeckými prisťahovalcami. Začiatky historického Popradu, však spadajú až k roku 1209, kedy sa názov „Poprad“ vyskytol v najstaršej listine týkajúcej sa územia Spiša, v ktorej kráľ Ondrej II. dal istému prepoštovi Adolfovi a jeho sestre rozsiahle územia na Spiši ležiace nad Popradom. Podľa legendy už v tomto období sa tu prejavoval kult svätého Egídia, ktorému tu bola zasvätená kaplnka. V roku 1276 dnešný Poprad pozostával ešte z dvoch od seba nezávislých obcí: z Popradu a z Nemeckej Vsi, ktoré neskôr splynuli. Poprad spočiatku ako malá obec ležiaca na križovatke dôležitých obchodných ciest sa vyvíjal v tieni okolitých obcí, najmä Spišskej Soboty. V čoraz väčšej miere sa tu usídľovali nemeckí kolonisti, o čom svedčí i názov najstaršieho mestiečka Popradzaza (Saský Poprad); v neskoršom období dostal čisto nemecké pomenovanie Deutschendorf, ktoré sa používalo až do 17. storočia. V polovici 14. storočia sa Poprad spolu s ďalšími spišskými obcami stal súčasťou provincie 24 spišských miest, s ktorou sa v roku 1412 dostal do tzv. poľského zálohu. Po skončení zálohu v roku 1772 patrilo Poprad do provincie 16 spišských miest, kde zostal až do roku 1876. Ešte v 18. storočí mu bolo udelené trhové právo. Už v 16. a 17. storočí nastal hospodársky rast mesta, ktorý podnietil

usadzovanie sa slovenského obyvateľstva a zosilňovanie poľského vplyvu. Pôvodne poľnohospodársky charakter mesta sa menil; v roku 1692 tu bola založená papierená, najstaršia remeselná fabrika. Významný prínos pre rozvoj mesta znamenalo v roku 1871 otvorenie Košicko-bohumínskej železnice, ktorá sa stala hlavnou hybnou silou hospodárskeho rastu a natrvalo naštartovala prosperitu Popradu na úkor Spišskej Soboty a blízkeho Kežmarku. S objavovaním a postupným sprístupňovaním Vysokých Tatier mesto začalo ťažiť z cestovného ruchu (prispelo k tomu i otvorenie elektrickej železnice v rokoch 1908 – 1912). 1. januára 1923 sa na základe Vládneho nariadenia č. 257/1922 stala z mesta so zriadeným magistrátom veľká obec Poprad a v roku 1927 sa Poprad stal sídlom novozriadeného okresu. V období druhej svetovej vojny sa Poprad stal strediskom protifašistického odboja. Smutne vyznieva skutočnosť, že počas tzv. slovenského štátu bol v roku 1942 v meste zriadený zberný tábor, do ktorého boli zhromažďovaní Židia určení na vysťahovanie a už 25. marca v tomto roku odišiel z Popradu prvý židovský transport do Osvienčimu. Poprad bol oslobodený 28. januára 1945. Po skončení vojny nastal rozvoj mesta, podporený pripojením okolitých obcí a vytvorením mestskej aglomerácie s mestskými časťami – Spišská Sobota a Veľká boli pripojené v roku 1945, Stráže pod Tatrami v r. 1960 a Matejovce v roku 1974. Rozbehla sa mohutná priemyselná výroba (vagóny, elektrické spotrebiče), napredoval aj potravinársky priemysel. V súčasnosti predstavuje Poprad moderne sa rozvíjajúce mesto, známe i za hranicami krajiny. V roku 2006 bolo kandidátskym mestom na usporiadanie zimných olympijských hier (20.5.2022., <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Vymedzenie územia

Mesto je administratívnym a hospodárskym centrom a vstupnou bránou do Vysokých Tatier. Je druhým najľudnatejším mestom Prešovského kraja, na 1 km² pripadá 800 obyvateľov. Leží v juhozápadnej časti Popradskej kotliny na oboch stranách rieky Poprad. Kataster má nepravidelný hviezdicový tvar s rozlohou 63,05 km². Na sever od mesta sa rozprestiera masív Vysokých a Belianskych Tatier, na východ Levočské pohorie, na juh nízka pahorkatina Kozích chrbtov a na západ pahorkatina Štrbského rozvodia. Masív Vysokých Tatier prevyšuje kotlinu o 2000 m a vytvára mestu nádhernú kulisu. Priemerná ročná teplota je 5,90 °C, priemerné množstvo zrážok je 620 mm. Chotár je zväčša odlesnený, súvislý lesný porast je len na Vikartovskej hrasti. Na nej zasahuje do chotára štátna prírodná rezervácia Hranovnická dubina. Pri vodných tokoch sú menšie plochy lesa a vlhkej močaristej vegetácie (jelša, vrba a i.). Fauna - v rieke Poprad žijú ryby, vyskytuje sa vydra riečna, v lesoch hlavne tetrov, holňiak a jariabok. Súčasťou Popradu sú mestské časti Spišská Sobota, Veľká, Stráže pod Tatrami, Matejovce. Tieto pred zlúčením tvorili samostatné mestečká s vlastnou bohatou históriou, ktoré sa vyvíjali na ploche 5 - 6 km², pričom vzdialenosť mestečiek od seba nebola väčšia ako 1 km. Koncom 19. stor. boli vybudované v blízkosti Popradu klimatické kúpele Kvetnica (15.9.2021, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_321c1779-69c5-4db6-b70b-98afd2abc958).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Celkove je v okrese Poprad zastúpených až 8 z 13 základných typov eróznodenučného reliéfu vyčlenených v rámci celej Slovenskej republiky (Mazúr, Činčura, Kvitkovič, 1980 in Atlas krajiny SR, 2002). Veľhorský reliéf hôľny, glaciálnohôľny až glaciálny je typický pre masív Tatier a pre najvyššie časti hrebeňa Nízkych Tatier, napr. v okolí Kráľovej hole, Strednej hole. Veľhorský reliéf je plošne druhý najrozšírenejší v okrese Poprad. Zaberá okolo 23 % územia. Relatívne rozšírený (okolo 18 %) je tiež vysočinový podhôľny reliéf. Typický je najmä pre Nízke Tatry, vyskytuje sa aj v južných okrajových úsekoch Západných Tatier, v Belianských Tatrách a aj v Kozích chrbtoch. Takmer 28 % plochy územia tvorí reliéf kotlinových pahorkatín, ktorý je typický pre Podtatranskú a Hornádsku kotlinu, vyskytuje sa aj v Podtatranskej brázde. Je najrozšírenejším typom reliéfu v okrese. Hornatinový reliéf (okolo 4 %) sa vyskytuje v malej časti Kozích chrbtov a Slovenského raja. Vrchovinový reliéf (okolo 8 %) sa vyskytuje v Kozích chrbtoch, ale aj v okrajových (severných) častiach Nízkych Tatier, v Podtatranskej brázde. Reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín je vyvinutý na asi 16 % plochy okresu. Typický je pre Tatranské podhorie (lemuje Tatry od juhu) a Vrbovskú pahorkatinu (východne od Popradu), ktoré patria do Podtatranskej kotliny. Vyvinutý je aj v

Kozích chrbtoch (podcelok Važecký chrbát) a Nízkych Tatrách (v častiach Priehyba a Predná hoľa). Reliéf erózných brázd (takmer 2 %) je vyvinutý v časti Nízkych Tatier (Teplická kotlina) a pri západnom okraji Hornádskej kotliny resp. Vikartovskej priekopy – v okolí Liptovskej Tepličky a Vikartoviec. Najmenšiu plochu tvorí reliéf rovín a nív (cca 1 %) vyvinutý v nive rieky Poprad v okolí Popradu (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Centrálna časť okresu leží v Popradskej kotline, ktorá je zo severu lemovaná Vysokými Tatrami a Belianskymi Tatrami, na juhu čiastočne zasahuje do Kozích chrbtov, Nízkych Tatier, Hornádskej kotliny a do Slovenského raja. Popradská kotlina má prevažne málo členitý reliéf. Nízke plošiny sa striedajú s plytkými dolinami a rovinami. V našich najkrajších veľhorách, Vysokých Tatrách, sa nachádza najvyšší vrch Slovenska Gerlachovský štít (2655 m n. m.). Najnižší bod okresu je pri výtoku Hornádu z okresu v katastri obce Spišský Štiavnik (545 m n. m.). Vysoké a Belianske Tatry majú vysokohorský ľadovcový reliéf. V poklesnutých kotlinách je pahorkatinový reliéf s dlhými ľadovcovými riečnymi kužeľmi pod Vysokými Tatrami. Obe kotliny oddeľuje vyzdvihnutá hrásť Kozích chrbtov. V Belianskych Tatrách a v Slovenskom raji je vďaka vápencom krasový reliéf. Kotliny patria do mierne teplej, pohoria do chladnej klimatickej oblasti. Vysoké Tatry sú našim najchladnejším územím s prudkými zmenami počasia a s najvyšším ročným úhrnom zrážok. Väčšinu územia odvodňuje rieka Poprad s prítokom Biela, len menšiu časť na juhu rieka Hornád. Z povrchových vôd sú zaujímavé tatranské ľadovcové jazerá - plesá. Väčšinu územia okresu pokrývajú hnedé lesné pôdy kambizeme, len vo vápencoch a dolomitoch Belianskych Tatier, Slovenského raja, Kozích chrbtov a Nízkych Tatier vznikli rendziny. Vyššie tatranské polohy kryjú podzoly a najvyššie rankre a litozeme. Riečne toky sprevádzajú nívne pôdy fluvizeme (9.9.2021, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_56ae5995-23fc-43ec-b242-99bd14c175f6). Najnižším bodom je Hornádska kotlina medzi Spišským Štiavnikom a Betlanovcami (okolo 552 m n. m.). Najväčšia dĺžka územia (v smere V – Z) je asi 36 km a najväčšia šírka (v smere S – J) je asi 50 km (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Geologické pomery

Geologická stavba územia je zložitá. Mesto Poprad leží v Popradskej kotline, na okraji juhovýchodnej časti. Dno Popradskej kotliny tvorí vnútrokarpatský flyš a pod ním sa pravdepodobne nachádzajú krížňanský a chočský príkrov. Riečnoľadovcové usadeniny tvoria súvislý pás na celom predpolí Vysokých Tatier a majú hrúbku od 30 - 50 m. Na južnom okraji Popradskej kotliny sa v podloží nachádzajú bazálne zlepenice, ktoré vo vyšších polohách prechádzajú do pieskovcov. V sérii ílovitých bridlíc sú stopy pyritu a vrstvičiek uhlia (vo Vyšnej Šuňave) a tiež vrstvy mangánových rúd, najhrubšie sú pri Kišovciach a Švábovciach, kde sa v minulosti ťažili. Na týchto vrstvách leží typický flyš, ktorého hrúbka je až 1200 m. Vysoké Tatry tvoria žuly, na okraji sú morény. Belianske Tatry a Slovenský raj sa vyznačujú najmä druhotnými dolomitmi a vápencami. V Kozích chrbtoch a Nízkych Tatrách vystupuje melafýrová séria s druhotnými pieskovecami, bridlicami, kremencami a vápencami (9.9.2021, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_56ae5995-23fc-43ec-b242-99bd14c175f6).

Jadrové pohoria sú na území okresu Poprad zastúpené pohorím Tatry, tvorené horstvami Vysoké, Belianske Tatry a čiastočne aj Západné Tatry. Pohorie Tatry má asymetrickú stavbu jadra. Obalové sekvencie a príkrovy na južnej strane poklesli, takže kryštalinické jadro je tu odkryté. Kryštalinikum jadra buduje podstatnú časť Západných Tatier a Vysokých Tatier. Belianske Tatry sú budované dominantne krížňanským príkrovom (veporikom, staršie označenie spodný subtatranský príkrov), teda komplexom sedimentárnych, najmä karbonatických hornín. Kryštalinické jadro v Belianskych Tatrách nevystupuje. Kryštalinické jadro, budujúce Západné Tatry a Vysoké Tatry je tvorené prevažne granitoidmi, prevládajú najmä biotitické tonality až granodiority, obzvlášť vo Vysokých Tatrách, najmenej sú zastúpené leukokrátne granitoidy, nachádzajú sa iba v Západných Tatrách. Obalová sekvencia tatrika, označovaná aj ako vysokotatranská sekvencia (autochtónne mezozoikum) vystupuje v nadloží kryštalinika a v podloží subtatranských príkrovov na S strane Západných a Vysokých Tatier. Sedimentárna sekvencia obalového mezozoika začína kopersadskými (medod'olskými) zlepenicami, s úlomkami a obliakmi tatranských žúl. Sedimentárne horniny tatrika sú prevažne vápence, dolomity, sliene a pieskovce. Krížňanský príkrov buduje dominantne Belianske Tatry. Štruktúrne ide o zložené teleso, zložené zo šupín a čiastkových príkrovov, ktorých identifikáciu uľahčuje značná odkrytosť terénu. Tak boli v rámci krížňanského príkrovu (ktorý radíme k veporiku, prípadne podľa staršieho

členenia k fatriku) rozoznané čiastkové príkrovy, na území okresu Poprad napr. čiastkový príkrov Havrana a Bujačieho vrchu. Triasové sedimenty sa začínajú kremencami a verfenským súvrstvom, neskôr nastupuje gutensteinske súvrstvie tvorené lavicovitými vápencami, dolomitmi, bazálnymi brekciami alebo karpatským keuperom. Chočský príkrov (hronikum, staršie označenie vrchný subtatranský príkrov) na území okresu Poprad v Tatrách takmer nevystupuje, nachádza sa mimo hraníc okresu v tektonických troskách, opísaný je však v tektonických oknách Popradskej kotliny (dolina Mlyničnej vody). Priľahlé depresie Tatier (na území okresu Poprad je to Popradská kotlina a Ždiarska brázda) sú vyplnené paleogénnym bazálnym borovským súvrstvom, ktoré reprezentujú zlepenice, brekcie, ako aj dolomitové pieskovce či organodetritické a organogénne vápence. Kvartérne sedimenty Tatier a ich predpolia tvoria predovšetkým glaciálne a glaciofluválne sedimenty (morény, glaciofluválne štrky), ako aj fluválne, resp. proluválne sedimenty (výplavové kužele). Hojné sú i gravitačné svahové sedimenty (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Vysoké Tatry

Vysoké Tatry sa rozprestierajú severozadne od mesta Poprad. V geologickej stavbe Tatier prevládajú žuly a kryštallické bridlice. Pre časť Západných Tatier (skupina Sivého vrchu a Červené vrchy) a pre Belianske Tatry sú charakteristické naopak vápence a dolomity. Žulový masív, dnes odhalený, pôvodne ležal hlboko v zemskej kôre, krytý mäkkšími horninami (tzv. pratatry z konca prvohôr). V priebehu druhohôr a treťohôr bolo územie striedavo zaliate morom, alebo vystupovalo ako ostrov. Formovanie povrchu začína v mladších treťohorách, kedy horotvorné sily vydvihli žulové jadro (predpokladá sa výška zdvihu okolo 3500 m) a činnosť vody ho postupne zbavovala mäkkých hornín. To zaraďuje Tatry medzi geologicky mladé horstvá. Pre porovnanie blízke Spišsko - gemerské rudohorie a Nízke Tatry sa formovali na prelome druhohôr a treťohôr. Hlavným činiteľom konečnej podoby Tatier bola činnosť ľadovcov počas viacnásobného zaľadnenia (ľadová doba v starších štvrtohorách). Po ústupe ľadovcov zhruba pred desaťtisíc rokmi nám zanechali pre Tatry charakteristické prvky - hlboké ľadovcové doliny, morény, plesá, skalné rászochy s množstvom vrcholov, veží, ihiel popretkávaných tesnými sedlami (10.9.2021, <http://www.vysoketatry.com/popis/vhorstva/vhorstva.html>).

Kozie Chrbty

Kozie chrbty sú, podobne ako okolité pohoria, veľmi staré. Lemujú mesto Poprad z juhozápadnej strany. Počas dlhého vývoja sa tu vystriedali mnohé oceány, magmatická a sopečná činnosť, tektonické procesy – vrásnenia aj činnosť zlomov, ale i súš. Pohorie dnes budujú najmä rôzne druhohorné horniny triasového menej jurského veku, predovšetkým vápence, dolomity a dolomitické vápence. Vznikali na bývalom oceánskom dne v období druhohôr, asi pred 200 mil. rokov. Tieto sedimenty sa pri alpínskom vrásnení koncom druhohôr oddeľovali od svojho podložia tvoreného žulovými a premenenými horninami a presúvali sa na rôzne dlhé vzdialenosti od miesta pôvodného výskytu. Nazývajú sa príkrovy. Na tomto území patria jednej z najvýznamnejších príkrovových jednotiek Západných Karpát – chočskému príkrovu. Geológovia ho nazývajú tiež hronikum. Jeho bázu tvoria úlomkovité usadené horniny charakteru pieskovcov, bridlíc a arkóz (pieskovce bohaté na živce). Sú prvohorného – permského veku. Na niektorých miestach v nich vystupujú rozsiahle telesá melafýrov. Tieto staré čadiče sú pozostatkom dávných sopiek z konca prvohôr (Bizubová M., 2020). Kozie chrbty sú súčasťou veporského pásma - zložené z kryštalinického podkladu a obalových sekvencií mladopaleozoického až mezozoického veku. Okrem veporika sa na geologickej stavbe podstatnejšie podieľajú tektonické jednotky hronika a silicika. Od gemerského pásma oddelené margeciansko-lubenickou líniou – horniny gemerského pásma sú presunuté na horniny veporského pásma (20.9.2021, https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/geog/kfg/Studium/predmety_1._stupen/geol_vyvojSR.pdf).

Popradská kotlina

Popradská kotlina predstavuje denudačný zvyšok prevažne flyšových sedimentov usadených v treťohorách (terciér - vek pred 23 až 67 miliónov rokov), v najvyššom priabóne (vek pred 37 – 38 miliónov rokov) a v oligocéne (pred 23 - 38 miliónov rokov). V období stredného a vrchného eocénu (pred 37,2 až 48,6 miliónmi rokov) poklesol západokarpatský blok ako celok a s tým je spojený vznik

sedimentačného priestoru paleogénu podtatranskej skupiny. Medzi Laramskou fázou vrásnenia (Laramská fáza vrásnenia – orogenetický pohyb na hranici kriedy a paleogénu – pred 67 miliónmi rokmi, Orogén – „premiestňovanie hmoty v zemskej kôre, ktoré vedie k vzniku pohorí) a Bartónskou fázou vrásnenia (eocén) bol rozdiel približne 25 miliónov rokov a pretrvával tu kontinentálny suchozemský režim. Paleogénne sedimenty spolu so svojim podloží sú tektonicky porušené. Predpaleogénne zvrásnené a posunuté komplexy boli po oligocéne (pred 23 miliónmi rokov) postihnuté germanotypnou zlomovou tektonikou (germanotypná zlomová tektonika – pohorie s vrásovozlomovou a blokovou stavbou). Počas helvétskej fázy (treťohory, neogén, pred 19 miliónmi rokmi) a mladších fáz alpínskeho orogénu dochádzalo k rozlámaniu kryh. Došlo k vzniku poklesov, prešmykov a horizontálnych pohybů. Kryhy budované plastickejšími horninami (Hutianskym súvrstvom) boli pôsobením tlakov lokálne detailne zvrásnené. V období kvartéru (štvrtohôr) možno preukázať aktivitu neotektonického cyklu v období plenipleistocénu – holocénu (pred 10 000 až 1 800 000 rokmi). Popradská kotlina je v súčasnosti osobitnou neotektonickou makroštruktúrou ohraničenou zlomami. Sú to zlomy – Podtatranský, Gánovský, Popradský, Lendacký, Vojnianský a zlomy Spišskej Magury. Na geologickej stavbe širšieho regiónu sa podieľajú sedimenty paleogénu podtatranskej skupiny, ktoré budujú prakticky celú časť územia, vrátane podložia kvartérnych sedimentov. Len na JZ sem zasahujú permské súbory Hronika (Malužinské súvrstvie). Sú to polohy vulkanoklastík, tholeiitové bazalty a andezity, pestrôfarebné pieskovce, prachovce, ílovité bridlice miestami s konkréciami karbonátov (12.9.2021, http://www.geoparkganovce.sk/neandertalec-geologicka_charakteristika_sirsieho_okolia-uvod.aspx).

Nerastné suroviny

S prihliadnutím na veľký počet ložísk nerudných surovín, ktorých využívanie z rôznych dôvodov (nízka kvalita, malý objem overených geologických zásob, neriešiteľné strety záujmov, ochrana krajinného prostredia a i.) neprichádza do úvahy ani v budúcich rokoch, bude potrebné vykonať podstatnú redukciu evidovaných ložísk v bilanciách zásob, čím sa počet ložísk nerudných surovín podstatne zníži. Každá ťažba nerastných surovín zasahuje do životného prostredia. Vplyv na životné prostredie nemá len samotná ťažobná činnosť, ale aj následný rekultivačný a revitalizačný proces.

Priamo v katastrálnom území mesta Poprad sa nenachádzajú chránené ložiskové územia a dobývacie priestory.

Pôdne pomery

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%) - hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	6,4
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%) - hlinité (30 - 45%)	73,2
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%) - ílovité (60 - 75%)	17,1
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okresoch v %					
	Kategória erózneho ohrozenia				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	stredne ťažké piesočnatohlinité	ťažké hlinité	veľmi ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly

Poprad	6,95	47,40	29,74	15,90	-
Prešovský kraj	2,74	52,87	25,00	18,96	0,44

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

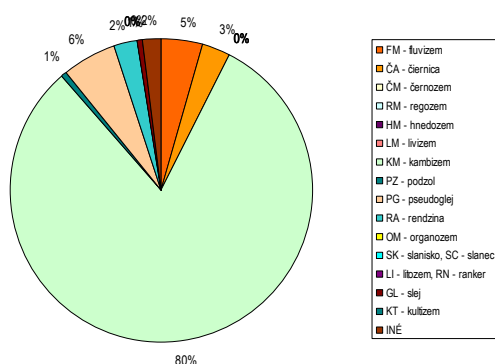
Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickú i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíja a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd:

(http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 20.4.2021):

Kategorizácia pôdnych typov	
Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM - fluvizem	14,4
ČA - čiernica	7,2
ČM - černozem	10,8
RM - regozem	5,5
HM - hnedozem	11,4
LM - livizem	2,7
KM - kambizem	33,4
PZ - podzol	0,1
PG - pseudoglej	7,5
RA - rendzina	3,3
OM - organozem	0,2
SK - slanisko, SC - slanec	0,1
LI - litozem, RN - ranker	0,3
GL - slej	1,7
KT - kultizem	0,1
INÉ - litozeme, rankre, rendziny resp. kambiz. a ich komplexy na zrázoch	1,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Poprad

Obrázok: Kategorizácia pôdnych typov v okrese Poprad

Zdroj: <http://www.podnemapy.sk>

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK, S	LI, RN	GL	KT	zrážy
Poprad	4,46	2,74	-	-	-	-	79,19	0,55	5,66	2,21	0,06	-	0,06	0,68	-	1,76
PO kraj	9,62	1,23	0,04	0,80	0,60	0,90	72,55	0,04	8,58	3,61	0,05	-	0,10	0,10	-	1,51

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Prevládajúcimi pôdnymi typmi na území okresu Poprad sú v horských oblastiach Západných, Vysokých a Nízkyh Tatier litozeme a podzoly. V Belianskych Tatrách a na prevažne karbonátových komplexoch kráľovohofskej časti Nízkyh Tatier (sekvencie Veľkého Boku, chočský príkrov) k nim pristupujú rendziny. Podtatranskú kotlinu pokrývajú najmä pseudogleje, v nive rieky Poprad pristupujú luvizeme, podobne aj v nive Hornádu. Pahorkatiny budované vnútrokarpatským paleogénom pokrývajú prevažne kambizeme.

Litozeme silikátové a rankre (r)

Vystupujú vo vrcholových častiach horstiev – v Západných, Vysokých aj Belianskych Tatrách. Sú to veľmi plytké (do 10 cm), málo vyvinuté (iniciálne) pôdy, veľmi skeletnaté (viac ako 50 % skeletu), zvyčajne veľmi kyslé, pretože pôdotvorný substrát sú prevažne zvetraliny kyslých hornín.

Podzoly typické (P3); Podzoly kambizemné (P2)

Pod zónou litozemí sú na svahoch a úpätiach Západných, Vysokých, Belianskych aj Kráľovohofských Nízkyh Tatier, zväčša pod smrekovým lesom, kosodrevinou a alpínskymi lúkami, sú vyvinuté typické podzoly, nižšie s prechodom do podzolov kambizemných. Pôdy sú výrazne kyslé, skeletnaté, prevažne plytké až stredne hlboké. Pôdotvorný substrát tvoria ľahšie zvetraliny kyslých hornín (granitoidy), prípadne metamorfity. Rendziny vylúhované a rendziny organogénne (R4); Rendziny vylúhované a rendziny organogénne (R3) Tieto pôdne typy dominujú v Belianskych Tatrách, kde podloží sú prevažne karbonátové komplexy krížňanského príkrovu. Sú to väčšinou skeletnaté, plytké až stredne hlboké pôdy veľmi nevyrovnaných vlastností a znakov. Majú neutrálnu, prípadne slabokyslú pôdnu reakciu. Hrúbka humusového horizontu veľmi kolíše, u organogénnych rendzín dosahuje humus hrúbky viac ako 10 cm.

Rendziny a kambizeme rendzinové (R1)

Sú (popri rendzinách vylúhovaných a organogénnych – R3) relatívne hojné v Nízkyh Tatrách, kde podloží sú prevažne karbonátové komplexy (sedimentárny obal tatrika, sekvencia Veľkého Boku, chočský príkrov). Ide o neutrálnu pôdu s karbonátovým A-horizontom, s výrazným zastúpením skeletu.

Pararendziny, regozeme a kambizeme rendzinové (R6)

Táto skupina pôdných typov vystupuje v Slovenskom raji. Podobajú sa predchádzajúcemu typu, čo sa týka charakteristík sú o niečo variabilnejšie, s nižším obsahom skeletu a prevažne hlboké.

Pseudogleje typické kyslé a pseudogleje stagnoglejové (G3)

Pokrývajú väčšinu Podtatranskej kotliny, vyvinuté sú na deluviálnych, glaciáluviálnych a proluviálnych sedimentoch (svahoviny, výplavové kužele a splachy). Sú to povrchovo zamokrené, textúrne diferencované pôdy s výskytom zvýšeného obsahu ílu už v podornici, mierne kyslé až kyslé, hlboké, prevažne bez skeletu (často s výrazným rašelinovým horizontom do 30 cm, ale i viac).

Kambizeme dystrické a kambizeme typické kyslé (H7); Kambizeme dystrické (H10)

Kambizeme sú vyvinuté na pôdotvornom substráte kyslých hornín, v okrese Poprad sú to jednotky kryštalinika veporského pásma (Nízke Tatry) a bazálneho borovského súvrstvia vnútrokarpatského paleogénu (Spišská Magura, Hornádska kotlina). (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Kambizeme pseudoglejové kyslé (H11); Kambizeme pseudoglejové nasýtené (H6); Kambizeme typické nasýtené až kyslé (H1)

Tieto kambizeme vznikajú na rôznych horninách, preto nie sú tak výrazne kyslé ako predchádzajúca skupina pôd. Zväčša sú skeletnaté (do 30 %) a hlboké. Kambizeme typické nasýtené až kyslé (H1) sú viazané na zvetraliny nekarbonátových hornín. V okrese Poprad majú 1 výskyt, viazaný na vnútrokarpatský paleogén Podtatranskej kotliny, v Kozích chrbtoch pri Šuňave. Ide o slabokyslé až kyslé pôdy, stredne hlboké až hlboké.

Kambizeme pseudoglejové nasýtené a čiernice typické (H5)

Vyskytujú sa na pieskovcovo-ílovcových horninách vnútrokarpatského flyšu Podtatranskej kotliny. Majú vyvinutý čiernicový A-horizont, sú mierne kyslé, mierne skeletnaté, prevažne stredne hlboké až hlboké.

Fluvizeme typické (N1)

Sú to pôdy, ktoré sa nachádzajú v nivách povrchových tokov. V okrese Poprad je to najmä rieka Poprad a Hornád. Podzemná voda v týchto pôdach kolíše v značnom rozpätí podľa stavu vody v najbližšom vodnom toku, spravidla nie vyššie ako 50 cm. Zrntostne sú to pôdy ľahšie bez viditeľných zákonitostí rozdelenia frakcie ílu. Obsah humusu je v humusovom horizonte 2 - 3 %, pod trvalými trávnyimi porastami do 5 %. (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 20.4.2021).

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Poprad	1,28	18,75	24,90	44,48	7,15	3,03	0,41	-	-	-	29,90
Kežmarok	1,77	31,35	21,51	30,21	10,50	2,67	1,99	-	-	-	28,66
Prešovský kraj	1,55	14,51	26,88	17,78	21,77	9,73	5,54	2,13	0,12	-	36,29

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Orná pôda zaberá približne polovicu poľnohospodárskej pôdy. Veľký je podiel lúk a pasienkov. Najúrodnejšia je Popradská kotlina, kde sa najčastejšie pestujú jačmeň, zemiaky, pšenica, ľan, raž, ovos a z krmovín d'atelina (9.9.2021, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_56ae5995-23fc-43ec-b242-99bd14c175f6).

Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sú poľnohospodárske pôdy zaradené do skupín kvality v stupni 1 – 9 (1. stupeň je najkvalitnejší), označovaných ako bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). Odvody za vyňatie poľnohospodárskej pôdy sa platia za vyňatie pôdy patriacej do 1. až 4. skupiny. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je ustanovená zákonom ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti. Podľa údajov VÚPOP Bratislava (2010) sa v okrese Poprad nenachádzajú pôdy 1. – 4. skupiny BPEJ. Nachádzajú sa tu iba poľnohospodárske pôdy 5. – 9. skupiny BPEJ (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Poprad od roku 2011.

Výmera územia v ha.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celk. výmera úz. mesta	6 311,4	6 311,3	6 310,8	6 310,5	6 309,8	6 309,6	6 308,4	6 308,4	6 309,3	6 309,3	6 309,3
Poľnohosp. pôda - spolu	4 059,9	4 058,5	4 056,7	4 051,8	4 008,7	4 007,0	3 922,3	3 920,6	3 918,7	3 916,0	4 036,1
- orná pôda	2 766,5	2 764,5	2 762,5	2 758,8	2 847,6	2 847,5	2 784,3	2 783,0	2 782,0	2 780,0	2 777,9
- záhrada	68,0	68,1	68,7	68,9	68,5	67,9	68,5	68,1	69,2	68,9	68,5
- trvalý trávny porast	1 225,3	1 225,8	1 225,5	1 224,1	1 092,6	1 091,7	1 069,5	1 069,5	1 067,5	1 067,1	1 189,7
Nepoľnoh. pôda - spolu	2 251,5	2 252,8	2 254,1	2 258,7	2 301,1	2 302,6	2 386,1	2 387,7	2 390,6	2 393,3	2 273,2
- lesný pozemok	666,0	664,4	664,4	664,4	664,8	664,8	665,9	665,9	665,8	665,8	665,8
- vodná plocha	81,7	83,3	83,3	83,0	83,5	84,2	87,0	87,0	86,6	86,8	86,8

- zast. plocha a nádv.	1 060,5	1 102,3	1 106,4	1 107,2	1 105,6	1 107,2	1 112,0	1 114,9	1 125,9	1 127,8	1 007,0
- ostatná plocha	443,3	402,8	400,0	404,0	447,2	446,4	521,2	520,0	512,2	512,9	513,6

Zdroj: 20.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade ostatných plôch (513,6 ha). K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnatých porastov. Do roku 2021 klesla výmera na 1189,7 ha. Rozsah nepoľnohospodárskej pôdy pomaly klesá. Zastavané plochy a nádvoría klesli o 0,4 ha. Rozsah ornej pôdy sa znížil o 1 ha.

Hydrologické pomery

V zmysle členenia do hydrologických a administratívnych jednotiek a to povodí, oblastí povodí a útvarov povrchových a útvarov podzemných vôd je vodstvo SR rozdelené do dvoch medzinárodných oblastí povodí a to do medzinárodného povodia Dunaja a do medzinárodného povodia Visly. Hraničnými tokmi s Poľskou republikou na území Prešovského samosprávneho kraja v úseku nad jeden kilometer sú vodohospodársky významné vodné toky Biela voda, Javorinka, Suchý potok, Zubrovský potok, Záhorský potok, Dunajec, Starovinský potok, Faltinovský potok, Poprad, Smrečný potok a Kučín.

Oblasťou povodia v medzinárodnom povodí Visly je oblasť povodia Dunajca a Popradu. V rámci hydrologického a administratívneho členenia riešené územie zahŕňa:

3-01-02 – Povodie Popradu po sútok s Kežmarskou Bielou vodou

3-01-03 – Povodie Popradu po štátnu hranicu Poľsko (profil Mníšek nad Popradom).

Oblasť patrí do 8 hydrogeologických regiónov, vyčlenených na základe typu priepustnosti a základných hydrogeologických a štruktúro-tektonických charakteristík územia Malíkom a Švastom (in Atlas krajiny SR, 2002) a to:

- (10) Mezozoikum chočského príkrovu severovýchodných svahov Nízkych Tatier a Kozích chrbtov,
- (11) Paleozoikum a mezozoikum – melafýrová séria severovýchodných svahov Nízkych Tatier a Kozích chrbtov,
- (12) Mezozoikum série Veľkého Boku – západná a stredná časť a príľahlé kryštalinikum severovýchodných svahov Nízkych Tatier,
- (13) Mezozoikum série Veľkého Boku – východná časť a príľahlé kryštalinikum severovýchodných svahov Nízkych Tatier,
- (115) Paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny,
- (139) Kryštalinikum časti Vysokých Tatier a kvartér ich predpolia,
- (140) Mezozoikum časti Kozích chrbtov,
- (142) Mezozoikum a príľahlé kryštalinikum Vysokých a Belianskych Tatier.

Určujúcim typom priepustnosti je v Podtatranskej kotline a na kvartérom pokrytom kryštaliniku medzizrnová priepustnosť, na prevažne karbonatických komplexoch (Belianske Tatry, séria Veľkého Boku a chočský príkrov v Nízkych Tatrách a Kozích chrbtoch, tiež Slovenský raj) je to krasová a krasovo-puklinová priepustnosť. V časti okresu budovanej prevažne vnútrokarpatským paleogénom (Spišská Magura, časť Popradskej a Hornádskej kotliny) je to puklinová priepustnosť. Podľa mapy hydrogeologických pomerov (Malík, Švasta, Jetel, Hanzel, Gedeon, Scherer, Fendek in Atlas krajiny SR, 2002) je kvantitatívna charakteristika prietočnosti (hydrogeologická produktivita) hornín v území nízka ($T < 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), mierna ($T = 10^{-4} - 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), ale aj vysoká ($T = 10^{-3} - 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), čo je odrazom pestrej geologickej stavby. Nízku prietočnosť majú hlbinné vyvreliny a metamorfity kryštalinika tatrika a veporika (Nízke Tatry, Západné Tatry, Vysoké Tatry), ale aj zlepenčovopieskovcovovo-bridličnaté súvrstvia mladšieho paleozoika (malužinské, nižnobocianske súvrstvie, ...).

Miernu prietočnosť majú spodnotriasové kremence, bridlice (napr. karpatský keuper), slieň, slienité vápence (jurské a kriedové súvrstvia sedimentárneho obalu a príkrovov), ale najmä pieskovcovovo-ílovcový komplex (sedimenty vnútrokarpatského paleogénu v Podtatranskej kotline, Hornádskej kotline, Spišskej Magure). Miernu prietočnosť majú aj niektoré fluviálne sedimenty, najmä menších tokov, lokálne aj väčších tokov. Vysokú prietočnosť majú najmä mezozoické (triasové) vápence a dolomity v Nízkych Tatrách, Západných a Belianských Tatrách, Kozích chrbtoch (krížňanský a chočský príkrov, obalové mezozoikum tatrika a veporika), lokálne aj štrko-piesčité náplavy väčších tokov (Poprad, Hornád, Váh,...). Miestami môže mať vysokú prietočnosť aj prevažne zlepencové bazálne súvrstvie paleogénu (borovské súvrstvie) (RÚSES okr. orad, 2017).

Poprad

Vzniká sútokom Hincovho potoka a potoka Krupá. Hincov potok vyteká z Veľkého Hincovho plesa a potok Krupá z Popradského plesa, ktoré sa zlievajú v Mengusovskej doline vo Vysokých Tatrách (1 302,3 m n. m.). Hincov potok je považovaný za pramenný tok rieky Poprad. Poprad preteká rovnomenným mestom Poprad, ktoré je najväčším mestom na jeho brehoch. V časti Matejovce je jeho priemerný ročný prietok 3,31 m³/s (minimálny prietok je 1,10 m³/s a maximálny prietok je 243 m³/s). V Mníšku nad Popradom je priemerný ročný prietok 22,3 m³/s. Medzi mestami Stary Sącz a Nowy Sącz v Poľsku sa vlieva do Dunajca, kde má priemernú vodnatosť 23 m³/s. Dunajec sa vlieva do Visly a tá do Baltského mora, je teda tokom III. rádu. Po obec Čirč v okrese Stará Ľubovňa preteká len územím Slovenska. Medzi Ruskou Voľou nad Popradom a Muszynou (dĺžka 5,1 km) a medzi Legnavou a Mníškom nad Popradom (dĺžka 26 km) tvorí hraničnú rieku s Poľskom. Celková dĺžka hranice tvorenej riekou Poprad je 31,1 kilometrov (hranicu netvorí len v okolí poľského mesta Muszyna). Od Mníška (379 m n. m.) odteká do Poľska, kde ústi do Dunajca (25.5.2022, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad_\(rieka\)\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad_(rieka))).

Velický potok (prítok Popradu)

Velický potok je tatranský potok bystrinného charakteru, preteká územím okresu Poprad. Je to významný ľavostranný prítok Popradu, meria 22 km, je tokom IV. rádu a priemerná lesnatosť povodia dosahuje 40%. Velický potok vzniká vo Vysokých Tatrách na južnom svahu Velického štítu (2 319 m n. m.), v ľadovcovom kotle pod Poľským hrebeňom (2 200 m n. m.), kde vyteká z Horných Velických pliesok v nadmorskej výške približne 2 120 m n. m. V pramennej oblasti tečie juhovýchodným smerom prudkým spádom cez Velickú dolinu, najprv preteká Dlhé pleso (1939,0 m n. m.), odtiaľ tečie juhovýchodným smerom k pliesku Kvetnica, pričom zľava priberá prvý stály prítok spod Bradavice (2 476,0 m n. m.). Následne sa stáča severojužným smerom, tečie cez Velické pleso (1 665,5 m n. m.), opäť sa stáča juhovýchodným smerom a vstupuje do Tatranského podhoria. Pod Veľkým Krížnym kopcom (1 323,5 m n. m.) mení smer toku, tečie severojužným smerom, sprava priberá Hromadnú vodu, zľava sa oddeľuje Nová voda a koryto výrazne meandruje. Následne vstupuje do Popradskej kotliny, kde severne od Batizoviec priberá sprava rameno Batizovského potoka, stáča sa juhovýchodným smerom a severovýchodne od Svitu priberá aj hlavné koryto Batizovského potoka (704,8 m n. m.). Ďalej už tečie výlučne východným smerom, z ľavej strany priberá vody Gerlachovského potoka a tečie mestom Poprad, kde aj ústi. Do Popradu sa vlieva na území mesta Poprad (južne od Spišskej Soboty, v blízkosti Aquacity Poprad) v nadmorskej výške cca 665 m n. m. (25.5.2022, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Velick%C3%BD_potok_\(pr%C3%ADtok_Popradu\)\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Velick%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Popradu)))).

Podzemné vody

Podľa vymedzenia útvarov podzemných vôd kvartérnych hornín na území Slovenska (Kullman ml., E., 2005) je hydrogeologický rajón súčasťou útvaru medzizrnových podzemných vôd kvartérnych sedimentov oblasti povodia Dunajec a Poprad s označením SK 1001000P. Podľa vymedzenia útvarov podzemných vôd predkvartérnych hornín na území je hydrogeologický rajón súčasťou útvaru puklinových podzemných vôd flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Dunajec a Poprad s označením SK 2004700F. Pre oblasť Vysokých Tatier je charakteristický vysoký úhrn zrážok a nízky úhrn evapotranspirácie. To sa odráža v relatívne vysokom odtoku spôsobujúcom vyššie

prietoky v tokoch. Maximá prietokov na povrchových tokoch sú v období topenia snehu a počas intenzívnych letných zrážok. Významným prostredím pre akumuláciu podzemných vôd na masíve kryštalinika alebo paleogénu sú glacigénne a glacifluviálne sedimenty. Kryštalinikum predstavujú slabopriepustné prostredie voči kvartérnym sedimentom a vplyvom úklonu svahov ich dotuje hlavne po povrchu veľkým množstvom zrážkových vôd. Podstatná časť podzemných vôd kryštalinika vyviera na tektonickom styku granitoidného masívu s paleogénom Popradskej kotliny. Flyšové sedimenty paleogénu (najmä sedimenty hutianskeho a zubereckého súvrstvia) vytvárajú plytko cirkulujúcim podzemným vodám kryštalinika nepriepustnú bariéru. V skúmanom území sú flyšové sedimenty paleogénu prekryté glacifluviálnymi a v menšej miere aj glacigénnymi sedimentami. Na styku kvartérnych sedimentov s podložnými flyšovými sedimentami dochádza k výstupu podzemných vôd a vytváraniu rozsiahlych mokradí. Veľmi dôležitým je morfológický charakter nepriepustných flyšových sedimentov. Ovplyvňuje smer prúdenia podzemných vôd smerom do Popradskej kotliny (PVG, 2019).

Geotermálne vody

V súčasnosti je v SR vymedzených 26 hydrogeotermálnych oblastí, resp. štruktúr. Geotermálne vody v SR doteraz overili pomocou vrtov v 15-tich vymedzených oblastiach. V rokoch 1971 - 2000 bolo realizovaných celkom 66 geotermálnych vrtov, ktorými sa overilo viac ako 1 000 l.s-1 s teplotou na ústí vrtu 20 - 129 °C, ktorých celkový tepelný výkon predstavuje cca 270 MWt (pri využití po referenčnú teplotu 15 °C). V Prešovskom kraji sa nachádza 5 perspektívnych oblastí alebo štruktúr geotermálnych zdrojov (ÚPN PSK, 2019):

- č. 10 Levočská panva (Z a J časť) s potenciálom 50-250 MWt je jedinou oblasťou v kraji, kde sa už geotermálna energia využíva, označovaná aj ako Popradska kotlina,
- č. 24 Levočská panva (SV časť) s potenciálom nad 1000 MWt, zatiaľ nevyužívané,

Potenciál geotermálnej energie na východnom Slovensku je nasledovný:

Lokality východného Slovenska	Energetický potenciál MW	Očakávaný energetický výkon MW	Ročná výroba energie TJ
Popradska kotlina	70	25	220

Zdroj: ÚPN PSK, 2019

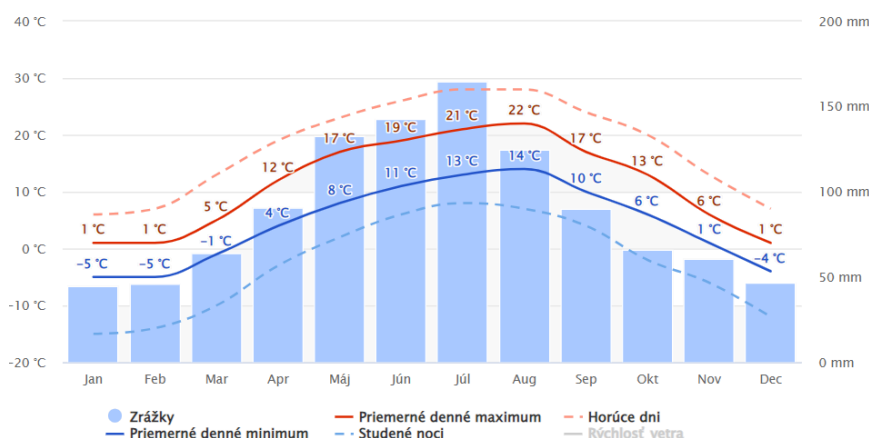
V rámci územia mesta Poprad je využívaná v termálnych kúpaliskách (6 bazénov, z toho 4 vonkajšie termálne, vo výstavbe sú ďalšie). Ako vyplýva z vyššie uvedeného, medzi významné lokality súčasného využitia zdrojov geotermálnej energie na Slovensku patrí len Popradska kotlina, kde karbonáty, t. j. vápence a dolomity, sú zvodnencami (kolektormi) geotermálnych vôd pod príkrovmi sedimentov paleogénu. V Poprade realizujú využitie geotermálnej vody v projekte športového, relaxačného, rehabilitačného a zábavného parku (AquaCity) s komplexným hotelovým a reštauračným zázemím a celoročnou prevádzkou v priestoroch Grebparku. Hĺbka vrtu PP-1 je 1300 m, jeho maximálna výdatnosť 61,19 l.s-1, teplota termálnej vody na ústí vrtu je 48 °C, celková mineralizácia 2,88 g/l). Zámer predpokladal celkový odber geotermálnej vody z vrtu PP-1 v celkovom schválenom množstve 48,2 l.s-1, (v súčasnosti sa používa odber v množstve 33,0 l.s-1). Zabezpečuje aj vykurovanie kogeneračnou jednotkou a výmenníkmi tepla, čo zníži náklady na prevádzku plavárne. Na poľskej strane Tatier svetová banka pripravuje projekt, ktorého realizáciou sa má zabezpečiť využitie geotermálnych vôd a zásobovanie teplom pre celú oblasť Zakopaného a vylúčiť tu možnosť spaľovania kamenného uhlia, pre zlepšenie životného prostredia (ÚPN PSK, 2019).

Kolektory geotermálnych vôd sú v predterciálnom podloží Popradskej kotliny tvorené triasovými karbonátmi (dolomity, vápence) chočského a križňanského príkrovu. Bezprostredne v terciálnom podloží vystupuje chočský príkrov, ktorého hrúbky v centre Popradskej kotliny sú od 200 do 1 100 m. Nezvyčajne veľké hrúbky tohto príkrovu sa na základe reinterpretácie geofyzikálnych meraní predpokladajú v oblasti V a JV od vrbovského zlomu pri prechode do Levočských vrchov a pohybujú sa v intervale 1 200 – 2 000 m (DANIEL A KOL., 1998). Z pohľadu geotermickej aktivity priemerný teplotný gradient v paleogénnom súvrství Popradskej kotliny dosahuje hodnoty 32,6 – 34,5 °C.km-1,

dolomity chočského príkrovu sú charakterizované teplotným gradientom 19,8 až 21,9°C.km⁻¹ a pre slienité vápence krížňanského príkrovu je typický teplotný gradient 24,6 až 29,8 °C.km⁻¹. Priemerná hustota zemského tepelného toku v Popradskej kotline sa pohybuje na úrovni 67 mW.m⁻². V prevažnej časti Popradskej kotliny sú teploty na predpaleogénnom podloží nad 50 °C s maximálnymi hodnotami 85°C na jeho stope v priestore západne a severovýchodne od Spišskej Belej, kde hrúbka paleogénnej výplne dosahuje 3 200 – 3 300 m. Z genetického hľadiska ide v Popradskej kotline o geotermálne vody atmosférogénne s karbonátogénnou mineralizáciou, pričom prevládajúcou plynnou zložkou v nich je CO₂. Vek týchto vôd sa pohybuje v intervale 20 000 – 28 000 rokov. Z hľadiska fázových rovnováh sú prakticky všetky geotermálne vody presýtené hlavnými horninotvornými minerálmi prostredia, v ktorom sa formujú. Pre praktickú potrebu treba upozorniť, že prevažná väčšina geotermálnych vôd podložia Popradskej kotliny má tendenciu vytvárať nad bodom evázie vo vrte a v rozvodových potrubíach inkrusty karbonátového charakteru. Bod evázie plynov určený z nameraných dynamických hodnôt hydrostatického tlaku pomocou rezíduí pre geotermálne vrty realizované v Popradskej kotline sa pohybuje v intervale 120 – 320 m. Z percentuálneho vyjadrenia podielu hodnoty gasliftu a termoliftu na nameranej depresii vyplynulo, že pre geotermálne vrty Popradskej kotliny sú hodnoty gasliftu o 16 – 38% väčšie ako hodnoty termoliftu. Zároveň vplyv voľného plynu a teploty predstavuje 44 – 79 % z nameranej depresie. Prakticky to znamená, že bez týchto vplyvov by maximálne výdatnosti voľného prelivu na geotermálnych vrtoch Popradskej kotliny boli na úrovni 21 – 56 % z hodnôt nameraných počas realizovaných hydrodynamických skúšok (PVG, 2019).

Klimatické pomery

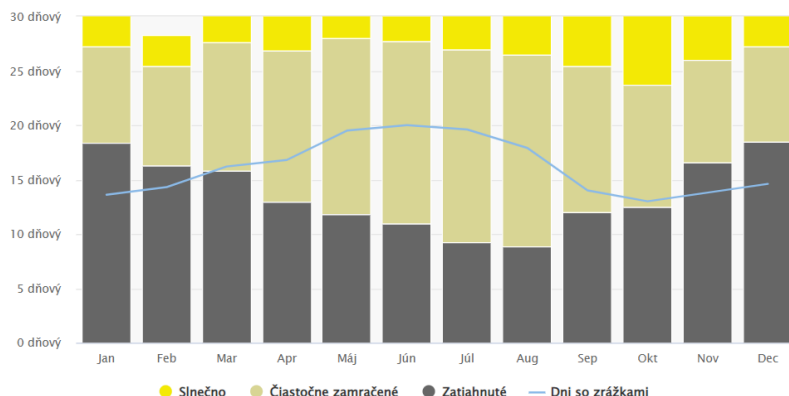
Na základe mapy klimatických oblastí zostrojenej Lapinom, Faškom, Melom, Šťastným, Tomlainom (in Atlas krajiny SR, 2002) patrí podstatná časť okresu Poprad do chladnej klimatickej oblasti, iba časť Hornádskej kotliny v okolí Vydričky a Jánoviec patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, mierne teplého, mierne vlhkého, dolinového/kotlinového okrsku (M2) so studenou zimou. V chladnej klimatickej oblasti najväčšiu časť zaberá mierne chladný, veľmi vlhký okrsek (C1), s priemernou teplotou vzduchu v júli 12 až 16 °C. Stredné polohy Tatier a Nízkych Tatier patria chladnému horskému, veľmi vlhkému okrsku (C2) s priemernou teplotou vzduchu v júli 10 až 12 °C. Najvyššie polohy Tatier a Nízkych Tatier patria do studeného horského, veľmi vlhkého okrsku (C3), s priemernou teplotou vzduchu v júli menej ako 10 °C. Priemernú ročnú teplotu vzduchu demonštrujeme na údajoch o priemerných teplotách zo stanice Poprad za obdobie 1979 – 2008 a na údajoch z klimatologických staníc Poprad – letisko a pre porovnanie aj zo stanice Lomnický štít. Vyznačené sú dlhodobé maximá a minimá (červená, resp. modrá čiara) a denné minimá a maximá v r. 2012. Aj vzhľadom na nadmorské výšky, teploty vzduchu dosahujú na území okresu Poprad a to vo Vysokých Tatrách svoje slovenské minimá. Priemerná mesačná teplota vzduchu v júli tu dosahuje menej ako 15 °C (napr. Tatranská Lomnica 14,8 °C, Štrbské Pleso 12,3 °C, Skalnaté pleso 9,4 °C), v auguste na Lomnickom štíte len 3,6 °C.

Obrázok: Priemerné teploty a úhm zrážok v meste Poprad

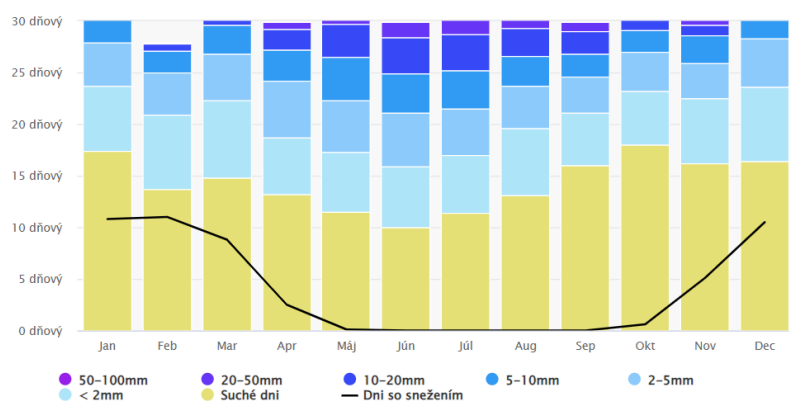
Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Najchladnejším mesiacom je január, v najvyšších polohách Tatier február. V zime sú časté teplotné inverzie, ktoré znižujú priemerné mesačné teploty vzduchu v kotlinách na úroveň stredných horských polôh, ležiacich o niekoľko 100 metrov vyššie (napr. Poprad má v januári priemer okolo $-5,0^{\circ}\text{C}$, Starý Smokovec $-4,9^{\circ}\text{C}$, Štrbské Pleso $-5,1^{\circ}\text{C}$). V najvyšších polohách Tatier je teplota najchladnejšieho mesiaca nižšie ako -10°C .

Obrázok: Slniečné a oblačné dni a dni so zrážkami v meste Poprad
Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Zima v Popradskej kotline prichádza už okolo 25. novembra a končí okolo 15. marca. Vo Vysokých a Nízkych Tatrách začína zimné obdobie pred 1. novembrom a končí po 20. máji. Hlavné vegetačné obdobie s priemernou dennou teplotou 10°C a viac nastupuje v stredných polohách do 5. mája a končí koncom septembra. Vo vysokých polohách Tatier sa prakticky takéto denné priemery teploty vzduchu nevyskytujú. Počet letných dní vo výškach okolo 1000 m sa v priemere za rok pohybuje okolo 5 až 10. Vo výškach približne nad 1800 m sa letný deň v priemere už nevyskytuje. Výskyt mrazov, charakterizovaný mrazovými dňami, kedy minimálna denná teplota poklesne pod 0°C je v kotlinách pod Tatrami nad 160 za rok. Uvedené teplotné charakteristiky platia pre obdobia medzi rokmi 1931-1990, po roku 1990 došlo vplyvom všeobecného oteplenia asi o 1°C k posunu všetkých charakteristík. Množstvo zrážok na Slovensku vo všeobecnosti pribúda s nadmorskou výškou o približne 50-60 mm na 100 m výšky.

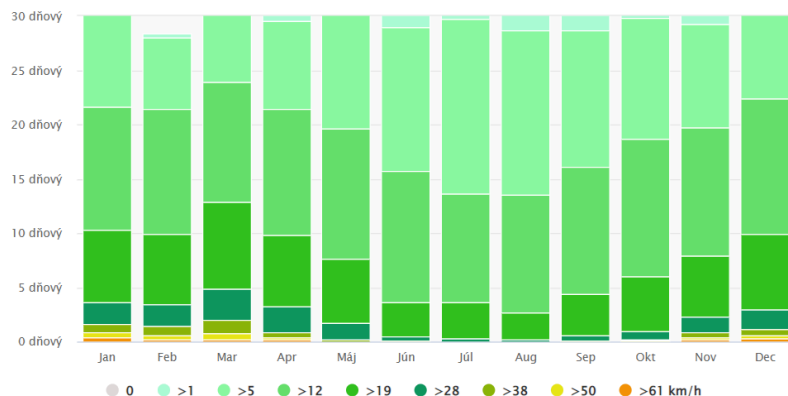

Obrázok: Úhrny zrážok v meste Poprad
Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Najvyššie zrážkové úhrny boli pozorované práve vo Vysokých Tatrách (Zbojnícka chata 2 130 mm). Relatívne nízke úhrny zrážok sú v tzv. dažďovom tieni pohorí, podhorských kotlinách. V priebehu roka pripadá na letné obdobie (jún-august) približne 40 %, na jar 25 %, na jeseň 20 % a na zimu 15 % zrážok (zreteľná je teda prevaha zrážok v lete). Najdaždivejší mesiac býva jún alebo júl a najmenej zrážok je v januári až marci.

Sneženie zaznamenávame v kotlinách od októbra až do apríla a v polohách nad 1500 až 2000 nad morom po celý rok, teda aj v letných mesiacoch. Priemerné trvanie snehovej pokrývky v kotlinách je v

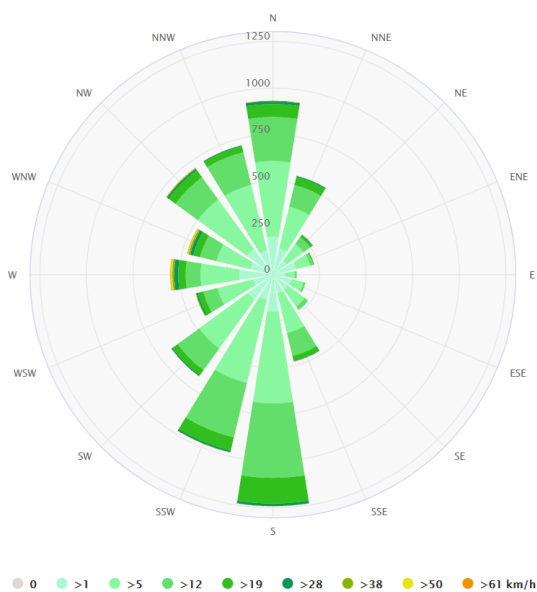
priemere 60 až 80 dní, v pohoriach 80 až 120 dní. Najväčší počet dní so snehovou pokrývkou je vo vrcholových polohách Vysokých Tatier, aj viac ako 200 dní za rok. Vo výškach nad 1 300 m n.m. sa bežne vyskytuje snehová pokrývka aj viac ako 100 cm vysoká. V kotlinách je veternosť závislá od ich polohy a uzavretosti, resp. otvorenosti voči prevládajúcim prúdeniam. V Podtatranskej kotline sa priemerná ročná rýchlosť vetra pohybuje v intervale od 2 do 3 m.s-1. V pohoriach, v závislosti od nadmorskej výšky je priemerná ročná rýchlosť vetra 4 až 8 m.s-1.

Obrázok: Rýchlosť vetra v meste Poprad

Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Maximálna rýchlosť bola nameraná na Skalnatom plese, 78,6 m.s-1, resp. 283 km.h-1. V ročnom priemere fúka najsilnejší vietor vo februári a v marci, ale aj v novembri. Naopak september je v priemere najmenej veterným mesiacom (RÚSES okr. Poprad, 2017).

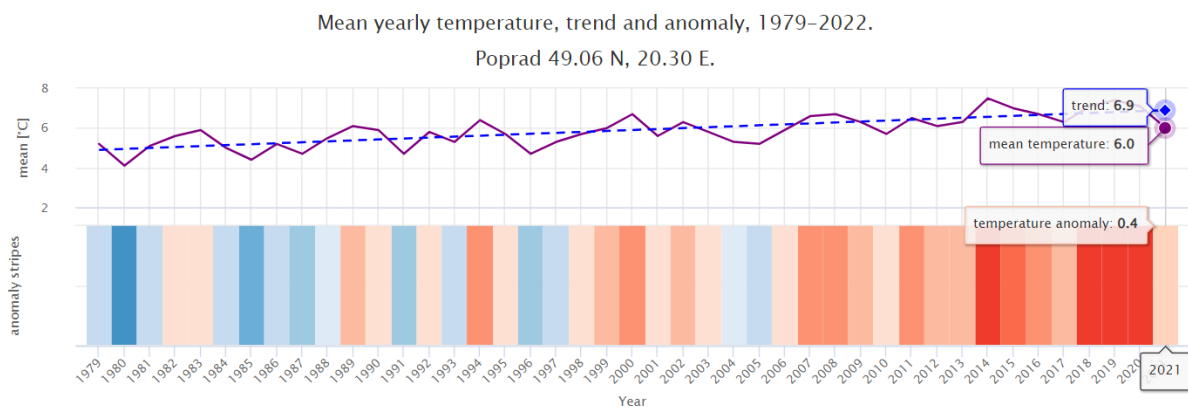
Obrázok: Veterná ružica v meste Poprad

Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Veterná ružica pre mesto Poprad zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru. Napríklad JZ: Vietor fúka z juhozápadu (JZ) na severovýchod (SV).

Zmena klímy v meste Poprad

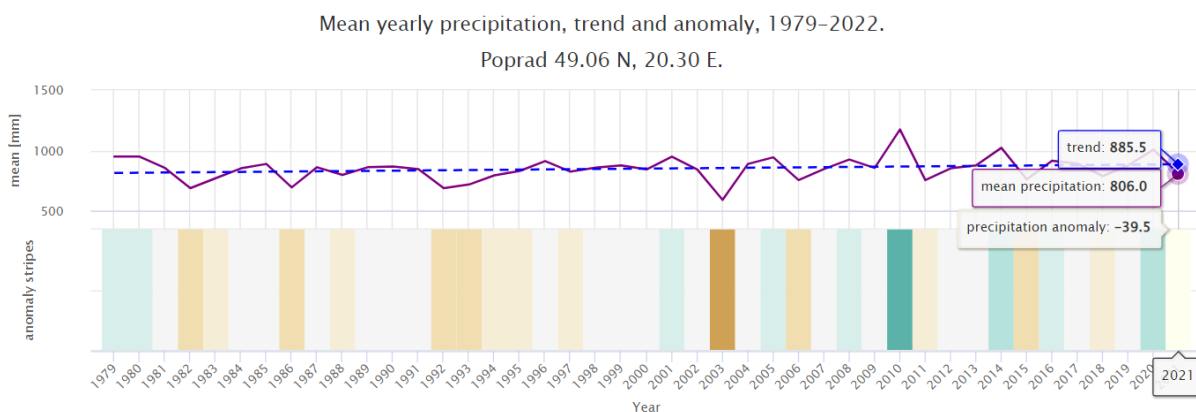
Horný graf zobrazuje odhad priemernej ročnej teploty pre väčšiu oblasť Poprad. Prerušovaná modrá čiara predstavuje lineárny trend klimatických zmien. Ak trendová čiara smeruje zľava doprava nahor, trend teploty je pozitívny a v Poprade sa otepľuje v dôsledku zmeny klímy. Ak je vodorovná, nie je vidieť žiadny jasný trend, a ak klesá, podmienky v Poprade sa časom ochladzujú.

Obrázok: Zmeny teploty od roku 1979 - 2022 v okolí mesta Poprad

Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

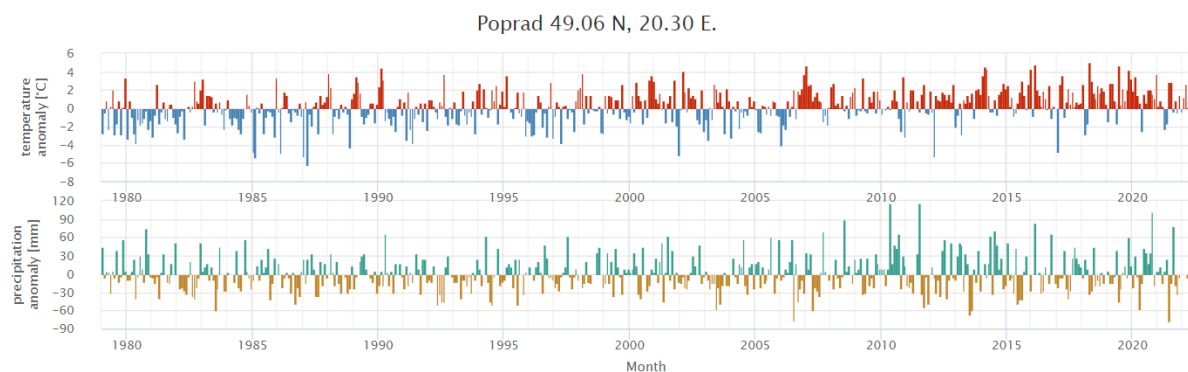
V dolnej časti grafu sú znázornené tzv. otepľovacie pruhy. Každý farebný pruh predstavuje priemernú teplotu v danom roku - modrá farba znamená chladnejšie a červená teplejšie roky. Priemerná teplota v regióne dosiahla v roku 2021 hodnotu 6,0 °C, v roku 1979 to bolo 5,2 °C.

Obrázok: Zmeny zrážkových pomerov od roku 1979 - 2022 v okolí mesta Poprad

Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Horný graf zobrazuje odhad priemerného celkového úhrnu zrážok pre väčšiu oblasť Popradu. Prerušovaná modrá čiara predstavuje lineárny trend klimatických zmien. Trendová čiara smeruje zľava doprava nahor, trend zrážok je pozitívny a v Poprade je v dôsledku zmeny klímy stále vlhkejšie. V dolnej časti grafu sú znázornené tzv. zrážkové pruhy. Každý farebný pruh predstavuje celkový úhrn zrážok v danom roku - zelený pre vlhšie a hnedý pre suchšie roky (5.5.2022, https://www.meteoblue.com/sk/climate-change/poprad_slovensk%a1-republika_723846).

Obrázok: Mesačné anomálie teploty a zrážok - Zmena klímy Poprad

Zdroj: 5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Horný graf zobrazuje teplotnú anomáliu pre každý mesiac od roku 1979 až po súčasnosť. Anomália hovorí o tom, o koľko bolo teplejšie alebo chladnejšie ako 30-ročný klimatický priemer v rokoch 1980

- 2010. Červené mesiace boli teplejšie a modré mesiace boli chladnejšie ako normál. Na väčšine prípadov nastal v priebehu rokov nárast teplejších mesiacov, čo odráža globálne otepľovanie spojené so zmenou klímy.

Dolný graf zobrazuje anomálie zrážok za každý mesiac od roku 1979 až po súčasnosť. Anomália hovorí o tom, či v danom mesiaci spadlo viac alebo menej zrážok ako v 30-ročnom klimatickom priemere rokov 1980 - 2010. Zelené mesiace boli teda vlhšie a hnedé mesiace boli suchšie ako normál (5.5.2022, <https://my.meteoblue.com/visimage/>).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1966) patrí mesto Poprad do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale). Prevažne leží v obvode flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), v okresoch Tatry (23) a Nízke Tatry (22). Kotlinová časť oblasti leží v obvode flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum) a okrese Podtatranské kotliny. Jej časť patrí do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenský raj. Severovýchodná časť patrí do obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale), okresu Spišské vrchy (29). Lesnatosť riešeného územia presahuje 59 % s pozitívnym vývojom v posledných desaťročiach. Najviac porastov s prírodou blízkym drevinovým zložením (zhoda na viac ako 75 %) sa zachovalo vo Vysokých a Západných Tatrách (avšak takmer výlučne v najvyššom lesnom vegetačnom stupni -7. smrekový) a v Slovenskom raji, menej v Podtatranskej brázde, Belianskych Tatrách a v Kozích chrbtoch. Porasty v nižších kotlinových polohách a v polohách, kde dominovali listnaté a zmiešané lesy boli do veľkej miery premenené na porasty s dominanciou smreka, menej borovice či smrekovca a ich zmesi. Prirodzené drevinové zloženie majú aj niektoré časti Kozích chrbtov, minimum takýchto porastov je v Popradskej a Hornádskej kotline. Medzi nelesné biotopy podľa katalógu biotopov (Stanová, Valachovič 2002) zaraďujeme aj vodné biotopy (rieky, vodné plochy a ich brehy), ktoré najmä v prípadoch brehových porastov riek tvoria prechod medzi lesnými a nelesnými biotopmi a spoločenstvami krovísk v subalpínskom stupni (kosodrevina, vrby). Väčšie súvislé plochy nelesnej vegetácie v regióne sú rozmiestnené nerovnomerne, v niekoľkých izolovaných územiach. Veľkú výmeru zaberá v samotnej Popradskej kotline, ktorá do územia okresu zasahuje svojou západnou časťou. Vo významnej miere je zastúpená aj v povodí horného toku Hornádu (Hornádska kotlina) a do územia okresu zasahuje aj najvýchodnejšia časť Liptovskej kotliny (najvýchodnejšia časť Horného Liptova), kde tiež prevláda nelesná vegetácia.

Oblasť je špecifická tým, že vzhľadom na prírodné podmienky tu bol podiel porastov s prirodzenou prevahou ihličnanov značný. Lesné spoločenstvá s prevahou smreka sa v okrese prirodzene vyskytovali nielen v najvyšších polohách Tatier, ale aj v pomerne veľkom rozsahu aj v kotlinách a na predhoriach. V nižších polohách často v porastoch dominovali jedľa so smrekom v rôznom vzájomnom pomere. Zo súčasných lesov zaberajú porasty s prirodzenou dominanciou ihličnanov (smrek, borovica, smrekovec, limba) viac ako 65 %. Porasty s výraznou dominanciou ihličnanov (smrek / borovica / smrekovec zastúpenie viac ako 70 %) tvoria takmer 55 % zo všetkých lesných porastov a porasty s prevahou smreka/borovice/smrekovca (zastúpenie 50 % a viac) dokonca až takmer 80 % všetkých lesov. Monokultúry ihličnanov zaberajú rozsiahle plochy hlavne v Nízkych Tatrách, Belianskych Tatrách, Slovenskom raji a Kozích chrbtoch, v menšej miere aj v ostatných orografických celkoch. Ich celková výmera je takmer 14 900 ha a ich celkový podiel z lesov okresu dosahuje takmer 23 %. Odlesnenie a miera zmeny drevinového zloženia neboli v okrese Poprad rovnomerné. Z orografických celkov bola najvýraznejšie odlesnená Hornádska kotlina (24 % lesnatosť), veľmi výrazne ustúpili lesy aj Popradskej kotline (42 % lesnatosť), naopak vysoký podiel lesov sa zachoval nielen v pohoriach obklopujúcich kotlinu – od 65 % (Spišská Magura, Kozie chrbty) až po Západné Tatry (86%) a Slovenský raj (87 %), ale aj v Podtatranskej brázde – východ (58%) a Liptovskej kotline (70%). V prípade Tatier (hlavne Vysokých) zaberali pomerne významné výmery aj plochy prirodzeného bezlesia (hlavne subalpínska a alpínska vegetácia, skalné biotopy), v iných orografických celkoch zaberali podstatne menšie plochy až nepatrné plochy. To sa odrazilo aj na pomerne nízkej lesnatosti Vysokých Tatier, ktorá dosahuje iba 52% (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Menšie plochy primárneho bezlesia nachádzame aj v nižších polohách na rašeliniskách a miestami aj na skalnatých miestach. V súčasnej, reálnej nelesnej vegetácii dominujú poľnohospodársky využívané plochy, či už samotná obrábaná pôda, alebo lúčne porasty do rôznej miery intenzifikovaných lúk a pasienkov. Významným zásahom, ktorý v minulosti postihol prevažnú časť Popradskej, Liptovskej a Hornádskej kotliny, ale aj svahy okolitých pohorí, boli veľkoplošné meliorácie a rekultivácie, pri ktorých došlo k významnej zmene krajinného rázu. V ich dôsledku boli prírodné a poloprírodné biotopy premenené na poľnohospodárske kultúry. Vznikli rozsiahle pôdne bloky využívané ako polia alebo intenzívne trvalé trávne porasty. Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápnom substráte, v ktorých bývajú hojne zastúpené druhy čeľade vstavačovitých (Orchideaceae), nachádzame v území vzhľadom na jeho polohu iba veľmi vzácné. Fragmenty možno nájsť aj inde, väčšinou na svahoch s južnou expozíciou (napr. úpätia Bôrika a Baby pri Svite). V tomto biotope nachádzame viacero teplomilných druhov rastlín, ktoré dosahujú v rámci Slovenska severnú hranicu rozšírenia. Ďalšími sú druhy ako *Anemone sylvestris*, *Linum flavum*, *Asyneuma canescens*, *Cota tinctoria*, *Pseudolysimachion spicatum*, *Oxytropis pilosa* a ďalšie. Vlhké lúky sa dosiaľ zachovali v podhorských oblastiach okresu na nivách vodných tokov a v terénnych depresiách, najmä v okrajových častiach kotliny, predovšetkým v podhorí Vysokých Tatier. Reprezentujú ich napr. spoločenstvá zväzov *Calthion*, *Molinion*, *Alopecurion pratensis*. Niekedy je ich výskyt viazaný na okraje slatín. Sú biotopmi, v ktorých sa vyskytujú vzácnejšie, ohrozené a chránené druhy ako napr. *Carex hartmanii*, *Dactylorhiza majalis*, *Epipactis palustris*, *Gymnadenia densiflora*, *Iris sibirica*, *Trollius altissimus* a i. Veľmi významnou a zároveň ohrozenou zložkou krajiny z hľadiska biodiverzity sú rašeliniská a prameniská. Podľa vodného režimu a chemizmu vody sa vyvinuli prechodné rašeliniská (zv. *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*) a slatiny s vysokým obsahom báz zväzu *Caricion davallianae*. Na niektorých lokalitách bázických slatín dochádza k tvorbe penovcov. Slatiny sú zastúpené prevažne biotopom Slatiny s nízkym obsahom báz, zväzu *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*. Ich výskyt je sústredený najmä vo vyšších nadmorských výškach v podhorí Tatier (napr. PR Poš). Nelesnú drevinovú vegetáciu v riešenom území predstavujú aj brehové porasty, vzácné ostali zachované aj fragmenty vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov zväzu *Salicion albae* alebo jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov zväzu *Alnion incanae* s hojnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). Na naplaveninách okolo vodných tokov sa vytvárajú brehové spoločenstvá zväzu *Bidention tripartiti*, veľmi zriedkavo aj štrkové lavice bez vegetácie, napr. v rieke Poprad severne od Svitu. Do brehových porastov viacerých tokov prenikajú invázne druhy, napr. *Impatiens glandulifera*, *Fallopia japonica*, *Aster lanceolatus* a *Solidago gigantea*. Situácia s výskytom invázných druhov v týchto biotopoch nie je až taká markantná ako v iných, aj severných častiach Slovenska. Osobitnou skupinou je primárna aj sekundárna vegetácia viazaná na horské až vysokohorské polohy. Z nich najväčšiu výmeru zaberajú alpské a subalpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade, ktoré pokrývajú rozsiahle oblasti nad hornou hranicou lesa vo Vysokých Tatrách (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Živočíšstvo

Podľa najnovšieho zoogeografického členenia patrí územie do dvoch hlavných biocyklov. V rámci terestrického biocyklu patrí územie do oblasti Palearktiskej, podoblasti Eurosibirskej, provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku. Ďalej do provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí a západokarpatského úseku (Jedlička & Kalivodová 2002ab). V limnickom biocykle je územie zaradené do pontokaspickej provincie, hornovážskeho a potiského okresu (slanská časť), ďalej do atlantickej provincie popradského okresu (Hensel 2002, Hensel & Krno 2002). V rámci regionalizácie území európskeho významu NATURA 2000 patrí územie okresu Poprad do alpského bioregiónu (EEA). Faktormi, ktoré determinujú charakter a druhové zloženie živočíchov v okrese Poprad sú geomorfologické, geologické, hydrologické, klimatické a vegetačné podmienky stanovišť. V rámci okresu môžeme vyčleniť niekoľko krajinných typov: kotlinovú (urbanizovaná - Liptovská, Popradská a Hornádska kotlina), prevažne bezlesú resp. so značne pozmeneným drevinovým zložením, kde sa vyskytujú rôzne agrocenózy, kultúrocnózy a antropocenózy. V tomto priestore sú lokálnymi osami územia rieky Poprad resp. Hornád, kde sa vyskytujú hlavne druhy naviazané na trvalú alebo periodickú vodu napr. ichtyocenózy, hydrofilné avicenózy, akvatické a semiakvatické druhy živočíchov. Priestory kotlin sú ohraničené pásmom vysokých hôr (Východné a Západné Tatry,

Kráľovohoľské Nízke Tatry) s rozličnými typmi lesných spoločenstiev. Táto časť najviac charakterizuje živočíšstvo okresu, nakoľko sa tu nachádzajú ešte prirodzené a zachovalé stanovišťa, kde sa vyskytujú hlavne na diverzitu pestré lesné spoločenstvá živočíchov (hlavne bezstavovce). Posledným výrazným, plošne však menším segmentom krajiny je hôľne, subalpínske a alpínske pásmo spomínaných pohorí spolu so skalnými biotopmi. Východné a Západné Tatry a Kráľovohoľské Nízke Tatry sa vyznačujú predovšetkým veľkým bohatstvom západokarpatských horských a vysokohorských zoocenóz, z čoho práve chrobáky predstavujú významnú zložku výskytom aj mnohých vzácných, chránených, reliktných a endemických druhov. Samozrejme vzhľadom na izolovanosť prostredia v pleistocéne (kvartérne zaľadnenie), zachoval sa tu celý rad endemických a reliktných druhov aj z radov stavovcov, ohrozených a vzácných v rámci celého karpatského oblúka. Napr. kamzík vrchovský tatranský, ako najsevernejšie vyskytujúci sa vysokohorský párnokopytník tejto skupiny prežuvavcov, ktorého populácia v súčasnosti má približne 650 jedincov (Novacký & Chovancová 2010).

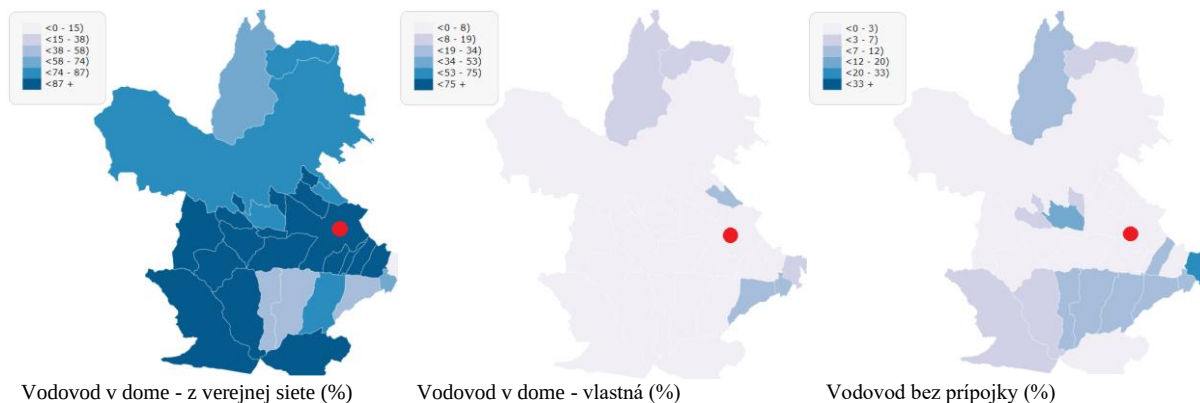
Do urbanizovaných plôch prenikajú živočíchy z okolitých stanovišť a preto aj druhové zloženie len často krát zodpovedá okolitému prostrediu resp. trofickkej a topickej ponuke daného biotopu. Z bezstavovcov tu väčšinou nájdeme euryektné druhy, ktoré sa vyskytujú na podobných stanovištiach ako v okolitej krajine. Samotné urbánne prostredie horských osád v Tatrách bezprostredne hraničí s okolitou krajinou a prenikanie pôvodných druhov je do týchto poloumelých až umelých stanovišť vysoké. V rámci tejto skupiny spomenieme snád' motýle (Lepidoptera), ktoré sú naviazané aj na polo prirodzené aj umelé urbánne travinno-bylinné stanovišťa. Bežné synantropné motýle reprezentuje napr. rod mlynárik (*Pieris*) zastúpený druhmi (*P. rapae*), (*P. napi*) a (*P. brassicae*). Z ďalších ubikvistných druhov spomenieme napr. žltáčka lucernového (*Colias erate*), žltáčka rannostajového (*Colias hyale*), modráčika obyčajného (*Polyommatus icarus*), babôčku bodliakovú (*Vanessa cardui*), očkáňa lúčneho (*Maniola jurtina*), očkáňa pohánkového (*Coenonympha pamphilus*) a iné. V mestských parkoch môžeme pozorovať žltáčka rešetliakového (*Gonepteryx rhamni*). Z obojživelníkov môžeme v intravilánoch zastihnúť najmä ropuchu obyčajnú (*Bufo bufo*), ropuchu zelenú (*Bufo viridis*), skokana hnedého (*Rana temporaria*) či salamandrou škvrnitou (*Salamandra salamandra*). Urbánnemu prostrediu sa dokonale prispôbili hlavne avicénózy s rôznym stupňom synantropizácie, ktorá závisí od topických a trofických podmienok stanovišť. Medzi typických nidifikantov mestských parkov patria: červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), drozd čvikotavý (*Turdus pilaris*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibkárik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), muchárik sivý (*Muscicapa striata*), sýkorka bielolíca (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), straka čiernozobá (*Pica pica*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), stehlík pestrý (*Carduelis carduelis*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*). V panelových domoch nachádza vhodné podmienky dažd'ovník tmavý (*Apus apus*), ktorý hniezdi v atikových vetracích otvoroch. Spolu s ním tam hniezdia aj žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), vrabec domový (*Passer domesticus*) a beloritka obyčajná (*Delichion urbica*). Medzi typické synantropné druhy cicavcov, ktoré využívajú ľudské prostredie patria aj samičie kolónie netopierov, napr. netopier veľký (*Myotis myotis*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*). Aj výskyt niektorých ďalších druhov cicavcov je úzko viazaný na urbanizované prostredie napr. potkan tmavý, myš domová. Do tatranských osád zostupujú aj divožijúce živočíchy hlavne jelen lesný (*Cervus elaphus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), ktorý v nezabezpečených kontajneroch nachádza potravu. Medzi bežné javy patrí výskyt lišky hrdzavej (*Vulpes vulpes*) či kuny skalnej (*Martes foina*). Popri už spomenutých druhoch sem z okolitej krajiny prenikajú napr. lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), jež východný (*Erinaceus concolor*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), viacero drobných zemných cicavcov (krt, bieložúbky, myš domová, ...) a vzácné aj tchor tmavý (*Putorius putorius*). Zo vzácnejších cicavcov sa v okolí tokov vyskytuje vydra riečna (*Lutra lutra*), ktorá tu má svoje lovné teritórium (PVG, 2019).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Zásobovanie pitnou vodou

V Poprade a okolí sú obyvatelia zásobovaní vodou z podzemných vodných zdrojov spod Nízkych Tatier – z Liptovskej Tepličky. Sú to veľmi výdatné a kvalitné vodárenské zdroje, s miernou

mineralizáciou, ktorá má aj po mikrobiologickej ale aj po chemickej stránke veľmi vhodnú kvalitu na každodenné užívanie a používanie pre človeka. Je tak kvalitná, že pri minimálnom hygienickom zabezpečení a svedomitej údržbe vodárenských objektov a vodovodných sietí nevyžaduje žiadnu inú úpravu a je v súlade so všetkými požiadavkami – hygienickými a legislatívnymi na používanie a ľudskú spotrebu (14.10.2021, <https://pvpsas.sk/kvalita-vody/>).

Obrázok: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov
Zdroj: 5.6.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php
Zdroj: ÚPN PSK, 2019

V okrese Poprad zásobovanie pitnou vodou obyvateľov dosahuje 91,37%. Zásobovanie pitnou vodou je vyššie ako krajský priemer (UPM PSK, 2019).

Zásobovanie mesta Poprad pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečuje Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.. Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s., (PVS, a. s.), so sídlom v Poprade zabezpečuje zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie sídiel v oblasti Vysokých Tatier, Popradu, Spiša a Zamaguria.

Najväčší vodárenský systém Spišsko-Popradský SKV predstavuje prepojenie hlavných spotrebísk s najdôležitejšími zdrojmi vody. Vodárenský systém využíva najmä zdroje vody v Liptovskej Tepličke, prameň v Spišskej Teplici, ktoré dopĺňajú miestne zdroje. Spišsko-Popradský vodárenský systém dotuje SKV Poprad – Svit, SKV Kežmarok, SKV Levoča, SKV Spišská Nová Ves a ďalšie menšie sú vodovody a miestne vodovody po trase hlavných prívodov vody. Okrem tohto najväčšieho vodárenského systému zabezpečuje zásobovanie pitnou vodou niekoľko menších skupinových vodovodov a miestne vodovody na báze lokálnych zdrojov pitnej vody (10.10.2021, https://www.minv.sk/swift_data/).

V rámci zvýšenia kapacity vodných zdrojov v okrese Poprad je rozhodujúcou aktivitou výstavba vodnej nádrže Garajky v okrese Liptovský Mikuláš, úpravne vody, čerpacej stanice, výtlačného potrubia a hlavný privádzač pre Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu v trase vodárenská nádrž Garajky – Šuňava – Svit – Poprad. V rámci S-P SKV ma území PSK zdvojenie prívodu vodovodu v trase Liptovská Teplička - Spišské Bystré - Spišský Štiavnik s odbočkou Vydrník, dobudovanie Lomnického skupinového vodovodu a využitie nových vodných zdrojov v Tatranských Matliaroch (UPM PSK, 2019).

Zásobovanie vodou je v posledných rokoch poznačené značným poklesom odberov vody, ktorý je spôsobený útlmom výroby, zániku mnohých subjektov, reštrukturalizácie podnikov, obnovovania odberov vody z vlastných zdrojov a najmä zvýšením ceny vody. Základným koncepčným materiálom pre rozvoj verejných vodovodov je Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Slovenska a PSK (UPM PSK, 2019).

V katastrálnom území Poprad sa nenachádzajú žiadne zdroje pitnej vody slúžiace pre verejné zásobovanie pitnou vodou. Prírodným potrubím skupinového vodovodu je voda dopravovaná do

vodojemov rozmiestnených po obvode mesta. Vodojemy sú vzájomne poprepájané. V súčasnosti zdroje pitnej vody kryjú nároky na jej potrebu. Prívodné potrubie skupinového vodovodu použitého profilu DN 800 kapacitne postačuje, pričom aj veľkosť existujúcich vodojemov vyhovuje. Územná lokalita Poprad má k dispozícii niekoľko vodojemov. Ide o vodojem Veľká, ktorý pozostáva z troch komôr. Jedna komora akumuluje vodu pre potreby Tatramatu, jedna menšia komora slúži pre pivovar a ďalšia menšia zásobuje pitnou vodou obyvateľov I. tlakového pásma – Matejovce, Spišská Sobota, Veľká a časť Popradu. Ďalšími sú vodojemy Kalion, Homôlka, Bôrik, Kvetnica a vodojem pri čerpacej stanici v Strážoch pod Tatrami. Tieto plnia úlohy v zásobovaní pitnou vodou pre II., III. a IV. tlakové pásmo. Pre zásobovanie priemyslu v meste Poprad prevádzkovou vodou nie je vybudovaný jednotný systém. Podľa charakteru výroby a nárokov na kvalitu prevádzkovej vody sú zdrojmi vody verejný vodovod, povrchové a podzemné vody. Podzemnú vodu z vlastných studní využívajú menšie priemyselné prevádzky s nízkymi nárokmi na množstvo prevádzkovej vody (PHSR, 2014).

Kvalita pitnej vody v meste Poprad

		Za obdobie 1.1.2021 - 30.6.2021				Rozbory v správe Vak Odberné miesta pred aj po dezinfekcií Vzorky bez kontrolných a havarijných	
Názov OM	Názov ukazovateľa	celk.tvrd	NO3	Fe	Mn	Cl2	pH
	Merná jednotka	mmol/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	-
	Limit	-	50,0	0,20	0,050	0,3	6,50 - 9,50
Poprad - Kvetnica VDJ		1,8	5,8	<0,010	<0,010	0,08	7,86
Poprad - Spišská Sobota Potraviny Fresh		1,5	4,4	0,028	0,012	0,06	7,85
Poprad - Stráže sieť Pohostinstvo		1,1	3,8	0,055	0,010	<0,05	8,00
Poprad - Veľká sieť Velický zámoček rešt.		1,8	6,9	0,021	<0,010	<0,05	7,74
Poprad - Veľká vodojem 2x700		1,5	7,6	<0,010	<0,010	0,09	7,76
Poprad Kalion vodojem 750 m3		1,6	3,1	<0,010	<0,010	0,09	7,62
Poprad Matejovce sieť ČOV dielňa šatne		1,6	4,2	<0,010	0,015	<0,05	7,72
Poprad sieť Juh Výkrik ANES		1,6	6,9	0,020	<0,010	<0,05	7,68
Poprad sieť Juh ZŠ, ul. Jarná (H)		1,1	2,6	0,043	<0,010	<0,05	8,01
Poprad sieť PVPS, Stredisko JUH		1,6	4,3	<0,010	<0,010	<0,05	7,70
Poprad sieť RÚNZ		1,9	5,3	<0,010	<0,010	0,05	7,82
Poprad sieť Tatrakon		1,5	6,2	<0,010	<0,010	<0,05	7,79

Zdroj: 10.10.2021, <https://pvpsas.sk/>

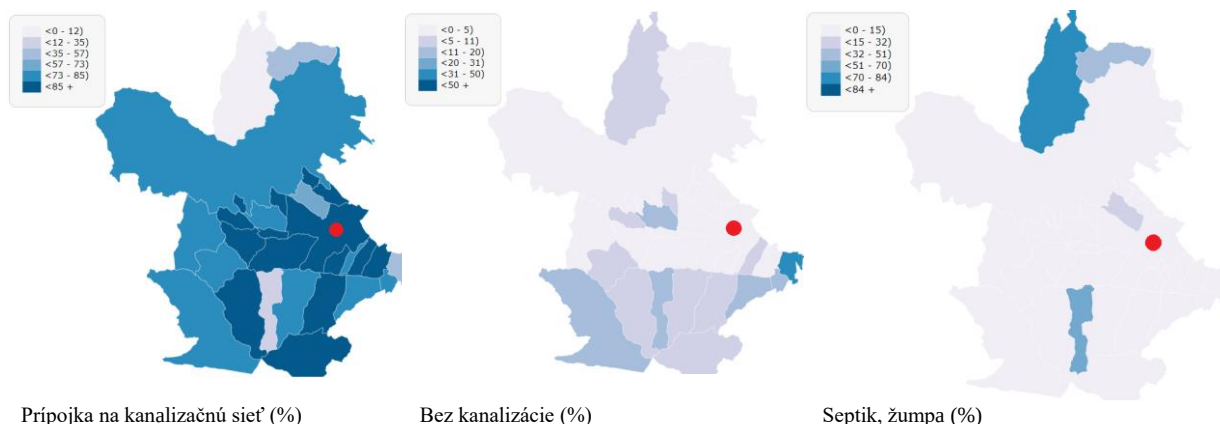
Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 1,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac 2,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Východiskovým prvkom rozvoja verejných kanalizácií je uplatňovanie zásad trvalo udržateľného rozvoja, rešpektujúcich starostlivosť o životné prostredie a zabezpečenie všetkých zákonných nárokov na využívanie vôd (vodných zdrojov). Zabezpečenie zodpovedajúceho odvádzania a čistenia odpadových vôd je stanovené požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS a záväzkami, ktoré sa Slovenská republika zaviazala plniť v rámci predvstupových rokovaní s EÚ, a ktoré sú jednoznačne definované i v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení. Základným materiálom pre návrh odkanalizovania je aktualizácia Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES je aktualizovaný Plán rozvoja verejných kanalizácií Slovenskej republiky resp. Prešovského kraja s využitím podkladov a materiálov získaných z vodárenských spoločností, údajov o schválených alebo pripravovaných projektoch. V rámci efektívneho odvádzania a čistenia odpadových vôd je uplatňovaný systém kanalizačných aglomerácií, ktorý vychádza z ustanovení našej a európskej právnej úpravy. Pojem aglomerácia vyjadruje územie, v ktorom je osídlenie alebo hospodárska činnosť

natol'ko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzať z neho komunálne odpadové vody stokovou sieťou (podľa smernice 91/271/EHS) do čistiarnie odpadových vôd, alebo na miesto ich spracovania a vypúšťania. Okres Poprad patrí spomedzi ostatných regiónov v Prešovskom kraji k najviac odkanalizovaným s percentom napojenosti od 81 do 90 % (UPM PSK, 2019).

Obrázok: Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť v okrese Poprad
Zdroj: 5.6.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Odpadové vody sú odvádzané jednotným kanalizačným komplexom mesta Poprad, ktorý spravuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. a boli čistené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1969. Situácia sa zlepšila dostavbou a správkovaním ČOV Matejovce. Samostatnú časť predstavuje kanalizácia na sídlisku Juh III, kde je vybudovaná delená kanalizácia a na sídlisku IBV Spišská Sobota, kde je realizovaná splašková kanalizácia. Dĺžka vodovodu je 206 km, dĺžka vodovodných prípojok je 44 km. Dĺžka kanalizácií je 66 km, dĺžka kanalizačných prípojok je 29 km (PHSR, 2014).

Elektrická rozvodná sieť

Mesto Poprad je zásobované el. energiou z nadradenej elektrizačnej prenosovej sústavy, ktorá napája elektrické stanice Spišská Nová Ves 400/110 kV, Lemešany 400/220/110 kV a Voľa 220/110 kV. Z týchto elektrických staníc - transformovní sú napájané 110 kV vedeniami el. stanice VVN/VN (UPM PSK, 2019).

Regiónom prechádzajú nasledovné vedenia VVN - Spišská Nová Ves - Poprad - 110 kV č. 6725 - jednoduché, Spišská Nová Ves - Lopusná dolina - 2 x 110 kV č. 6427 - dvojité, Spišská Nová Ves - Poprad - Lopusná Dolina - 2 x 110 kV č. 6428 - 6434 - dvojité vedenie. K ďalším vedeniam okresu Poprad patria Lopusná Dolina – Poprad 1 o výkone 110 kV č. 6731 - jednoduché vedenie, Lopusná Dolina – Štrba - 110 kV č. 6724 - jednoduché vedenie, Lopusná D. – Chemosvit o výkone 2x110 kV č. 6429/ 6430 - dvojité vedenie a Lopusná D. – Chemosvit - 110 kV č. 6431 - jednoduché vedenie.

V meste sú vybudované nasledujúce elektrické stanice: ES POPRAD 1 - 110/22 kV s inštalovaným výkonom 25 +40 + 25 MVA, ES POPRAD 2 - 110/22 kV, s inštalovaným výkonom 25 +40 MVA (UPM PSK, 2019).

Mesto Poprad je zásobované elektrickou energiou diaľkovými elektrickými vedeniami prostredníctvom elektrickej stanice v Spišskej Novej Vsi, ktorá zásobuje aj niekoľko okresov severovýchodného Slovenska. Elektrické stanice v Poprade ako napájacie body zásobuje elektrickou energiou 110 kV vysokonapäťová sústava. Poprad so svojím spádovým územím má dve elektrické stanice s transformátormi napätia. Ide o stanicu v juhovýchodnej časti mesta nachádzajúcu sa v priemyselnom areáli Stráže pod Tatrami a ďalšia je umiestnená mimo katastrálneho územia mesta a nachádza sa v katastri obce Spišská Teplica. Distribučná sieť je tvorená distribučnou sústavou VN v Poprade i celom spádovom obvode a je napájaná z elektrických staníc Poprad I a Poprad II. Tvorená je 22 kV rozvodnou sieťou a transformovňami 22/0,4 kV. Všetky vývody z elektrických sietí Poprad I

severným smerom sú v zastavanom území kabelizované vrátane samostatných káblov ŽSR. Vonkajšie vedenia 22 kV sa nachádzajú v okrajovom pásme mesta a jeho okolí a v niekoľkých miestach zasahujú do vnútornej časti mesta. V samotnom meste väčšiu časť VN rozvodov tvoria kábové rozvody. Väčšina transformovní má možnosť napájania z dvoch strán, čím je zabezpečená vyššia spoľahlivosť zásobovania elektrickou energiou. Celkom sa v meste nachádza 129 transformovní, ktorých výkon dosahuje v súčte 106,5 MVA. Priemyselné rozvodne sú v najväčších podnikoch, Tatravagónka, Whirlpool, Schüle, Tatramat a ŽSR s výkonom niekoľko tisíc kVA. Murované transformačné stanice prevládajú v obytnej časti mesta, pričom ich výkon je prispôbený potrebám, t.j. projektovaným predpokladaným odberom podľa bytovej zástavby. Stožiarové transformátory sú typické pre priemyselné podniky menšieho a stredného rozsahu, pre podniky služieb, poľnohospodárske podniky a pre obytné územia v niektorých častiach mesta. Výkon jednotlivého transformátora sa pohybuje v rozpätí 100 – 600 kVA. Špecifickí sú v tomto prípade veľkoodberatelia elektrickej energie s vyšším stupňom jej zabezpečenia (nemocnice, letisko, telekomunikácie, TESCO atď.), ktorí majú inštalované vlastné zdroje elektrickej energie ako alternatívne zdroje výroby elektrickej energie v prípade prerušenia dodávky elektriny z distribučnej siete. V meste sa nachádza aj jedna malá vodná elektráreň s výkonom 17 kVA. Sekundárna sieť sústavy nízkeho napätia je v centrálnej mestskej časti a v lokalitách hromadnej výstavby prevažne kábová. Na sídliskách JUH ide o sekundárnu sieť mrežovú, na iných sídliskách je to sekundárna sieť zjednodušená radiálna alebo okružná. V priľahlých miestnych častiach sú rozvody nízkeho napätia vyhotovené nadzemne s lúčovým rozvodom (PHSR, 2014).

Ochranné pásma

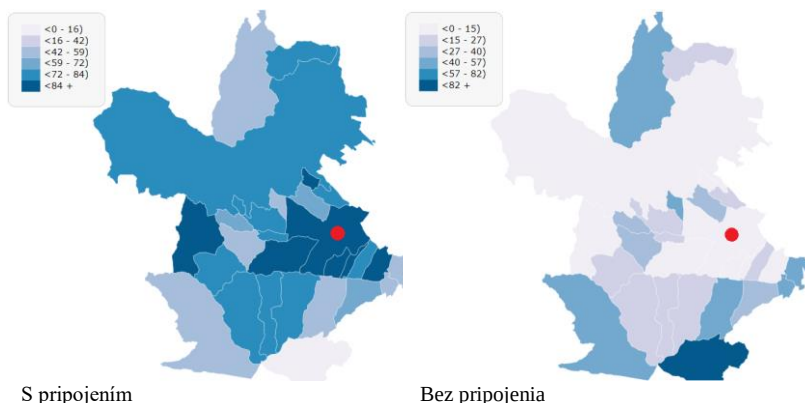
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené kábové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného kábového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV

- ## Zásobovanie plynom

[illegible]

Zdroj: 4.11.2021, <https://www.spp-distribucia.sk/o-spolocnosti/co-robime/mapa-distribucnej-siete/>

Distribučné siete sú prevádzkované v troch tlakových úrovniach – stredotlak (STL) – 0,3 MPa a 0,1 MPa a nízkotlak (NTL) – 2 kPa. Najvyšší stupeň plynofikácie vykazujú okresy Poprad, Prešov, Sabinov a Kežmarok. Percento plynofikácie okresu Poprad je cca. 99 % (UPM PSK, 2019).

S pripojením Bez pripojenia
Obrázok: Podiel obyvateľov napojených na rozvodnú sieť plynu v okrese Poprad
Zdroj: 5.6.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Poprad má 12 vysokotlakových regulačných staníc plynu (VTRSP): 1. VTRSP umiestnená pri ceste do Spišskej Teplice, ktorá slúži pre plošnú plynofikáciu Popradu a Spišskej Soboty, 2. VTRSP v juhovýchodnej časti sídliska Juh III, ktorá slúži pre plynofikáciu sídlisk Juh III, 3. VTRSP v severnej časti Kvetnice slúžiaca pre plynofikáciu Kvetnice, 4. VTRSP priemyselná pri pivovare zásobujúca plynom pivovar, 5. VTRSP na západnej strane sídliska Juh V na plošnú plynofikáciu Popradu, 6. VTRSP v juhovýchodnej časti sídliska Juh VI, rovnako slúžiaca na plošnú plynofikáciu Popradu, 7. VTRSP juhovýchodne od Popradu, v k.ú. Gánoviec spolu s redukčnou stanicou pre plošnú plynofikáciu Popradu, 8. VTRSP priemyselná v areáli Tatragónky, ktorá slúži pre účely Tatragónky, 9. VTRSP priemyselná v priemyselnom areáli Spišskej Soboty slúžiaca pre účely priemyselného areálu, 10. VTRSP v severovýchodnej časti Spišskej Soboty, ktorá slúži pre plošnú plynofikáciu Popradu, 11. VTRSP priemyselná v priemyselnom areáli Matejoviec pre potreby priemyselných podnikov v Matejovciach, 12. VTRSP na západnej hranici obytnej časti Matejoviec, ktorá slúži pre potreby plynofikácie obytnej časti Matejoviec. Distribučné plynovody miestnych sietí sú stredotlakové, zokruhované. Zabezpečujú spoľahlivú a bezpečnú distribúciu plynu pre samotné mesto Poprad a prímestské časti Veľká, Stráže, Spišská Sobota, Kvetnica, Matejovce. Plynárenský obvod Popradu predstavuje Poprad bez sídliska Juh III, Spišskej Soboty, Stráži pod Tatrami a Veľkej. Samostatný plynárenský okrsk predstavujú časti mesta Kvetnica, Matejovce a sídlisko Juh III (PHSR, 2014).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie teplom

Na území mesta Poprad sú štyri základné spôsoby zásobovania domácností teplom. Najrozšírenejším spôsobom je ústredné kúrenie s dodávkou tepla z mimobytového zdroja, nasleduje etážové kúrenie a kachle. V prípade vykurovania nízko podlažnej zástavby rodinných domov v celom meste ide o individuálne vykurovanie z drobných domových kotolní. Na väčšej časti územia mesta je už k dispozícii plyn, ktorý patrí medzi komfortné a hygienicky nezávadné zdroje tepla. Bytové domy a objekty občianskeho vybavenia na nových sídliskách sú zásobované teplom z okrskových kotolní pri využití zemného plynu. V centre mesta sú objekty, zariadenia a občianska vybavenosť zásobované teplom z menších blokových kotolní. Prevažne ide o teplovodné systémy, výnimočne je ako teplotné médium použitá horúca voda alebo para. Priemyselné závody si vlastné požiadavky na dodávku tepla riešia z vlastných zdrojov tepla spaľovaním zemného plynu alebo pevného paliva. Vyrobené teplo sa používa pre potreby technológie, vykurovania a prípravy teplej úžitkovej vody. Najväčšie priemyselné podniky sú zároveň aj najväčšími výrobcami tepla v Poprade. Výroba tepla je v meste výrazne decentralizovaná do okrskových kotolní na sídliskách, ktoré sú priebežne modernizované s vysokou účinnosťou výroby tepla a priemyselných kotolní. Súčasný decentralizovaný spôsob zásobovania teplom vyhovuje po technickej stránke, avšak z ekologického hľadiska je nevyhnutné postupne odstraňovať spaľovanie nevhodných palív v niektorých kotolniach, ako je uhlie, vykurovacie oleje. Mestská časť Kvetnica je zásobovaná teplom z 5 domových kotolní (4 domové kotolne zásobujú liečebné domy a jedna bytové domy). Palivo v tomto prípade je zemný plyn. Bytové domy v mestskej časti Matejovce zásobuje teplom okrsková kotolňa. Ďalej sa tu nachádza ďalších päť domových kotolní, ktoré zásobujú teplom nízko podlažnú výstavbu. Výstavba v centre mesta Poprad je väčšinou zásobovaná teplom z domových kotolní. Sídliská Juh a Západ sú vykurované z okrskových kotolní. Nemocnica je vykurovaná z tepelného zdroja typu výhrevne. Mestská časť Spišská Sobota je vykurovaná z domových kotolní s vysokým podielom bytov s ústredným kúrením, čo sa týka najmä novej výstavby. Objekty v Strážach pod Tatrami sú vykurované z drobných domových kotolní, prípadne ide o lokálne zdroje vykurovania. Mestská časť Veľká, charakterizovaná nízko podlažnou zástavbou, je vykurovaná z drobných domových kotolní. Priemyselné podniky majú vlastné výrobné teplo, prevažne menšieho výkonu. Budovy škôl, ktoré prešli pod mestskú samosprávu, sú vykurované vlastnými blokovými kotolňami a v postupne prechádzajú modernizáciou. V roku 2010 bol v okrskovej kotolni v širšom centre mesta uvedený do prevádzky 530 kW kotol spaľujúci biomasu, ktorý dodáva teplo pre 630 bytov, školu a dom sociálnych služieb. Pri spaľovaní zemného plynu sa prejavuje v čoraz väčšej miere pozitívny trend využívania kondenzačnej techniky či už na úrovni okrskových alebo blokových kotolní, čím dochádza k znižovaniu tvorby emisií a k ochrane životného prostredia. Taktiež sa postupne realizuje výmena jestvujúcich teplovodov za potrubia predizolované s cieľom dosiahnuť zníženie spotreby primárnych palív a tým aj emisií (PHSR, 2014).

Verejné osvetlenie

Rozvody verejného osvetlenia sú realizované dvojako, a to v súbehu so sekundárnym rozvodom nízkonapäťového káblového vedenia alebo spolu s vonkajšími sekundárnymi rozvodmi. Celkom predstavuje verejné osvetlenie viac ako 3000 svetelných bodov. Verejné osvetlenie v častiach, ktoré boli zrekonštruované, predstavuje jednotne koncipovanú svetelnú sústavu s jednotným druhom stožiarov a svietidiel. Celková sústava verejného osvetlenia v meste je však v súčasnosti ešte nejednotná a rôznorodá. Je predpoklad, že postupnou realizáciou obnovy jednotlivých mestských častí sa celková koncepcia verejného osvetlenia zosúladí a bude predstavovať ucelený a rovnorodý celok.

Telekomunikácie

Telekomunikačné služby v Prešovskom samosprávnom kraji poskytuje niekoľko telekomunikačných operátorov, čo umožňuje možnosť výberu a nižších cien pre zákazníkov. Operátori na pevnej telekomunikačnej sieti: Slovak Telekom, a. s., Antik Telecom, s. r. o., Orange, a. s., Slovanet, a. s., SWAN, a. s., UPC, s. r. o. Operátori na mobilnej telekomunikačnej sieti: Slovak Telekom, a. s., Orange, a. s., O2 Slovakia, s. r. o., SWAN, a. s. Slovak Telekom je najväčší slovenský multimediálny

operátor. Svoje produkty a služby ponúka pod značkou Telekom jednotlivcom, domácnostiam i firemným zákazníkom prostredníctvom pevnej i mobilnej telekomunikačnej siete.

Cez katastrálne územie Popradu vedú telekomunikačné káble z telekomunikačnej budovy do príľahlých miest, a to diaľkové káble a optické káble. Telekomunikačná sieť sa neustále posilňuje a skvalitňuje sa celkový prenos informácií budovaním telekomunikačných optických spojení. Cez Poprad sú vedené viaceré trasy diaľkových a oblastných optických káblov, čo vytvára podmienky na digitalizáciu ústrední. Inštalované nové RSU predstavujú digitálny doplnok analógových ústrední. Podľa Zásad pre realizáciu územného rozvoja Slovenska je potrebné budovanie spojovej infraštruktúry prednostne orientovať do priestorov perspektívneho a želaného územného rozvoja s dostatočnou kapacitnou rezervou, budovanie nových progresívnych telekomunikačných systémov postupne organizovať s cieľom celoplošného pokrytia územia Slovenska a v záujme zachovania a oživenia sídelných aktivít rovnomerne aj v celom vidieckom priestore (PHSR, 2014).

Súčasná sieť mobilných operátorov Orange, a. s., Slovak Telekom, a. s., Telefónica O2, a. s., a SWAN, a. s. poskytuje v mobilnej sieti GSM prenos hlasu a dát v rozsahu 2G (900 + 1 800 MHz), 3G (2 100 MHz) aj 4G (800 MHz, 1 800 MHz a 2 600 MHz). Jestvujúci operátori v rámci zaistenia vysokej rýchlosti prenosu dát pripájajú jednotlivé základňové stanice pomocou optických káblov na vybudovanú podzemnú transportnú optickú sieť. Z dôvodu rozširovania a skvalitnenia služieb je potrebné rešpektovať zahusťovanie základňových vysielačích staníc a budovanie nových v navrhovaných rozvojových lokalitách. Z hľadiska výhľadu služieb v rozsahu hlasových a dátových sú sprístupňované aj služby mobilnej siete štvrtej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou pre pozemný aj satelitný prístup. Nasadenie novej multimódovej technológie umožní vyššiu flexibilitu riadenia siete a plynulú migráciu z GSM na nové technológie.

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M., 2008).

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Mesto Poprad je kotlinovo pahorkatinové mesto, ktoré má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnych ciest. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia mesta, i v samotnom meste sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop a odvádzané do rieky Poprad.

Mesto Poprad - Poprad rkm 112,000 – 112,700

Opatrenia na urbanizovaných územiach: Rieka Poprad je upravená v úseku rkm 115,0 – 119,0, koryto rieky preteká lichobežníkovým a obdĺžnikovým profilom na kapacitu $Q_{100} = 140 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, na zmiernenie sklonu dna je realizovaných 7 stupňov. Úprava rieky Poprad v úseku medzi Svitom a Popradom je dimenzovaná na prevedenie $Q_{20} = 100 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Úprava od rkm 119,00 – 122,86 pozostáva z vegetačného opevnenia svahov vŕbovým pokrytím a trávovým osiatím. Šírka dna je 12 m a sklon svahov 1:2, v danom úseku sa nachádzajú stupne vysoké 1 m a brod z kamennej dlažby. V rkm 122,86 – 124,00 úprava svahov rieky Poprad pozostáva z dlažby z lomového kameňa. Nad dlažbou sú svahy osiate trávou. K zmierneniu spádových pomerov sú vybudované stupne o výške 1 m.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania

inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V meste v súčasnosti nie sú vybudované väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v meste je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) mesta Poprad plní na území mesta úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ako aj úlohy v oblasti požiarnej prevencie.

Mesto má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Zásobovanie nových rozvojových plôch požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete. Príjazd pre požiarne vozidlá, v rozvojových zámeroch bude zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (čím sa dosiahne požadovaná minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.).

Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre mesto a okolie je situované priamo meste Poprad. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 15 minút.

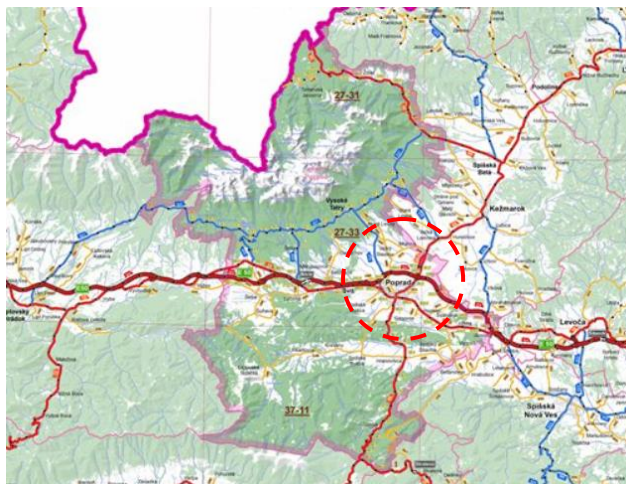
2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v meste a jeho okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Základná sieť TEN – T

- multimodálny koridor č. V vetva Va (TEM 4) (Rakúsko) - Bratislava/Jarovce – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, totožný s trasou diaľnice D1, po úsekoch s napojovacími uzlami - Vážec (I/18), Štrba (II/538), Mengusovce (II/539), letisko Poprad a I/18, Poprad - Veľká (II/534), Poprad - Matejovce (I/66A), Jánovce (I/18), Levoča (I/18 a II/533), Spišské Podhradie (I/18, II/547), Beharovce, Široké (I/18), Bertotovce, Chminianska Nová Ves Prešov - Západ (II/546, I/18), Prešov - Juh (I/20,I/68), lokalizovaný pre cesty a konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy.

Okres Poprad

Obrázok: Cestná sieť okresu Poprad

Zdroj: <https://www.cdb.sk/sk/Vystupy-CDB/Mapy-cestnej-siete-SR/>

Medzinárodná sieť „E“ - sieť európskych ciest E50, E371, a „TEM“ – transeurópskych magistral E50. Dopravná sieť zaradená podľa európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC) cestné prepojenie Lipníky – Vranov nad Topľou – Humenné hranica KSK (Michalovce – hranica Ukrajina).

Transeurópske magistrály TEM v Poprade sú:

- TEM 4 (E 50) v trase hranica ŽSK – Poprad – Prešov – hranica KSK,

Mesto Poprad leží pri hlavnej komunikácii spájajúcej východ a západ Slovenska – ceste E 50, vedenej v trase diaľnice D1. Mestom prechádza cesta I/18, ktorú križuje I/66 a II/534. Z Popradu je do Liptovského Mikuláša 54 km, do Kežmarku 15 km, do Prešova 76 km a do Rožňavy 72 km. Starý Smokovec vo Vysokých Tatrách je vzdialený 13 km. Poprad je taktiež dôležitým železničným uzlom, leží na trase paneurópskeho koridoru č. 5. Zo železničného smeru Žilina – Košice sa odtiaľto dá cestovať do Vysokých Tatier, kam vedie trať č. 183 Tatranských elektrických železníc a do Starej Ľubovne (trať č. 185). Trať medzi Popradom a Starým Smokovcom je druhou elektrickou železničnou traťou na Slovensku (otvorená 17. 12. 1908). Železničná stanica prešla rekonštrukciou a modernizáciou (ukončenie v r. 2008). Vybudované boli ostrovné nástupištia, podchod, výťahy a zabezpečil sa lepší pohyb pre telesne postihnutých na vozíku.

Cesty I. triedy, regionálne komunikácie II. a III. triedy

Dopravné koridory

Regionálnu dopravnú sieť v meste Poprad v nadväznosti na celoštátnu sieť a sieť susediacich regiónov vytvárajú cesty:

- I/18, I/21, I/74 hranica ŽSK - Poprad – Levoča – Prešov - Lipníky - Vranov nad Topľou – Humenné hranica KSK (Michalovce) v rámci výhľadovej siete cestných komunikácií v systéme AGR,

Cesta I/18 pred Štrbou sa križuje s II/538 a III/3060. V Štrbe sa križuje s III/3063, III/III/2343 a s III/3064. V meste Svit je I/18 križovaná cestou III/3065 a za mestom II/534. Cesta vstupuje do Popradu a križuje sa s I/66 a III/3066. Po výjazde z Popradu nasleduje križovatka s III/3073, v obci Hozelec s III/3067 a v Švábovciach s III/3068 a v Hôrke s II/536 (25.10.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/>).

- I/66, I/66A, I/77 I/68 hranica BBSK - Poprad – Spišská Belá – Stará Ľubovňa – Mníšek nad Popradom – hranica PR ako súčasť ciest celoštátnej úrovne,

V Poprade sa križuje s III/3080, III/3076, I/18 a diaľnicu D1. I/66 následne prechádza do okresu Kežmarok a križuje sa s III/3093, vo Veľkej Lomnici s II/540, v Huncovciach s III/3094, III/3095 a vchádza do Kežmarku. Tu sa križuje s II/536, III/3096, III/3097, III/3098, križuje sa s I/77 a II/542 v Spišskej Belej a opäť prechádza do okresu Poprad. Tu sa pri osade Tatranská Kotlina križuje s Cestou Slobody, ktorá v jej trase vedie až po hraničný priechod. I/66 sa ešte v katastrálnom území Vysokých Tatier križuje s III/3077 a v Tatranskej Javorine s III/3078 a končí na hranici s Poľskom, kde nadväzuje cesta DW960 (25.10.2021, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Cesta_I._triedy_66_\(Slovensko\)\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Cesta_I._triedy_66_(Slovensko)))).

- III/3078, I/66, I/66A (Krakow – Nowy Targ) hranica PL – Podspády – Spišská Belá – Kežmarok – Poprad – Vernár – hranica KSK (Rožňava) ako hlavný koridor pre medzinárodnú turistickú dopravu,
- I/66, I/66A, I/77, I/68 Poprad – Ľubotín ako koridor nadregionálnej úrovne,

Dopravná obsluha regiónov

V súlade s KURS 2001 v znení Z a D 2011 sa dopravne mesto Poprad nachádza v dopravnom gravitačnom centre Východ. Na území sú definované hlavné a vedľajšie dopravné rozvojové osi zohľadňujúce ich význam v území.

Hlavnú dopravnú rozvojovú os západ - východ tvorí prepojenie:

- hranica ŽSK - Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou - Humenné – št. hranica Ukrajina.

Vedľajšie dopravné rozvojové osi sever – juh tvoria prepojenia:

- hranica PL - Kežmarok – Poprad - hranica BBSK,

Návrh opatrení pre rozvoj cestnej dopravy:

Okres Poprad

- vytvorenie na ceste I/66, I/66A v úseku **Poprad** - Matejovce - Spišská Belá územnej rezervy na štvorprúdovú cestu kategórie C22,5/80, s obchvatmi obcí Matejovce, **Veľká Lomnica**, Huncovce, **Kežmarok**, Spišská Belá (v nadväznosti na cestu I/77 s obchvatom obce Bušovce),
- prepojenie vnútromestskou komunikáciou v parametroch cesty III. triedy v meste **Poprad** v úseku medzi cestami III/3075 a III/3076 s križovaním železničnej trate a cesty I/18 a I/66,
- cestné prepojenie medzi cestami II/534, III/3080 a I/66 v severnej časti mesta **Poprad** a obce **Veľký Slavkov**,
- úpravu cesty I/66 v jestvujúcom koridore mimo zastavané územie obcí,
- úpravu cesty II/534 **Poprad mesto - Poprad Veľká** (napojenie na D1) - **Starý Smokovec** a v rámci UPN Vysoké Tatry a jej vypojenie na navrhovanú preložku Cesty slobody II/537,

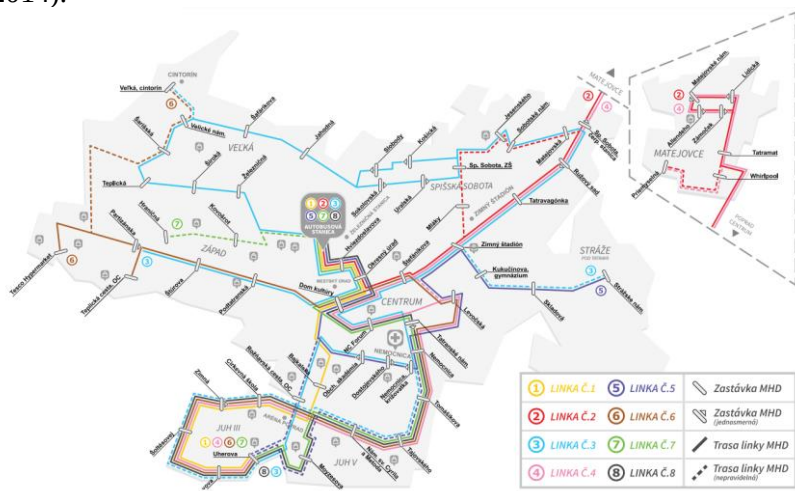
Dopravný systém mesta

Súčasný dopravný systém mesta Poprad môžeme charakterizovať ako radiálny, pre jadro mesta s hlavnou diametrálou, ktorá oddeľuje staré mesto od obytných zón sídliska Juh, kde sídli 58% obyvateľstva. Radiály vbiehajú do mesta a sú tvorené cestami: Západná radiála: cesta č. I/18 s pokračovaním od križovania s cestou II/534 ulicou Partizánska. Severná radiála: cesta III/5343 mestom prechádza ako ul. Fr. Kráľa, Železničná, Slovenského odboja. Severovýchodná radiála: cesta č. I/67 (Štefánikova ul.). Juhovýchodná radiála: cesta č. I/18 výpad na Prešov. Južná radiála: cesta č. I/67. Tieto základné radiály sú doplnené podružnými radiálami, ako Levočská ulica a Kukučínova ulica, ktorá spája miestnu časť Stráže pod Tatrami s jadrom mesta Poprad. Túto základnú komunikačnú sieť dopĺňajú dielčie okruhy zberné, ako je ul. L. Svobodu, ul. Francisciho, Vodárenská a Vagonárska ul. prepájajúca 2 radiály. Uvedený radiálny systém nemá súvislé prepojenie všetkých radiál, preto je doprava prevažne kumulovaná do centrálnej časti, do malej okružnej križovatky - rondelu o pomerne malom vnútornom polomere ($R = 35-40$ m) so šiestimi križovatkovými vetvami. Táto okružná križovatka výrazne pribrzdžovala dopravu v špičkovom období a vyžadovala si kompletnú prestavbu, s ktorou sa začalo v septembri 2004 a bola ukončená v novembri 2004.

Pridaním jedného jazdného pruhu na okruhu a rozšírením vjazdov a výjazdov o 1 jazdný pruh sa zvýšila priepustnosť tejto križovatky. Križovatka je klasickou okružnou križovatkou s prednosťou jazdy na okruhu. V snahe o vylúčenie tranzitnej a nežiadúcej dopravy z centrálnej časti v trase cesty I/18 bol vybudovaný južný obchvat Popradu. Pokračovaním okruhu je západný polokruh, cesta II/534, napojený mimoúrovňovou križovatkou na cestu I/18, obchádzajúci mestskú časť Veľká a napájajúci sa na novú cestnú komunikáciu spájajúcu Poprad so Starým Smokovcom. Západná časť okruhu umožňuje bezkolízne prepojenie Starého Smokovca a Vysokých Tatier zo smeru I/18, ale aj z trasy I/67. Uvedený polokruh výrazne dopravne odľahčuje vlastné mesto od tranzitnej dopravy. Výstavbu diaľničného privádzača si vynucovala dopravná situácia v meste Poprad. Ďalej nevyhovujúci prietah mestskou časťou Matejovce, ktorú nová trasa obchádza po juhovýchodnej strane, ako aj nevyhovujúci úsek cesty I/67 po Veľkú Lomnicu. Terajšia cesta I/67 v úseku od železničného nadjazdu, kde končí už zrealizovaná časť privádzača (stavba Poprad – prietah) po ČOV Poprad - Matejovce sa vyznačovala mnohými miestnymi závadami, negatívnym vplyvom na životné prostredie celého mesta a mestských častí, zvýšenou spotrebou času, pohonných hmôt, nehodovosťou a dopravnou preťaženosťou. Na hlavnú trasu sa napájajú miestne komunikácie, kde dochádzalo k značnému obmedzeniu dopravy. Realizáciou stavby rozdelenou na tri úseky sa vyriešil nevyhovujúci prietah mestskou časťou Popradu, vytvorili sa podmienky pre odklon tranzitnej dopravy v mestskej časti Poprad-Matejovce. Stavba prispela k plynulosti, bezpečnosti a hospodárnosti dopravy i k zlepšeniu životného prostredia obyvateľov. Rozšírenie existujúcej cesty I/67 na štvorprúdovú komunikáciu zlepšilo dopravnú situáciu v celom meste. Nová cesta s viacerými svetelnými križovatkami pomohla zrýchliť a zlepšiť plynulosť dopravy v centre mesta. Obyvateľom mestských častí Stráže a Spišská Sobota nová cesta zjednodušila odbočovanie z hlavnej cesty najmä počas rannej a popoludňajšej dopravnej špičky. Nový diaľničný privádzač pomohol aj obyvateľom Matejoviec, odkiaľ sa po spustení novej cesty odklonila tranzitná doprava. Posledným problémovým miestom na tejto ceste zostáva železničný nadjazd, kde sa nová štvorprúdovka z oboch strán zužuje do dvoch pruhov (PHSR, 2014).

Hromadná doprava

Súčasnú kapacitnú možnosť hromadnej dopravy v sezónnych, denných alebo hodinových špičkách poukazujú na to, že vo výhľadovom období bude potrebné vypomáhať doplnkovým, najlepšie operatívne použiteľným systémom HD. Systém liniek SAD a poloha autobusovej stanice vyhovujú aj pre návrhové obdobie. Poloha závodu SAD vyhovuje pre verejnú hromadnú dopravu, SAD a MHD. Vozový park autobusovej dopravy je v dopravnom závode, ktorý prevádzkuje zmiešanú dopravu osobnú, nákladnú aj MHD. Umiestnenie závodu je v západnej časti mesta s napojením na Hraničnú ulicu. Autobusová stanica je situovaná vo väzbe na prednádražný priestor železničnej stanice, s ktorou tvorí komplex dopravných zariadení. Má 25 nástupísk (z toho 4 pre diaľkovú dopravu) a 1 výstupisko. Pre mestskú hromadnú dopravu je vyhradených 5 stanovišiek. Celková plocha je cca 12 000 m² (PHSR, 2014).

Obrázok: Schéma liniek MHD Poprad

Zdroj: 4.6.2022, https://sadpp.sk/CP/MHDPP/MAPA/mapa_365_city_poprad_01042022.pdf

Od septembra 2022 zavedie mesto Poprad osobitné cestovné v mestskej hromadnej doprave pre Popradčanov s názvom Cesta za zdravím. Do konca roka budú cestujúci s trvalým bydliskom v Poprade využívať MHD bezplatne. Od začiatku nasledujúceho roka budú môcť cestovať celý rok za 10 eur, teda za výšku aktivačného poplatku programu (4.6.2022, <https://www.webnoviny.sk/>). Spoločnosť „Slovenská autobusová doprava Poprad“ má v podtatranskom regióne už viac ako 70-ročnú históriu. Vozidlový park tvorí takmer 180 autobusov, ktoré zabezpečujú pravidelnú autobusovú dopravu hlavne v prímestskej doprave pre Prešovský samosprávny kraj. Dopravca je aj dlhoročným partnerom miest a obcí, kde vykonáva mestskú dopravu, a to v Poprade, Svite, Levoči a Kežmarku.

Železničná doprava

Dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC), koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy tvoria trate prechádzajúce regiónom:

- E 40, C - E 40 (Le Havre - Paríž - Norimberg - Praha - Hranice na Morave - Ostrava - Čadca – Žilina) hranica ŽSK - Poprad – hranica KSK (Košice – Čierna nad Tisou - Čop),

Základná sieť TEN-T, trať Košice - Žilina, ktorá je súčasťou multimodálneho koridoru č. Va Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina (lokalizovaného pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy), zasahuje územie len na úseku Vydrník - Poprad - Štrba - Važec - (Poprad - Košice). Trať vo svojom komplexe má celoštátny a medzinárodný význam v dopravnom systéme SR, je zaradená do medzinárodných dohôd AGC a AGTC a pripravuje sa jej modernizácia pre traťovú rýchlosť 160 km/h. Po modernizácii trate sa predpokladá jej zaťaženie najmä tranzitnými prepravnými prúdmi v smere východ - západ (Čierna n. Tisou – Košice - Žilina). Z hľadiska skladby sa zvýši podiel nákladnej dopravy, najmä kvôli potrebe rýchlych a presných logistických vlakov. Pripustná výkonnosť trate počas normálnej prevádzky sa radikálne nezmení.

V meste Poprad je vybudovaná nasledujúca trať nadregionálneho a regionálneho významu: trať Poprad - Tatry s kategóriou 5, dĺžka trate 13,088 km.

V Komplexnom programe riešenia železničných tratí SR sa uvádza, že na území sa nachádza nebezpečné železničné priecestie na trati - Poprad – Podolíne.

Osobnej i nákladnej doprave slúži 11 dopravných koľají, 17 manipulačných koľají a 5 koľají osobitného určenia. Do železničnej stanice Poprad-Tatry je zapojených desať vlečiek, z ktorých sú v prevádzke štyri: Tatravagónka, Meniareň, Maxima (Zberné suroviny) a Sintra. V železničnej stanici Matejovce pri Poprade je v prevádzke vlečka Whirlpool (Tatramat Spedition), v železničnej stanici Svit vlečka Chedos (Chemosvit). Do koľajiska železničnej stanice Poprad - Tatry sú zapojené i koľajiská (bývalé depá) majoritných štátnych dopravcov ZSSK Slovensko a ZSSK Cargo Slovakia. Časť koľajiska železničnej stanice vrátane zabezpečovacieho zariadenia a časť budovy prešla v rokoch 2006 - 2010 komplexnou rekonštrukciou. Vo výpravnej budove železničnej stanice sú umiestnené pracoviská ŽSR a dopravcu ZSSK Slovensko. Dopravca ZSSK Cargo Slovakia sídli vo vlastnej budove (bývalé nástupisko Tatranských elektrických železníc). Do stanice, nad úrovňou koľajiska normálneho rozchodu, je kolmo zaústená úzkorozchodná trať Tatranských elektrických železníc. Pre prestup cestujúcich medzi TEŽ a normálnym rozchodom je nad úrovňou koľajiska stanice vybudovaná prestupová hala, ktorá je priamo prepojená (pevné schodiská, 8 eskalátorov a 7 výtahov) s odbavovacou halou výpravnej budovy a ostrovnými nástupišťami č. 2 a 3. Prestup cestujúcich medzi nástupišťami č. 1, 2 a 3 je zabezpečený podchodom, vyústeným do predstaničného priestoru k parkoviskám a parku. Stanica je plne bezbariérová, vybavená audiovizuálnym informačným systémom pre cestujúcich, vodiacími lištami v dlažbe a zvukovými navádzacími majákmi pre nevidiacich a slabozrakých. Železničná stanica v úzkom dotyku s autobusovou stanicou vytvárajú prirodzený dopravný uzol mesta, so značnými nárokmi na prirodzenú dostupnosť individuálnymi a hromadnými cestnými dopravnými prostriedkami, príslušnú kvalitu mestských komunikácií a vyhovujúce smerovanie dopravných prúdov. V tejto oblasti je situácia dlhodobo neriešená a nevyhovujúca

(technický stav a kapacita cestných komunikácií) až chaotická (státie vozidiel taxislužieb, smerovanie individuálnej dopravy sieťou ulíc z centra mesta ku stanici a pod.) (PHSR, 2014).

Návrh opatrení pre rozvoj železničnej dopravy v rámci mesta Poprad:

Vytvoriť územný koridor a územno-technické podmienky železničnej dopravy PSK pre:

dopravnú infraštruktúru navrhnutú na zaradenie do európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC), koridory tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy, modernizáciu trate 105A - hranica KSK (Žilina) - Poprad – hranica KSK (Košice) na rýchlosť 120 – 160 km/h, posilnenie železničnej dopravy na tratiach (Žilina) hranica ŽSK – Poprad – hranica KSK (Košice a Červená Skala – Margecany) z dôvodu zabezpečenia minimalizácie vplyvu cestnej dopravy na dotknuté chránené územia, modernizáciu železničnej trate č. 112A Poprad - Plaveč a železničný uzol Plaveč, územnú rezervu pre druhú koľaj a stavebné úpravy jednokoľajovej trate Poprad – Starý Smokovec, vytvorenie podmienok zvýšenia cestovnej rýchlosti vlakových súprav TEŽ prostredníctvom odstránenia úsekov s nízkou dovolenou traťovou rýchlosťou.

Doprava pešia a cyklistická

V centrálnej zóne mesta Poprad sú organizáciou a stavebnými úpravami vytvorené pešie zóny a ulice. Sú to Nám. sv. Egídia, Ul. 1. mája, Vajanského ulica a Mnoheľova ulica, ktorá spája centrum s autobusovou a železničnou stanicou. Sídliisko Juh - oblasť s najväčším počtom obyvateľov je radiálne prepojené pešími komunikáciami, nadväzujúc na centrálnu pešiu zónu. V sídlisku Juh samostatné pešie cestičky vzájomne prepájajú obvody vybavenosti s obvodmi bývania. Ostatným mestským častiam chýbajú výrazné pešie prepojenia, ako aj prepojenie na centrum mesta. Hlavná pešia a cyklistická trasa je vedená pozdĺž rieky Poprad v smere západ v trase: Poprad Centrum - Poprad Západ - potenciálne regionálne centrum - Svit a v smere východ v trase: Poprad Centrum - Grébpark - Spišská Sobota – Matejovce. Existujúca cyklistická trasa bola rozšírená výstavbou nového chodníka cez sídlisko JUH III smerom až do mestskej časti Kvetnica a následne ďalším rozšírením trasy cez sídlisko JUH VI – Šrobárova ulica smerom okolo jazdeckého areálu do lesoparku Kvetnica. Výhľadovo sa počíta s vytvorením cyklokoridorov v rámci existujúcich chodníkov a miestnych komunikácií dopravným značením. Tieto cyklokoridory postupne prepoja všetky jednotlivé sídliská s centrom mesta a s jednotlivými mestskými časťami. Navrhovaná sieť komunikácií pre cyklistov spája všetky dôležité zdroje (obytné zóny) s cieľmi cyklistickej dopravy, prognózne sú navrhované prepojenia Popradu na okolité obce a významné rekreačné aktivity. V najbližšej dobe by sa mala zrealizovať výstavba cyklistickej trasy spájajúcej Poprad s Vysokými Tatrami. Plánuje sa vybudovanie promenádneho chodníka spájajúceho centrum mesta s historickým námestím Spišskej Soboty, ktorý by bol trasovaný po nábreží rieky Poprad. Na jeho trase by bolo vybudovaných niekoľko oddychových zón a nová lávka cez rieku Poprad. Tento chodník by bezpečne sprístupnil Spišskú Sobotu pre všetkých návštevníkov Popradu (PHSR, 2014).

Pre potreby mesta Poprad a jeho okolia sú cyklokoridory hierarchicky členené do dvoch úrovní. Nadregionálne cyklokoridory, spoločne s prihraničnými územiami cyklodopravy, kopírujú hranice okresu a kraja. Regionálne cyklokoridory sú navrhnuté na obsluhu oblasti najmä v severojužnom a východo-západnom smere. Južnou časťou prechádza nadregionálny cyklokoridor - VII Kozie chrbty. V rámci okolí mesta Poprad sa nachádzajú nasledujúce regionálne cyklokoridory: Údolie Popradu - údolie Hornádu č. 19, Kežmarok - Levoča č. 20, Údolie Popradu - údolie Torysy č. 21, Východné Tatry - Liptov č. 23, Východné Tatry – Štrba č.24, Východné Tatry - údolie Popradu – Svit č.25, Východné Tatry - údolie Popradu – Poprad č.26, Východné Tatry - údolie Popradu – Kežmarok č.27, Východné Tatry - údolie Popradu – Spišská Belá č.28, Zamagurie - Východné Tatry č. 29, Zamagurie - údolie Popradu č.30, Pieniny- údolie Popradu č.31, Pieniny č.32, Východné Tatry – údolie Popradu - Veľká Lomnica č.33.

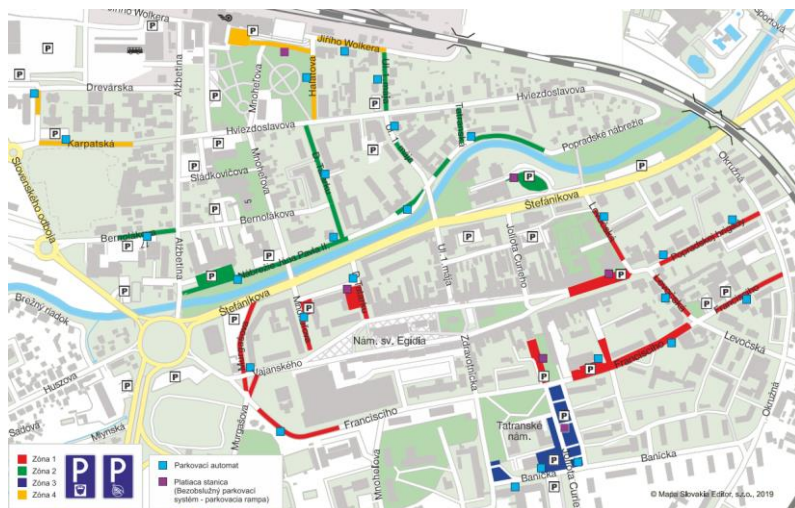
Navrhovaná cyklotrasa v nadväznosti na trasu EuroVelo 11:

cyklotrasa 007 Podtatranská cyklomagistrála, RČk, koridor pre cyklotrasy pod názvom „Cesta okolo Tatier“ pre mesto Poprad (N), RČk, cyklochodníky s napojením obce Veľká Lomnica na sieť

cyklochodníkov v regióne k. ú. Huncoviec, Popradu — Matejoviec, Tatranskej Lomnice a Starej Lesnej (N), RCc, cyklocesta Poprad - Kvetnica (obaľovačka) – Gánovce – Kišovce – Betlanovce – Podlesok, RCc, NRck.

Parkovanie

Nároky počtu parkovacích miest v centrálnej zóne sú 1860 parkovacích miest v roku 2030 celkovo 2 370 parkovacích miest. Tieto počty parkovacích miest je potrebné rozmiestniť v centrálnej zóne ako väčšie parkoviská záchytné, ktoré budú v pešej dostupnosti 300-500 m max. k centráram vybavenosti a ako parkoviská jednotlivé pri väčších komplexoch vybavenosti, ako sú obchodné domy, administratívne centrá a pod.. Väčšie záchytné parkoviská je nutné riešiť vo viacerých úrovniach - parkovacie garáže.

Obrázok: Mapa parkovacích miest v centrálnej zóne mesta Poprad

Zdroj: 4.6.2022, <https://pps.smkpp.sk/Docs/mapa-plateného-parkovania-poprad.pdf>

V roku 2021 mesto ukončilo výstavbu viacpodlažného parkoviska na Bajkalskej ulici vo vnútrobloku medzi bytovými domami Antimón a Argón, ktoré disponuje 60 parkovacími miestami na prízemí, 2 miestami pre nabíjanie elektromobilov a 47 miestami na poschodí. Z toho v rámci prízemia je riešených 5 státí pre zdravotne ťažko postihnuté osoby. Spolu viacpodlažné parkovisko disponuje 107 parkovacími miestami a 2 miestami pre nabíjanie elektromobilov (spolu 109 parkovacích miest.) (4.6.2022, <https://www.poprad.sk/novinka/374>).

6. júna 2022 začína mesto výstavbu viacpodlažného parkoviska na Rastislavovej ulici v Poprade na sídlisku Juh III. Doba realizácie je plánovaná na 195 kalendárnych dní. Vybudovaných bude 191 stojísk.

Letecká doprava

Letisko Poprad-Tatry patrí do súhrnnej siete letísk systému transeurópskej dopravnej siete TEN-T. V súčasnosti sa z tohto letiska vykonáva pravidelná a nepravidelná (charterová) letecká doprava. Leží vo výške 718 m n. m., je najvyššie položené letisko pre dopravné lietadlá na krátke a stredné vzdialenosti v strednej Európe.

Základné informácie	
Typ letiska	medzinárodné civilné
Prevádzkovateľ	Letisko Poprad-Tatry, a. s.
Otvorenie	1938
Mesto	Poprad
Nadmorská výška	718 m n. m.
Poloha	49°04'25"S 20°14'28"V
Vzletové a pristávacie dráhy	

Smer	Dĺžka	Povrch
46631	2 600 m	betón
07R/25L	760 m	tráva
Štatistika (2018)		
Cestujúcich	94249	
Pohybov	6 781 lietadiel	

Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/Letisko_Poprad-Tatry, 10.10.2021

Letisko Poprad-Tatry bolo otvorené v roku 1938, ale pravidelná civilná doprava začala až v roku 1943. V období bývalého Česko-Slovenska bolo letisko jedným z troch medzinárodných letísk v krajine. Je najvyššie položeným medzinárodným letiskom v strednej Európe (718 m n. m.), vďaka svojej geografickej polohe má mimoriadne dobré poveternostné podmienky (často leží nad hranicou hmly), a tak je využívané aj ako náhradné letisko pre lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny či dokonca Bratislavy. Letisko je využívané tak na pravidelné linky ako i vyhlídkové lety, charterové lety najmä z Ruska, Ukrajiny, Estónska a Nemecka v zimných mesiacoch a k morským destináciám v letných mesiacoch, využívajú ho súkromné a obchodné lietadlá z celej Európy, aerokluby a letecké školy, slúži aj ako základňa vrtuľníka leteckej záchrannej zdravotnej služby. Od 3. decembra 2005 bola v prevádzke pravidelná linka Poprad – Londýn, ktorá lietala 4x týždenne. V roku 2007 sa cez letisko prepravilo 60 176 pasažierov. V prvom štvrtroku roka 2009 bolo plánované sprevádzkovanie pravidelnej linky spoločnosti Danube Wings Poprad – Bratislava. V súčasnosti je z letiska prevádzkovaná pravidelná letecká linka Poprad-Praha, Poprad-Gdansk, Poprad-Varšava (12.10.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>). Letisko je otvorené celoročne sedem dní v týždni a využívajú ho:

- pravidelné lety
- nepravidelné lety
- charterové lety s turistami a športovcami
- súkromné a obchodné lety
- výcvikové lety
- Vrtuľníková záchranná zdravotná služba
- Aeroklub Poprad
- Spoločnosť TLS Air - vyhlídkové lety (12.10.2021, <http://www.airport-poprad.sk/sk/podstranky/letisko/>)

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Priemysel, energetika (Poprad, Svit), doprava (D1) mali a majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinné-prírodné prostredie na území mesta Poprad a jeho blízke okolie. Oblasť charakterizuje značná pestrosť prírodných hodnôt, ale aj rôznorodé spôsoby jeho hospodárskeho využitia. Prítomnosť NATURA 2000 a potreba zvýšenej ochrany územia ovplyvňuje zákonite aj spoločensko-hospodársku činnosť v meste, ktorá sa prejavuje hlavne v možnosti zakladania len ekologicky nezávadných prevádzok a obmedzených možnostiach hospodárskeho využívania okolitých lesných porastov, vodných tokov a okolitej pôdy. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z.z.) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody a krajiny

Do katastrálneho územia mesta zasahuje lokalita NATURA 2000

Jedným z najdôležitejších objektov ochrany sú územia zahrnuté pod sústavu NATURA 2000. Okrem toho, že definujú predmet ochrany životného prostredia zároveň STANOVUJÚ AJ LIMITY ROZVOJA PREDMETNÉHO ÚZEMIA. Zákon 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, definuje dve úrovne územnej ochrany prírody, ktoré sa vzájomne prekrývajú.

1. Národná sieť chránených území so svojou historickou súvislosťou.
2. NATURA 2000, ktorá vyplynula z nášho vstupu do Európskej únie.

Cieľ vytvorenia sústavy:

- zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné pre celú EÚ
- zabezpečenie ochrany najzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov
- zabezpečenie zachovania biologickej diverzity (rozmanitosti)
- zabezpečenie priaznivého stavu populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov (čo nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú)

Základom pre vytvorenie sústavy sú dve právne normy EÚ, ktoré predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

1. smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch – Birds Directive)
2. smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch – Habitats Directive).

Zoznamy vybraných druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, ktoré sú významné pre Európsku úniu, tvoria prílohy uvedených smerníc. Na základe týchto smerníc, tvoria sústavu NATURA 2000 dva typy území, z ktorých na území mesta Poprad sa nachádza:

Územia európskeho významu (ÚEV) – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice o biotopoch (v národnej legislatíve je po vyhlásení územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území).

Výber území NATURA 2000 je vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava potom zahŕňa najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie. Na území mesta Poprad je alokované jedno územie európskeho významu zaradeného do NATURA 2000.

Názov:	Poprad
Kód územia:	SKUEV0309
Kraj:	Prešovský kraj
Rozloha:	44,238 ha
Správca územia:	Správa TANAP
Katastrálne územia :	Batizovce, Mengusovce, Poprad, Spišská Teplica, Svit, Štôla, Veľká
Vyhlasovací predpis:	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>

3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

Castor fiber
Lampetra planeri
Lutra lutra

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v meste. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán mesta. Územný plán mesta je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre mesto je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením mesta. Obstarávateľom ÚPN mesta (alebo zóny) je mestská samospráva. Mesto má spracovaný územný plán z roku 1998.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v Poprade pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov ((v znení č. 245/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 541/2004 Z. z., 572/2004 Z. z., 572/2004 Z. z., 572/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 725/2004 Z. z., 230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 571/2005 Z. z., 203/2007 Z. z., 529/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 286/2009 Z. z., 137/2010 Z. z.). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb, ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v regióne Poprad je vykurovanie domácností. Najmä v menších obciach v hornej časti územia, kde je najvyšší podiel kúrenia palivovým drevom v porovnaní s ostatnými oblasťami v okolí mesta. Ďalším zdrojom emisií je cestná doprava. Hustou premávkou je postihnutá hlavne v okrese Poprad cesta č. 3080 a č. 67. Priamo intravilánom prechádzajú zaťažené cesty I/66 a I/18. Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia v meste sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa tu môže prejaviť vplyv lokálneho priemyslu (Chemosvit Energochem, a.s., Schüle Slovakia, s.r.o.).

Vybudovaním diaľnice D1 sa prenieslo dopravné zaťaženie a teda aj imisné zaťaženie na sever mesta, čo by malo mať za následok mierne zlepšenie imisného zaťaženia územia, ktoré je južne od diaľnice, ale naopak k zhoršeniu imisnej situácie dôjde na severe (Veľká, Spišská Sobota, Matejovce). K zamedzeniu tohto nepriaznivého vplyvu na uvedené časti mesta môže prispieť zahustená viacraková výsadba stromovej a kríkovej zelene s významnou protixhalačnou funkciou (PHSR, 2014).

Nasledujúca tabuľka prezentuje emisie základných znečisťujúcich látok v tonách na 1 km² v okrese Poprad.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok												
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	PP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

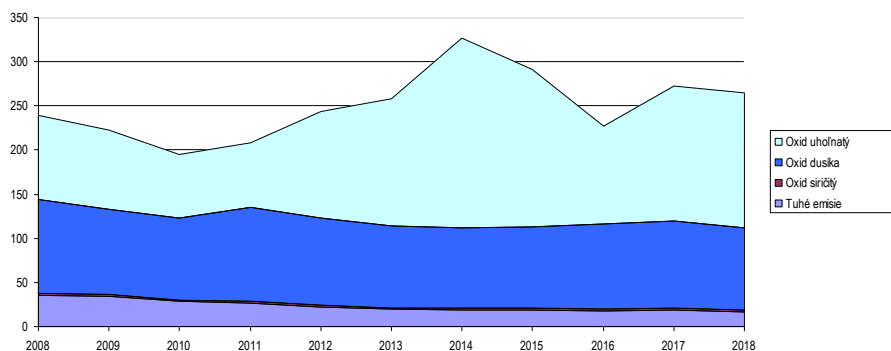
Oxid siričitý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid dusíka	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oxid uhoľnatý	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Tuhé emisie	SK	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oxid siričitý		1,3	1,2	1,3	1,3	1,1	1,0	0,9	1,3	0,5	0,5
Oxid dusíka		0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Oxid uhoľnatý		2,9	2,3	2,6	2,9	2,8	2,8	3,1	3,1	3,1	3,1

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj emisií základných znečisťujúcich látok na území od roku 2008 do roku 2018.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tuhé emisie	PP	35,8	34,6	28,7	27,1	22,5	19,5	19,1	18,8	18,1	19
Oxid siričitý		1,4	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,8	1,9	1,4	1,5
Oxid dusíka		106,9	96,7	92,5	106,3	99,5	93,6	91,1	92,7	96,3	99,6
Oxid uhoľnatý		94,8	90	72,6	73,3	120,8	143,7	214,5	178,2	111	152

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

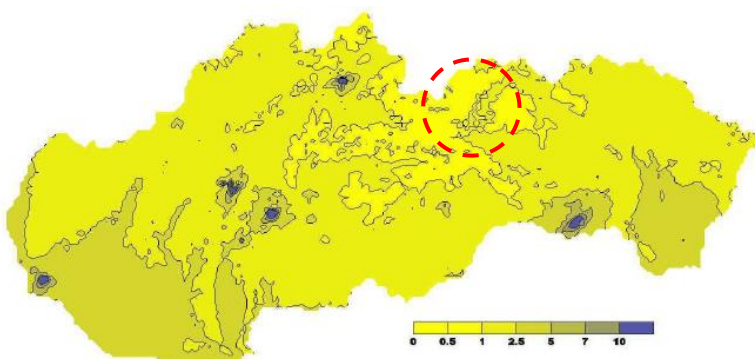

Obrázok: Vývoj základných znečisťujúcich látok v okrese Poprad od 2008 do roku 2018

Zdroj: DataCubes, 2022

Oxid siričitý – SO²

Tento zdroj patrí medzi päť dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorých emisie spolu predstavujú okolo 3/4 všetkých emisií veľkých a stredných zdrojov. V meste Poprad sa nachádza len jeden významný zdroj oxidov síry a to Schüle Slovakia, s.r.o.. Celkové ročné emisie oxidov síry tohto podniku predstavovali 1 059 kg za rok (údaj za rok 2021), čo predstavovalo 0,35 % podiel v kraji a 0,01 % podiel na týchto emisiách za celú Slovenskú republiku.

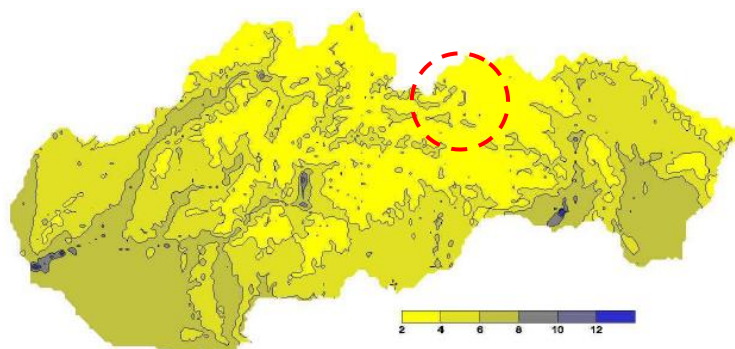

Obrázok: Priemerná ročná koncentrácia SO²

Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečistenia v 2018, 2019

Oxid dusičitý, oxidy dusíka – NO², NO_x

Oblasť nie je zaťažená nadmernou produkciou oxidov dusíka. Najväčším producentom oxidov dusíka v rámci regiónu je spoločnosť Chemosvit Energochem, a.s. s ročnou produkciou 28,06 tony (2019) s podielom na produkcii v kraji 2,27 % a za SR celkovo 0,12 %.

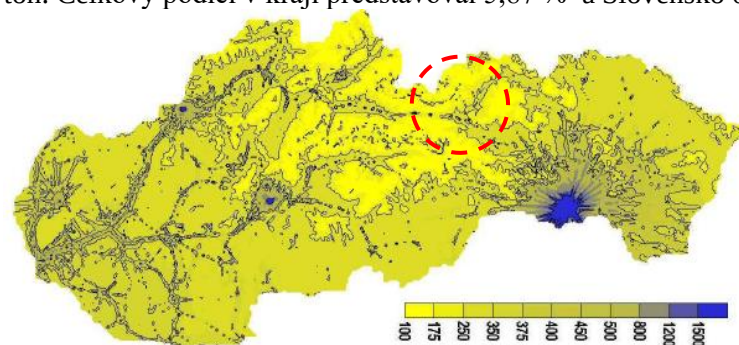

Obrázok: Priemerná ročná koncentrácia NO_x

Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečistenia v 2018, 2019

Oxid uhoľnatý – CO

Z hľadiska produkcie emisií oxidov uhlíka nepatrí mesto medzi zaťažené oblasti. V regióne sa nachádzajú dva veľké zdroje znečistenia ovzdušia, jeden v okrese Poprad. V popradskom okrese sa nachádza významný zdroj Schüle Slovakia, s.r.o.. Celková produkcia za rok 2019 bola v objeme 79,34 ton. Celkový podiel v kraji predstavoval 5,87 % a Slovensko 0,08 %.

Obrázok: Priemerná ročná koncentrácia CO

Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečistenia v 2018, 2019

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlukové pomery priamo v meste Poprad negatívne ovplyvňuje premávka na ceste I/18 a I/66 priamo križujúce mesto Poprad. Zdrojom hluku je aj železničná doprava (Poprad-Tatry – križovatka s traťou 180 (Žilina – Košice) č. 183 a trať Poprad – Štrbské Pleso a Železničná trať Poprad-Tatry – Plaveč v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 185.)

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016 a vyhláška 371/2015 z 13. novembra 2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je

vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické relatívne ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	255,07	246,71	244,11	242,16	243,53	264,39	275,3	289,58	329,71	343,31	348,69
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	20,61	30,33	29,05	33,76	36,8	42,37	63,93	73,63	120,85	137,86	148,17
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	232,35	215,75	214,72	207,47	203,43	221,25	211,33	215,95	208,86	205,45	200,4
% zhodn. kom. odpadu	8,08	12,3	11,9	13,94	15,11	16,03	23,22	25,43	36,65	40,16	42,49
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	-	11,51	11,84	10,34	8,8	12,98	22,55	25,43	36,31	39,69	41,91
% miera skládkovania	-	87,44	87,96	79,88	76,49	83,68	76,76	74,57	63,35	59,84	57,47

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V meste Poprad sa separuje papier, sklo, plasty, VKM obaly, kovové obaly, BRO, zber BRKO-biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu prostredníctvom nádob 1100 l a 240 l a zber vyseparovaných druhotných surovín sa vykonáva podľa vypracovaného harmonogramu prostredníctvom 1300 l zvonových zberových nádob. Pred výkupom sú vyseparované komodity dotriedňované na triediacej linke v areáli spoločnosti Brantner Poprad, s. r. o., Nova 76, 058 01 Poprad. Mesto Poprad vyváža komunálny odpad z mesta Poprad prostredníctvom spoločnosti Brantner Poprad, s. r. o., Nova 76, 058 01 Poprad na riadené regionálne skládky odpadov, ktoré sa nachádzajú mimo katastrálneho územia mesta.

Jedným z cieľov odpadového hospodárstva je predchádzať nadmernej tvorbe odpadov a to rozvojom technológie a vývojom vhodných metód zneškodňovania odpadov. Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov a obmedziť ich tvorbu. Pri nakladaní s nimi po ich vzniku je potrebné uprednostniť ich materiálne zhodnotenie pred ukladaním na skládku. Len ak nie je možné ich materiálno alebo energeticky zhodnotiť, potom je nevyhnutné zabezpečiť ich zneškodnenie spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a životné prostredie. Zhodnocovať odpady je možné recykláciou, opätovným použitím alebo procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín. Z tohto dôvodu Mesto Poprad zriadilo Zberné centrá, vrátane zberných nádob a priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky KO / papier, sklo, kovy /, nebezpečný odpad kat. č. 200121 - žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, kat.č. 200126 - oleje a tuhy, kat. č. 200133 - batérie a akumulátory, kat. č. 200135 - vyradené elektrické a elektronické zariadenia, kat. č. 200137 - drevo obsahujúce nebezpečné látky, kat.č. 200199 - odpady inak nešpecifikované a drobný stavebný odpad. Všetky tieto zložky KO, DSO a nebezpečného odpadu sa môžu občania zbavovať v Zberných centrách na Ul. L. Svobodu a na ul. Hraničná, kde sa ukladajú do špeciálnych nádob na to určených, alebo veľkoobjemových kontajnerov, uzavretého a uzamykateľného skladu (PHSR, 2014).

Okres Poprad nemá vlastnú skládku komunálnych odpadov, resp. skládku kategórie NNO (NNO – nie nebezpečný odpad). Skládkovanie komunálnych odpadov vzniknutých v obciach okresu je saturované skládkami NNO v susednom okrese Kežmarok (skládky Úsvit v Žakovciach) a Spišská Nová Ves (Kúdelník v Spišskej Novej Vsi) teda mimo územia mesta. Do roku 2008 bola prevádzkovaná skládka NNO Chemosvit Environchem, a.s Svit, ale táto slúžila len pre interné potreby Chemosvitu a jeho zmluvných partnerov.

Produkcia odpadov v okrese Poprad v 2020			
	p.č.	Okres Poprad	t/obyvateľa PP
Spolu	1	44 992,17	428,436
Papier a lepenka	2	1 750,65	16,670
Sklo	3	1 551,32	14,772
Viacvrstvé kombinované materiály na báze lep...	4	52,27	0,498

Obaly z kovu	5	72,82	0,693
Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok ...	6	25,25	0,240
Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	7	3,52	0,034
Šatstvo	8	28,57	0,272
Textílie	9	0,00	0,000
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	10	1,19	0,011
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórovane uhľovodíky	11	55,56	0,529
Jedlé oleje a tuky	12	10,2	0,097
Oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	13	5,94	0,057
Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03...	14	23,13	0,220
Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	15	0,00	0,000
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia 200135	16	68,05	0,648
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia 200136	17	189,29	1,803
Plasty	18	916,26	8,725
Kovy	19	3 666,28	34,912
Biologicky rozložiteľný odpad	20	6 093,72	58,027
Zmesový komunálny odpad	21	21 627,15	205,943
Objemný odpad	22	6 095,63	58,045
Drobný stavebný odpad (1)	23	1 343,36	12,792

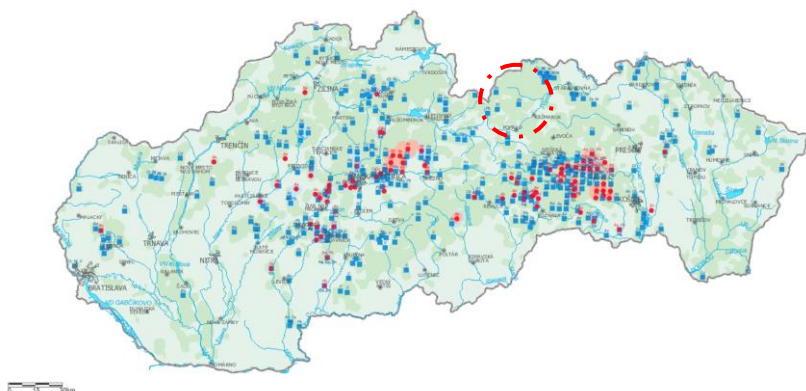
Zdroj: prepočítané podľa ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Pôda

Hodnotené územie v okolí mesta Poprad tvoria prevažne plochy lesov, lúk a polôh s poľnohospodárskou činnosťou, ako aj so zastavanou plochou a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a intenzívnou dopravou (D1) a priemyselnou činnosťou. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Legislatívna ochrana pôd na území je zabezpečená Zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 359/2007 Z. z., 219/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 396/2009 Z. z., 39/2013 Z. z.(nepriamo), 57/2013 Z. z., 34/2014 Z. z., 254/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 296/2021 Z. z.). Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú: produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Kontaminácia pôd

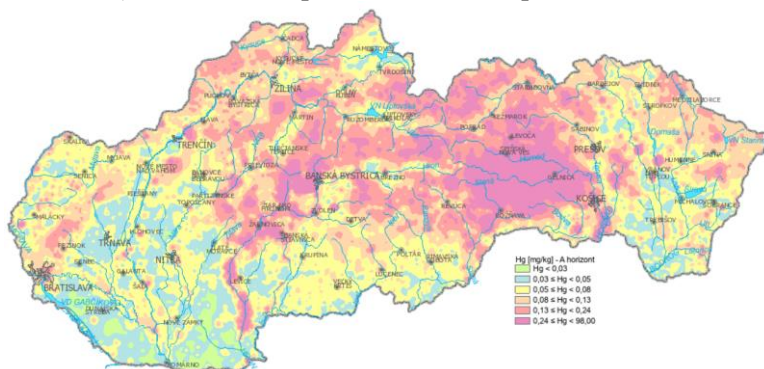
Región v okolí mesta Poprad nepatrí spomedzi ostatných regiónov SR k výrazne kontaminovaným regiónom. Nasledujúci obrázok prezentuje región v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska.

Obrázok: Kontaminácia pôd v Popradskom regióne.

Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>

Svetová zdravotnícka organizácia identifikovala 10 chemických látok, ktoré vyvolávajú zásadné obavy z hľadiska verejného zdravia, a štyri z nich sú ťažké kovy: kadmium, ortuť, olovo a arzén. Ortuť sa v životnom prostredí vyskytuje prirodzene, vo všeobecnosti však býva bezpečne uchovaná v mineráloch a nepredstavuje žiadne významné riziko. Problém vzniká vplyvom ľudských činností, ktorých výsledkom je veľké množstvo ortuti uvoľnenej do životného prostredia a táto ortuť môže potom voľne cirkulovať tisícky rokov. Obavy vyvoláva hlavne ortuť vo vode a sedimentoch, pretože sa vyskytuje vo vysoko toxicknej forme a môže sa ľahko dostať do zvierat, a takto prejsť do ľudského potravinového reťazca. (15.10.2021, <https://www.eea.europa.eu/sk/articles/ortut-trvala-hrozba-pre-zivotne>).

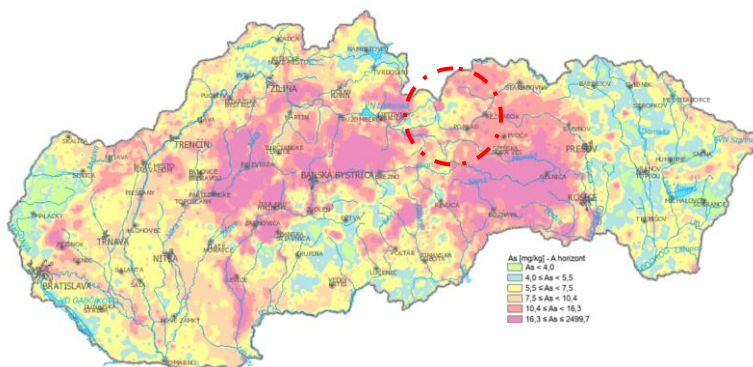

Obrázok: Výskyt Ortuťi v pôde - A horizont v Popradskom regióne

Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspydy/>

Z hľadiska zaťaženia A horizontu je región stredne až silne zaťažený. Okolie mesta Poprad patrí medzi stredne zaťažené oblasti s obsahom 0,05 až 0,13 mg / kg pôdy.

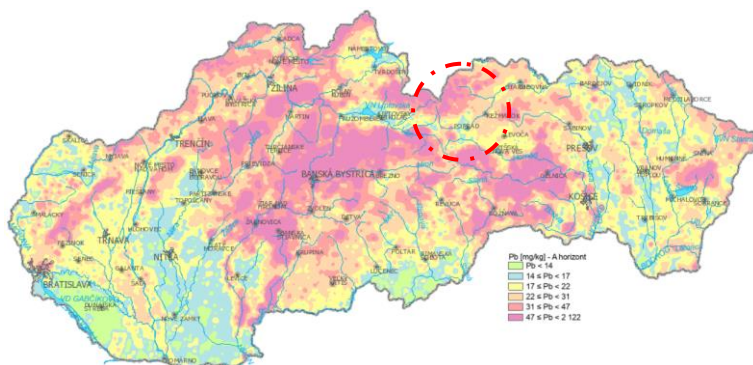
Nasledujúci obrázok prezentuje prítomnosť Arzénu v pôde - A - horizont v Popradskom regióne. Väčšina územia spadá do oblasti s obsahom Arzénu do stredne zaťažených pôd od 5,5 do 7,5 mg / kg. Severná časť územia spadá do viac zaťažených oblastí s obsahom od 7,5 do 10,4 a 10,4 až 16,3 mg / kg.

Obrázok: Výskyt Arzénu v pôde - A horizont v Popradskom regióne

Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspydy/>

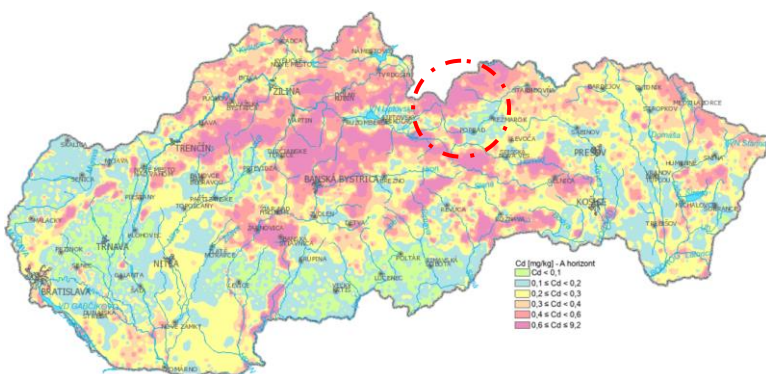
Ďalším dôležitým prvkom, ktorý môže mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva je ortuť a olovo. Hlavne horské oblasti spadajú do skupiny s vyšším až vysokým obsahom olova a to od 31 do 47 až nad 47 mg / kg pôdy.

Obrázok: Výskyt Olova v pôde - A horizont v Popradskom regióne

Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspody/>

Podľa monitoringu pôd na území SR možno zhodnotiť, že z hľadiska priestorovej diferenciácie obsahu Pb na území SR a v Poprade zreteľne vidieť prirodzené endogénne geochemické anomálie, ktoré sa vyskytujú na mnohých miestach vo všetkých vulkanických pohoriach, ďalej v jadrových pohoriach ako sú aj Vysoké Tatry a v ich širokom okolí, kde sú akumulované zvetraliny z týchto pohorí. Naproti tomu v severnej a severozápadnej časti SR, kde sa geochemické anomálie nevyskytujú môžeme konštatovať výraznú imisnú záťaž zo susedných krajín (LINKEŠ, et al., 1997). Najmenej zaťaženou oblasťou je územie mesta Poprad a jeho okolia.

Obrázok: Výskyt Kadmia v pôde - A horizont v Popradskom regióne

Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspody/>

V prípade Kadmia sú viac zaťažené horské oblasti v lokalite Vysoké Tatry. Úrodné oblasti Popradskej kotliny vykazujú nízke hodnoty obsahu Kadmia od 0,1 do 0,2 mg / kg,.

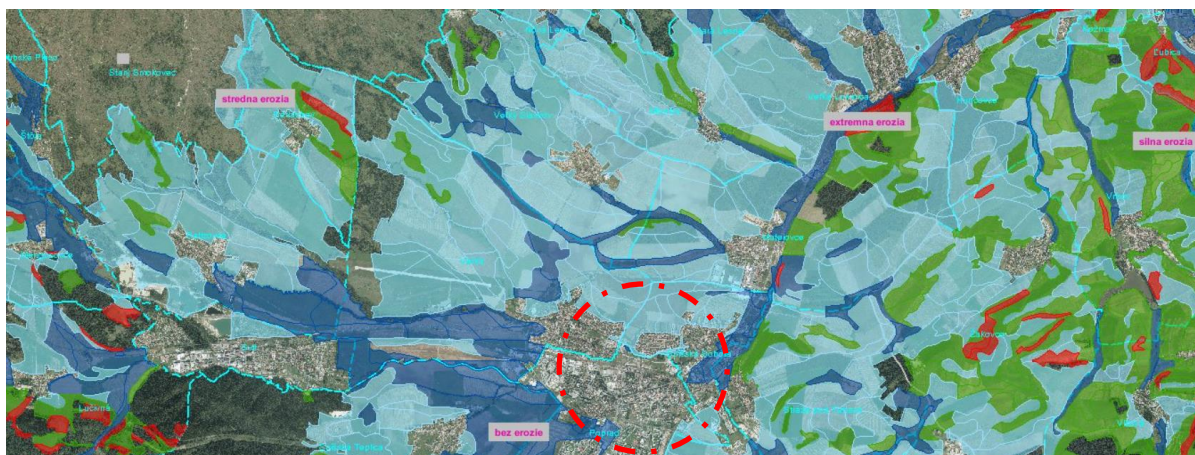
Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzť) povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosov alebo prekryvu (Bedrna, 2002). Z hľadiska vodnej erózie pôdy (Atlas krajiny SR, 2002) môžeme konštatovať, že územie v okolí Popradu je značne exponované a tým sa tu vyskytujú všetky stupne vodnej erózie – od katastrofálnej (> 15,00 mm.rok-1) vo vrcholových častiach Tatier bez pôdneho krytu, cez veľmi silnú (5,01 – 15,00 mm.rok-1) o niečo nižšie a v hôľnej časti Kráľovohoľských Nízkych Tatier, až po silnú (1,51 – 5,00 mm.rok-1) na úbočiach horstiev a v Kozích chrbtoch. Úpätia horstiev a územia pahorkatín okresu vykazujú lokálne slabú vodnú eróziu (0,05 – 0,50 mm.rok-1). Táto je vykazovaná aj v mierne uklonených častiach Podtatranskej a Hornádskej kotliny. Pôdy ohrozené veternou eróziou sa v riešenom území nenachádzajú (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Poprad (% z poľnohospodárskej pôdy)				
Okres	Kategória eróznej ohrozenosti			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Poprad	15,66	52,66	19,75	11,93
Prešovský kraj	13,43	24,21	37,12	25,24

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx

Nasledujúce obrázky prezentujú vodnú eróziu v okrese Poprad. Ako prezentuje nasledujúci obrázok, priame okolie mesta Poprad predstavuje územie takmer bez vodnej erózie. Lokality ohrozené extrémnou eróziou sa nachádzajú v blízkosti obce Veľká Lomnica.

Obrázok: Vodná erózia okres Poprad a mesto Poprad

Správa povodí

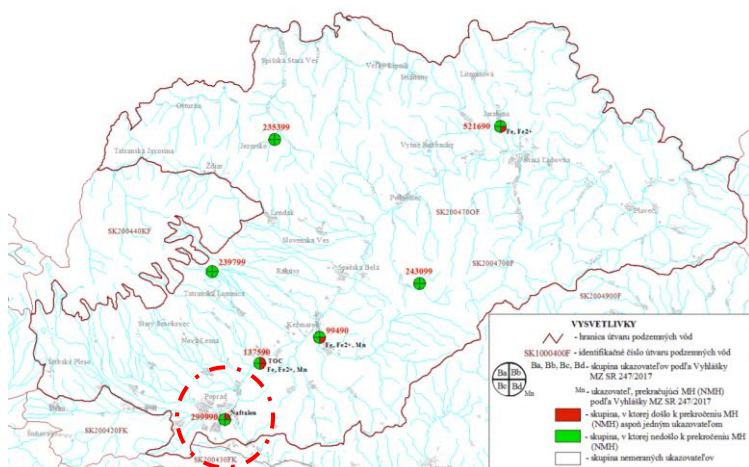
Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone 364/2004 o vodách s účinnosťou od 09.04.2020 na základe 74/2020 Z.z. a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona 146/2021 Z. z.. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Na kvalitu povrchových vôd rozhodujúcou mierou vplývajú priemysel a poľnohospodárstvo. Napriek tomu, že sa v poslednom období zlepšila kvalita vody v rieke Poprad, stále nie je v optimálnom stave. Problémom naďalej zostávajú sídla, ktoré nemajú komplexne vybudovanú kanalizáciu. K plošnému znečisteniu prispieva najmä poľnohospodárska výroba, energetika a priemysel (ako aj letecká doprava na letisku Poprad). Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo cez infiltráciu do podzemných vôd a tiež splachom kontaminovanej pôdy. K týmto zdrojom patria priemyselné a poľnohospodárske objekty. Menšími zdrojmi znečistenia, ale o to nebezpečnejšími sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov. Spolu s ostatnými tzv. starými záťažami sú skládky jedným z hlavných zdrojov nielen znečisťovania vôd, ale i pôd a horninového prostredia.

SK2004700F Puklinové podzemné vody podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Dunajca a Popradu. V útvere podzemnej vody SK2004700F sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä striedanie ílovcov a pieskovcov (flyš), slieňovce stratigrafického zaradenia paleogén. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje puklinová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 10 m - 30 m. Smer prúdenia podzemných vôd v tomto útvere je vzhľadom na charakter horninového prostredia typu hydrogeologického masívu viac-menej konformný so sklonom terénu. V roku 2019 bola pozorovacia sieť tohto útvaru reprezentovaná 3 prameňmi a 4 vrtmi zabudovanými v hĺbke 7 m až 50 m. V pozorovacích objektoch tohto útvaru je vidieť značnú rozmanitosť v iónovom zastúpení, ktorá sa líši od štandardného zastúpenia Ca^{2+} a HCO_3^- iónmi najmä výskytom Na^+ a

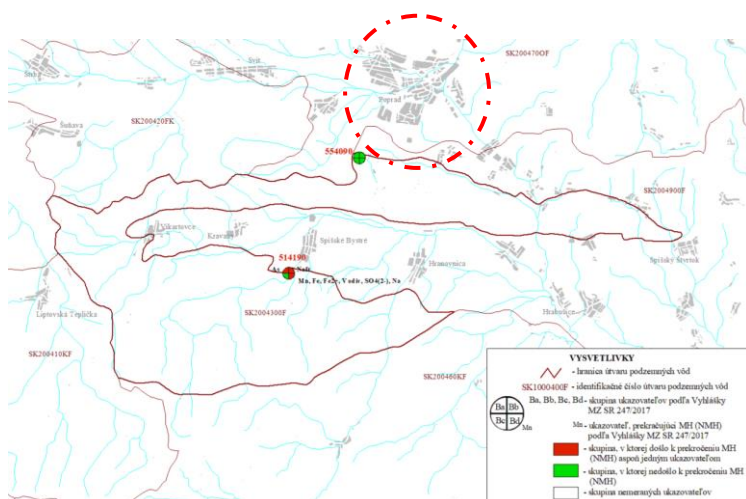
Clónov v ľavostranných objektoch povodia Poprad a tiež významným zastúpením Na^+ a HCO_3^- - v objektoch s hlbším obehom podzemnej vody. Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie sú puklinové podzemné vody podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Dunajca a Popradu zaradené medzi základný výrazný až nevýrazný Ca-HCO_3 typ, ktorý sa v objekte 521690 Jarabina mení na Na-HCO_3 typ. Najnižšia hodnota mineralizácie 53,85 mg.l-1, typická pre veľmi nízko mineralizované podzemné vody, bola nameraná v objekte 239799 Tatranské Matliare a zvýšené hodnota mineralizácie a bola nameraná v objektoch 137590 Veľká Lomnica 693,76 mg.l-1), 299990 Poprad (698,33 mg.l-1), 99490 Kežmarok (830,57 mg.l-1). V objektoch monitorovaných v útvare puklinových podzemných vôd podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Dunajca a Popradu boli zistené prekročenia limitných hodnôt ukazovateľov zo skupiny základný fyzikálno-chemický rozbor: celkové Fe (3-krát s max. 5,60 mg.l-1), Mn (2-krát s max. 0,83 mg.l-1). V objekte 521690 Jarabina bolo zaznamenané prekročenie ukazovateľa NH_4^+ (0,55 mg.l-1) (18.9.2021, https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Publikacna_cinnost/Publikacie_kvality_PzV/KvPzV_2019_kvalita_rocenka_SR.pdf).

Obrázok: Kvalita podzemných vôd v útvare SK 200470OF Podtatranskej skupiny oblasti povodia Poprad a Dunajec

Zdroj: 18.9.2021, https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Publikacna_cinnost/Publikacie_kvality_PzV/KvPzV_2019_kvalita_rocenka_SR.pdf.

SK200430OF Puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov - V útvare podzemnej vody SK200430OF sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä pieskovce, bridlice, zlepenice, brekcie, ílovce, bazalty, andezity stratigrafického zaradenia paleozoikum. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje puklinová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 30 m - 100 m. Dominantné krasovo-puklinové hydrogeologické štruktúry sú odvodňované prevažne prameňmi na obvodě štruktúr, prípadne na okraji pohoria, v menej priepustných súvrstviach a horninách kryštalínika je smer prúdenia konformný so sklonom terénu [2]. V roku 2019 bola pozorovacia sieť tohto útvaru tvorená dvoma vrtmi. V kationovej časti dominuje ión Na^+ v aniónovej ióny SO_4^{2-} a HCO_3^- . Podľa Palmer Gazdovej klasifikácie sú puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov zaradené medzi nevýrazný Na-HCO_3 (554090) meniaci sa na Na-SO_4 typ (514190). V objekte 554090 Kvetnica K-40 bola nameraná mineralizácia s hodnotou 250,57 mg.l-1, čo predstavuje stredne mineralizované vody. Vo vrte 514190 Spišské Bystré dosahuje mineralizácia hodnotu 1842,12 mg.l-1, charakteristické pre veľmi vysoko mineralizované vody. V roku 2019 boli v útvare puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov monitorované objekty 554090 Kvetnica a 514190 Spišské Bystré. Ku všetkým prekročeniam došlo v objekte 514190 Spišské Bystré: vodivosť (219,00 mS.m-1), Mn (0,27 mg.l-1), celkové Fe (0,40 mg.l-1), SO_4^{2-} (926,00 mg.l-1), Na (383,00 mg.l-1) zo skupiny základný fyzikálnochemický rozbor, stopový prvok As (26,20 $\mu\text{g.l-1}$) a naftalén (0,10 $\mu\text{g.l-1}$) zo skupiny polyaromatické uhl'ovodíky.

Obrázok: Kvalita podzemných vôd v útvare SK 2004300F Podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích Chrbtov

Zdroj: 18.9.2021, https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Publikacna_cinnost/Publikacie_kvality_PzV/KvPzV_2019_kvalita_rocenka_SR.pdf.

V roku 2019 boli v útvare puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov monitorované objekty 554090 Kvetnica a 514190 Spišské Bystré. Ku všetkým prekročeniam došlo v objekte 514190 Spišské Bystré: vodivosť (219,00 mS.m⁻¹), Mn (0,27 mg.l⁻¹), celkové Fe (0,40 mg.l⁻¹), SO₄ 2- (926,00 mg.l⁻¹), Na (383,00 mg.l⁻¹) zo skupiny základný fyzikálnochemický rozbor, stopový prvok As (26,20 µg.l⁻¹) a naftalén (0,10 µg.l⁻¹) zo skupiny polyaromatické uhl'ovodíky.

Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná aj stupňom odkanalizovania jednotlivých obcí v regióne. Nasledujúca tabuľka prezentuje stupeň odkanalizovania okresu Poprad. Vyšší stupeň odkanalizovania má okres Poprad s mestom Poprad, kde sa úroveň pohybuje na 71 až 90 %. Hydrologické zhodnotenie hlavných vodných tokov v Popradskom regióne

Hodnoty priemerných ročných prietokov v povodí Popradu dosahovali 81 až 118 príslušného dlhodobého priemeru Qa1961-2000. Maximálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v povodí Popradu v máji a novembri. V povodí Popradu dosahovali hodnoty 113 až 225 % príslušných dlhodobých hodnôt Qma1961-2000. Výskyt minimálnych priemerných mesačných prietokov v povodí Popradu bol zaznamenaný v januári, februári a prietoky sa pohybovali v rozpätí 36 až 106 % príslušných dlhodobých hodnôt. Maximálne kulminácie prietokov v povodí Popradu sa vyskytli v máji, júli, septembri a novembri. Najvýznamnejšie kulminácie s významnosťou 2 až 5 - ročného prietoku boli dosiahnuté na Javorinke (Podspády), Bielej vode (Lysá Poľana) a na Slavkovskom potoku (Poprad-Matejovce), 2 - ročný prietok bol dosiahnutý na Skalnatom potoku (Veľká Lomnica), 1 až 2 - ročný prietok bol dosiahnutý na Lipníku. Na ostatných tokoch nebol dosiahnutý ani 1 - ročný prietok. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytli v januári, februári, októbri a novembri. Prietoky sa pohybovali v rozpätí dlhodobých hodnôt Q270-364d (10.10.2021, <https://www.shmu.sk/File/Hydrologia>).

Ochrana vôd

Oblasti s významnými zdrojmi podzemných resp. povrchových vôd sú v okrese aj náležite plošne chránené. Juhovýchodná časť územia, v povodí Váhu je vlastne Chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry – východ. Do juhozápadnej časti okresu okrajovo zasahuje Chránená vodohospodárska oblasť Hnilca. V povodí Hornádu je vyčlenené spoločné povodie vodárenských tokov Hornád, Bystrá, Veľká Biela voda, ktoré zaberá cca 20 % plochy územia. Všetky tieto 3 toky sú súčasne vodohospodársky významnými vodnými tokmi. V severnej časti – v Tatrách je vyčlenených 9 povodí vodárenských tokov – Javorinka, spoločné povodie Poprad a Ľadový potok, ďalej Veľký Šum, Mlynica, Hromadná voda, Slavkovský potok, Štiavnik, Studený potok, a spoločné povodie Kežmarská Biela voda a Zelený potok. V severnej časti územia je až 18 vodohospodársky významných vodných tokov – Biela voda, Rybí potok, Javorinka, Suchý potok, Ľadový potok, Poprad, Veľký Šum, Mlynica, Velický potok, Hromadná voda, Slavkovský potok, Štiavnik, Skalný potok, Studený potok, Kežmarská Biela voda a Čierna voda. Najväčšiu plochu má OP II. stupňa vodárenských zdrojov

podzemných aj povrchových vôd v povodí Hornádu, ktoré prakticky zaberá celú časť povodia Hornádu v oblasti a ešte aj časť povodia rieky Poprad južne od Štrby, Svitú a Popradu. Ďalšie ochranné pásma sa v podstatnej miere zhodujú s vyčlenenými povodiami vodárenských tokov v oblasti Tatier spomínanými vyššie. Na území sa nachádza aj ochranné pásmo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd Starý Smokovec. Plošne legislatívne chránené oblasti z hľadiska vodárenských a vodohospodárskych záujmov zaberajú podstatne viac ako 50 % plochy územia. Liptovská kotlina, ktorá zasahuje do územia od západu, sa považuje za perspektívnu oblasť (štruktúru) geotermálnych vôd. Popradská a Hornádska kotlina, ale aj Spišská Magura sa považujú za perspektívnu oblasť (štruktúru) geotermálnych vôd, ktorá má spoločný názov levočská panva – západná a južná časť (Fendek, Poráziková, Štefanovičová, Supuková in Atlas krajiny SR, 2002). Niektoré zdroje minerálnych resp. geotermálnych vôd v okrese sa aj využívajú. Niektoré majú vytýčené maloplošnejšie OP (I. prípadne II. stupňa), nakoľko ide zvyčajne o vody v hlbšie uložených kolektoroch s dostatočne hrubou (ochrannou) krycou vrstvou. Z významnejších zdrojov (Fendek, Poráziková, Štefanovičová, Supuková in Atlas krajiny SR, 2002) môžeme spomenúť lokalitu Poprad (vrt PP-1, ...). Niektoré minerálne a geotermálne vody sa využívali v minulosti, ale v súčasnosti sa nevyužívajú, alebo len v menšej miere (Gánovce) (RÚSES, okr. Poprad, 2017).

Minerálne vody sú prírodné vody, ktoré sa líšia od obyčajných vôd teplotou, chemickým zložením, obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na ľudský organizmus. Jediným chráneným zdrojom minerálnej vody v okrese Poprad je Smokovecká kyselka I, so záchytom označeným SK-1 v meste Vysoké Tatry, v katastrálnom území Starý Smokovec. Ochranné pásmo bolo vyhlásené vyhláškou MZ SR č. 112/2002 Z. z. Smokovecká kyselka je prírodná minerálna voda slabo mineralizovaná, uhličitá, hydrogenuhličitanová, sodno-vápenatá, kyslá, studená, hypotonická, s celkovou mineralizáciou 91 mg.l-1, s teplotou vody 6,1°C, s obsahom plynu CO₂ 1 496 mg.l-1 a s výdatnosťou 0,45 l.s-1. Formovanie a obeh minerálnych vôd sa uskutočňujú v kvartérnych svahových polygenetických sutinových akumuláciách a horninách kryštalinika Slavkovského štítu. K nasycovaniu vody hlbinným CO₂ dochádza počas výstupu minerálnej vody na povrch, a to únikmi CO₂ pozdĺž tektonickej línie v podloží. Ďalším významnejším zdrojom minerálnej vody v okrese Poprad sú Gánovce, kde sa miestna vápenatohorečnatá voda v nedávnej minulosti využívala aj na kúpeľníctvo. V súčasnosti sa postupne areál kúpeľov v Gánovciach rekonštruje, aj keď so zameraním skôr na wellness a športovo-rekreačné využitie (RÚSES, okr. Poprad, 2017).

Ochrana proti povodňam

Príčinou vzniku povodní v meste sú extrémne intenzívne dažde alebo náhle roztápanie snehu kombinované s výrazne zníženou schopnosťou, niekde až neschopnosťou územia zadržať dažďovú vodu (z dôvodu poškodenia krajiny – napr. rozorané medze, zlikvidované remízky, či odvodnená poľnohospodárska pôda). Rozsiahle zaasfaltované alebo betónové plochy v meste prispievajú k rýchlemu odtoku dažďových vôd a k vysušovaniu pôdy pod týmito zastavanými plochami, vrátane znižovania zásob podzemných vôd. Tieto faktory spôsobujú zmeny odtokových pomerov a zvyšujú riziko lokálnych povodní. Vysušená pôda bez protieróznych opatrení (okolité polia o rozlohe desiatok hektárov bez akejkoľvek vegetácie, či protieróznych opatrení) sa správa ako nepriepustný film. Medzi základné technické, biotechnické a hospodárske preventívne opatrenia ktoré by malo mesto a majitelia pozemkov vykonať patria nasledovné: technické: vsakovacie pásy po vrstevniciach (pozdĺžne plytké rigoly), budovanie depresíí a vsakovacích jám na zadržiavanie a vsakovanie dažďovej vody v intravilánoch miest a obcí, vodoholdingy, drobné prehrádzky resp. stupne na vodných tokoch, bystrinách, v roklinách či stržiach, výstavba a údržba suchých nádrží - poldrov, objekty na líniových ochranných hrádzach na vypúšťanie vôd do záplavového územia, budovanie malých prietokových vodných nádrží a rybníkov a pod. biotechnické: vytváranie prirodzených prekážok povrchového odtoku – medze, trávnaté pásy, pásy stromov a krov, pôdne stupne, mokrade, optimálne zloženie a kvalita lesov, zatravnňovanie a zalesňovanie nevyužívaných plôch, zachovanie a využívanie meandrov vodných tokov a slepých ramien, budovanie vetrolamov, využitie svahových depresíí ako vsakovacích a zádržných plôch a pod. hospodárske opatrenia: aplikácia vhodných postupov obrábania pôdy (napr. orba po vrstevnici), vytváranie malých prietokových a vodných nádrží na zachytávanie stekajúcich dažďových vôd zo spevnených plôch ako zásobníkov požiarnej vody, vodných plôch určených na rekreáciu alebo výpar, zabezpečenie dopĺňania odobratej vody z územia späť do územia odberu,

obmedzovanie spevňovania plôch v zastavanom území, budovanie ochranných hrádzí čo najďalej od osi vodného toku a pod. (http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnovej-prevencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-.phtml?id3=32161&module_action_72644_id_art=14043, 10.9.2013).

V rámci eliminovania možných lokálnych záplav je potrebné pravidelne čistiť resp. stabilizovať odtokové rigole pozdĺž miestnych komunikácií, ako aj samotný kanalizačný systém, tak aby pri zvýšených zrážkach nedochádzalo k zaplavovaniu pozemkov v ich tesnej blízkosti. Zvýšené riziko záplav súvisí s umiestnením mesta.

Mesto Poprad je kotlinovo pahorkatinové mesto, ktoré má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnych ciest. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia mesta, i v samotnom meste sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop a odvádzané do rieky Poprad.

Mesto Poprad - Poprad rkm 112,000 – 112,700

Opatrenia na urbanizovaných územiach: Rieka Poprad je upravená v úseku rkm 115,0 – 119,0, koryto rieky preteká lichobežníkovým a obdĺžnikovým profilom na kapacitu $Q_{100} = 140 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, na zmiernenie sklonu dna je realizovaných 7 stupňov. Úprava rieky Poprad v úseku medzi Svitom a Popradom je dimenzovaná na prevedenie $Q_{20} = 100 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Úprava od rkm 119,00 – 122,86 pozostáva z vegetačného opevnenia svahov vrbovým pokrytím a trávovým osiatím. Šírka dna je 12 m a sklon svahov 1:2, v danom úseku sa nachádzajú stupne vysoké 1 m a brod z kamennej dlažby. V rkm 122,86 – 124,00 úprava svahov rieky Poprad pozostáva z dlažby z lomového kameňa. Nad dlažbou sú svahy osiate trávou. K zmierneniu spádových pomerov sú vybudované stupne o výške 1 m.

Seizmicita

Seizmicita (náchylnosť k seizmickým dejom – zemetraseniam) sa vyjadruje izoseistami seizmickej intenzity v stupňoch M.S.K. (Medvedev - Sponheuer - Kárník, škála navrhnutá v r. 1964). Podľa normy STN 73 0036 „Seizmické zaťaženie stavených konštrukcií“ sa seizmická aktivita v okolí mesta Poprad pohybuje v rozmedzí 6. až 7. stupňa M.S.K. Podľa stupnice intenzity zemetrasenia môžu byť na území dosiahnuté maximálne prejavy (RÚSES okr. Poprad, 2017).

Stupeň	Označenie	Zrýchlenie (cm.s ⁻²)	Prejavy
VI.	silné	5,0-10	Pozorované aj mimo budov, mnohí sú vystrašení, padajú komíny, nábytok sa hýbe, rozbíjajú sa poháre. Škody sú aj na tehlových stavbách, zosuvy pôdy, niekedy zmena výšky spodnej vody.
VII.	veľmi silné	10-25	Väčšina ľudí vybieha z budov, citeľné v idúcich autách, zvonia veľké zvony. Ojedinelé škody aj na železobetónových budovách, na voľnej hladine vody sa tvoria vlny.

2.6. OBYVATEĽSTVO

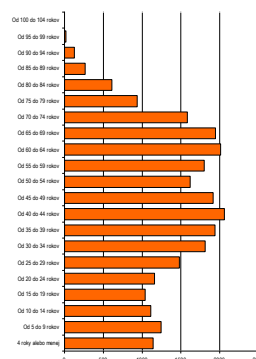
V meste žije 92,6 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 53,85 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov mesta podľa pohlavia v roku 2021. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 45 do 49 rokov.

Stav trvale bývajúcего obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2021				Muži / ženy
	Spolu	Muži	Ženy	rozdiel	
Spolu	49430	23629	25801	-2172	
4 roky alebo menej	2365	1223	1142	81	
Od 5 do 9 rokov	2439	1193	1246	-53	
Od 10 do 14 rokov	2330	1220	1110	110	
Od 15 do 19 rokov	2151	1115	1036	79	
Od 20 do 24 rokov	2376	1217	1159	58	

Od 25 do 29 rokov	2920	1443	1477	-34
Od 30 do 34 rokov	3694	1882	1812	70
Od 35 do 39 rokov	4042	2105	1937	168
Od 40 do 44 rokov	4131	2074	2057	17
Od 45 do 49 rokov	3844	1932	1912	20
Od 50 do 54 rokov	3076	1458	1618	-160
Od 55 do 59 rokov	3306	1505	1801	-296
Od 60 do 64 rokov	3587	1575	2012	-437
Od 65 do 69 rokov	3427	1484	1943	-459
Od 70 do 74 rokov	2685	1102	1583	-481
Od 75 do 79 rokov	1543	609	934	-325
Od 80 do 84 rokov	905	296	609	-313
Od 85 do 89 rokov	403	135	268	-133
Od 90 do 94 rokov	174	47	127	-80
Od 95 do 99 rokov	29	13	16	-3
Od 100 do 104 rokov	3	1	2	-1

Zdroj: ŠÚSR, 2022, DataCubes

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v meste Poprad k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v meste Poprad	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
Obyvateľstvo	49430	23629	7134	9169	33127

Podľa sčítania ľudu, domov a bytov v roku 2021 v meste Poprad žilo spolu 49430 trvalo bývajúcich obyvateľov. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia vo vekovej skupine od 15 do 65 - produktívny vek. Najmenšiu skupinu tvorili obyvatelia v postproduktívnom veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Poprad podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (53,85 %). K evanjelickému vierovyznaniu sa hlási 5,93 % obyvateľov. Celkovo 25,73 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	26847	53,85
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2954	5,93
Gréckokatolícka cirkev	1947	3,91
Reformovaná kresťanská cirkev	53	0,11
Pravoslávna cirkev	383	0,77
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	72	0,14
iné	1278	2,56
bez vyznania	12829	25,73
nezistené	3492	7,00
Spolu	49855	

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 7,00 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho (3,91 %).

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,6 %. V malej miere je zastúpená oficiálne rómska národnosť (0,41 %) a maďarská a česká národnosť (0,20 a 0,65 %). Nemecká národnosť bola zastúpená v počte 0,08 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	46166	92,6

Maďarská	101	0,20
Rómska	205	0,41
Rusínska	121	0,24
Ukrajinská	73	0,15
Česká	326	0,65
Nemecká	41	0,08
Moravská	11	0,02
Poľská	58	0,12
Ruská	32	0,06
Ostatné	222	0,45
Nezistené	2499	5,10
Spolu	49855	

Zdroj: www.statistics.sk

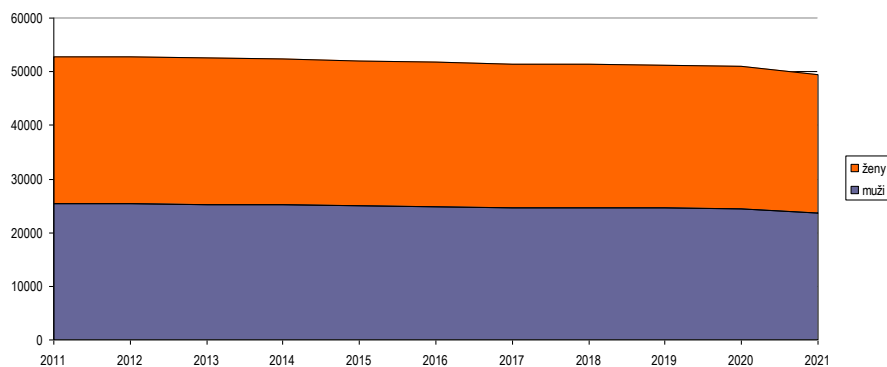
Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade mesta Poprad bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poprad 01.01.	52910	52791	52765	52654	52316	52037	51750	51486	51304	51235	49855
Poprad 30.06.	52851	52778	52710	52485	52177	51894	51618	51395	51270	51117	49643
Poprad 31.12.	52791	52765	52654	52316	52037	51750	51486	51304	51235	50998	49430
muži	25396	25377	25307	25140	24962	24792	24679	24593	24557	24440	23629
ženy	27395	27388	27347	27176	27075	26958	26807	26711	26678	26558	25801
Index	-	1,000	0,998	0,994	0,995	0,994	0,995	0,996	0,999	0,995	0,969
Priemer IX											0,993

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Vývoj počtu žien a mužov do roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol o 6,37 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,993, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,58 %. V priebehu sledovaného obdobia bol vývoj počtu obyvateľov nerovnomerný. V roku 2014 bol zaznamenaný pokles o 338 obyvateľov, v nasledujúcom roku to bolo - 279 obyvateľov. Výraznejší pokles bol zaznamenaný v roku 2021 - 1568 osôb.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v SR (hrubá miera) obyvateľov, ako aj prirodzený prírastok v meste Poprad.

Prirodzený prírastok

Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	1,65	0,57	0,51	0,68	0,33	0,96	0,75	0,61	0,7	-0,45	-3,1
Okres Poprad	3,61	2,62	2,68	2,05	1,73	2,97	2,18	1,58	2,2	0,24	-1,25
prírodný prírastok	165	108	107	10	67	76	53	44	32	-61	-141
hrubá miera pr. príř.	3,12	2,05	2,03	0,19	1,28	1,46	1,03	0,86	0,62	-1,19	-2,84

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v SR v sledovanom období vykazuje pozitívny trend od roku 2016. Počet živonarodených prekračuje v meste počet zomrelých obyvateľov takmer v každom roku sledovaného obdobia, až na rok 2020 a 2021. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2011, 2012 a 2013.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených a vývoj počtu narodených za mesto Poprad. V medzioročnom porovnaní možno sledovať ustálený trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v SR bol evidovaný do roku 2011, kedy na 1000 obyvateľov pripadalo 11,27 živonarodených. Do roku 2021 klesol tento počet na 10,39. V súčasnosti je v meste vyrovnaný trend, aj keď vývoj počtu narodených v meste ovplyvnila ekonomická kríza (pandemická situácia vôbec). Pokles pôrodnosti sa postupne znižoval do roku 2014. V roku 2021 hodnota dosiahla 9,37.

Počet živonarodených	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poprad	11,27	10,27	10,13	10,16	10,25	10,6	10,66	10,58	10,46	10,38	10,39
Slovenská republika	11,98	10,7	10,64	10,02	10,23	10,71	10,63	10,32	10,31	10,08	10,55
Okres Poprad	568	504	496	429	493	472	466	494	448	465	466
narodení	564	501	495	428	491	470	464	492	447	465	465
živonarodení	10,67	9,49	9,39	8,15	9,41	9,06	8,99	9,57	8,72	9,1	9,37

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Štatistika počtu potratov v SR vykazuje porovnateľné tendencie, ako v prípade mestskej štatistiky. Z hľadiska trendu počet potratov v meste mierne klesá, hodnota sa nachádza zväčša nad celoslovenskými hodnotami.

Počet potratov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poprad	3,13	3,03	3,02	2,88	2,88	2,81	2,67	2,56	2,52	2,33	2,15
Slovenská republika	3,21	3,25	3,58	3,38	3,09	3,24	2,63	3,24	2,49	2,68	2,86
Okres Poprad	172	167	174	164	164	148	133	152	108	126	118
potratovosť	3,25	3,16	3,3	3,12	3,14	2,85	2,58	2,96	2,11	2,46	2,38
hrubá miera potratovosti	30,28	33,13	35,08	38,23	33,27	31,36	28,54	30,77	24,11	27,1	25,32
index potratovosti	740	671	670	593	657	620	599	646	556	591	584
ukončené tehotenstvá	14	12,71	12,71	11,3	12,59	11,95	11,6	12,57	10,84	11,56	11,76

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Počet zomretých obyvateľov SR (hrubá miera) vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 10,175. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021. V prípade mesta Poprad postupne počet zomretých narastá. Kým v roku 2011 bolo evidovaných 399 zomretých, do roku 2021 vzrástol ich počet na 606 (spôsobené pandemickou situáciou a zhoršenou dostupnosťou zdravotnej starostlivosti). Najvyšší počet zomretých bolo evidovaných v roku 2021, 2020 a 2018.

Počet zomretých	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poprad	9,61	9,7	9,62	9,48	9,92	9,64	9,91	9,97	9,76	10,82	13,5
Slovenská republika	8,37	8,07	7,95	7,97	8,5	7,75	8,45	8,73	8,11	9,84	11,79
Okres Poprad	399	393	388	418	424	394	411	448	415	526	606
zomretí	7,55	7,45	7,36	7,96	8,13	7,59	7,96	8,72	8,09	10,29	12,21

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend v každom roku. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2014, 2015 a 2016.

Saldo sťahovania											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	0,55	0,63	0,44	0,32	0,58	0,72	0,68	0,73	0,67	0,8	0,43
Okres Poprad	-2,25	0,21	-1,59	-1,25	-1,98	-1,74	-1,08	-0,38	-0,74	0	-1,43
migračné saldo	-284	-134	-218	-348	-346	-363	-317	-226	-101	-176	-284
hr. miera migr. salda	-5,37	-2,54	-4,14	-6,63	-6,63	-7	-6,14	-4,4	-1,97	-3,44	-5,72

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za mesto Poprad. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia (mesto Bratislava). Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
prisťahovaní	509	587	671	605	636	634	593	713	759	612	576
vystáňovaní	793	721	889	953	982	997	910	939	860	788	860

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných narastal hlavne do roku 2016. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná aj do roku 2018, následne do roku 2020 klesol ich počet na 860. Najväčší počet prisťahovaných bol evidovaný v roku 2019, kedy sa do mesta prisťahovalo celkovo 759 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľov v SR (hrubá miera), ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za mesto. Celkový prírastok vykázal v SR takmer vždy kladnú hodnotu (s výnimkou roku 2021).

Celkový prírastok (- úbytok)											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	2,2	1,2	0,94	1	0,9	1,67	1,43	1,34	1,37	0,35	-2,68
Okres Poprad	1,36	2,83	1,09	0,79	-0,25	1,22	1,1	1,2	1,46	0,24	-2,68
celkový prírastok	-119	-26	-111	-338	-279	-287	-264	-182	-69	-237	-425
hrubá miera celk. pr.	-2,25	-0,49	-2,11	-6,44	-5,35	-5,53	-5,11	-3,54	-1,35	-4,64	-8,56

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Celkový prírastok v meste vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2021, kedy pokles počtu obyvateľov dosiahol hodnotu 338. Naopak k najmenšiemu úbytku došlo v roku 2012, kedy celkový počet obyvateľov klesol o 26 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v SR (hrubá miera) a sobášnosť a rozvodovosť v meste Poprad. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Hrubá miera v SR roku 2011 dosiahla hodnotu 4,75. Do roku 2021 mierne stúpila na 4,84.

Počet sobášov											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	4,75	4,81	4,71	4,93	5,31	5,51	5,76	5,72	5,44	4,35	4,84

Okres Poprad	5,22	5,31	5,05	5,07	5,34	5,83	5,82	5,46	5,49	4,29	4,8
sobášnosť	295	285	274	272	318	320	319	279	307	210	235
hrubá miera sobášnosti	5,58	5,4	5,2	5,18	6,09	6,17	6,18	5,43	5,99	4,11	4,73

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v meste vyššia, ako v prípade okresu a SR. Najväčší počet sobášov bol v meste evidovaný v roku 2015 a 2016. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad, aj pod úrovňou SR. Najväčší počet rozvodov bol v meste evidovaný v roku 2011 a 2013.

Počet rozvodov											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	2,06	2,02	2,02	1,94	1,8	1,71	1,77	1,76	1,74	1,52	1,49
Okres Poprad	2,05	1,81	1,78	1,74	0,89	1,17	0,66	0,87	1,26	1,09	1,03
rozvodovosť	136	107	116	113	64	84	48	57	71	70	67
hrubá miera roz.	2,57	2,03	2,2	2,15	1,23	1,62	0,93	1,11	1,38	1,37	1,35
index rozvodovosti	46,1	37,54	42,34	41,54	20,13	26,25	15,05	20,43	23,13	33,33	28,51

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľov podľa rodinného stavu. Celkovo 42,82 % obyvateľov bolo v meste slobodných a 40,24 % ženatých/vydatých. V meste žilo 10,16 % rozvedených obyvateľov.

Štruktúra obyvateľov mesta podľa rodinného stavu v roku 2021			
	počet	%	
dosiahnuté vzdelanie			
slobodný / slobodná	21346		42.82
ženatý / vydatá	20062		40.24
rozvedený / rozvedená	5063		10.16
vdovec / vdova	3253		6.52
nezistené	131		0.26
Spolu	49855		

Zdroj: statistics.sk, 10.5.20202

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v meste je vysoko nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v meste k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2011 dosiahla hustota hodnotu 837,38 a do roku 2021 klesla na hodnotu 786,82.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	110,09	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98
Okres Poprad	94,05	94,25	94,43	94,53	94,56	94,62	94,73	94,85	94,97	95,05	92,89
Poprad	837,38	836,25	835,23	831,71	826,91	822,45	818,25	814,71	812,6	810,18	786,82

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Veková štruktúra obyvateľstva mesta

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

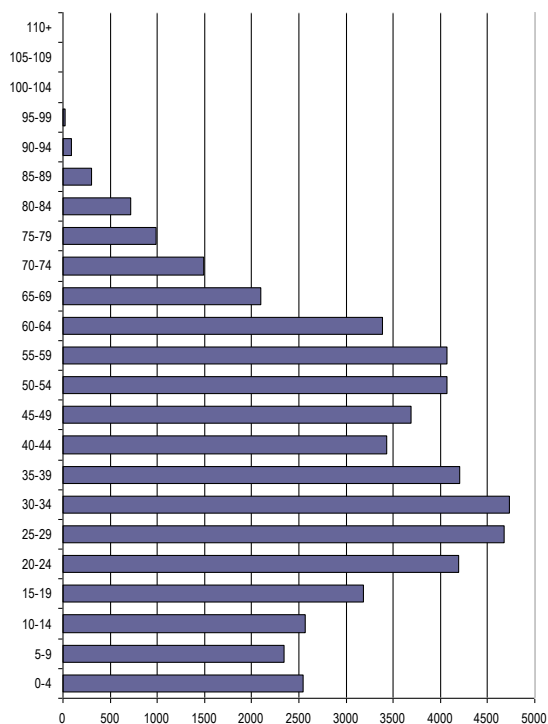
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	52791	52765	52654	52316	52037	51750	51486	51304	51235	50998	49430
0-4	2541	2595	2640	2550	2588	2484	2417	2404	2461	2422	2365
5-9	2345	2360	2360	2395	2399	2469	2520	2578	2503	2536	2439
10-14	2565	2491	2423	2366	2297	2280	2265	2269	2343	2362	2330
15-19	3186	2988	2852	2685	2604	2511	2426	2336	2277	2247	2151
20-24	4188	3987	3762	3571	3281	3073	2884	2742	2599	2513	2376

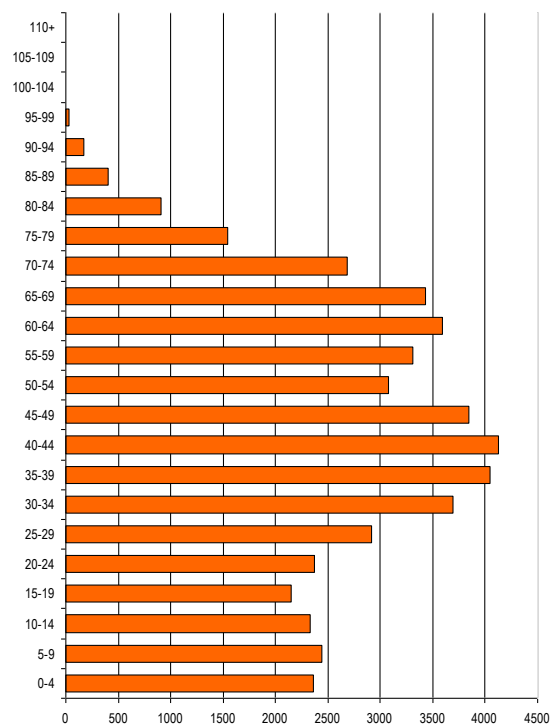
25-29	4680	4624	4565	4384	4216	4032	3819	3566	3440	3212	2920
30-34	4731	4750	4543	4487	4496	4403	4351	4316	4133	3959	3694
35-39	4202	4309	4396	4477	4467	4426	4353	4251	4207	4254	4042
40-44	3432	3494	3623	3733	3860	4059	4146	4227	4303	4299	4131
45-49	3686	3588	3508	3380	3300	3281	3345	3480	3604	3730	3844
50-54	4075	3964	3884	3793	3667	3518	3439	3336	3227	3145	3076
55-59	4073	4059	4074	4055	3965	3855	3725	3644	3615	3495	3306
60-64	3381	3534	3625	3692	3767	3786	3822	3847	3789	3740	3587
65-69	2092	2276	2498	2689	2887	3089	3236	3286	3373	3452	3427
70-74	1491	1572	1611	1702	1771	1875	2041	2246	2429	2591	2685
75-79	985	1006	1061	1112	1180	1288	1331	1352	1445	1521	1543
80-84	716	731	735	732	743	720	769	821	845	875	905
85-89	300	314	352	375	408	442	443	424	444	439	403
90-94	88	95	111	109	109	121	118	139	156	160	174
95-99	25	16	17	18	18	25	23	26	28	26	29
100-104	8	10	11	8	10	7	5	4	4	9	3
105-109	1	2	2	2	3	4	6	8	7	7	0
110+	0	0	1	1	1	2	2	2	3	4	0

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Vekové zloženie obyvateľstva v roku 2011 a 2021

2011

2021

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 65 do 79 rokov. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Poprad.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	2357	2333	2310	2287	2263	2240	2216	2193	2170	2146	2123
0-4 priem. Index				0,990	% nárast 0 – 4						-9,921
Abs. nárast											-234
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											4,681
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											4,254

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 4 roka až o 9,921 %. V priemere by mal klesnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2022 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,681 %, do roku 2032 by mal tento podiel klesnúť na 4,254 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca.234. Pokles by mal byť relatívne málo významný a teda pravdepodobne nebude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	2560	2579	2598	2617	2636	2655	2674	2693	2712	2731	2750
10-14	2245	2226	2206	2186	2167	2147	2128	2108	2088	2069	2049
5-9 – pr. Index				1,007	% nárast 5 - 9						7,422
10-14 pr. Index				0,991	% nárast 10 - 14						-8,734
Abs. nárast											-6
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											9,544
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											9,617

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku klesnúť o 6. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnuť o 7,422 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 8,734 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal stúpnuť na 9,617 %. Mesto v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania vo viacerých zariadeniach a je aj zriaďovateľom základných škôl.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1984	1886	1788	1691	1593	1495	1398	1300	1202	1105	1007
15-19 – pr. Index				0,935	% nárast 15-19						-49,223
Abs. nárast											-976
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											3,940
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											2,018

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2032 klesnúť na 2,018 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 976.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	2385	2430	2480	2527	2574	2622	2669	2717	2764	2812	2859
25-29	2868	2687	2507	2326	2146	1965	1785	1604	1424	1243	1063
20-24 - pr. Index				1,018	% nárast – 20-24						19,881

25-29 - pr. Index	0,906	% nárast 25 – 29	-62,946
Abs. nárast			-1331
% z celkového počtu obyvateľov - 2022			10,433
% z celkového počtu obyvateľov - 2032			7,859

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 1331 obyvateľov. Celkovo 19,881 % nárast sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 62,946 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
30-34	3802	3711	3619	3528	3436	3345	3253	3162	3070	2979	2887
35-39	4190	4171	4151	4131	4112	4092	4073	4053	4034	4014	3994
40-44	4484	4575	4666	4758	4849	4940	5031	5122	5213	5305	5396
30-34 - pr. Index				0,973	% nárast – 30-34						-24,068
35-39 - pr. Index				0,995	% nárast – 35-39						-4,671
40-44 - pr. Index				1,019	% nárast – 40-44						20,333
Abs. nárast											-199
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											24,781
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											24,603

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 24,068 %. Nárast sa predpokladá v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 199. Kým v roku 2022 sa predpokladá celkový podiel na 24,781 %, do roku 2032 by tento podiel mal klesnúť na 24,603 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
45-49	3626	3643	3660	3677	3694	3711	3729	3746	3763	3780	3797
50-54	2936	2832	2729	2625	2522	2418	2315	2211	2108	2004	1901
55-59	3341	3263	3186	3108	3031	2953	2875	2798	2720	2643	2565
45-49 – pr. Index				1,005	% nárast - 45-49						4,742
50-54 - pr. Index				0,957	% nárast - 50-54						-35,252
55-59 - pr. Index				0,974	% nárast - 55-59						-23,212
Abs. nárast											-1638
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											19,668
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											16,560

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast v 1 skupine. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá pokles o 23,212 %. K najväčšiemu poklesu by malo dôjsť v prípade skupiny od 50 do 54 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet obyvateľov o 1638. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 16,560 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 +

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	3836	3861	3885	3910	3935	3959	3984	4009	4033	4058	4083

65-69	3785	3926	4068	4209	4350	4492	4633	4774	4916	5057	5198
70-74	2757	2883	3009	3135	3261	3387	3513	3639	3765	3891	4017
75-79	1619	1679	1739	1799	1860	1920	1980	2041	2101	2161	2222
80-84	893	912	931	949	968	987	1005	1024	1043	1061	1080
85-89	473	486	498	511	524	537	550	563	576	589	602
90-94	174	182	190	199	207	215	223	231	239	247	255
95-99	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
100-104	4	5	5	6	8	8	10	11	11	12	12
105-109	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
110+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
60+ – pr. Index	1,026 % nárast – 60+										29,042
Abs. nárast											3941
% z celkového počtu obyvateľov - 2021											26,952
% z celkového počtu obyvateľov - 2031											35,089

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 29,042 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 35,089 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 3941 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

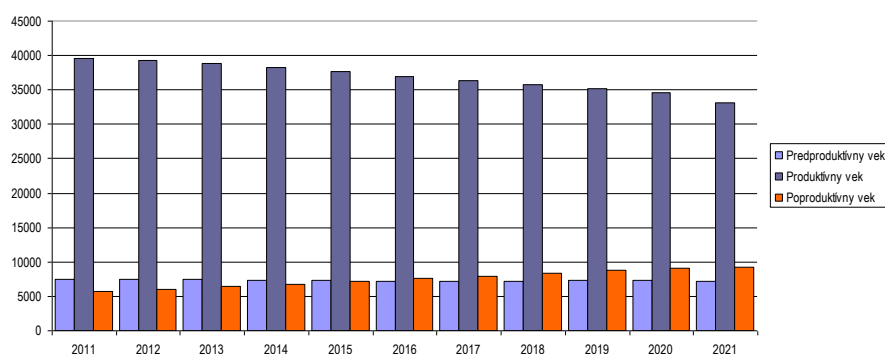
Ďalšie demografické charakteristiky

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 60,69 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (4,25 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 16,41 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Predproduktívny vek	7451	7446	7423	7311	7284	7233	7202	7251	7307	7320	7134
Produktívny vek	39634	39297	38832	38257	37623	36944	36310	35745	35194	34594	33127
Poproduktívny vek	5706	6022	6399	6748	7130	7573	7974	8308	8734	9084	9169

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

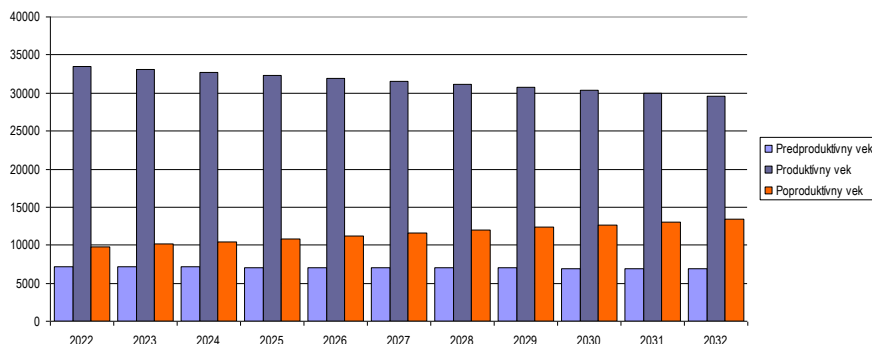
Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

Do roku 2032 sa predpokladá nárast obyvateľov v rovnakých vekových skupinách.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Predproduktívny vek	7162	7138	7114	7090	7066	7042	7018	6994	6970	6946	6922
Produktívny vek	33451	33058	32671	32281	31891	31501	31111	30722	30332	29942	29552
Poproduktívny vek	9733	10103	10471	10841	11211	11580	11951	12320	12689	13059	13428

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov a skupinu od 35 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2009 až 2019 bol zaznamenaný v skupine od 15-39 a 50-59 rokov. K najväčšiemu nárastu došlo v prípade skupiny od 40 do 44 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021

Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011
15-19	3186	2151	-1035
20-24	4188	2376	-1812
25-29	4680	2920	-1760
30-34	4731	3694	-1037
35-39	4202	4042	-160
40-44	3432	4131	699
45-49	3686	3844	158
50-54	4075	3076	-999
55-59	4073	3306	-767
60-64	3381	3587	206

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 34 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,6 %. V malej miere je zastúpená oficiálne rómska národnosť (0,41 %) a maďarská a česká národnosť (0,20 a 0,65 %). Nemecká národnosť bola zastúpená v počte 0,08 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	46166	92,6	
Maďarská	101	0,20	
Rómska	205	0,41	
Rusínska	121	0,24	
Ukrajinská	73	0,15	
Česká	326	0,65	
Nemecká	41	0,08	
Moravská	11	0,02	
Poľská	58	0,12	
Ruská	32	0,06	
Ostatné	222	0,45	
Nezistené	2499	5,10	
Spolu	49855		

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V meste Poprad majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním s maturitou (28,14 %) a s vysokoškolským vzdelaním (21,96 %). Veľká časť obyvateľov bez školského vzdelania pripadá na obyvateľov v nižších vekových ročníkoch bez ukončenia základného vzdelávania a na rómske obyvateľstvo. Obyvatelia s učňovským vzdelaním bez maturity tvorili skupinu 16,55 %. Základné vzdelanie bolo zastúpené 12,91 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta v roku 2021			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	5124	10,28	
základné	6437	12,91	
stredné odborné učňovské (bez maturity)	8253	16,55	
úplné stredné (s maturitou)	14028	28,14	
vyššie odborné vzdelanie	2806	5,63	
vysokoškolské	10948	21,96	
bez školského vzdelania (15+ rokov)	70	0,14	
nezistené	2189	4,39	
Spolu	49855		

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2020

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. V roku 2021 bolo evidovaných v meste Poprad 1455 nezamestnaných, z toho 720 žien. Z dlhodobého hľadiska dochádza k poklesu nezamestnaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Nezamestnaní	3 341	3 338	3 171	2 789	2 455	2 000	1 453	1 280	1 244	1 714	1 455	

Z toho ženy	1 596	1 579	1 563	1 403	1 179	959	719	673	650	845	720
Miera nezamestnanosti	8,43	8,49	8,17	7,29	6,53	5,41	4,00	3,58	3,53	4,95	4,39

DataCube ŠÚ, 2022

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	13,59	14,44	13,5	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76
Prešovský kraj	18,95	20,66	19,35	17,45	15,5	13,91	9,68	8,61	8,19	11,39	10,75
Okres Poprad	12,33	12,62	13,9	11,01	10,07	8,34	5,89	4,92	4,74	7,08	6,39
Muži	12,14	12,64	13,74	10,76	10,02	8,26	5,44	4,15	4,09	6,65	5,87
Ženy	12,55	12,59	14,1	11,31	10,13	8,45	6,42	5,84	5,5	7,56	7,03

Zdroj: ÚPSVAR, 2011-2021

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2011 dosiahla úroveň 12,55 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (13,74 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu od 50 rokov. V tejto skupine podiel mierne narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2021 klesol podiel na 13,4 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-24	17,3	20,1	18,4	17,4	17,1	16,4	15,4	14,5	14,5	15,6	13,4
25-34	26,9	26,2	26,3	26	25	25,3	23,1	24,6	23,8	24	21,3
35-49	32,8	33	33,4	34	34,8	35,2	36	34,5	34,9	35,1	36,4
50 a viac	23	20,7	21,9	22,6	23	23,2	25,4	26,4	26,8	25,3	28,8

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvatelia bez vzdelania a so základným vzdelaním. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu znevýhodnených na trhu práce v okrese Poprad.

Znevýhodnení na trhu práce											
Okr. Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
P.uch. o zam. so ZP	341	286	265	243	208	143	102	71	67	110	101
P.uch. o zam. abs.	575	554	508	434	356	264	166	146	150	226	159
P.uch. o zam. - mladi.	114	125	119	107	131	113	88	71	72	64	54
P.dlh. ev. uch. o zam.	4 248	4 713	4 706	4 320	3 755	2 988	1 805	1 394	1 126	1 520	1 749

Zdroj: 15.5.2022, DataCube ŠÚ, 2022

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti mesto spolupracuje s ÚPSVaR priamo v meste Poprad. Mesto spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj mestom samotným. Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v okrese. Hlavný pracovný trh pre okres sa nachádza priamo v meste Poprad, Svit a Vysoké Tatry. Pracovný trh bol determinovaný priemyselnými podnikmi, prítomnosťou vzdelávacích a kultúrnych (múzeá) inštitúcií ako aj služieb v oblasti cestovného ruchu - ubytovacie, stravovacie služby, obchod (Vysoké Tatry, Poprad).

Zmeny, ktoré sa udiali v predošlom období sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Po prvotnom poklese pokračovalo mierne zvyšovanie aktivity v oblasti priemyselnej výroby. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva podľa klasifikácie NACE. Najväčšie zastúpenie majú v meste a regióne priemyselné odvetvia (9194), obchod (5018), zdravotníctvo a sociálne služby (2973). Najvýraznejší pokles nastal v prípade zdravotníctva a sociálnych služieb. Štatisticky významný pokles nastal aj v prípade verejnej správy.

Štruktúra zamestnaných podľa NACE - SK											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Spolu	27 606	27 868	27 737	28 780	30 057	30 000	32 080	32 203	34 464	36 297	33 846
Poľnohospodárstvo, les...	725	627	643	613	625	606	577	730	619	936	887
Priemysel spolu	8 382	7 753	8 570	8 997	9 647	9 617	9 864	10 868	9 911	9 660	9 194
Ťažba a dobývanie	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Priemyselná výroba	7 333	6 677	7 504	7 873	8 455	8 408	8 746	9 889	8 815	8 676	8 378
Dodávka elektriny, plynu, ...	300	235	285	331	-	-	-	-	-	-	-
Dodávka vody; čistenie a ...	635	804	712	724	768	820	727	717	857	739	557
Stavebníctvo	1 016	1 387	1 255	1 386	1 560	1 651	3 838	2 638	3 299	2 940	1 595
Veľkoobchod a maloobchod;...	1 777	2 715	3 283	3 701	4 239	3 734	3 864	4 412	4 803	5 677	5 018
Doprava a skladovanie	1 966	2 167	1 962	1 707	1 764	1 689	1 734	1 786	1 616	1 798	2 017
Ubytovacie a strav. služby	1 127	1 376	1 178	1 142	1 014	1 078	878	835	1 278	1 452	1 493
Informácie a komunikácia	139	238	433	224	187	194	132	219	191	307	623
Finančné a poisťov. činnosti	679	622	624	644	606	602	220	234	226	536	531
Činnosti v oblasti nehnuteľností	353	711	256	426	446	489	405	553	936	930	1 321
Odborné, vedecké a tech. čin.	256	641	641	623	739	961	925	684	1 172	1 255	981
Admini. a podporné služby	513	587	595	454	488	551	740	777	345	525	760
Verejná sp. a obrana; poví....	2 727	2 483	2 079	2 240	1 949	2 039	1 907	1 889	2 759	2 572	2 574
Vzdelávanie	2 936	2 973	3 022	2 651	2 680	2 651	2 785	2 612	2 801	3 361	2 821
Zdravot. a sociálna pomoc	4 187	2 897	2 576	2 981	3 226	3 186	3 081	2 957	3 002	3 098	2 973
Umenie, zábava a rekreácia	673	574	519	855	762	791	990	868	1 383	1 078	844
Ostatné činnosti	149	117	101	136	125	161	140	144	125	173	213

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1981 až 2000. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 2011 až 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	233	5,31
1919 - 1945	309	7,4
1946 - 1960	507	11,55
1961 - 1980	1325	30,18

1981 - 2000	958	21,82
2001 - 2010	301	6,85
2011 - 2015	193	4,4
2016 a neskôr	200	4,55
nezistené	365	8,31
Domy spolu	4391	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 2985 (67,98 %) a bytové domy - 934 v roku 2021. Ostatné budovy na bývanie boli zastúpené v počte 141. Celkový počet domov bol v tomto roku 4391.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	2985	67,98
bytový dom	934	21,27
polyfunkčná budova	65	1,48
ostatné budovy na bývanie	141	3,21
neskolaudovaný rodinný dom	15	0,34
núdzový objekt určený na bývanie	9	0,2
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	52	1,18
ostatné	144	3,28
nezistený	46	1,5
Domy spolu	4391	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v meste Poprad najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 2 obytnými miestnosťami. Okolo 9 - 11 % tvorili byty s 1 a 4 obytnými miestnosťami. Byty s 6 a viac miestnosťami boli zastúpené 3,24 %.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	1846	9,17
2 obytné miestnosti	3551	0
3 obytné miestnosti	10480	52,05
4 obytné miestnosti	2245	11,15
5 obytných miestností	738	3,67
6 a viac obytných miestností	652	3,24
Nezistené	624	3,1
Byty spolu	20136	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Výstavba nových bytoviek v rôznych častiach Popradu za posledné obdobie uspokojila vysoký dopyt po bývaní. Boli vybudované byty s väčšou podlahovou plochou - trojizbové a štvorizbové byty, ktoré dokázali uspokojiť dopyt niektorých rodín s deťmi. Aj v týchto novostavbách však často byty skupuje klientela s investičným zámerom, zároveň sú cenovo veľmi ťažko dostupné pre množstvo miestnych ľudí. Mesto Poprad má v pláne rozšíriť ponuku nájomných bytov. Plánovaná výstavba sa má realizovať v dvoch lokalitách, v mestskej časti Matejovce a na sídlisku Juh IV. Predbežne sa počíta s výstavbou viac ako 60 bytov. Minimálne 30 bytových jednotiek sa predpokladá v bytovom dome na Juh IV, 36 bytových jednotiek na základe požiadaviek sociálneho odboru v bytovom dome s prvkami prestupného bývania v Matejovciach na Staničnej ulici. Samospráva mesta Poprad bude financovať výstavbu prostriedkami KZ 43, ktoré získala z predaja svojho podielu v popradskom akvaparku (5.5.2022, <https://www.asb.sk/biznis/realitny-trh/pod-tatrami-chybaju-byty-poprad-investuje-do-najomneho-byvania>). V súčasnosti sa v lokalite Poprad Juh IV buduje niekoľko bytových domov prostredníctvom súkromných investorov. Mesto v tejto lokalite plánuje výstavbu bytového domu s minimálne tridsiatimi nájomnými bytmi, tento zámer oznámilo počas marcového zasadnutia mestského zastupiteľstva v roku 2021. V uplynulej dekáde Poprad postavil 114 nájomných bytov. Naposledy, v roku 2009 to bolo 84 nájomných bytov v Matejovciach. V Poprade chýbajú hlavne

jednoizbové a dvojizbové byty. V samotnom meste a v jeho okolí je tiež nedostatok rodinných domov či pozemkov s kompletnou infraštruktúrou (5.5.2022, <https://www.webnoviny.sk/vrealitach/poprad-mohol-mat-viac-ako-80-najomnych-bytov-nakoniec-ich-od-developera-neodkupil/>).

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 3951 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 9 domov. Z verejnej siete mimo byt bolo zásobovaných 77 domov. Bez pripojenia na vodovod nebol žiaden byt.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	3951	89,98
v dome - vlastná	9	0,2
mimo domu - z verejnej siete	77	1,75
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	0	0
nezistený	354	8,6
Domy spolu	4391	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Mesto Poprad bolo v roku 2021 zásobované zemným plynom na 88,82 %. V budúcnosti sa nepredpokladá výrazný posun v tejto oblasti.

Domový fond - plyn		
plynifikácia	počet	podiel (%)
áno	3900	88,82
nie	137	3,12
nezistené	354	8,6
Domy spolu	4391	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska napojenia na kanalizačnú sieť bolo 90,18 % domov napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Len 0,09 % domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 64 domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	64	1,46
prípojka na kanalizačnú sieť	3960	90,18
domáca čistička odpadových vôd	7	0,16
bez kanalizácie	4	0,09
nezistený	356	8,11
Domy spolu	4391	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Problémom vlastného bývania sú vysoké ceny nehnuteľností. Ceny bytov v Poprade za posledných osem rokov vzrástli takmer trojnásobne. Kým v roku 2013 bola cena trojizbového bytu cca, 50 - tisíc eur, v súčasnosti je jeho cena na úrovni 125-tisíc až 140-tisíc eur. Pozvoľný rast cien bol dlhodobou záležitosťou, no skokový nárast nastal s príchodom pandémie. Poukázal na to, že kým v súčasnosti sa cena za meter štvorcový blíži k hranici dvetisíc eur, pred pandemiou bola približne o 500 eur nižšia. Za rast cien tiež môže nedostupnosť a zdražovanie stavebných materiálov, ale aj nedostatok bytov. Konštantne, ale dosť výrazne narastali aj ceny pozemkov v Poprade. Cena za meter štvorcový sa v prípade pozemku s kompletnou infraštruktúrou pohybuje na viac ako 150 €. Zvyšovanie cien materiálov predraňuje súčasné developerské projekty, v niektorých prípadoch investori dokonca z obavy pred nedostatkom stavebnín a ich vysokou cenou odložili výstavbu nových projektov (5.5.2022, <https://www.asb.sk/biznis/realitny-trh/pod-tatrami-chybaju-byty-poprad-investuje-do-najomneho-byvania>).

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

Prevažná časť prvých priemyselných závodov vznikla ako remeselnícke dielne. Už v 17. stor. vznikli pod Tatrami dielne na výrobu ručného papiera, najznámejšou sa stala popradská papieren. Továrň C. A. Scholtz v Matejovciach na výrobu kovového a emailového tovaru každého druhu bola založená v r. 1845. Vyvíjala sa tu aj pivovarnícka výroba. Starší pivovar bol v Poprade založený v r. 1812. V r. 1904 začala v Poprade svoju činnosť Popradská vozovka a strojárň Daniel Haláth, od r. 1925 továrň na výrobu vagónov - Vagónka. V Mangánorudných baniach v Kišovciach sa začala mangánová ruda ťažiť v r. 1895, vo Švábovciach až v r. 1924. V r. 1934 továrnik Baťa založil Baťovu firmu v Batizovciach, účastinnú spoločnosť Svít, na výrobu celulóзовých vlákien, hodvábu, striže a celofánu. V súčasnosti má z hľadiska hospodárskeho Popradský okres významné postavenie v rámci kraja. Je tu rozvinutý predovšetkým strojársky a chemický priemysel, z ďalších odvetví sú významné najmä textilný priemysel a výroba potravín. Tieto odvetvia sú koncentrované v okresnom meste a neďalekom Svite. V Poprade v Tatravagónke, a. s., sa vyrábajú a opravujú železničné koľajové vozidlá a ich podvozky. V Matejovciach má prevádzku Whirlpool, a. s., vyrábajúci automatické práčky a Tatramat, a. s., kde sa zhotovujú ohrievače. Firma Chemosvit, a. s., vo Svite produkuje flexibilné fólie a výrobky z obalových fólií, fólie pre elektrotechnický priemysel, baliace automaty, polypropylénové vlákna, strojárské produkty a i. V Tatravagónke Svít - SOCKS, a. s., sa vyrábajú pánske, dámske a detské pančuchové nohavice a ponožky. Popradský pivovar pokračuje v dlhodobej tradícii a produkuje výborné pivo. Potravinárskou výrobou - konzervovaním potravín sa zaoberá TATRAKON, spol. s r. o., v Poprade a veľmi známa je aj popradská káva, ktorá sa praží a balí v Baliarniach obchodu, a. s., Poprad (12.11.2021, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_56ae5995-23fc-43ec-b242-99bd14c175f6).

V meste sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých a stredných podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2021 klesol ich počet na 3139 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fyzické osoby – podnik.	4 267	4 047	4 005	3 808	3 378	3 455	3 433	3 126	3 317	3 188	3 464
Živnostníci	3 922	3 681	3 632	3 415	3 151	3 213	3 173	2 856	3 022	2 872	3 139

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Celkovo je v meste činných 2757 činných prevádzok. Väčšie prevádzky zamestnávajú aj viac ako 1000 občanov z územia mesta aj regiónu. Prispievajú tak k zvýšeniu ekonomicky aktívneho

obyvateľstva a celkovému rozvoju mesta a to najmä svojim zameraním v priemysle, v službách, prevádzky administratívneho charakteru (pošta, banky, úrady), zdravotnícke zariadenia, školy.

Právnické osoby v meste											
Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Právnické osoby spolu	2 485	2 619	2 759	2 957	2 350	2 521	2 785	2 920	3 114	3 260	3 263
Právnické osoby ziskové	1 833	1 944	2 065	2 231	2 152	2 297	2 383	2 462	2 653	2 789	2 757
Práv. osoby neziskové	652	675	694	726	198	224	402	458	461	471	506

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

V obidvoch skupinách došlo v sledovanom období k rozdielnemu vývoju subjektov. K nárastu došlo hlavne v prípade ziskových právnických osôb. Uvedené súvisí so samotným rozvojom mesta a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. K výraznejšiemu poklesu došlo v prípade právnických neziskových osôb.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti obchodu a stavebníctva. Pomerne vysoké % je orientovaných priemysel, prípadne odborné a vedecké činnosti. V priebehu sledovaného obdobia narastá počet živnostníkov zameraných na administratívne a podporné služby.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	7188	6806	6694	6330	5861	6021	6004	5658	6137	5855	6555
Poľnohospodárstvo, lesníctvo...	477	426	396	380	380	401	370	352	384	352	385
Priemysel spolu	940	893	870	844	777	785	771	716	793	759	969
Priemyselná výroba	928	884	863	833	767	778	765	711	787	752	961
Dodávka elektriny, plynu, p...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dodávka vody; čistenie a o...	12	9	7	11	10	7	6	5	6	6	7
Stavebníctvo	1370	1273	1243	1182	1113	1139	1138	1151	1332	1246	1346
Veľkoobchod a maloobchod;...	1647	1486	1450	1391	1215	1248	1188	1031	1086	1036	1039
Doprava a skladovanie	335	337	374	256	251	253	250	224	239	224	271
Ubytovacie a stravovacie služby	597	578	556	531	454	448	441	409	437	419	439
Informácie a komunikácia	222	228	221	201	191	194	208	207	230	230	245
Finančné a poisťovacie činnosti	78	79	75	70	70	68	88	82	68	61	59
Činnosti v oblasti nehnuteľností	30	27	33	33	29	36	36	30	41	34	33
Odborné, vedecké a techn...	750	737	719	681	653	675	710	683	695	660	717
Administratívne a podporné služby	230	235	243	245	230	243	261	267	310	336	516
Vzdelávanie	83	85	97	91	99	111	110	94	96	88	94
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	12	23	28	33	28	20	17	15	14	14	14
Umenie, zábava a rekreácia	82	72	67	73	71	72	77	74	77	70	79
Ostatné činnosti	335	327	322	319	300	328	339	323	335	326	349

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v obchode (výrazný pokles od roku 2011), odborných a vedeckých činnostiach, stavebníctve a priemysle. Postupne narastá podiel podnikov v poľnohospodárstve. K výraznému nárastu došlo aj v oblasti priemyslu (nárast na 457).

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	2 660	2 820	3 024	3 251	3 206	3 434	3 534	3 688	4 039	4 267	4 252
Poľnohospodárstvo, les...	80	83	94	107	113	128	130	129	129	131	133
Priemysel spolu	255	253	257	265	258	282	348	398	470	564	484
Ťažba a dobývanie	3	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2
Priemyselná výroba	235	236	238	245	236	260	324	375	445	538	457

Dodávka elektriny, plyn...	10	9	9	10	9	9	11	10	10	10	9
Dodávka vody; čistenie ...	7	6	8	8	10	10	10	10	12	14	16
Stavebníctvo	247	265	303	348	334	357	383	395	461	507	500
Veľkoobchod a maloobchod	821	829	856	892	758	870	763	746	727	707	688
Doprava a skladovanie	96	108	115	131	138	141	141	152	170	169	165
Ubytovacie a stravovacie	193	207	228	253	248	259	262	286	308	320	342
Informácie a komunikácia	87	101	113	124	135	140	153	160	168	174	183
Finančné a poisťovacie	11	15	18	16	13	9	8	4	6	7	6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	149	168	171	181	176	188	201	205	230	244	258
Odborné, vedecké a technické	361	396	432	460	463	469	500	532	569	605	642
Administratívne a podnikateľské	124	148	159	184	260	277	311	321	414	432	452
Verejná správa a obrana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vzdelávanie	18	20	25	27	34	33	45	50	54	54	61
Zdravotníctvo a sociálne služby	143	150	162	161	172	175	172	174	175	174	175
Umenie, zábava a rekreácia	48	48	54	58	57	59	61	67	66	70	67
Ostatné činnosti	27	29	37	44	47	47	56	69	92	109	96

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov

Najviac podnikateľských subjektov podľa veľkostnej skupiny je od 0 - 49 zamestnancov. Od roku 2011 stúpol počet týchto subjektov na 2441. Stredne veľkých subjektov bolo v okrese Poprad evidovaných 44. Až 12 podnikov bolo vo veľkostnej skupine nad 250.

Podniky podľa počtu zamestnancov v %	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
nezistené	10	3	10	190	1 149	1 404	1 419	1 479	1 710	1 894	1 755
0 - 49	2582	2748	2944	2993	1 992	1 964	2 049	2 145	2 263	2 312	2 441
50 - 249	56	55	56	56	54	54	55	52	57	51	44
250 a viac	12	14	13	12	11	12	11	12	9	10	12

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Podiel najväčšej skupiny sa v priebehu sledovaného obdobia znižoval do roku 2016. Podiel podnikov s väčším počtom ostáva relatívne stabilný. Medzi najväčšie podniky v Poprade a blízkom okolí, patria (počet zamestnancov k 31.12.2016) TATRAVAGÓNKA a. s.: 2134 zamestnancov, Nemocnica Poprad, a. s.: 1350 zamestnancov, WHIRLPOOL Slovakia spol. s r. o.: 1129 zamestnancov, CHEMOSVIT FOLIE, a. s.: 940 zamestnancov, Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s.: 579 zamestnancov, SINTRA spol. s r. o. Odštepny závod ZDROJ Poprad: 455 zamestnancov, SCHÜLE Slovakia, s. r. o.: 386 zamestnancov, PRO POPULO Poprad, s. r. o.: 329 zamestnancov, STROJCHEM, a. s.: 323 zamestnancov a GGP Slovakia, s. r. o.: 312 zamestnancov (Michel'ová Z., 2017).

Poľnohospodárska výroba

Rastlinná výroba v odvetví poľnohospodárstva je zameraná na pestovanie obilnín (jačmeň, pšenica, raž, ovos), zemiakov, ľanu a krmovín. Hlavné zameranie poľnohospodárskej výroby spočíva v pestovaní krmív pre živočíšnu výrobu, čo vyplýva z prírodných podmienok okresu. Výroba krmovín a obilnín – jadra zabezpečuje potrebu živočíšnej výroby. Okres Poprad je dôležitou zemiakárskou oblasťou v rámci Slovenska. Pestovateľské plochy zemiakov v okrese však klesajú, preto je ťažiskom opatrení zvýšenie úrovne hektárových úrod pri súčasnom znižovaní potreby ručných prác. Živočíšna výroba sa v okrese orientuje na chov hovädzieho dobytku, oviec, ošípaných. Pre chov dobytku sú veľmi dobré podmienky. Hospodárenie na pôdnom fonde je limitované: národnými parkami a ich ochranou zdrojov pitnej vody, ochranou prírody a krajiny (PHSR, 2006).

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Poprad, ktorá je začlenená do okresu Poprad, kraj Prešovský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 4036,1 ha, z čoho orná pôda zaberá len 2777,9 ha. Druhé najväčšie

zastúpenie majú trvalé trávnaté porasty – 1189,7 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere ostáva nezmenený.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v meste Poprad											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
% z celkovej výmery	64,3	64,3	64,3	64,2	63,5	63,5	62,2	62,1	62,1	62,1	64,0
Poľn. pôda - spolu	4 059,9	4 058,5	4 056,7	4 051,8	4 008,7	4 007,0	3 922,3	3 920,6	3 918,7	3 916,0	4 036,1
- orná pôda	2 766,5	2 764,5	2 762,5	2 758,8	2 847,6	2 847,5	2 784,3	2 783,0	2 782,0	2 780,0	2 777,9
- záhrada	68,0	68,1	68,7	68,9	68,5	67,9	68,5	68,1	69,2	68,9	68,5
- trvalý trávny porast	1 225,3	1 225,8	1 225,5	1 224,1	1 092,6	1 091,7	1 069,5	1 069,5	1 067,5	1 067,1	1 189,7

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba je zameraná na produkciu obilnín, zrnín a zemiakov. Produkcia zemiakov v priebehu časového obdobia ostáva prakticky nezmenená. V roku 2021 činila produkcia 20,3 ton.

Hektárová úroda											
Okres Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zrnyiny spolu	3,53	3,67	3,47	3,73	3,77	4,01	3,93	3,85	3,7	3,87	3,86
Obilniny	3,53	3,72	3,48	3,76	3,86	4,08	4,06	3,95	3,79	3,93	3,90
Olejníny	1,52	1,99	2,24	2,48	1,69	2,53	1,75	2,26	1,76	2,16	2,07
Zemiaky	22,11	21,48	14,36	11,41	15,36	21,7	17,74	18,07	17,41	23,26	20,30
Viacročné krmoviny	4,17	3,76	3,5	5,67	4,44	5,52	3,62	5,02	5,77	4,52	4,48

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

V sledovanom období došlo k nárastu produkcie obilnín a olejní. Do roku 2021 vzrástla produkcia na 3,90 a 2,07 ton na hektár.

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu hospodárskych zvierat v okrese Poprad. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hovädzieho dobytku.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Okres Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	39,5	42,6	41,2	39,7	40	37,8	37,7	37,7	41,1	40,6	41,3
B	17,2	18,3	17,3	17,5	17,2	16,4	16,6	16,8	17,7	17,5	18,5
C	6,7	8,1	7,8	8,2	8	8,7	9,7	11,7	11,5	13,9	11,9
D	9,9	10,5	10,7	10,3	10	10,2	10,1	10,1	11,4	3,5	2,2
E	276,7	294,9	294,1	290,5	297,9	302,1	300,9	304,1	309,8	312,2	315,3
F	197	209,9	209,4	206,8	212,1	215	214,1	216,9	221,3	222,7	225,0

Hovädzí dobytok (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Kravy (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Ošipané (na 100 ha ornej pôdy)

Hydina (na 100 ha ornej pôdy)

Sliepky (na 100 ha ornej pôdy)

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Od roku 2011 došlo v regióne k nárastu počtu kusov hovädzieho dobytku (41,3/ha). K výraznému poklesu intenzity chovu došlo v prípade ošipaných – 2,2 na 100 ha ornej pôdy. Chov oviec vzrástol takmer o 100 %. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj stavu hospodárskych zvierat v okrese Poprad.

Vývoj stavu hospodárskych zvierat											
Okres Poprad	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hovädzí dobytok spolu	9 116	9 230	9 141	9 078	9 232	8 655	8 745	8 717	9 306	9 144	9 021
Kravy	3 913	3 968	3 834	4 016	3 966	3 762	3 845	3 891	4 013	3 930	4 034
Ošipané spolu	1277	1 121	1 147	1 121	1 058	1 063	1 057	1 053	1 169	357	219
Ovce spolu	1 355	1 750	1 720	1 869	1 846	1 984	2 246	2 707	2 596	3 123	2 605
Bahnice	802	1 080	1 180	1 244	1 262	1 409	1 429	1 896	1 902	2 347	1 865

Hydina spolu*	31 595	31 592	31 626	31 605	31 628	31 600	31 600	31 800	31 764	4 483	982
Sliepky*	22 485	22 484	22 516	22 498	22 522	22 489	22 489	22 689	22 689	4 483	982

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Počet kusov hovädzieho dobytku ostáva relatívne stabilný. V roku 2021 bolo v okrese 9021 kusov hovädzieho dobytku. Výrazný pokles nastal v prípade ošípaných. Stav oviec sa do roku 2021 zvýšil na 2605 kusov. V roku 2021 boli výrazne redukované stavy hydiny.

Lesné hospodárstvo

Lesné spoločenstvá s prevahou smreka sa v okrese prirodzene vyskytovali nielen v najvyšších polohách Tatier, ale aj v pomerne veľkom rozsahu aj v kotlinách a na predhoriach. V nižších polohách často v porastoch dominovali jedľa so smrekom v rôznom vzájomnom pomere. Zo súčasných lesov zaberajú porasty s prirodzenou dominanciou ihličnanov (smrek, borovica, smrekovec, limba) viac ako 65 %. Porasty s výraznou dominanciou ihličnanov (smrek / borovica / smrekovec zastúpenie viac ako 70 %) tvoria takmer 55 % zo všetkých lesných porastov a porasty s prevahou smreka/borovice/smrekovca (zastúpenie 50 % a viac) dokonca až takmer 80 % všetkých lesov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, lesné pozemky predstavujú v meste cca. 30 % plochy nepoľnohospodárskych pozemkov a 10,6 % celkovej plochy katastra. Výmera ostáva relatívne stabilná.

Výmera územia v ha.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celk. výmera úz. mesta	6 311,4	6 311,3	6 310,8	6 310,5	6 309,8	6 309,6	6 308,4	6 308,4	6 309,3	6 309,3	6 309,3
Nepoľnoh. pôda - spolu	2 251,5	2 252,8	2 254,1	2 258,7	2 301,1	2 302,6	2 386,1	2 387,7	2 390,6	2 393,3	2 273,2
- lesný pozemok	666,0	664,4	664,4	664,4	664,8	664,8	665,9	665,9	665,8	665,8	665,8
% z celkovej výmery	10,6	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
% z nepoľnoh. pôdy	29,6	29,5	29,5	29,4	28,9	28,9	27,9	27,9	27,9	27,8	29,3

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2022

Monokultúry ihličnanov zaberajú rozsiahle plochy hlavne na Kozích chrbtoch a mimo územia Popradu v Belianskych Tatrách, v menšej miere aj v ostatných orografických celkoch. Ich celková výmera je takmer 14 900 ha a ich celkový podiel z lesov okresu dosahuje takmer 23 %. Odlesnenie a miera zmeny drevinového zloženia neboli v okrese Poprad rovnomerné. Z orografických celkov bola najvýraznejšie odlesnená Hornádska kotlina (24 % lesnatosť), veľmi výrazne ustúpili lesy aj Popradskej kotliny (42 % lesnatosť), naopak vysoký podiel lesov sa zachoval nielen v pohoriach obklopujúcich kotlinu – od 65 % (Spišská Magura, Kozie chrbty) až po Západné Tatry (86%) a Slovenský raj (87 %), ale aj v Podtatranskej brázde – východ (58%) a Liptovskej kotliny (70%). V prípade Tatier (hlavne Vysokých) zaberali pomerne významné výmery aj plochy prirodzeného bezlesia (hlavne subalpínska a alpínska vegetácia, skalné biotopy), v iných orografických celkoch zaberali podstatne menšie plochy až nepatrné plochy. To sa odrazilo aj na pomerne nízkej lesnatosti Vysokých Tatier, ktorá dosahuje iba 52% (RÚSES okr. Poprad, 2017).

V meste Poprad obhospodaruje mestské lesy spoločnosť MESTSKÉ LESY POPRAD. Hlavnou činnosťou v oblasti obchodu a služieb je predaj dreva. Venuje sa aj pestovaniu a predaju sadeníc v prípade ich prebytku a ako doplnkové služby vykonávajú sprievodcovskú činnosť v mestských lesoch. Sprievodcovská činnosť je zabezpečovaná najmä pre školy z mesta Poprad po dohode s riaditeľom spoločnosti. K dispozícii sú aj sprievodcovské materiály z náučného chodníka Kvetnica (20.11.2021, <http://www.lesypoprad.sk/clanky/sluzby>).

Priemyselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

História priemyselnej výroby v Poprade bola započatá v r. 1692, kedy bola založená papieraň Jakubom Zieserom st.. V nej sa vyrábala najkvalitnejší papier v strednej Európe. V činnosti bola do r. 1962, kedy bola časť strojov prevezená do Ružomberka. V r. 1812 začal svoju činnosť prvý spišský parný pivovar a sladovňa a v r. 1904 bola založená Popradská vozovka a strojárň Daniel Haláth, od r. 1925 továrň na výrobu vagónov. Od r. 1903 začala svoju činnosť tehelňa. Rozvoj Popradu je úzko spätý s rozvojom turistického ruchu vo Vysokých Tatrách, vďaka ktorému začala v r. 1908 svoju

Výchovno-vzdelávací proces je v materských školách realizovaný na základe školských vzdelávacích programov, vypracovaných v súlade so štátnym vzdelávacím programom ISCED – 0 a na základe podmienok konkrétnej materskej školy. Ciele a obsah predškolskej edukácie sú napĺňané na základe zámerného, nezámerného učenia sa a riadeného učenia detí. Na rozvoj kognitívnych, sociálno-emocionálnych a perceptuálno-motorických kompetencií detí sa využívajú spontánne príležitosti, hry, zážitkové učenie, ale aj riadené, plánované a pedagógom regulované učebné situácie. Sociálno-emocionálna stránka osobnosti je formovaná v úzkej spolupráci s rodinou pod vplyvom širšieho spoločenského prostredia, stimulovaná rôznymi aktivitami a zámernými podnetmi. Psychomotorický rozvoj je denne podporovaný aktívnym pohybom, pohybom v prírodnom prostredí počas rôznych sezónnych činností (lyžovanie, sánkovanie, plávanie, otužovanie). Veľká pozornosť sa venuje rozvíjaniu grafomotorických zručností, vizuomotorických zručností ako predpokladu na budúce písanie. Intelektuálny rozvoj sa zameriava na zmyslové vnímanie dieťaťa, pamäťové predstavy, reč a myslenie.

Materské školy okres a mestá											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	46	47	47	48	48	50	50	50	48	51	51
Deti	2640	2717	2845	2 897	2 969	2 996	3 005	3 016	2775	3090	3170
Triedy	129	131	134	136	138	142	143	146	135	152	152
Učiteľia	246	255	259	267	272	280	285	284	265	301	303
cirkevné	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Súkromné	3	3	3	4	4	6	6	6	6	7	7
Mesto Poprad											
Počet	15	15	15	15	15	17	17	17	15	17	17
Deti	1452	1509	1550	1 573	1 591	1 651	1 669	1 648	1394	1672	1705
Triedy	68	69	69	70	70	75	75	76	64	78	78
Učiteľia	132	138	139	141	145	153	155	153	131	160	162
súkromné	3	3	3	3	3	5	5	5	5	5	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V meste Poprad je v materských školách zamestnaných 162 učiteľov. Ich počet v priemere narastá od roku 2018 (nárastom počtu detí sa postupne saturovala aj potreba navýšenia počtu učiteľov). Materské školy sú rozdelené do 78 tried. V roku 2020 bolo evidovaných v materských školách 1705 detí.

Vývoj cieľových skupín

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	2357	2333	2310	2287	2263	2240	2216	2193	2170	2146	2123
0-4 priem. Index				0,990	% nárast 0 – 4						-9,921
Abs. nárast											-234
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											4,681
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											4,254

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 4 roka až o 9,921 %. V priemere by mal klesnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2022 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,681 %, do roku 2032 by mal tento podiel klesnúť na 4,254 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca.234. Pokles by mal byť relatívne málo významný a teda pravdepodobne nebude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Základné školy

V okrese Poprad je alokovaných celkovo 7 málotriednych základných škôl a 27 plnoorganizovaných základných škôl. V samotnom meste Poprad je v súčasnosti 12 plnoorganizovaných základných škôl. Ide o tieto základné školy: ZŠ s MŠ, Dostojevského 2616/25, ZŠ s MŠ, Fraňa Kráľa 2086/2, ZŠ s MŠ, Francisciho 832/21, ZŠ s MŠ, Jarná 3168/13, ZŠ s MŠ, Komenského 587/15, ZŠ s MŠ, Kopernikova 1707/21, ZŠ s MŠ, Letná 3453/34, ZŠ, Mládeže 2350/7, ZŠ s MŠ, Tajovského 2764/17, ZŠ s MŠ, Vagonárska 1600/4, ZŠ Sv. Jána Pavla II. – cirkevná, Dlhé hony 3522/2 a Špeciálna ZŠ, Partizánska 2. Základné školy sú rozmiestnené v zmysle potrieb a dostupnosti jednotlivých mestských častí.

V roku 2020 bolo v mestských plnoorganizovaných školách 232 tried v ktorých sa vzdelávalo 5048 žiakov. V školách bolo zamestnaných 351 učiteľov.

Základné školy											
Mesto Poprad	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet 1 - 4	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
Žiaci 1 - 4	0	0	0	0	0	59	96	0	0	0	24
Triedy 1 - 4	0	0	0	0	0	3	5	0	0	0	1
Učiteľia 1 - 4	0	0	0	0	0	11	6	0	0	0	2
Počet 1 - 9	11	11	11	11	11	11	11	12	12	12	12
Žiaci 1 - 9	4890	4822	4733	4 644	4 630	4 521	4 614	4 791	4828	5009	5048
Triedy 1 - 9	230	233	227	227	228	225	228	230	223	230	232
Učiteľia 1 - 9	338	330	325	325	334	329	334	345	357	353	351
súkromné	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
cirkevné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Vývoj cieľových skupín

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	2560	2579	2598	2617	2636	2655	2674	2693	2712	2731	2750
10-14	2245	2226	2206	2186	2167	2147	2128	2108	2088	2069	2049
5-9 – pr. Index				1,007	% nárast 5 - 9						7,422
10-14 pr. Index				0,991	% nárast 10 - 14						-8,734
Abs. nárast											-6
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											9,544
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											9,617

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku klesnúť o 6. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnúť o 7,422 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 8,734 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal stúpnúť na 9,617 %. Mesto v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania vo viacerých zariadeniach a je aj zriaďovateľom základných škôl.

Školské jedálne

V okrese Poprad zabezpečuje hromadné stravovanie pre deti školského (základné a stredné školy) veku 37 školských jedální. Celková kapacita zariadení je 4191 stoličiek. V roku 2020 bolo evidovaných 10897 stravníkov.

Školské jedálne ZŠ a SŠ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	37	37	37	38	38	38	38	38	38	38	37
Kapacita	3 982	4 017	4 017	4 251	4245	4 212	4 196	4 234	3995	4081	4191
Stravníci	10 275	10 563	10 500	10 262	10304	10 388	10 574	10 426	10661	11124	10897
Poprad											
Počet	20	20	21	22	22	22	22	22	22	22	22
Kapacita	2 543	2 578	2 642	2 892	2894	2 854	2 888	2 910	2655	2682	2692
Stravníci	7 486	7 688	7 480	7 166	7228	7 374	7 613	7 529	7616	7941	7864

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Najviac školských jedální sa nachádza v meste Poprad - 22. Kapacita zariadení bola v roku 2020 až 2692. Počet stravníkov mierne kolíše.

Špeciálne školy

V roku 2020 bolo celkovo v okrese Poprad 11 špeciálnych škôl. Počet detí školského veku pomaly klesá, v roku 2020 dosiahol hodnotu 1053. Deti predškolského veku tvoria približne 10 % počtu detí školského veku.

Priamo v meste Poprad boli v roku 2020 činné 4 špeciálne školy s 31 žiakmi predškolského veku a 349 žiakmi školského veku.

Špeciálne školy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	9	9	9	9	10	10	10	10	12	11	11
Deti predškolského veku	75	67	73	75	101	101	106	113	102	102	115
Žiaci školského veku	1243	1200	1152	1 107	1 119	1 125	1 115	1 097	1117	1059	1053
Učiteľia	149	139	137	132	136	141	143	147	129	145	136
Súkromné	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Poprad											
Počet	3	3	4	4	4	4	4	4	6	4	4
Deti predškolského veku	7	6	8	10	10	10	15	22	16	16	31
Žiaci školského veku	282	239	356	314	330	358	360	356	332	320	349
Učiteľia	49	38	46	41	41	48	48	48	40	48	54
Súkromné	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V meste Poprad boli v roku 2020 zaradené do siete 4 špeciálne školy. Vývoj počtu detí predškolského ako aj školského veku je nerovnomerný. Do roku 2016 počet detí narastal. Od roku 2017 do roku 2019 postupne klesal.

Záujmové vzdelávanie

Záujmové vzdelávanie v meste Poprad a v rámci okresu Poprad zabezpečujú základné umelecké školy a centrá voľného času. V rámci okresu je k dispozícii 7 umeleckých škôl, z toho 3 sú alokované v meste Poprad.

Základné umelecké školy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Žiaci	3181	3221	3308	3137	3104	3286	3463	3563	3688	3752	3510

Učiteľia	135	148	143	132	132	139	145	154	153	154	164
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cirkevné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Poprad											
Počet	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Žiaci	2210	2260	2274	2115	2071	2114	2241	2361	2388	2397	2195
Učiteľia	81	90	89	83	83	84	91	87	97	93	95
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Základná umelecká škola, Štefánikova 99/72

Centrom činnosti školy sú priestory ZUŠ v Dome kultúry: škola užíva priestory na 1. a 2. poschodí Domu kultúry. K dispozícii je 21 učebni pre hudobný odbor, 1 učebňa pre literárno-dramatický odbor 3 ateliéry výtvarného odboru a 2 tanečné sály s príslušenstvom (šatňa, sprcha). Doplnkovým priestorom bola Divotvorná scéna, ktorej prenájom je dlhodobodohodnutý so zriaďovateľom pre vyučovanie a prezentácie literárno-dramatického odboru. Príslušenstvo v objekte: sociálne zariadenia, príručná kuchynka, administratívna miestnosť pre ekonomické oddelenie, sklad, archív, keramická dielňa, sklad. Elokované pracovisko č. 1 – Francisciho ulica: k dispozícii je 1 tanečná sála s príslušenstvom (šatňa, sprcha) a 2 učebne výtvarného odboru. Ďalšie príslušenstvo: 2 sklady, kuchynka a sociálne zariadenia. Elokované pracovisko č. 2 – Life Academy Rovná 597/15: vyučovanie hudobného odboru v triedach školy Life Academy, k tomu 1 malá samostatná učebňa pre individuálne vyučovanie a 1 ateliér pre výtvarný odbor, tanečný odbor sa vyučuje v školskej telocvični, kde sú k dispozícii panely so zrkadlom. Elokované pracovisko č. 3 – ZŠ s MŠ Veľká: k dispozícii 1 samostatná učebňa hudobného odboru, 1 samostatná učebňa výtvarného odboru a telocvična pre vyučovanie tanečného odboru s prenosnými zrkadlovými panelmi. Elokované pracovisko č. 4 – ZŠ s MŠ Tajovského ul.: k dispozícii je samostatná učebňa pre výtvarný odbor. Materiálno-technické vybavenie: škola disponuje potrebným materiálno-technickým vybavením, hudobnými nástrojmi, materiálom a učebnými pomôckami na všetkých pracoviskách. Každoročne však potrebuje obnovovať, resp. dopĺňať zariadenie a vybavenie jednotlivých odborov podľa potrieb a náročnosti vyučovania a taktiež v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu pre ZUŠ. Postupne v závislosti od finančných možností zabezpečujeme ďalšie potrebné vybavenie pre jednotlivé odbory. Škola má 4 odbory: hudobný, výtvarný, literárno - dramatický a tanečný (10.11.2021, <http://www.zuspoprad.sk/wp-content/uploads/2019/12/hodnotiaca-sprava-2018-2019.pdf>).

Základná umelecká škola Janka Silana, Dlhé hony 3522/2

Základná umelecká škola je plneorganizovanou umeleckou školou so štyrmi odbormi: hudobným, tanečným, výtvarným a literárno-dramatickým. Poskytuje vzdelanie v prípravných ročníkoch, primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1 B), nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2 B), umelecké vzdelanie pre študentov stredných škôl a dospelých. Vyučovanie v škole prebieha v súlade s platnými Rámcovými učebnými plánmi pre hudobný, tanečný, výtvarný a literárno-dramatický odbor schválenými Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 SR pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou od 1. septembra 2015 a učebnými osnovami MŠ SR zo dňa 14.8.1995 pod číslom 729/1995-15. Vyučovanie prebieha v 12 špecializovaných triedach pre jednotlivé odbory (HO, TO, LDO) a v ateliéri (VO). Priestory školy boli v poslednom období zmodernizované – rekonštrukcia strechy, sociálnych zariadení a nádvoria školy s následným prekrytím átria. V škole sa nachádza zborovňa pre pedagogických zamestnancov. Materiálna vybavenosť na vyučovanie je na priemernej úrovni. Učebné pomôcky metodického charakteru vyžadujú neustále dopĺňanie podľa aktuálnych potrieb vyučovania. V škole dlhodobod vyučuje 18 pedagógov, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky. V prípade nekvalifikovanosti škola motivuje a dáva priestor zamestnancom pre dosiahnutie požadovaného vzdelania

(11.11.2021, <https://zusjsilana.edupage.org/a/skola?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9NQ%3D%3D>).

Základná umelecká škola, Letná 3453/34

Základná umelecká škola má zriadené všetky štyri umelecké odbory: hudobný, výtvarný, tanečný, literárno-dramatický. Štruktúra štúdia v umeleckých odboroch je nasledovná: prípravné štúdium - pre 5-ročné a nadané 4-ročné deti materských škôl. Prvé základné štúdium – pre žiakov základných škôl, ktorí po ukončení prvej časti získavajú primárne vzdelanie a po ukončení druhej časti nižšie sekundárne vzdelanie. Rozšírené štúdium – s pridaním 1 vyučovacej hodiny týždenne pre nadaných žiakov základných škôl pripravujúcich sa na štúdium na konzervatóriá, stredné a vysoké školy umeleckého zamerania. Skrátene štúdium – pre žiakov pripravujúcich sa na štúdium na stredné a vysoké školy umeleckého zamerania. Druhé základné štúdium – pre žiakov stredných škôl, ktorí sa chcú tvorivo umelecky seberealizovať pod odborným vedením pedagógov v umeleckých odboroch ZUŠ. Absolvovaním štúdia nezískavajú stupeň vzdelania. Štúdium pre dospelých – pre záujemcov o umelecké vzdelávanie, ktorí majú nad 18 rokov (11.11.2021, <https://spojenaskolapoprad.edupage.org/>).

CVČ

V okrese Poprad je k dispozícii 7 zariadení pre voľný čas. Celkovo 3 zariadenia sú v meste Poprad.

CVČ Poprad

CVČ je školským zariadením zameraným na voľnočasové aktivity detí a mládeže, kde prioritným cieľom je zachovať pozitívne ovplyvňovanie detí a mládeže. Činnosť centra je zameraná predovšetkým na pravidelnú popoludňajšiu záujmovú činnosť pre deti a mládeže. Hlavným cieľom výchovnej práce s deťmi v centre voľného času v Poprade je pomocou aktivít premyslene a systematicky rozvíjať ich osobnosť, ich psychické funkcie, procesy a možnosti. Centrum zabezpečuje spoluprácu so školami a školskými zariadeniami, orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy v otázkach využívania voľného času detí a mládeže (10.11.2021, <https://cvcpoprad.webnode.sk/zaujmovna-cinnost/>).

Zariadenia pre voľný čas	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Okres Poprad	8	9	10	7	7	7	7	7	7	7	7
Poprad	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Gymnázia

V súčasnosti sieť stredných škôl v meste tvorí 5 všeobecno - vzdelávacích škôl. Všetky gymnázia sú alokované v meste Poprad. Ide o Gymnázium, Dominika Tatarku 4666/7, Gymnázium, Dominika Tatarku – Bilingválna sekcia, Rovná 3, Gymnázium, Kukučínova, 4239/1 a Cirkevné gymnázium sv. Jána Pavla II., Dlhé hony 3522/2.

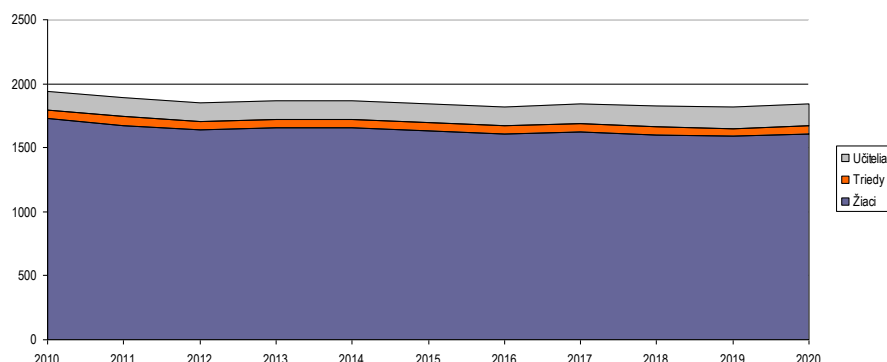
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu žiakov, tried a učiteľov v okrese Poprad. V roku 2020 bolo evidované 1 súkromné a 1 cirkevné gymnázium. Počet žiakov aj učiteľov v gymnáziu narastá. V školskom roku 2017/2018 nastal výrazný pokles a od tohto roku počet študentov opäť narastá. Celkový počet študentov v gymnáziách v roku 2020 činil 1610.

Gymnázia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5
Žiaci	1728	1675	1638	1657	1 657	1 633	1 606	1 625	1597	1587	1610
Triedy	68	67	65	65	64	63	63	64	64	63	65

Učítelia	145	150	149	148	149	148	148	156	162	166	170
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cirkevné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Obrázok: Vývoj počtu žiakov, tried a učiteľov

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Spojená škola, D. Tatarku 4666/7, Poprad

Školský vzdelávací program vytvára nadštandardný priestor pre výučbu cudzích jazykov, ale aj pre výučbu prírodovedných predmetov. Vybavenie školy: odborné učebne, laboratóriá, knižnica, študovňa, telocvična, posilňovňa, školská jedáleň, školský bufet, šatne. Výučbu predmetov uskutočňujú kvalifikovaní učitelia. Triedy a odborné učebne vybavené modernou didaktickou technikou. Študentom ponúka možnosť zapojiť sa do rôznych medzinárodných projektov, zúčastniť sa na výmenných pobytoch s partnerskými školami v Holandsku a v Mníchove, absolvovať poznávacie zájazdy do Paríža, Londýna, Berlína a Talianska, vybrať si z pestrej ponuky záujmových krúžkov a navštevovať podujatia organizované školou, napr. divadelné predstavenia, výstavy, exkurzie, besedy, koncerty ... Škola sídli v budove Gymnázia D. Tatarku 4666/7 a v budove Základnej školy, Ul. mládeže 2350/7 v Poprade. Budova na Ul. D. Tatarku plne vyhovuje potrebám gymnaziálneho štúdia /šatne, špeciálne učebne, školská jedáleň, telocvična, klubovňa, knižnica, výpočtové stredisko/. V tejto budove sú umiestnené triedy 4-ročného gymnázia a vyšších ročníkov 8-ročného gymnázia. Triedy bilingválnej slovensko-nemeckej sekcie sú umiestnené v priestoroch Základnej školy na Ul. mládeže 2350/7 v Poprade. Kapacitne tieto priestory stačia. Ich modernizáciou, ktorá bola ukončená v auguste 2015, plne vyhovujú potrebám gymnaziálneho štúdia. Zostáva zrekonštruovať telovýchovný trakt a vonkajšie priestory /oplotenie, športoviská/. Triedy 8-ročného gymnázia /prima-kvarta/ sú umiestnené v priestoroch Základnej školy Ul. mládeže 2350/7 v Poprade. Sú štandardne vybavené s dobrým zázemím. Triedy plne organizovanej základnej školy sa nachádzajú na Ul. mládeže 2350/7 v Poprade a sú vybavené kmeňovými učebňami i odbornými učebňami. Zároveň sú k dispozícii aj rehabilitačné miestnosti určené pre žiakov so zdravotným znevýhodnením individuálne začlenených vo výchovno-vzdelávacom procese (10.11.2021, <https://cloud2u.edupage.org/cloud/>).

Gymnázium, Kukučínova 4239/1, Poprad

Je moderná, otvorená a demokratická škola, disponujúca odborným i materiálnym potenciálom schopným zabezpečiť špičkovú úroveň vzdelávania a výchovy žiakov. Priestorové vybavenie školy: odborné učebne pre povinné predmety - matematika, informatika, fyzika, biológia, chémia, geografia, dejepis a občianska náuka, umenie a kultúra, slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, cudzie jazyky, hudobná výchova, 2 tabletové učebne, laboratóriá - chemicko-biologické, fyzikálne, klasické triedy, telocvična, posilňovňa, športový areál s multifunkčnými ihriskami a bežeckou dráhou, školský areál s náučným chodníkom, ovocným sado a oddychovými zónami, šatne vybavené novými skrinkami individuálne pre každého žiaka, školská knižnica a školská jedáleň (v prenájme). Všetky učebne sú vybavené interaktívnou tabuľou alebo dataprojektorom a bezdrôtovým pripojením na internet (10.11.2021, <https://gpuk.edupage.org/a/o-skole-1?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQyMCZzdWJwYWdlPTU%3D>).

Cirkevné gymnázium sv. Jána Pavla II., Dlhé hony 3522/2

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: Odbornú učebňu výpočtovej techniky a informatiky (18 počítačov), odbornú učebňu fyziky, odbornú učebňu biológie, odbornú učebňu slovenského jazyka a literatúry, multimediálnu učebňu so slúchadlovou zostavou pre 16 žiakov pre cudzie jazyky, s počítačom a technickým ovládacím pultom pre učiteľa, dátovým projektorom a interaktívnou tabuľou. Kapacita miestnosti na sedenie pre 30 žiakov umožňuje vyučovanie aj iných odborných predmetov. Škola disponuje moderne vybavenou telocvičňou s drevenou odpruženou podlahou, s moderným certifikovaným vybavením a posilňovňou. Stravníkom ŠJ je sprístupnený moderný stravovací systém. Učebne sú vybavené modernými školskými lavicami a stoličkami, katedrami. Pedagogickí zamestnanci a žiaci majú k dispozícii interaktívne tabule a tablety. Na druhom poschodí školy sa nachádza zrenovovaná školská kaplnka, ktorá poskytuje priestor na osobnú meditáciu žiakov a pedagógov školy, slúži na vykonávanie adorácií, pobožností, ako aj na ďalšie náboženské a liturgické úkony. K budove patria vonkajšie areály so školským ihriskom. V budove od svojho vzniku boli zrekonštruované schodiská, dobudované plastové okná, vymaľované priestory chodieb, zriadené šatňové skrinky, triedy boli vybavené novým nábytkom, boli zriadené oddychové priestory a je aj vytvorený priestor pre študentský bufet (10.11.2021, <https://gympuo.edupage.org/a/profil-skoly-1>).

Stredné odborné školy

Bohatá história odborného vzdelávania je prezentovaná aj počtom stredných odborných škôl a ich zameraním. Školy sú zamerané prevažne na techniku, priemysel, elektrotechniku či zdravotníctvo. V roku 2020 v týchto školách študovalo 3487 žiakov. Negatívom je neustále klesajúci počet žiakov do roku 2019.

Stredné odborné školy											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Žiaci	4543	4503	4280	4127	4 078	3 890	3 831	3 696	3593	3485	3487
Žiaci denné štúdium	4417	4376	4129	3991	3 993	3 840	3 778	3 632	3509	3409	3422
Triedy	181	186	177	175	168	159	154	147	142	139	141
Učiteľia	325	331	324	325	320	309	297	281	278	280	266
Súkromné	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Poprad											
Počet	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Žiaci	3610	3665	3580	3483	3 393	3 195	3 156	3 039	2954	2880	2858
Žiaci denné štúdium	3496	3547	3429	3347	3 308	3 145	3 103	2 975	2870	2804	2820
Triedy	142	149	147	146	139	130	127	120	115	113	112
Učiteľia	258	273	272	275	269	260	248	231	227	232	221
Súkromné	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V meste Poprad tvorí ponuku stredného odborného vzdelávania tieto stredné odborné školy: Obchodná Akadémia, Murgašova 94, Stredná priemyselná škola, Mnoheľova 828, Stredná zdravotnícka škola, Levočská 5, Stredná odborná škola remesiel a služieb, Okružná 761/25, Stredná odborná škola elektrotechnická, Matejovce, Hlavná 1400/1, Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12, Súkromná stredná odborná škola, SNP 1253, Súkromná stredná odborná škola, 29. augusta 4812 a Praktická škola, Partizánska 2.

Obchodná Akadémia, Murgašova 94

Obchodná akadémia Poprad sídli v budove, ktorú dal postaviť podnikateľ a ekonóm Jan Antonín Baťa a do užívania bola daná v roku 1950. Budova je 2-poschodová, má výbornú polohu blízko centra mesta, blízku dostupnosť k autobusovým zastávkam a železničnej stanici, škola má aj dve parkoviská pre zamestnancov školy. V budove školy sa nachádzajú klasické triedy, 5 jazykových učební (2 anglického jazyka, 2 nemeckého jazyka, 1 ruského jazyka), učebňa etickej výchovy, učebňa geografie

a náboženskej výchovy, 3 výpočtové laboratóriá, 2 odborné učebne ADK, 1 odborná učebňa na výučbu predmetov ekonomické cvičenia, cvičná firma a aplikovaná ekonómia, prednášková miestnosť, telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdio vybavené plazmovým televízorom a DVD prehrávačom, učiteľské zborovne, administratívne pracoviská – sekretariát, riaditeľňa, kancelárie zástupkyní riad. školy, ekonómky a účtovníčky, šatne žiakov a prevádzkových zamestnancov. V budove školy sa nachádza školská jedáleň, vstupný vestibul vybavený aj kopírovacou technikou, návštevná miestnosť a školský bufet prevádzkovaný JA Firmou v rámci predmetu aplikovaná ekonómia. Ku škole patrí aj vonkajší športový areál. Každé výpočtové laboratórium a učebňa cvičnej firmy sú vybavené cca 18 počítačmi, ktoré boli kúpené z prostriedkov Rodičovského združenia pri OA Poprad, prevádzkových prostriedkov školy alebo získané z projektov, vrátane programového vybavenia nevyhnutného pre výučbu, videodataprojektorom a laserovými tlačiarňami. Učebňa ADK1 je vybavená 18 počítačmi a učebňa ADK2 27 počítačmi, obidve učebne aj dataprojektorom a laserovými tlačiarňami. Výuka desaťprstovej hmatovej metódy písania na klávesnici počítača sa realizuje prostredníctvom softvéru ATF. Učebňa ADK2 je určená na vyučovanie odborných aj všeobecnovzdelávacích predmetov. Vo všetkých odborných učebniach vybavených počítačmi má každý žiak samostatný počítač s pripojením na internet a zodpovedajúcim softvérovým a ďalším technickým vybavením. Dve klasické triedy sú vybavené interaktívnou tabuľou, ktoré boli získané z projektov, všetky klasické triedy sú vybavené notebookom a dataprojektorom. V škole je aj prednášková miestnosť vybavená prostriedkami IKT. Vo všetkých učebniach a triedach školy je pripojenie na internet (10.11.2021, <https://oapoprad.edupage.org/a/hodnotiace-spravy>).

Stredná priemyselná škola, Mnoheľova 828

Stredná priemyselná škola Poprad už od roku 1964 pripravuje absolventov pre samostatnú technickú činnosť pri projektovaní, výrobe, prevádzke a údržbe zariadení v súlade so zameraním podľa odboru na grafické systémy, mechatroniku, pozemné stavitel'stvo, stavebný manažment, priemyselnú informatiku, informatické a telekomunikačné systémy, počítačové systémy, propagačnú grafiku a grafický a priestorový dizajn. Pripravuje študentov v týchto študijných odboroch: elektrotechnika - priemyselná informatika, elektrotechnika - informatické a telekomunikačné systémy, elektrotechnika - počítačové systémy, mechatronika, strojár'stvo, stavitel'stvo - architektúra a interiérový dizajn, stavitel'stvo - pozemné stavitel'stvo, stavitel'stvo - stavebný manažment a dizajn - grafický a priestorový dizajn. Priestory školy: hlavná budova - klasické učebne s kmeňovými triedami a jazykovými učebňami, pavilón - budova špeciálnych učební s laboratóriami a učebňami výpočtovej techniky, školské dielne, telovýchovný areál pozostávajúci z telocvične na kolektívne športy, gymnastickej telocvične, bazéna, sauny, posilňovne a vonkajšieho areálu pre atletiku a školská jedáleň (10.11.2021, <https://spspp.edupage.org/a/profil-skoly>).

Stredná zdravotnícka škola, Levočská 5

Škola je tvorená jednou budovou. Nemá jedáleň ani telocvičňu. Telesnú výchovu realizuje v telocvičniach okolitých škôl v meste Poprad. Stravovanie žiakov je zabezpečené v školskej jedálni Gymnázia na Kukučínovej ulici v Poprade a školskom internáte. Na škole sú: tri klasické učebne, tri odborné učebne pre vyučovanie komplexu predmetov ošetrovateľ'stva, jedna učebňa pre odborné predmety, učebňa informatiky so 16 počítačmi (intranet a internet), jazyková učebňa so 16 počítačmi (intranet a internet) a odborná učebňa fyziky a chémie. Deväť učební je vybavených modernou didaktickou technikou - interaktívna tabuľa, dataprojektor a PC (10.11.2021, http://www.szsp.sk/images/stories/pdf/hodnotiaca_sprava/19_20/Sprava_strana13.pdf).

Stredná odborná škola remesiel a služieb, Okružná 761/25

Pozostáva z troch budov - školy, kde prebieha teoretické vyučovanie, domova mládeže a budovy s dielňami pre odborný výcvik, ktorá sa nachádza oproti spomenutým dvom. V priestoroch školy pre vyučovanie žiakov je spolu 21 učební, z toho 2 počítačové odborné učebne, 2 jazykové učebne, 2 odborné učebne pre odbor stavebníctvo, 9 kabinetov, 2 sklady učebníc, 1 zborovňa učiteľov. V suteréne sú šatne pre žiakov. Pre vyučovanie telesnej výchovy aj pre výchovu mimo vyučovania slúži miestnosť v suteréne školy, kde je zriadená posilňovňa. Budova pre odborný výcvik sa nachádza oproti škole, okrem stolár'ských a inštalatér'ských dielní je tu aj zrekonštruovaná telocvičňa. Budovy, v ktorých sa organizuje odborný výcvik a teoretické vyučovanie sú dvojpodlažné novo rekonštruované.

Domov mládeže je výchovno-vzdelávacie zariadenie, ktoré zabezpečuje výchovno - vzdelávaciu činnosť v čase mimo vyučovania, stravovanie a ubytovanie študentov. Domov mládeže je organizačnou súčasťou Strednej odbornej školy v Poprade a riadi ho riaditeľ školy. Ubytovanie študentov zabezpečuje domov mládeže len počas školského roka v tzv. nepretržitom režime – len počas týždňa s výnimkou školských prázdnin. V Domove mládeže je k dispozícii 25 trojlôžkových izieb, z toho 12 izieb využívajú študenti stredných škôl. Stravovanie zabezpečuje v domove mládeže súkromný podnikateľ. V priestoroch školy sa nachádza priestranná jedáleň. Študenti majú možnosť sa celodenne stravovať – raňajky, obedy, večere. Majú možnosť výberu zo štyroch jedál (10.11.2021, <https://sospp.edupage.org/a/profil-skoly>).

Stredná odborná škola elektrotechnická, Matejovce, Hlavná 1400/1

Otvára študijné, učebné a nadstavbové odbory. Umožňuje získať: osvedčenie elektrotechnickej spôsobilosti, medzinárodný certifikát IES.

Ponúka: akreditované vzdelávacie programy - Nástrojár (modulový), Nástrojár, Programátor obrábacích a zvracích strojov a zariadení, služby v oblasti elektro, prevíjanie elektromotorov do 3kW, inštalácia elektrorozvodov, rekonštrukcie elektroinštalácií, opravy malých elektrických spotrebičov, rozvody internetu, služby v oblasti strojárstva, brúsenie kovov, sústružnícke a frézarské práce, klampiarske, kováčske a zvaračské práce. Zabezpečuje: ubytovanie v Školskom internáte a stravovanie v školskej jedálni (11.11.2021, <https://www.sosematej.sk/zakladne-informacie/historia-skoly>).

Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12

Patrí k najstarším školám v regióne s orientáciou na prípravu robotníckych profesií. Profil strojárkeho zamerania sa formoval pod vedením materského podniku - TATRA Vagónky. Učitelia majú pridelené jednotlivé učebne, ktoré si budujú podľa svojich požiadaviek a finančných možností školy. Veľkým prínosom bolo zapojenie školy do projektu Infovek a Cisco Networking Academy Programu, kde môžu študenti v anglickom jazyku formou e-learningu získavať vedomosti z oblasti informačných technológií. V budove teoretického vyučovania SOŠT je sedem učební výpočtovej techniky. K vybaveniu týchto učební patria dataprojektory, skenery, laserové a atramentové tlačiarne, tablety, digitálne fotoaparáty a 3 digitálne kamery. Vo všetkých odborných učebniach, ale aj v učebniach pre všeobecnovzdelávacie programy, sú umiestnené dataprojektory. V uplynulom školskom roku došlo k obmene počítačov v jednej odbornej učebni. Vybudovala sa nová učebňa CISCO. Celá prevádzka školy aj s učebňami je prepojená do LAN siete s pripojením na Internet pomocou vysokorýchlostného optického pripojenia Sanet. Pre riadenie siete je použitý školský server. Škola sa zapojila do projektu WIFI pre školy a získala tým zariadenie pre bezdrôtové pripojenie k internetu s pokrytím celej budovy TV. Pre grafikov digitálnych médií, slúžia už dva fotoateliéry, čo prinieslo pre žiakov možnosť využívať novšie technológie pri fotografovaní a natáčaní videí. Sú vybavené úplne novým kľúčovacím plátnom, upravenou podlahou, kamerou, stojanmi, svetlami, špeciálnymi žalúziami a tienidlami. Zároveň tam bol zriadený kútik pre tvorbu animácií. V budove praktického vyučovania je 10 dielní a 5 učební, ktoré sú vybavené 165 ks počítačov. V každej zo šiestich dielní určených pre mechanikov počítačových sietí je umiestnený server. Dve dielne sú určené pre konfiguráciu aktívnych sieťových prvkov a sú v nich umiestnené zostavy s celkovým počtom 5-tich switchov a 7-mich routerov. Vo všetkých dielnach pre grafikov digitálnych médií je umiestnený skener a tlačiareň. V každej dielni a učebni je vybudovaná počítačová sieť s pripojením na Internet, samozrejmosťou je dataprojektor. Pre skvalitnenie odbornej prípravy žiakov v strojárskych odboroch slúžia moderné CNC stroje. CNC sústruh MICROCUT CHALLENGER SA 48/1000 s riadiacim systémom FANUC Oi – TF a obrábacie centrum MOV 750 QVICK a riadiacim systémom i TNC 530 HEIDENHEIN. Je určené pre vŕtanie, vystružovanie, rezanie závitov a frézovanie vo väčších a tvarovo zložitých dielcoch. Automatická výmena nástrojov zo zásobníka umožňuje prácu v automatickom cykle. Pre rozšírenie možností vzdelávania sú k dispozícii ešte tri obrábacie centrá PINNACLE VMC - 650 S, LEADWELL V - 50 L a MCU 500 s riadiacim systémom FANUC. V budove praktického vyučovania, v jej strojárkej časti je umiestnená zvaračská škola (11.11.2021, <https://www.sostpoprad.sk/skola/informacie/historia-skoly>).

Súkromná stredná odborná škola, SNP 1253

Súkromná stredná odborná škola Poprad sa nachádza v severnej časti mesta Poprad, v časti Veľká, asi 2 km od jeho centra, na Ulici Slovenského národného povstania. Areál školy sa rozprestiera medzi ulicami SNP a Široká. Súčasťou areálu je hlavná dvojposchodová budova „A“, ktorej súčasťou je aj telocvičňa s posilňovňou. V tejto budove sa nachádzajú učebne na teoretické vyučovanie. V budove „B“ je novovybudovaná nadstavba s prednáškovou miestnosťou a novými učebňami pre odbory autoopravár a mechanik elektrotechnik. Na prízemí sú učebne, kabinety a ekonomický úsek. V zrekonštruovanej budove „C“ sa zabezpečuje teoretické vyučovanie v 9 učebniach. Pre praktickú prípravu je v tejto budove zriadená odborná učebňa pre odbory kuchár a čašník, dielne pre odbory kaderník a cukrár, školská jedáleň a bufet. V suteréne sa nachádza nová kotolňa, sú tam umiestnené skladové priestory a dielne pre údržbu. Ďalšou súčasťou areálu sú samostatne stojace dielne, slúžiace na odborný výcvik pre odbory autoopravár, mechanik elektrotechnik, mechanik stavebno-inštalačných zariadení. V tejto budove sa nachádza aj zväčská škola a emisné stredisko. Škola sa vyprofilovala ako moderné komplexné výchovno-vzdelávacie zariadenie so zameraním na služby. Poskytuje škálu vzdelávacích služieb a aktivít pre službové odbory žiadané na trhu práce, počnúc základnou odbornou prípravou pre žiakov prichádzajúcich zo ZŠ, ako i ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov. Poskytuje žiakom stredné odborné vzdelanie v piatich aktívnych trojročných učebných odboroch, autoopravár - zameranie mechanik a karosár, odbor kaderník, cukrár, čašník a kuchár. Úplné stredné odborné vzdelanie ponúka v štyroch 4-ročných študijných odboroch; mechanik elektrotechnik v oblastiach silnoprúd a autoelektronika, mechanik stavebno-inštalačných zariadení, kuchár a čašník. Ďalej ponúka nadstavbové štúdium v odbore podnikanie v remeslách a službách pre absolventov učebných odborov v dennej forme štúdia. Edukačný proces skvalitňujeme a inovujeme využívaním modernej IT techniky, prácou s interaktívnou tabuľou (11.11.2021, <https://ssossnp.edupage.org/about/>).

Súkromná stredná odborná škola, Ul.29. augusta 4812, Poprad

študijné odbory: 2569M informačné a digitálne technológie, 6858M ekonomicko-právne činnosti v podnikaní, 2559M inteligentné technológie, Medzinárodné programy implementované v študijných odboroch : Cisco Networking Academy Program – NetAcad a Cambridge English study (11.11.2021, <https://ssosta.edupage.org/about/>).

Praktická škola, Partizánska 2

Škola sa nachádza v priestoroch bývalej materskej školy a detských jasí. Nie je to účelové zariadenie pre daný typ školy. Z uvedeného dôvodu sú v škole učebne, dielne, šatne..., ktoré nezodpovedajú požiadavkám pre výchovu a vzdelávanie detí s rôznym druhom a stupňom postihnutia. V škole nie je ani telocvičňa, školské ihriská a cvičná kuchynka, ktoré by zodpovedali požiadavkám. Čiastočne sa prispôbili priestory vybudovaním bezbariérových vstupov, rekonštrukciou jedálne a rehabilitačného pracoviska a projektom „Rekonštrukcia a modernizácia Špeciálnej základnej školy v Poprade“ sme získali ďalšie priestory pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho programu. Škole chýbajú finančné prostriedky na väčšie opravy a rekonštrukcie, ktoré si škola nevyhnutne vyžaduje. Škola je dobre vybavená učebnými, kompenzačnými pomôckami a pomôckami IKT vďaka príspevkom sponzorov a realizácií projektov (11.11.2021, <https://spojenaskolapp.edupage.org/a/sprava-o-vvc>).

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať

prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1984	1886	1788	1691	1593	1495	1398	1300	1202	1105	1007
15-19 – pr. Index				0,935	% nárast 15-19						-49,223
Abs. nárast											-976
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											3,940
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											2,018

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal, ale do roku 2032 klesnúť na 2,018 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 976.

Jazykové školy

V meste Poprad sú k dispozícii nasledovné subjekty poskytujúce jazykové vzdelávanie: Jazykové centrum SpeakUp Poprad, Jazyková škola Target, Karpatská 3256/15 a oficiálna jazyková škola Jazyková škola, Stredná odborná škola, Mnoheľova.

Jazykové školy											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci	1 670	1 558	1 543	1 479	1 441	1 324	1 335	1 276	1 265	1 313	1 042
Učiteľia	23	23	30	27	30	25	27	25	27	25	18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Verejná jazyková škola je podľa Štatistického úradu 1 v meste Poprad. V roku 2020 tu bolo evidovaných 18 učiteľov. Celkový počet žiakov bolo 1042.

Vysoké školstvo

V meste Poprad sú alokované nasledujúce detašované pracoviská: Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Francisciho 910/8 2802/3 (študijný odbor: Ekonomika a manažment podniku), Fakulta architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Mnoheľova 828/23, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, Nábřežie Jána Pavla II 438/15.

EF UMB

EF UMB pôsobí v meste Poprad od roku 1992. Dlhodobá tradícia bola zavŕšená akreditovaním štúdia na Inštitúte manažérskych systémov Akreditačnou komisiou na bakalárskom stupni v študijnom programe Manažment a na inžinierskom stupni v študijnom programe Podnikové manažérské systémy. Úspech inštitútu podčiarkuje aj spolupráca s hospodárskou praxou priamo v regióne mesta Poprad. Študenti tak získavajú prax priamo vo vybraných podnikoch. Mesto Poprad finančne podporuje zabezpečenie výučby vysokoškolského štúdia v akreditovaných študijných programoch Manažment a Podnikové manažérské systémy a prispieva na nájom a služby spojené s nájomom Inštitútu manažérskych systémov so sídlom v Poprade Ekonomickej fakulty UMB v priestoroch na Francisciho ulici v Poprade (10.11.2021, <https://www.ef.umb.sk/index.asp?uid=59>).

Inštitút Štefana Náhaliku v Poprade Nábr. Jána Pavla II. 15

Katedra manažmentu, ako súčasť Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, pôsobí v meste Poprad od roku 2003. V súčasnosti poskytuje štúdium 320 študentom zo Slovenska a Ukrajiny v bakalárskom stupni štúdia v dennej a externej forme v odbore Manažment a v magisterskom stupni štúdia v dennej a externej forme v odbore Ekonomika a manažment podniku (11.11.2021, <https://www.manazmentpp.sk/kontakt/>).

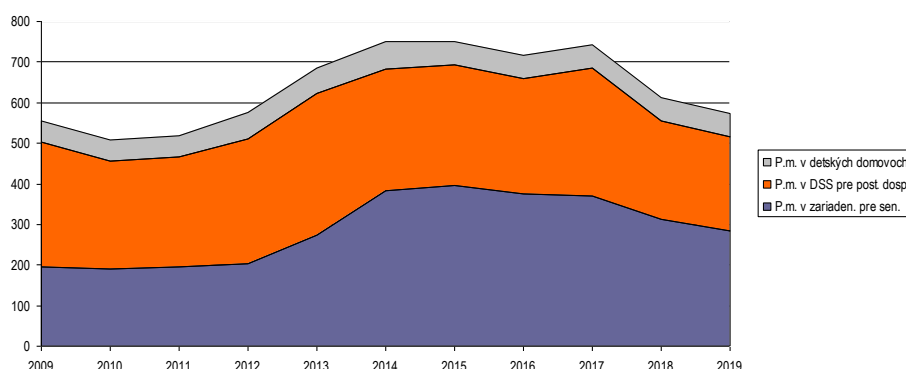
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Na území mesta Poprad pôsobia dvaja verejní poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V okrese Poprad sa nachádza 18 zariadení kapacitou 713 miest. Počet miest od roku 2018 klesá.

Zariadenia sociálnych služieb											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Poprad											
Počet zariadení	16	18	20	20	23	23	23	21	24	18	18
Počet miest k 31.12.	662	665	676	699	821	898	911	835	887	751	713
P.m. v zariaden. pre sen.	195	189	196	202	274	383	395	375	369	312	284
P.m. v DSS pre post. dosp.	309	268	271	310	348	300	299	284	317	243	233
P.m. v detských domovoch	51	51	51	63	63	67	57	57	57	57	57

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Obrázok: Vývoj počtu kapacít zariadení sociálnych služieb v okrese Poprad

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Mesto Poprad v rámci sociálnej starostlivosti: poskytuje opatrovateľskú službu ako terénnu službu, poskytuje pomoc občanom mesta, ktorí sa dostali v dôsledku mimoriadnych životných situácií do hmotnej núdze a to formou nocľahárne, je zriaďovateľom denného centra ambulantnou formou, pracovne, prípadne zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Ďalej vykonáva osobitného príjemcu dávok a prídavkov na deti, zanedbávajúcich povinnú školskú dochádzku. Obce v rámci Okres Poprad väčšinou poskytujú podľa potreby opatrovateľskú službu. Inštitucionalizované zariadenia sociálnych služieb sú sústredené hlavne v meste Poprad, je ich tu celkovo 10.

Názov	služba	forma	poskytovateľ
Bc. Daniela Mačáková, Allendeho 2735/24, 05951 Poprad, IČO: 47892994	služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	ambulantná	neverejný poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb v Poprade, Komenského 3454/12, 05801 Poprad, IČO: 00691844	jedáleň	ambulantná	zriadený alebo založený obcou/mestom
GALA Team, Námestie svätého Egídia 59/36, 05801 Poprad,	denný stacionár	ambulantná	neverejný
	sociálne poradenstvo -	ambulantná	neverejný

IČO: 42232350 LÉTHÉ, n.o., Lidická 1616/25, 05951 Poprad, IČO: 37886207	špecializované požičiavanie pomôcok denné centrum zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa práčovňa stredisko osobnej hygieny sociálne poradenstvo - špecializované sociálne poradenstvo - základné jedáleň požičiavanie pomôcok práčovňa denný stacionár	ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná ambulantná	poskytovateľ neverejný poskytovateľ obec/mesto neverejný poskytovateľ neverejný poskytovateľ neverejný poskytovateľ neverejný poskytovateľ
Mesto Poprad, Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 05801 Poprad, IČO: 00326470	domov sociálnych služieb	ambulantná	neverejný poskytovateľ
PROGRESFEM, Rázusova 2672/17, 05801 Poprad, IČO: 42237262	komunitné centrum	ambulantná	neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž územný spolok Poprad, Banická 4955, 05801 Poprad, IČO: 00416223			
Tiza s.r.o., Námestie svätého Egídia 41/95, 05801 Poprad, IČO: 36509591			
Združenie Nádej na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Poprade, Francisciho 905/29, 05801 Poprad, IČO: 31301070			
Život bez závislostí, n.o., Jahodná 3895/5, 05801 Poprad, IČO: 42000157			

Zdroj: 11.11.2021, <https://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb/>

V meste Poprad tvorí sieť sociálnych služieb celkovo 7 poskytovateľov formou ambulantnou. Celkovo 1 poskytovateľ je samosprávny - mestá a obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú sociálne služby terénnou formou. Sociálne služby terénnou formou poskytuje rovnako 6 neverejných poskytovateľov.

Názov	služba	forma	poskytovateľ
LÉTHÉ, n.o., Lidická 1616/25, 05951 Poprad, IČO: 37886207	opatrovateľská služba	terénna	neverejný poskytovateľ
Mesto Poprad, Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 05801 Poprad, IČO: 00326470	prepravná služba opatrovateľská služba pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa - r. 2017	terénna terénna terénna	obec/mesto
Pre človeka, Kuzmányho 2093/31, 05801 Poprad, IČO: 45782296	terénna sociálna služba krízovej intervencie	terénna	neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž územný spolok Poprad, Banická 4955, 05801 Poprad, IČO: 00416223	opatrovateľská služba prepravná služba jedáleň	terénna terénna terénna	neverejný poskytovateľ
Stredisko sociálnych služieb Podháj-Poprad-Veľká, n.o., Scherfelova 1370/16, 05801 Poprad, IČO: 42092337	opatrovateľská služba	terénna	neverejný poskytovateľ
V pohodlí domova n.o., Námestie svätého Egídia 3633/44, 05801 Poprad, IČO: 50309455	opatrovateľská služba	terénna	neverejný poskytovateľ
Život bez závislostí, n.o., Jahodná 3895/5, 05801 Poprad, IČO: 42000157	komunitné centrum	terénna	neverejný poskytovateľ

Zdroj: 11.11.2021, <https://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad sociálnych služieb a poskytovateľov pobytovou formou. 4 subjekty poskytujú v rámci mesta Poprad sociálne služby pobytovou formou ako neverejný poskytovateľ. V meste je alokované 1 zariadenie zriadené vyšším územným celkom. Jedno zariadenie s pobytovou formou zriaďuje mesto Poprad.

Názov	služba	forma	poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb v Poprade, Komenského 3454/12, 05801 Poprad, IČO: 00691844	zariadenie opatrovateľskej služby zariadenie pre seniorov zariadenie núdzového bývania	pobytová - ročná pobytová - ročná pobytová - ročná	zriadený alebo založený obcou/mestom
Mesto Poprad, Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, 05801 Poprad, IČO: 00326470	nocľaháreň	pobytová - ročná	obec/mesto
SENIORPARK n.o., Kvetnica 424/24, 05801 Poprad, IČO: 42092230	špecializované zariadenie zariadenie pre seniorov domov sociálnych služieb	pobytová - ročná pobytová - ročná pobytová - ročná	neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž územný spolok Poprad, Banická 4955, 05801 Poprad, IČO: 00416223	domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	neverejný poskytovateľ
Stredisko sociálnych služieb Podháj-Poprad-Veľká, n.o.,	domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	neverejný

Scherfelova 1370/16, 05801 Poprad, IČO: 42092337	zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná iná forma	poskytovateľ
LÉTHÉ, n.o., Lidická 1616/25, 05951 Poprad, IČO: 37886207	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	(telefonicky, pomocou telekomunikačných h technológií)	neverejný poskytovateľ

Zdroj: 11.11.2021, <https://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb/>

V rámci mesta Poprad je potreba sociálnych služieb saturované veľmi dobre. Aj keď vždy budú existovať disproporcie medzi subjektívnym dopytom po týchto službách a reálnymi možnosťami, pokrytie týchto služieb v rámci územia je vyhovujúce.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa

- legitimácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby splňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Vývoj cieľových skupín

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	3836	3861	3885	3910	3935	3959	3984	4009	4033	4058	4083
65-69	3785	3926	4068	4209	4350	4492	4633	4774	4916	5057	5198
70-74	2757	2883	3009	3135	3261	3387	3513	3639	3765	3891	4017
75-79	1619	1679	1739	1799	1860	1920	1980	2041	2101	2161	2222
80-84	893	912	931	949	968	987	1005	1024	1043	1061	1080
85-89	473	486	498	511	524	537	550	563	576	589	602
90-94	174	182	190	199	207	215	223	231	239	247	255
95-99	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
100-104	4	5	5	6	8	8	10	11	11	12	12
105-109	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
110+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
60+ – pr. Index				1,026	% nárast – 60+						29,042
Abs. nárast											3941
% z celkového počtu obyvateľov - 2021											26,952
% z celkového počtu obyvateľov - 2031											35,089

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 29,042 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnúť na 35,089 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 3941 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť v meste Poprad je pomerne vyhovujúco riešená. Nachádza sa tu Nemocnica Poprad a.s.. Dňa 31. augusta 2002, bola preklasifikovaná na nemocnicu s poliklinikou III. typu. Na základe zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti), v spojení so zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení /ďalej len Obchodný zákonník/, bola obchodná spoločnosť Nemocnica Poprad, a.s. založená rozhodnutím MZ SR ako zakladateľa o založení akciovej spoločnosti – zakladateľskou listinou zo dňa 15.12.2005.

Spoločnosť vznikla dňa 20. 02. 2006 nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o povolení zápisu akciovej spoločnosti Nemocnica Poprad, a. s. do obchodného registra. Spoločnosť je v súlade s ustanovením § 87 odsek 3 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti právnym nástupcom štátnej príspevkovej organizácie Nemocnica s poliklinikou Poprad, so sídlom Banícka 803/28, 058 45 Poprad, IČO: 00 610 836. Dňom vzniku spoločnosti sa doterajšia štátna príspevková organizácia transformovala na akciovú spoločnosť založenú na poskytovaní zdravotnej starostlivosti podľa ustanovenia § 84 odsek 1 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Nemocnica disponuje nasledujúcimi pracoviskami: mobilné ošetrovacie miesto, vakcinačné centrum, ambulancia klinickej psychológie, ambulancie pre deti (Ambulancia pediatrickej endokrinológie a diabetológie, porúch látkovej premeny a výživy, Detská dermatovenerologická ambulancia, Detská psychiatrická ambulancia, Neonatologická ambulancia, Pediatrická ambulancia gastroenterologická, hepatologická a výživy, Pediatrická hematologická a onkologická ambulancia, Pediatrická imunologicko-alergologická ambulancia, Pediatrická nefrologická ambulancia, Pediatrická neurologická ambulancia, Pediatrická pneumologická a ftizeologická ambulancia, Pediatrická príjmová ambulancia), ambulancie pre dospelých (Ambulancia gynekologickej urológie

Ambulancia pre sterilitu, Ambulancia úrazovej chirurgie, Traumatologická ambulancia, Ambulancia vnútorného lekárstva, Anestéziologická ambulancia, Chirurgická ambulancia, Dermatovenerologická ambulancia, Diabetologická ambulancia, Elektromyografická ambulancia – EMG, FRO ambulancia I, FRO ambulancia II, Gastroenterologická ambulancia, Glaukómová ambulancia, Hematologická ambulancia, Hepatologická ambulancia, Hepatologická ambulancia I., Nefektologická ambulancia, Kardiologická ambulancia, Lekárska kozmetika, Lithiatická ambulancia, Metabolická oftalmologická ambulancia, Neurofyziologická ambulancia, Neurologická ambulancia, Oftalmologická ambulancia,

Ortopedická ambulancia, Otorinolaryngologická ambulancia I a II, Poradňa pre rizikovo tehotné, Ultrazvuková ambulancia (USG), Urologická ambulancia), ambulancie – pohotovostné (APS pre deti a dorast, APS pre dospelých Kežmarok, APS pre dospelých Poprad, APS stomatologická, Centrálny príjem, Detská ÚPS, Gynekologicko – pôrodnica ÚPS, Oftalmologická ambulantná pohotovostná služba, ORL ÚPS), ambulancie – príjmové (Príjmová ambulancia úrazovej chirurgie, Príjmová ambulancia vnútorného lekárstva, Príjmová geriatrická ambulancia, Príjmová gynekologicko-pôrodnica ambulancia, Príjmová neurologická ambulancia, Príjmová otorinolaryngologická ambulancia),

Centrálne operačné sály

Nemocnica Poprad, a.s. realizovala od júna 2009 prístavbu, komplexnú rekonštrukciu a technologickú modernizáciu operačných sál. Tento projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja ERDF. Centrálne operačné sály majú k dispozícii 10 nových operačných sál v novovybudovanom 3 poschodovom komplexe. Operačné sály sú vybavené najmodernejšou prístrojovou technikou v plne klimatizovaných priestoroch. Tento komplex dopĺňajú prevádzkové miestnosti Centrálnych operačných sál, OAİM a dispozične sú prepojené s Oddelením centrálnej sterilizácie, ktoré je vybavené najmodernejšou špecializovanou technikou na predsterilizačnú prípravu a sterilizáciu inštrumentov. Centrálne operačné sály (ďalej COS) poskytujú komplexné služby operačným odborom Nemocnice Poprad, a.s. vrátane zázemia pre OAİM a ošetrovateľskú starostlivosť anesteziologickými sestrami. Pri operáciách využívame komfort nových špičkových operačných sál, používame moderné laparoskopické inštrumentárium, elektrochirurgické nástroje, harmonický skalpel a staplery. Na chirurgickom oddelení je ročne hospitalizovaných 2700 pacientov, realizuje sa 1800 operácií, 590 výkonov v jednodňovej chirurgii (10.11.2021, <https://www.nemocnicapp.sk/?cat=171>).

Jednodňovú zdravotnícku starostlivosť poskytujú Chirurgická JZS, Oftalmologické oddelenie JZS, Ortopedická JZS, Otorinolaryngologická JZS a Urologická JZS.

Lôžkové oddelenia tvorí: Chirurgické oddelenie s JIS, Fyziatricko – rehabilitačné lôžkové oddelenie – ZATVORENÉ, Geriatrické oddelenie, Gynekologicko – pôrodnice oddelenie, Neurologické oddelenie s JIS, Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny, Oddelenie úrazovej chirurgie s JIS, Oddelenie vnútorného lekárstva s JIS-metabolickou, Ortopedické oddelenie s JIS, Otorinolaryngologické oddelenie, Pediatrické oddelenie s JIS a Urologické oddelenie.

Nelôžkové oddelenia tvoria: Fyziatricko-rehabilitačné oddelenie, Hematológia a transfúziológia, Klinická mikrobiológia, Oddelenie centrálnej sterilizácie a dekontaminácie, Oddelenie nukleárnej medicíny, Patologická anatómia a Rádiológia.

V nemocnici je lekárň, lôžkové oddelenia, nelôžkové oddelenia – SVLZ, pracovná zdravotná služba a stacionár dermatovenerologický.

Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre ťažko, alebo dlhodobo chorých sa navrhuje realizovať v rámci zariadení sídiel záujmového územia. Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálnejšieho zabezpečenia služieb ošetrojúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností. Počet špecializovaných ambulancií bol v roku 2020 cca. 138, v tomto roku bolo k dispozícii 30 lekární, 26 praktických ambulancií pre dospelých a 12 pre deti a dorast. Počet týchto ambulancií výrazne klesá.

Poskytovanie zdravotníckej starostlivosti											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poprad											
A	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0

B	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2
D	23	22	21	20	25	26	30	31	30	30	30
E	3	4	5	5	6	6	6	6	4	4	4
F	25	22	27	27	23	26	26	25	24	26	26
G	16	16	16	17	17	17	16	15	15	12	12
H	40	38	41	36	38	35	37	37	39	38	38
I	12	14	14	15	13	14	13	13	14	13	13
J	133	137	133	130	125	119	128	137	129	138	138
K	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

A	Polikliniky samostatné (úz. a záv.)
B	Nemocnice všeobecné a špecializované
C	Transfúziologické a hematologické oddelenia
D	Lekárne a výdajne liekov
E	Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu
F	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých
G	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti
H	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga
I	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa
J	Samostatné ambulancie lekára špecialistu
K	Rýchla zdravotnícka pomoc

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárli obyvatelia.

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	2357	2333	2310	2287	2263	2240	2216	2193	2170	2146	2123
0-4 priem. Index				0,990	% nárast 0 – 4						-9,921
Abs. nárast											-234
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											4,681
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											4,254

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 4 roka až o 9,921 % a vo V priemere by mal klesnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2022 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,681 %, do roku 2032 by mal tento podiel klesnúť na 4,254 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca.234. Pokles by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	3836	3861	3885	3910	3935	3959	3984	4009	4033	4058	4083
65-69	3785	3926	4068	4209	4350	4492	4633	4774	4916	5057	5198
70-74	2757	2883	3009	3135	3261	3387	3513	3639	3765	3891	4017
75-79	1619	1679	1739	1799	1860	1920	1980	2041	2101	2161	2222
80-84	893	912	931	949	968	987	1005	1024	1043	1061	1080
85-89	473	486	498	511	524	537	550	563	576	589	602
90-94	174	182	190	199	207	215	223	231	239	247	255
95-99	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
100-104	4	5	5	6	8	8	10	11	11	12	12
105-109	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1

110+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
60+ – pr. Index				1,026	% nárast – 60+						29,042
Abs. nárast											3941
% z celkového počtu obyvateľov - 2021											26,952
% z celkového počtu obyvateľov - 2031											35,089

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 29,042 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnúť na 35,089 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 3941 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.13. ŠPORT

Šport má v rámci Popradského regiónu nezastupiteľnú úlohu. Spája sa jednak s vybudovanou infraštruktúrou, ako aj okolitou prírodou, ktorá vytvára ideálne podmienky na uskutočňovanie zimných, ako aj letných športových aktivít. Súčasný šport predstavuje prostriedok rozvoja spoločnosti, upevňuje zdravie človeka, je prostriedkom boja proti rasizmu, drogám a intolerancii, zvyšuje národné povedomie a vlastenectvo, propaguje región, je prostriedkom trávenia voľného času a tiež dynamicky sa rozvíjajúcim ekonomickým odvetvím. Aktívny športový život je účinnou prevenciou pred negatívnymi vplyvmi spoločnosti a pred kriminalitou. Významnú úlohu zohráva šport aj pre rozvoj ekonomiky a cestovného ruchu a pri reprezentácii mesta. Podpora aktívneho športového života, účasť na tvorbe športovej politiky, ako aj príprava strategických projektov pre rozvoj športu sa prejavuje v zlepšení súčasného stavu a prináša pozitívne výsledky v oblasti športu. Pravidelná telovýchovná a športová činnosť vedie deti, mládež a všetkých jej účastníkov k vytváraniu pozitívnych zdravotných, hygienických a sociálnych návykov, ktoré vedú k zdravému štýlu života a k vyššej fyzickej zdatnosti a výkonnosti. To je dôvod, aby sme aj v našom meste športu a podmienkam jeho realizácie venovali pozornosť. Okrem pozitívneho vplyvu športu na fyzické zdravie človeka plnia športové aktivity aj iné spoločenské, kultúrne a sociálne úlohy. Škola a telesná výchovy, ktorá je súčasťou učebných osnov, zohráva primárnu úlohu pri osvojovaní si športových zručností, pestovaní pozitívneho vzťahu k športu a pri upevňovaní sebadôvery. Športové oddiely a zväzy plnia aj významnú sociálnu rolu. Vytvárajú priestor pre rôzne aktivity a formy spolupráce medzi ľuďmi (PHSR, 2014).

Športové a rekreačné aktivity Popradu majú dlhoročnú tradíciu a dobré predpoklady pre ďalší, hlavne kvalitatívny rozvoj. Poprad je najvýznamnejším turistickým centrom a hlavným nástupným miestom do najatraktívnejších a najviac navštevovaných oblastí regiónu, do Vysokých Tatier. Je tiež dôležitým východiskom do východnej časti Nízkych Tatier, do Slovenského raja, Spišskej Magury a Pienin. Je dopravným a komunikačným uzlom celoštátneho významu a umožňuje napojenie mesta na všetky suchozemské systémy vnútroštátnej a medzinárodnej dopravy. Poprad má pomerne dobre založenú hlavne športovú a obslužnú vybavenosť a má dostatočný územný potenciál na jej dobudovanie, zodpovedajúce požiadavkám svetového štandardu. Zariadenia tejto skupiny občianskej vybavenosti sú náročné na plochy, dopravu a technickú infraštruktúru. V meste Poprad je vybavenosť pre telovýchovu a šport sústredená medzi Popradom a Spišskou Sobotou v tzv. Grébparku, kde sa nachádza komplex AquaCity s hotelovou časťou, relaxačnými bazénmi a vodnými atrakciami, kryoterapiou a neustále sa rozširuje o zariadenia športovo rekreačného a relaxačného charakteru. V tejto športovej časti mesta sa nachádza futbalový štadión a zimný štadión (PHSR, 2014).

Niektoré z mestských častí majú vlastný futbalový štadión. Najväčšie (aj s tribúnami) sú v Poprade a vo Veľkej. Futbalový klub FK Poprad je účastníkom 3. slovenskej futbalovej ligy - skupina Východ, ktorá predstavuje tretiu najvyššiu futbalovú ligu na Slovensku. Záujem o mládežnícky futbal stále rastie (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Hokej sa v Poprade hrá od sezóny 1930/31. Prvé dva "cvičné" zápasy odohral Poprad proti ŠKVT 22. a 29. januára 1931 s výsledkami 0:14 a 0:6. V dobovej tlači sa uvádza, že popradskí hokejisti hrali pod hlavičkou Popradského atletického klubu (PAC). Prvý "oficiálny" domáci zápas, už pre verejnosť, odohral Poprad pod hlavičkou spolku Karpathenverein proti LTC Plzeň 1. februára 1931. Pod

hlavičkou Karpathenvereinu odohral Poprad aj zvyšok prvej sezóny. Už v nasledujúcej sezóne (1931/32) popradskí hokejisti definitívne zakotvili v PAC, ako jeden z odborov tohto športového klubu, pod názvom Hockey Club (HC) Poprad. Do organizovaného slovenského hokeja vstúpil Poprad v roku 1931. V sezóne 1931/32 však Poprad neprešiel vo finále majstrovstiev Východoslovenskej župy Československého zväzu kanadského hokeja cez Sláviu Prešov. V sezónach 1932/33 – 1934/35 získal 3 tituly „Majster Slovenska“. V roku 1935 spojením popradského a tatranského hokeja vznikol HC Tatry (predseda Viliam Šimko), ktorý bol v roku 1948 premenovaný na Sokol Tatry Poprad a v roku 1950 na TJ Tatran Tatranské pily Poprad. Umelá ľadová plocha bola vybudovaná až 22. februára 1958 (dovtedy sa ľad často topil a tak miestom prípravy hokejistov bolo Päť Spišských plies v Malej Studenej doline vo Vysokých Tatrách). Hokejisti Lokomotíva-Vagónka-Stavbár (LVS) Poprad (predseda Ladislav Gromovský) mohli hrať v krytej hale od roku 1973. Od roku 1976 Popradčania vystupovali pod názvom Lokomotíva Stavbár (predseda František Babinec) a od roku 1978 boli súčasťou Telovýchovnej jednoty (TJ) Pozemné stavby (PS) Poprad (predseda Michal Niňaj). V roku 1989 sa PS Poprad zlúčili s ČH Poprad. V roku 1990 vznikol HC Športový klub polície Pozemné stavby (ŠKP PS) Poprad (predseda Jozef Parížek). V súčasnosti hokejový oddiel HK Poprad hrá zápasy slovenskej hokejovej extraligy v zrekonštruovanej Poprad Aréne.

V roku 2022 bola sprístupnená nová Krytá tréningová hala, ktorá vznikla ako prístavba k zimnému štadiónu. Nový objekt tréningovej haly rozvíja prípravu mladých hokejových talentov vďaka modernému klubovému zázemiu. Toto zázemie určené primárne pre mládež a dorast funguje synergicky so zimným štadiónom.

Tím HK Ims-East Popradskí Piráti Poprad je od sezóny 2021/2022 účastníkom Slovenskej hokejbalovej extraligy mužov (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Blízko zimného štadióna, na hranici širšieho centra mesta a Spišskej Soboty sa nachádzala moderná plaváreň. Tá sa v roku 2003 začala komplexne prebudovávať na plaváreň AquaCity. Bazény sú napúšťané termálnou vodou z neďalekého geotermálneho vrtu.

Poprad vždy patril medzi špičku ženského basketbalu na Slovensku. Prvé basketbalové krúžky v Poprade vznikli v roku 1946 na Obchodnej akadémii. V roku 1965 dorastenky postúpili do slovenskej dorasteneckej ligy a postupne získali mnoho titulov majstrierok Slovenska i ČSSR. V roku 1964, ako víťaz krajskej súťaže, postúpili basketbalistky do SNL. Do I. ligy sa hráčky dostali v roku 1981. Dievčatá pri svojom postupe do extraligy v sezóne 2002/2003 obsadili štvrté miesto. Sezónu 2003/2004 ukončili 3. miestom, ktoré obhájili aj v nasledujúcej sezóne. V súčasnosti klub Basketbalová Akadémia Mládeže Poprad odohráva svoje domáce zápasy vo viacúčelovej hale (Aréna Poprad), ktorá bola otvorená v roku 2006 na sídlisku Juh III.

Okolie Popradu je vhodné aj na cyklotúry. Tie najnáročnejšie vedú lesnými cestami Vysokých Tatier či Kozích chrbtov až do Nízkych Tatier. Jednotlivé trasy aj s ich náročnosťou sú vyznačené na turistických mapách. Medzi Popradom a Svitom je vybudovaný cyklistický chodník v dĺžke vyše 6 km, ktorý začína za Popradom (pri strelnici), vedie popri sídlisku JUH III v Poprade až do mesta Svit, kde pokračuje až do Lopušnej doliny a poľnou cestou až do Šuňavy. Na Námestí sv. Egídia je vytvorená cyklotrasa. Plánované je dobudovanie cyklotrasy, ktorá sa napojí na už existujúcu cyklotrasu na námestí, a bude pokračovať širším centrom mesta, t. j. cez mestské časti a sídliská. V roku 1999 bolo mesto Poprad usporiadateľom jubilejných 50. majstrovstiev sveta v cyklokrose, ktoré sa uskutočnili na okruhu v neďalekej Spišskej Teplici (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Na korčuľovanie je vhodný cyklistický chodník medzi Svitom a Popradom, ale je to v prvom rade cyklistický chodník, o ktorom účele hovorí vyhláška o premávke na pozemných komunikáciách. V súčasnosti ho však využívajú najmä korčuľari, práve vzhľadom na jeho veľmi dobrý povrch a rovinný charakter len s veľmi malým výškovým prevýšením. Práve z tohto dôvodu cyklisti využívajú najmä veľké množstvo cyklistických trás v okolí mesta prírodného charakteru, ktoré sú vhodné aj pre náročných cyklistov a vynikajú pestrosťou povrchov a okolitej prírodnej scenérie.

V okolí Popradu je množstvo lyžiarskych stredísk vo Vysokých Tatrách (Tatranská Lomnica (9,15 km zjazdoviek), Starý Smokovec (4,42 km zjazdoviek), Štrbské Pleso (5,32 km zjazdoviek)), vo Svite (Lopušná dolina (1,8 km zjazdoviek), Skitraty Lopušná dolina (1,25 km zjazdoviek)), Spišskom Bystrom (1,1 km zjazdoviek) či Liptovskej Tepličke (3,3 km zjazdoviek) (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov, avšak s nie veľmi dobrou prognózou.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1984	1886	1788	1691	1593	1495	1398	1300	1202	1105	1007
15-19 – pr. Index				0,935	% nárast 15-19						-49,223
Abs. nárast											-976
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											3,940
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											2,018

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2032 klesnúť na 2,018 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 976.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	2385	2430	2480	2527	2574	2622	2669	2717	2764	2812	2859

25-29	2868	2687	2507	2326	2146	1965	1785	1604	1424	1243	1063
20-24 - pr. Index				1,018	% nárast – 20-24						19,881
25-29 - pr. Index				0,906	% nárast 25 – 29						-62,946
Abs. nárast											-1331
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											10,433
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											7,859

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 1331 obyvateľov. Celkovo 19,881 % nárast sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 62,946 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
30-34	3802	3711	3619	3528	3436	3345	3253	3162	3070	2979	2887
35-39	4190	4171	4151	4131	4112	4092	4073	4053	4034	4014	3994
40-44	4484	4575	4666	4758	4849	4940	5031	5122	5213	5305	5396
30-34 - pr. Index				0,973	% nárast – 30-34						-24,068
35-39 - pr. Index				0,995	% nárast – 35-39						-4,671
40-44 - pr. Index				1,019	% nárast – 40-44						20,333
Abs. nárast											-199
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											24,781
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											24,603

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 24,068 %. Nárast sa predpokladá v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 199. Kým v roku 2022 sa predpokladá celkový podiel na 24,781 %, do roku 2032 by tento podiel mal klesnúť na 24,603 %.

2.14. KULTÚRA

V meste Poprad sa napriek veľkosti nenachádza profesionálne divadlo so stálou scénou. V meste Poprad vystupujú len hosťujúce súbory či divadlá z iných miest, predstavenia sú prevažne v Dome kultúry, ktorý bol zrekonštruovaný a premenovaný z pôvodného "závodného klubu Tatravagónky." Divadelná sála sa nachádza aj v mestskej časti Spišská Sobota. V Poprade pôsobí divadelný súbor Commedia (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Kultúrne priestory v meste Poprad	
Poprad	Zasadacia sála OÚ Poprad, Popradské nábrežie
	Zasadacia sála MsÚ, Nábrežie Jána Pavla II.
	Dom kultúry, Štefánikova ul.
	Podtatranské múzeum, Vajanského ul.
	Elektrárň - výstavná sieň, Hviezdoslavova ul.
Veľká	Podtatranká knižnica, Podtatranská ul.
	Spoločenská sála Reduta, Nám. sv. Egídia
Matejovce	Kultúrny dom - Kinosála, Scherffelova ul.
Stráže	Spolbyt – sála, Hlavná ul.
Spišská Sobota	Malá sála – Radnica, Strážske námestie
	Divadlo Commedia – Sobotské námestie
	Dom SČK, Sobotské námestie

Štátny okresný archív, Sobotské námestie
Podtatranské múzeum, Sobotské námestie
Podtatranská knižnica, Sobotské námestie
Dom POS, Sobotské námestie

Zdroj: PHSR 2014,

V Dome kultúry fungujú tri samostatné scény s kompletným technickým zabezpečením a ich osobitým zameraním. Divadelná sála s kapacitou 387 miest (hľadisko a balkón), klub Zóna s kapacitou 70 miest a Divotvorná scéna s kapacitou 90 miest. Divotvorná scéna je priestorom určeným hlavne pre detského diváka všetkých vekových kategórií a dospievajúcu mládež. Pravidelná divadelná produkcia dáva postupne priestor všetkým žánrom divadla pre deti a mládež, od bábkových divadiel, experimentálnych súborov, detských divadielok až po súbory malých javiskových foriem či čierneho divadla. Cieľom divotvornej scény je podnietenie detskej obrazotvornosti, vytvorenie vzťahu detských divákov k divadelnému umeniu, obohacovanie detskej slovnej zásoby a inšpirovanie detí k vlastným tvorivým aktivitám. Programovým cieľom klubu Zóna je vytvorenie stáleho priestoru pre umeleckú konfrontáciu, kultúrnu diskusiu a tvorivý experiment. Dramaturgicky je program klubu orientovaný hlavne na kvalitné, nekomerčné, okrajové a menšinové žánre kultúry a umenia. Zóna uvádza v pravidelných intervaloch podľa programovej štruktúry prednášky, projekcie filmových diel a dokumentov, hudobné profily, stretnutia literárnych autorov, koncerty, besedy, divadelné predstavenia a rôzne iné programy vychádzajúce z celkového zamerania klubu. Všetky programy sú vybrané a tvorené s dôrazom na ich umeleckú alebo výpovednú hodnotu. Divadelná sála ponúka širokú škálu využiteľnosti a s ohľadom na to, že spĺňa technické / možnosť použitia zvukovej a svetelnej techniky, možnosť premietania / a priestorové parametre. Mesto Poprad ju využíva na realizáciu divadelných a tanečných predstavení, hudobných a folklórnych programov, koncertov vážnej hudby a rôznych hudobných štýlov, študentských predstavení, filmových festivalov (PHSR, 2014).

Ďalšie kultúrne služby

V okrese Poprad je 21 verejných knižníc. Knižničný fond činí 298 852 knižných titulov. Prvá písomná zmienka o knižnici v Poprade je z roku 1925. Podtatranská knižnica v Poprade poskytuje výpožičné (absenčné aj prezenčné), konzultačné, bibliograficko-informačné, reprografické a rešeršné služby. V oddeleniach náučnej literatúry, všeobecnej literatúry, regionálnej literatúry, beletrie a oddelení pre deti a mládež (na ul. Podtatranská), umenia (Sobotské námestie) a v pobočkách (na ul. Dostojevského a Rastislavova) sa nachádza takmer 130 000 titulov (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Knižnice verejné											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Spolu	35	36	35	36	33	24	24	25	25	23	21
Knižné jednotky	313 405	319 675	318 764	323 164	312 254	309 435	306 989	316 781	318 889	309 888	298 852
Poprad											
Spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Knižné jednotky	142 346	143 442	146 077	147 041	139 867	142 701	138 770	143 088	147 196	147 775	150 157

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V centre mesta na Námestí Sv. Egídia bolo vo februári 2016 po niekoľkoročnej prestávke znovu otvorené kino Tatro. Nedávno pribudlo aj moderné trojsálové multikino CINEMAX, ktoré premieta denne priemerne 4 predstavenia v každej sále a denne uvádza 5 až 6 filmových titulov. V mestskej časti Veľká je kino Máj, ktoré sa však v súčasnosti využíva na iné účely. Po spustení prevádzky v kine Tatro pred niekoľkými rokmi sa prestalo pravidelne premietat' v kine Gerlach, kde sa v súčasnosti konajú zasadnutia mestských poslancov, funkciu kina plní len počas Festivalu horských filmov, ktorý sa koná v meste každý rok (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Kiná

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Počet	5	5	3	2	2	1	3	2	2	2	2
Kapacita	1 566	1 566	983	691	691	571	1 010	930	930	930	930
Premietacie sály	7	7	5	4	4	3	5	4	4	4	4
Poprad											
Počet	2	2	1	1	1	1	3	2	2	2	2
Kapacita	930	930	571	571	571	571	1 010	930	930	930	930
Premietacie sály	4	4	3	3	3	3	5	4	4	4	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V okrese Poprad sa nachádza 5 múzeí a 1 galéria. V centre mesta Poprad (a v mestskej časti Spišská Sobota) sa nachádza Podtatranské múzeum, v ktorom sa návštevníci môžu oboznámiť s históriou mesta a regiónu. Veľmi cennou expozíciou sú nálezy z neďalekých Gánoviec (odliatok lebky neandertálskeho človeka). Výstavné priestory má aj Tatranská galéria v priestoroch bývalej parnej elektrárne pri železničnej stanici a vo Výstavnej sieni na Alžbetinej ulici. V Poprade desať rokov (od r. 1996) pôsobil aj Dom fotografie, ktorý sa však v r. 2006 presťahoval do Liptovského Mikuláša (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Múzeá a galérie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Poprad											
Múzeá	3	3	3	5	3	5	5	4	4	4	5
Galérie	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Poprad											
Múzeá	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Galérie	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Pravidelné podujatia

Medzi pravidelné podujatia už od roku 1993 v Poprade patrí Medzinárodný festival horských filmov, ktorý sa koná pravidelne vždy v októbri v bývalom kine Gerlach, dnes zasadačke Mestského úradu a v Kine Iskra v Kežmarku a v Spišskej Novej Vsi. Medzi jeho najznámejšími hosťami (r. 1994) bol aj Sir Edmund Hillary z Nového Zélandu, prvý pokoriteľ Mount Everestu. Námestie Sv. Egídia v posledných rokoch hostí čoraz viac populárne festivaly Viva Italia (mesto je spoluorganizátorom) a Made in Slovakia (mesto je organizátorom). V meste sa každoročne koná Popradská hudobná jeseň, Popradská hudobná jar, Popradské kultúrne leto a Popradské Vianoce – Vianočný jarmok, v rámci ktorých sa uskutočňuje mnoho kultúrnych akcií všetkých žánrov, často so známymi osobnosťami zo Slovenska alebo sveta. Medzi ďalšie pravidelné podujatie patrí Vianočný jarmok, ktorý sa pravidelne uskutočňuje pred Vianocami (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>). Prehľad významnejších kultúrnych aktivít v okrese Poprad tvoria: Folklórne slávnosti L. Teplička, Goralské folklórne slávnosti - Ždiar, Gúľaj sa, vajičko, gúľaj - Batizovce, Medzinárodný festival krojovaných bábik, Poprad, Strunobranie – prehliadka folkových a country skupín Poprad, Medzinárodný festival horských filmov, Poprad, Tatradsance – súťaž moderných tancov Svit, Divadelná Šuňava, Medzinárodné výstavné projekty v Dome fotografie Poprad, Artist in Residency – rezidenčné tvorivé programy v rámci medzinárodných výstav, Fotodielenie – medzinárodné fotoškoly 3 krát ročne a letná fotoškola, Archív DF – centrá súčasnej východo-európskej fotografie, Európske tradície v Tatrách, Nová Lesná, Medzinárodné sochárske sympóziu Umelci Tatrách – Poprad, MDD – oslavy pre deti, Letný festival – LETO V POPRADE, Podujatie – Príchod Mikuláša a POPRADSKÉ VIANOCE (PHSR, 2014).

Folklórne súbory, cirkev a spolky

Od roku 1972 pôsobí v meste Poprad Folklórny súbor Vagonár, ktorý v súčasnosti združuje vo forme občianskeho združenia Klub priateľov folklóru nadšencov ľudového tanca, spevu a hudby. Vagonár sa

vo svojej umeleckej tvorbe zameriava na uchovávanie a rozvíjanie ľudových tradícií a kultúry regiónov stredného, severného a východného Slovenska – Liptov, Spiš, Šariš, Zemplín a Horehronie. Hudobné CD s názvom "Budú hrač, budú hrač...", ktoré súbor vydal v roku 2008, zachytáva aktuálny repertoár súboru v podobe ľudových piesní a hudobných úprav. V Poprade pôsobia aj tri detské folklórne súbory, a to Detský folklórny súbor Letnička, Detský folklórny súbor Venček a najmladší Detský folklórny súbor Popradčan. Tieto súbory prezentujú folklór najmä z oblasti Spiša a Liptova. Tí najšikovnejší tanečníci z detských súborov majú možnosť pokračovať v prezentácii ľudového umenia vo Folklórnom súbore Vagonár. V meste Poprad pôsobí aj ľudová kapela s výstižným názvom - Címbalová ľudová hudba Popradčan, ktorej primášom a zakladateľom je popradčan Lukáš Copuš. V roku 2015 vydala kapela profilové CD s názvom „Ľudovo a predsa inak“ a v roku 2017 aj svoje druhé CD s názvom „Ide Ďuro po ulici“ (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

V Poprade má najhlbšie korene Rímskokatolícka cirkev a Evanjelická cirkev augsburského vyznania. Taktiež tu pôsobia: Gréckokatolícka a Pravoslávna cirkev, Bratská jednota baptistov, Apoštolská cirkev, Adventisti siedmeho dňa, KS Milosť a Svedkovia Jehovovi (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Pamiatky

Najvýznamnejšou pamiatkovou zónou v Poprade je centrum mestskej časti Spišská Sobota. Najväčšou architektonickou pamiatkou je tu Kostol svätého Juraja s piatimi neskorogotickými krídlými oltármi a hlavným oltárom od Majstra Pavla z Levoče. Vznikol na rozhraní neskej gotiky a renesancie. Vedľa kostola, podobne ako v iných „nemeckých“ hornospíšskych mestách, stojí renesančná zvonica. Celé centrum Spišskej Soboty bolo vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. V historickom centre Popradu najvýznamnejšou pamiatkou je ranogotický Kostol svätého Egídia s bohatou freskovou výzdobou. Pozostatkom neskorobarokovej výzdoby kostola je už len krstiteľnica. Vedľa kostola stojí renesančná zvonica zo 16. storočia (11.11.2021, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>).

Scherfelov dom - V dome, v ktorom žil a pôsobil PHMR. AUREL VILIAM SCHERFEL je zriadená expozícia dokumentujúca jeho život, vedecká práca a rozsiahla občianska aktivita. Dom okrem toho funguje i ako galéria, ktorá usporadúva výstavy rôzneho druhu (25.5.2022, <https://map.visitpoprad.sk/place/ff197366-1be1-452a-a9ac-110b44a0acfa?lang=sk>).

Vzácná kultúrnohistorická pamiatka, Kostol svätého Egídia sa nachádza na Námestí sv. Egídia v Poprade. Vznik kostola sa datuje do 2. polovice 13. storočia. Interiér kostola je zdobený výnimočným súborom stredovekých malieb. Renesančná zvonica kostola bola postavená v roku 1592. V blízkosti kostola stojí pieskovecový stĺp s barokovou sochou Immaculaty z roku 1728. Deň zasvätený sv. Egídiu, patrónu poľovníkov, lesov a žobrákov je 1. september (25.5.2022, <https://map.visitpoprad.sk/place/9a6fd7a3-8abd-42d6-a106-817d85096292?lang=sk>).

Kostol evanjelickej cirkvi a. v. bol postavený v rokoch 1829 – 1834 v klasicistickom štýle podľa projektov Jána Fabriciho. Klasicistický oltár bol postavený okolo roku 1838. V kostole sa nachádza náhrobná doska kňaza, náboženského spisovateľa a šľachtica Ondreja Fabriciho (Fabriczyho) z roku 1830, ktorý v Poprade pôsobil 41 rokov (25.5.2022, <https://map.visitpoprad.sk/place/8483971a-0418-47ca-ab1a-799aea7b2e56?lang=sk>).

Pomníky

Na námestí v Spišskej Sobote je umiestnený obelisk na pamiatku revolúcie z roku 1848 a na pamiatku padlých v 1. svetovej vojne. V parku pri železničnej stanici v Poprade je pomník na pamiatku Červenej armády, ktorá mesto oslobodila v januári 1945. Na Velickom námestí je pamätník Nespravodlivo umučených. Na najväčšom cintoríne vo Veľkej je pamätník umučených v gulagoch. Pri letisku je nedávno obnovený pamätník SNP. Na železničnej stanici na prvom nástupišti je pamätná tabuľa na prvý slovenský transport židovských žien a dievčat do koncentračného tábora. Podobná tabuľa je aj na budove bývalej synagógy v centre mesta. Pamätná tabuľa na mladého muža, Jozefa Bonka, zastreleného pri okupácii Popradu sovietskymi vojskami je na opornom múre kostola sv.

Egídia v centre mesta. Pred NsP bolo až do Nežnej revolúcie námestie s názvom Leninovo, v ktorého strede stála obrovská bronzová socha V. I. Lenina. Zaujímavosťou je, že predtým ako mohla byť socha predaná do šrotu ju v roku 1993 kúpil americký podnikateľ Lew Carpenter a monument dodnes stojí v umeleckej štvrti amerického mesta Seattle (5.5.2022, https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad#Kult%C3%BAra_a_zauj%C3%ADmavosti).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti: stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“ zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií rozšíriť systém permanentiek rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov) uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom) zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3) radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.) významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	2385	2430	2480	2527	2574	2622	2669	2717	2764	2812	2859
25-29	2868	2687	2507	2326	2146	1965	1785	1604	1424	1243	1063
20-24 - pr. Index				1,018	% nárast – 20-24						19,881
25-29 - pr. Index				0,906	% nárast 25 – 29						-62,946
Abs. nárast											-1331
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											10,433
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											7,859

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 1331 obyvateľov. Celkovo 19,881 % nárast sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 62,946 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
30-34	3802	3711	3619	3528	3436	3345	3253	3162	3070	2979	2887
35-39	4190	4171	4151	4131	4112	4092	4073	4053	4034	4014	3994
40-44	4484	4575	4666	4758	4849	4940	5031	5122	5213	5305	5396
30-34 - pr. Index				0,973	% nárast – 30-34						-24,068
35-39 - pr. Index				0,995	% nárast – 35-39						-4,671
40-44 - pr. Index				1,019	% nárast – 40-44						20,333
Abs. nárast											-199
% z celkového počtu obyvateľov - 2022											24,781
% z celkového počtu obyvateľov - 2032											24,603

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 24,068 %. Nárast sa predpokladá v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 199. Kým v roku 2022 sa predpokladá celkový podiel na 24,781 %, do roku 2032 by tento podiel mal klesnúť na 24,603 %.

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacie zariadenia sú v regióne rozložené nerovnomerne, z hlavným ťažiskom v meste Vysoké Tatry, v meste Poprad, čiastočne meste Svit a podtatranských obciach. Rozľahlé časti najmä na juhu územia sú takmer bez hotelových ubytovacích možností. Ubytovanie na súkromí však je k dispozícii takmer v každej obci.

Počet ubytovacích zariadení v regióne v sledovanom období sa pohybuje okolo počtu 300. Z hľadiska štruktúry sú v najväčšom počte zastúpené penzióny a hotely. Nasledujúca tabuľka prezentuje štatistiku návštevnosti v roku 2021 do septembra tohto roka, ako aj prepočítaný odhad návštevnosti za celý rok. Do septembra roku 2021 navštívilo okres Poprad 295826 návštevníkov, z čoho 53920 tvorila zahraničná klientela. Celkový podiel na návštevnosti to predstavovalo cca 18,22 %. Výsledky ovplyvnili opatrenia v nariadeniach vlády a ÚVZ.

Štatistika návštevnosti v okrese Poprad v roku 2021 v 1 - 9 mesiaci spolu											
2021 - 1.- 9. mesiac	Návštevníci spolu	Domáci návštevníci	Zahraniční návštevníci	Belgicko	Česká republika	Dánsko	Estónsko	Estónsko	Holandsko	Holandsko	

Počet návštevníkov spolu	295 826	241 906	53 920	338	27 721	116	60	294	208	712
Počet prenocovaní spolu	901 463	749 074	152 389	748	86 912	207	70	687	402	1 336
Priem. počet pren. spolu	3	3,1	2,8	2,2	3,1	1,8	1,2	2,3	1,9	1,9
P. návštevníkov spolu*	394434	% zahr.	18,22							
P. prenocovaní spolu*	1201950	% zahr.	16,90							
2021 - 1.- 9. mesiac	Nemecko	Poľsko	Rakúsko	Rumunsko	Rusko	GB	Taliansko	Ukrajina	Ostatné EÚ štáty	Izrael
Počet návštevníkov spolu	3 517	6 588	127	244	143	450	405	639	724	1 420
Počet prenocovaní spolu	10 120	17 622	258	474	404	1 132	1 161	1 405	1 804	2 927
Priem. počet pren. spolu	2,9	2,7	2	1,9	2,8	2,5	2,9	2,2	2,5	2,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

* prepočítaný počet podľa priemernej hodnoty za 1 mesiac - na 12 mesiacov

Vývoj ukazovateľov návštevnosti prezentuje nasledujúca tabuľka. Dostupné štatistiky sú k dispozícii do roku 2016. Rok 2017 - 2019 bol určený odhadom časového radu na základe lineárnej extrapolácie. Rok 2020 nemožno z dôvodu COVID - 19 situácie odhadnúť.

Ubytovacie zariadenia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020
okr. Poprad											
Počet zariadení	236	223	321	314	299	321	304	313	315	318	-
Počet lôžok	14 264	14 096	15 729	16 062	16 107	16 613	15 413	15 689	15 544	15 400	-
Počet návštevníkov	376 108	390 185	429 232	458 232	426 636	502 588	575 926	-	-	-	-
Počet prenocovaní	1 230	1 231	1 344	1 450	1 364	1 540	1 780	-	-	-	-
	502	150	836	433	319	921	685				

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

* štatistický odhad - nedostupnosť údajov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hotelové ubytovacie zariadenia podľa kvality poskytovaných služieb a ich lokalizácie.

Názov	kategória	Lokalizácia
Hotel EURÓPA	****	Poprad
AquaCity Hotel Seasons	****	Poprad
AquaCity Hotel Mountain view	****	Poprad
AquaCity Hotel Riverside	***	Poprad
Hotel TATRAMONTI	***	Poprad
Hotel Velický zámček		Poprad

Zdroj: spracované podľa <https://regiontatry.sk/ubytovanie>

Okrem hotelových zariadení je k dispozícii množstvo ubytovacích kapacít v miestnych penziónoch.

Názov	Lokalizácia	Názov	Lokalizácia
Pension Vasko	Ždiar	Penzion Tatry	Poprad
Penzión Crystal	Nová Lesná	Penzion Vila Mery	Poprad
Penzión FORTUNA	Spišská Sobota	Penzion Zámček Staré časy	Poprad

Zdroj: spracované podľa <https://regiontatry.sk/ubytovanie>

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V meste sú dobré možnosti stravovania. V samotnom okresnom meste Poprad sa nachádza cca. 191 zariadení. V okrese Poprad sa nachádza cca. 497 možností na stravovanie. Mesto Vysoké Tatry disponuje celkovo 277 stravovacími zariadeniami, Tatranská Lomnica - 101, Štrbské Pleso 93, Starý

Smokovec - 71, Svit - 18, Tatranská Javorina - 12, Gánovce - 11, Spišská Sobota - 7, Nová Lesná - 5. Stravovacími zariadeniami disponujú všetky hotelové zariadenia a väčšina penziónov.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Výhodná zemepisná a strategická poloha mesta Poprad umožňuje všestranný rozvoj a špecifickú orientáciu na cestovný ruch, šport a na možnosti všestrannej seberealizácie jeho obyvateľov. Mesto bohaté na históriu je hrdé i na svoju súčasnosť. Mohutný rozvoj dosiahol postupne, predovšetkým však za posledné roky, počas ktorých prešlo nebývalým rozmachom a vytvorilo občanom podmienky na plnohodnotný kultúrny i spoločenský život. Všetky časti mesta: Spišská Sobota, Veľká, Stráže pod Tatrami, Matejovce, Kvetnica a Poprad prešli postupnou rekonštrukciou námestí, niektorých budov, chodníkov, verejných komunikácií i osvetlenia, oddychových zón, detských ihrísk a pod. Postupne boli zrealizované jednotlivé trasy cyklistických chodníkov, kruhové križovatky, viacúčelová športová hala Aréna Poprad, ale aj ďalšie investície menšieho či väčšieho rozsahu. Mesto pripravuje zásadnú rekonštrukciu medzikostolia, fontány a jej okolia. Pokračovať sa bude v rozširovaní siete detských a športových ihrísk, oddychových zón, pripravuje sa vybudovanie cyklistického chodníka do Vysokých Tatier - Starého Smokovca (29.11.2021, <https://www.poprad.sk/stranka/zakladne-informacie>). Mesto Poprad v lete ponúka pestrý kultúrny program, pravidelné podujatia a festivaly medzinárodného významu, nákupné možnosti, ako aj atraktívne body záujmu ako napr. Sobotské námestie, galériu, múzeum a podobne. Poprad je turistickým centrom predovšetkým vďaka okolitým prírodným bohatstvám v 4 národných parkoch, vďaka veľkému termálnemu aquaparku prevádzkovanému celoročne ako aj vďaka bohatej histórii regiónu Spiš a množstvu pamiatok. Pre turistov je skvelým východiskovým bodom predovšetkým pre dobrú dopravnú dostupnosť do celého okolia (29.11.2021, <https://www.visitpoprad.sk/kam-na-vylet-v-lete/>). Súčasný Poprad vznikol pripojením Spišskej Soboty (1946), Veľkej (1960), Stráží pod Tatrami a Matejoviec (1974). Letisko Poprad – Tatry využívajú okrem lietadiel vnútroštátnej a medzinárodnej leteckej dopravy aj vrtuľníky horskej služby pri záchranných akciách vo Vysokých Tatrách. Historické centrum Popradu tvorí vretenovité Námestie sv. Egídia, ktoré ohraničuje radová zástavba prevažne barokových a klasicistických domov z 18. a 19. storočia. Dominantou námestia je ranogotický rímskokatolícky kostol sv. Egídia z 13. storočia. V Spišskej Sobote možno obdivovať neporušené stredoveké námestie, farský kostol sv. Juraja, ktorého hlavný oltár sv. Juraja z roku 1516 je zdobený sochami z dielne Majstra Pavla z Levoče.

Klasifikácia CR v meste Poprad a jeho bezprostrednom okolí

Celé územie má veľký a rôznorodý prírodný potenciál, umožňujúci všetky hlavné druhy rekreačných činností a turistických záujmov v rámci letnej ako aj zimnej sezóny. Jeho hodnotu zvyšuje aj to, že má vlastné aktívne zdroje rekreačnej návštevnosti. Región v okolí Popradu je dobre dopravne prístupný aj z väčších mestských centier mimo kraja, resp. krajského mesta Prešov, ďalej hlavne z Liptovského Mikuláša, Ružomberka, ale aj hlavného mesta Bratislavy. Cez územie prechádzajú významné celoštátne a medzinárodné turistické trasy, predovšetkým cesta D1 spájajúca Bratislavu s mestom Prešov a následne s prepojením na Ukrajinu. Dôležité je prepojenie na Poľskú republiku.

V severnej časti kraja pokrytej prevažne horstvami bude možné rozvíjať horský turizmus, vrcholové lyžiarske športy, horskú turistiku a s tým spojený horský vidiecky turizmus. V južnej časti územia charakteristickej kotlinami bude možné rozvíjať turizmus pri vode a termálnych kúpaliskách (Poprad - Aquacity), vodné športy, cestnú mototuristiku a cykloturistiku a s tým spojený podhorský vidiecky turizmus. V celom území môže byť významne zastúpený kúpeľný, liečebný a relaxačný turizmus, poznávací, kultúrny (Vysoké Tatry, Poprad, Veľká Lomnica, atď.) a zábavný turizmus (Poprad). Rekreačné a turistické danosti umožňujú predpokladať, že aj v dlhodobom výhľade bude možné pokryť celý rozsah nárokov na oddych a zotavenie domácich obyvateľov a že podstatná jeho časť bude ponuková pre domáci a zahraničný cestovný ruch. Využitelnosť prírodných a civilizačných daností bude regionálne dosť rozdielna. Rozvoj budú limitovať predovšetkým faktory ochrany prírody (TANAP, NATURA 2000 mimo územia Vysokých Tatier), vodných a iných prírodných zdrojov, úroveň vybavenosti a technickej pripravenosti územia.

Potenciál významných horstiev (Vysoké Tatry) je potrebné vnímať s ohľadom na udržateľný rozvoj v kontexte ochrany vzácnych prírodných zdrojov. Vhodné možnosti pre rozvoj cestovného ruchu (primárnej aj sekundárnej ponuky) majú okrajové časti horstva, mimo hraníc chránených území s mimoriadne veľkým a pomerne kvalitným potenciálom vidieckych sídiel (s limitmi a obmedzeniami v súvislosti s existenciou pomerne veľkých skupín obyvateľov žijúcich na hranici chudoby bez väčšej ambície k vlastnej aktivizácii) a v nadväznosti na ne mesto Poprad s ich rekreačným zázemím.

Za rozhodujúce aktivity cestovného ruchu podľa jeho ťažiskových foriem v území v okolí mesta Poprad je treba považovať hlavne:

Rozhodujúce aktivity cestovného ruchu podľa jeho ťažiskových foriem			
Ťažisková forma cestovného ruchu	Aktivity cestovného ruchu viazané prevažne na		
	Prírodný potenciál	Kultúrno-historický potenciál	Spoločenský potenciál
horský cestovný ruch	zimné lyžiarske športy, pešia a lyžiarska turistika, pobyt v horskom prostredí, návšteva prírodných výtvorov, extrémne športy, špecifické záľuby	geo-turistika, montánna turistika, enviroturistika	športové podujatia, divácke atrakcie, zábavné aktivity, kongresové podujatia
cestovný ruch spojený pobytom pri vode	letné kúpanie, pobyty a kúpanie s využitím termálnych zdrojov, pobyt pri vode, vodná turistika, splavovanie, rybolov, pobyt v agrárnej krajine, cykloturistika	návšteva krytých plavárí, návšteva aquaparkov, vodné športy, splavovanie, agroturistika	športové podujatia, divácke atrakcie, zábavné aktivity, spoločenské akcie, regionálne špeciality
vidiecky cestovný ruch	letná a zimná turistika, bežecké lyžovanie, zjazdové lyžovanie, poľovníctvo	poznávanie historických pamiatok, poznávanie folklóru, ekoturistika, jazdecko	zábavné aktivity, spoločenské akcie, remeselná výroba, miestne trhy
kúpeľný a zdravotný cestovný ruch	klimatoterapia, speleoterapia	pobyt v kúpeľoch, balneoterapia, hipoterapia, fyzioterapia, rekondičné športy	kultúrne podujatia, spoločenské akcie, športové podujatia, zábavné aktivity, kongresové podujatia
mestský a kultúrny cestovný ruch	návštevy historických parkov, arborét a botanických záhrad	poznávanie historických rezervácií, poznávanie stavebných pamiatok, poznávanie súdobej architektúry, poznávanie miestnych špecifik, aktívne a relaxačné športy	kultúrne podujatia, spoločenské podujatia, športové podujatia, zábavné aktivity, výstavy a veľtrhy, kongresové podujatia, nákupná turistika, obchodné aktivity

Zdroj: ÍUS, 2021

Prírodný potenciál cestovného ruchu mesta Poprad a okolia

Prírodný potenciál pre cestovný ruch tvoria využiteľné krajinno-ekologické danosti, ktoré umožňujú uskutočňovať na ne viazané aktivity a ponúkať pre ne potrebné služby a produkty cestovného ruchu. Územie v okolí mesta Poprad má prevažne horský a podhorský charakter krajiny. Z hľadiska významnosti predstavuje jeden z najdôležitejších regiónov nielen v rámci Slovenska. Spolu s priľahlým regiónom Liptova predstavuje región ucelenú integrovanú ponuku zimnej a letnej turistiky a rekreácie.

Územie má kvalitné a vysoko atraktívne prírodné prostredie a krajinu zahŕňajúcu nielen samotné mesto Poprad a neoddeliteľné Vysoké Tatry, kde sa vedľa seba nachádzajú a pôsobia vzájomne súvisiace a doplnujúce sa danosti a aktivity. To umožňuje využiť synergický efekt na vytváranie komplexných, integrovaných a celoročných produktov cestovného ruchu na celom území v okolí mesta Poprad. Takmer všade je možné popri nosných produktoch ponúkať aj široký sortiment doplnujúcich aktivít a činností pre široké spektrum domácich aj zahraničných návštevníkov aj v nadväznosti na okolité lokality ako Liptov, Slovenský raj, prípadne Zamagurie (Červený Kláštor). Ak pri vidieckom (podhorské obce v blízkosti Popradu a Vysokých Tatier), kúpeľnom a zdravotnom (klimatické kúpele) a tiež mestskom a kultúrnom cestovnom ruchu (Poprad) nie je problém postupovať podľa zadefinovaných ťažiskových foriem, pri letnom a zimnom cestovnom ruchu je analýza prírodného potenciálu komplikovanejšia, vzhľadom na fakt, že prírodný potenciál predstavuje v mnohých prípadoch základňu ako pre zimný, tak aj letný cestovný ruch. Preto prírodný potenciál pre zimný a letný cestovný ruch analyzujeme z pohľadu horského cestovného ruchu a cestovného ruchu spojeného s pobytom pri vode. Aproximatívna analýza stavu a využitia prírodného potenciálu podľa

jednotlivých druhov cestovného ruchu v okolí mesta Poprad je nasledovná (Koncepcia rozvoja CR, 2007):

Horský cestovný ruch tvoria hlavne tieto činnosti a aktivity:

zimné športy	šport, relax a zábava na snehu, zjazdové a bežecké lyžovanie, snowboarding, skialpinizmus, korčuľovanie a iné
horská turistika	športová a poznávacia, pešia, lyžiarska, na horských bicykloch, hipoturistika a iné
pobyt v horskom prostredí návšteva prírodných výtvorov	víkendové, prázdninové a rekreačné pobyty, chatárenie a iné vodopádov, plies, jazier, tiesňav, štítov, brálnych a iných prírodných výtvorov, pralesov a iné
extrémne horské športy	horolezectvo, skalolezenie, závesné lietanie, behy do vrchu, rafting (Belá) a iné
špecifické záľuby a záujmy	poľovníctvo (mimo 4 - 5 stupeň ochrany), rybárstvo (štrkoviská Svit), zber húb a lesných plodín (mimo 5 stupeň ochrany), hľadanie minerálov, rastlín, samorastov a iné

Ťažisko horského cestovného ruchu je v severnej časti územia. Prírodnú bázu preň tvoria hlavne Vysoké Tatry. Zimné lyžiarske športy a iné aktivity a podujatia spojené so zimou a snehom sa sústreďujú prevažne v strediskách s už vybudovanými alebo založenými lyžiarskymi areálmi - Štrbské pleso a Tatranská Lomnica - Skalnaté pleso - Lomnické sedlo.

Horská turistika, pešia, lyžiarska, na horských bicykloch a pod. (cyklotrasa Spišská Belá - Tatranská kotlina) patrí medzi doteraz najrozšírenejšie pohybové aktivity cestovného ruchu v regióne Vysokých Tatier (aj keď integrovaný systém cyklistickej dopravy tu nie je vybudovaný). Letná aj zimná turistika má ťažisko v severnej hornatej časti severne od mesta Poprad. Využíva značené turistické a náučné chodníky a tiež iné pohybové terénne trasy TANAP-u. Ich sieť pokrýva všetky návštevnícky atraktívne prírodné, krajinné, stavebné a iné danosti, ktoré sa nachádzajú nielen v národnom parku TANAP ale aj iných veľkoplošných chránených územiach alebo aj v ostatnej, návštevnícky atraktívnej krajine mimo územia mesta Poprad - Slovenský raj, Liptovská kotlina. Značené trasy sa v zásade členia na diaľkové (európske, národné), miestne a na náučné chodníky.

Horská turistika

Priamo v meste Poprad a jeho katastrálnom území nie sú vytvorené podmienky na horskú turistiku. Tá sa viaže na príľahlé územie Vysokých Tatier. Na území TANAP-u sa nachádza približne 600 km značkovaných chodníkov, ktoré dovedú turistov k najzaujímavejším miestam Vysokých Tatier. Turistické chodníky prechádzajúce dolinami umožňujú výstupy na tatranské chaty, niektoré náročné aj menej náročné tatranské vrcholy ako aj prechody cez tatranské sedlá. Ťažké úseky sú zaistené reťazami, ktoré napomáhajú najmä v prípade zhoršenia počasia. V čase od 1. novembra do 15. júna je približne 230 km značkovaných chodníkov uzavretých, pre zvyšnú časť používajú Štátne lesy TANAP-u zimné značenie. Možno povedať, že v danom termíne je možné navštíviť všetky tatranské chaty, okrem Chaty pod Rysmi. Presnejšie informácie nájdete v článku o sezónnej uzávere. Na území TANAP-u platia určité pravidlá, ktoré sú systematicky zapracované v Návštevnom poriadku Tatranského národného parku, ktorý je potrebné rešpektovať. Pre ľahšiu orientáciu sú značkované chodníky vybavené informačnými smerovníkmi a tabuľami. Používané turistické značenie má štvorcový tvar (rozmer 10 cm x 10 cm) s tromi vodorovnými rovnobežnými pruhmi, kde stredný pruh je vyfarbený vodiacou čiarou. V Tatrách sa používajú štyri farby značkovania turistických trás: hrebeňové trasy, diaľkové trasy, prístupové trasy a spojky medzi trasami iných farieb.

Cykloturistika

Z Popradu na Kvetnicu dvoma trasami - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do rekreačnej časti mesta Popradu- Kvetnice. Ideálne pre rodiny s deťmi. Obe trasy majú približne rovnaký profil. Dĺžka: 14 km. Prevýšenie: 70 m. Povrch: asfalt. Trasa začína na Námestí sv. Egídia, odkiaľ sa treba dostať na sídliská. Z najväčších popradských sídlisk Starý Juh a Nový Juh vedú asfaltové cyklochodníky do lesoparku Kvetnica. Trasa je vedená pomedzi poľia a má stúpajúci charakter. Od kameňolomu treba prejsť na štátnu cestu č. 66 smerom na Rožňavu. Na Kvetnici sú k dispozícii lavičky a informačné tabule. Z lesoparku vedú rôzne pešie trasy na vrchol Zámčiska 921 m. n. m. s možnosťami výhľadov na široké okolie (Vysoké Tatry, Slovenský raj, Nízke Tatry).

Cyklochodníkom do Lopusnej doliny - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje cez mesto Svit do Lopusnej doliny. Trasa: Poprad- Svit- Lopusná dolina. Dĺžka 13 km. Prevýšenie 120 m. Vhodné pre rodiny s deťmi. Cestná. Obtiažnosť: REKREA. Povrch: asphalt. Cestou sa naskytnú jedinečné pohľady na Vysoké Tatry a po ľavej strane vrcholky Kozích Chrbtov. Cyklochodník do Svitú má asfaltový povrch s minimálnym prevýšením, ktorý je vhodný pre rodiny s deťmi, alebo ako tranzitná trasa pre zdatných cyklistov. Zo Svitú vedie do Lopusnej doliny široká zrekonštruovaná cesta s asfaltovým povrchom. Na trase sa nachádzajú viaceré možnosti občerstvenia, lavičky a náučné informačné panely. Z tejto trasy je možné pokračovať po Popradskej cyklomagistrále až po Biely Potok. Následná trasa je vhodná pre horské bicykle- MTB.

Po stopách neandertálcov - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje po stopách neandertálcov do obce Gánovce. Okružná trasa cez Geopark Gánovce, ponad Poprad späť. Poprad – Gánovce – Hozelec – Úsvit – Stráže pod Tatrami- Poprad. Dĺžka: 18 km. Prevýšenie: 100 m. MTB. Povrch: asphalt, šotolina. Obtiažnosť: SPORT. Z Námestia sv. Egídia sa prejde cez sídlisko Starý Juh, napojí sa na cyklotrasu smer Kvetnica. Po asi 900 m sa odbočí doľava, smerom k hospodárskym budovám. Ďalej cez železničné priecestie a následne po poľnej cestičke popri trati až do Gánoviec. Po prezretí Geoparku, možno pokračovať ku Gánovskému travertínu, alebo rovno do obce Hozelec. Z Hozelca cez Úsvit, smer Poprad popod diaľnicu. Poľnými cestami s výhľadmi na Vysoké Tatry do Stráží pod Tatrami a následne späť na námestie. Na trase sa nachádzajú viaceré možnosti občerstvenia, lavičky a náučné informačné panely.

Okružná trasa z Popradu cez Spišskú Teplicu, Lopusnú dolinu, Svit a späť - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do Lopusnej doliny cez Spišskú Teplicu a späť do Popradu cez mesto Svit. Poprad – Spišská Teplica – Horáreň Vápenica- Lopusná Dolina – Svit – Poprad. Dĺžka: 27 km. Prevýšenie: 270 m. Typ: MTB, cestná. Povrch: asphalt. Obtiažnosť: SPORT

Z Popradu do Vrbova - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do známej obce Vrbov, kde nájdete aj termálne kúpalisko. Poprad – Stráže pod Tatrami -Žakovce – Vrbov. Dĺžka: 12 km. Prevýšenie: 70 m. Typ: MTB. Povrch: asphalt, šotolina. Obtiažnosť: SPORT.

Trasa k veľikánovi Tatier - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do Tatranskej Polianky pod masívom Gerlachovského štítu. Poprad- Svit-Batizovce- Gerlachov -Tatranská Polianka. Dĺžka: 18 km. Prevýšenie: 320 m. Typ: MTB, cestná. Povrch: asphalt. Obtiažnosť: SPORT.

K tatranským štítom - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do tatranskej osady Starý Smokovec. Poprad – Veľký Slavkov – Nová Lesná – Horný Smokovec – Starý Smokovec. Dĺžka: 14 km. Prevýšenie: 350 m. Typ: cestná. Povrch: asphalt. Obtiažnosť: SPORT. Trasa začína na Námestí sv. Egídia a vedie cez mestskú časť Veľká do Veľkého Slavkova. Z Veľkého Slavkova cyklotrasa pokračuje stúpaním do Novej Lesnej a následne cez Horný Smokovec do Starého Smokovca. Z Veľkého Slavkova má trasa stále stúpajúci charakter. Na trase sa nachádzajú viaceré možnosti občerstvenia, lavičky a náučné informačné panely. Trasa ponúka možnosť pokračovať cyklotrasou na Hrebienok 1285 m.n.m. Trasa celej cyklotrasy vedie po asfaltovej ceste.

Okolo Krížovej, Kvetnica - trasa sa začína na Námestí sv. Egídia v Poprade a smeruje do rekreačnej časti mesta Poprad-Kvetnice a späť. Ideálne pre zdatnejších cyklistov. Dĺžka: 20 km. Prevýšenie: 301 m. MTB. Povrch: asphalt, šotolina. Obtiažnosť: SPORT (29.11.2021, <https://map.visitpoprad.sk/trails>).

Ďalej sú to cyklotrasy Poprad - Kežmarok - Kežmarské Žľaby, Poprad - Spišské Bystré, Svit - Čierny Váh (hor. Murná), Poprad - Horný Smokovec, Spišská Belá - Tatranská Kotlina, Poprad - Gerlachov - Tatranská Polianka, Poprad - Lopusná dolina, Poprad - Spišský Štiavnik (30.12.2021, <http://regiontatry.creanet.sk/cyklistika/cyklotrasy/>).

Návšteva prírodných atrakcií. Primárnu ponuku tvorí prírodné prostredie Vysokých Tatier, ktoré ponúka v celej svojej dĺžke 26 km množstvo prírodných atrakcií od plies, vodopádov, dolín, štítov.

Tatranská Lomnica

V lete sa Tatranská Lomnica mení na atraktívne turistické centrum oddychu a zábavy pre celú rodinu. K výletom lanovkami až na vrchol Lomnického štítu, atrakciám ako káry zo Štartu, patrí najmä originálny projekt pre deti – Tatranská Divočina. Ide o zábavno-náučné chodníky v Tatranskej Lomnici, Lomnickom sedle a okolo Skalnatého plesa s hrami a súťažami a mini ekoparkom Svišťa krajinka na Skalnatom plese určeným prednostne deťom do 12 rokov. Celoročne je na Skalnatom plese otvorený detský indoor park Kamzíkov (25.12.2021, <https://www.tmr.sk/o-nas/strediska/vysoke-tatry/>).

Starý Smokovec

Počas letnej sezóny je v stredisku k dispozícii koncová stanica komfortnej panoramatickej pozemnej lanovej dráhy zo Starého Smokovca. Je obľúbeným východiskom pre túry rôznej obtiažnosti počas celého roka (25.12.2021, <https://www.tmr.sk/o-nas/strediska/vysoke-tatry/>).

Štrbské pleso

V lete je k dispozícii lanovka na Solisko, kde sa naskytnú panoramatické pohľady do doliny, na Štrbské pleso, Kriváň, či Nízke Tatry. Doplnkové služby ponúkajú možnosť zapožičať horský bicykel v Tatry Motion – športovom obchode pod skokanskými mostíkmi s možnosťou vrátenia v Starom Smokovci alebo v Tatranskej Lomnici. Po horských trasách je možné sa jednoducho dopraviť na Popradské pleso. Ďalej je možné previesť sa na Sliezske dom, do Smokovca na Hrebienok alebo Cestou Slobody až do Popradu. Po rokoch sledovania stavu Štrbského plesa bolo v roku 2008 umožnené opätovne spustiť do prevádzky člnkovanie na plese s viac ako 130-ročnou tradíciou. K dispozícii je 11 drevených pramíc a jedna športová loďka, ktoré sú pristavené k novovybudovanému mólu s výhľadom na tatranské končiare (25.12.2021, <https://www.tmr.sk/o-nas/strediska/vysoke-tatry/>).

Lopušná dolina - Lučivná

Lučivná je pre svoju výhodnú polohu v blízkosti Vysokých Tatier, len dva km od Svitú a jedenásť od Popradu, a pre vynikajúce lyžiarske podmienky vyhľadávané lyžiarmi a turistami zo Slovenska i zahraničia. Lyžiari nájdu v Lopušnej doline a Lučivnej veľmi dobre vybavené zimné stredisko s dobrými svahmi, vlekmí s celkovou kapacitou cca. 5700 lyžiarov za hodinu, ponukou lyžiarskych a bežeckých tratí, svahu pre snowboard, snowtubing, požičovne snežných skútrov. Strediská poskytujú komplexné služby - od stráženého, večer osvetleného parkoviska, cez požičovňu športových potrieb a servis, WC, až po občerstvenie v troch zariadeniach, ktoré v lyžiarskom areáli ponúkajú studené i teplé jedlá (29.11.2021, <https://www.svit.sk/obcan/sport/skicentrum-lopusna-dolina-lucivna/>).

Extrémne horské športy hlavne horolezectvo, skalolezectvo, padákové lietanie, lietanie na rogale, rafting a iné tzv. adrenalínové športy či záľuby majú v okolí Popradu dostatočne veľké možnosti. Horolezectvo a skalolezectvo má dlhoročnú tradíciu hlavne vo Vysokých Tatrách, ktoré sú predurčené práve na takéto aktivity. Rafting je, v prípade vhodných podmienok, možný na vodnom toku Belá pretekajúcou cez Podbanské, Pribylinu a Liptovský Hrádok. Následne sa vlieva do rieky Váh. Z adrenalínových atrakcií región ponúka let balónom, bobovú dráhu v Tatranskej Lomnici, mountain káry a horské kolobežky v Tatranskej Lomnici, summer tubing v Starom Smokovci, prípadne vyhlídkové lety z Popradu.

Špecifické záujmy a záľuby ako poľovníctvo, rybolov, zber plodín a minerálov, prípadne iné aktivity využívajúce prírodné zdroje sú už prepojením hospodárskych potrieb, osobných záľub a rekreačných aktivít. V majetkovo štruktúrovanej spoločnosti rastie skupina záujemcov, ktorí ich využívajú ako atraktívnu formu trávenia voľného času. V rámci územia je možné tieto aktivity realizovať len mimo najvyšších stupňov ochrany. Špecifické záujmy spojené so zberom minerálov a nerastov musia byť v súlade so Zákom č. 44/1988 Z.z. O ochrane a využití nerastného bohatstva a Zákom č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny – vyhláška MŽP z mája 2000 O chránených nerastoch a chránených skamenelinách a o ich spoločenskom ohodnocovaní. Prírodné podmienky územia vytvárajú vhodné podmienky pre výskyt pestrej škály poľovnej zveri. Poľovnícke revíry rôzneho typu

sú na celom území mimo TANAP. Líšia sa veľkosťou, druhom lovnej zveri, ale aj hospodárskym výnosom a kvalitou trofejí. Patria medzi špecifickú turistickú destináciu.

Rybárske revíry. Základňu pre športový a rekreačný rybolov v regióne v okolí Popradu ponúkajú hlavne štrkoviská v okolí mesta Svit. Dopĺňajú ju vodné nádrže a viaceré rybníky v podhorskej časti TANAP-u. Možnosti rybolovu ponúkajú aj horské toky Belá, Váh a rieka Poprad.

Cestovný ruch spojený s pobytom pri vode

Do tejto kategórie cestovného ruchu patria hlavne aktivity:

letné kúpanie	relax a zábava pri vode, plávanie, člnkovanie, plážový volejbal a iné plážové hry
pobyt a kúpanie s využitím termálnych zdrojov	balneoterapia, relax a rehabilitácia na termálnych kúpaliskách, vodné atrakcie
pobyt pri vode	kempovanie a rekreačné pobyty (víkendové, prázdninové, dovolenkové)
vodná turistika	splavovanie vodných tokov spojené s kempovaním, poznávaním pamätihodností, rybolovom
vodné športy športové atrakcie	jazda na kajakoch, jachting, windsurfing, vodné lyžovanie a iné
rybolov	rybolov na jazerách a iných vodných plochách spojený s prípadným kempovaním.

Aktivity sú rozložené po celom riešenom území v závislosti na vhodných danostiach, ako sú jazerá, väčšie vodné plochy - štrkoviská, rieky, zdroje termálnych vôd. Kúpanie vo vodných plochách na území TANAP-u je vylúčené.

Letné kúpanie, relax a zábava pri jazerách/štrkoviskách, väčších vodných plochách, prípadne otvorených bazénach je viazaná čiastočne na letnú sezónu. Sústreďujú sa v miestach s letnými kúpaliskami a v rekreačných strediskách s väčšími využiteľnými vodnými plochami. Letné kúpaliská s nekrytými bazénmi a inými vodnými atrakciami sú prevažne v mestách. Prírodné letné kúpaliská pri väčších vodných plochách sa zväčša nachádzajú aj v prítlačlivom prostredí s výhľadom na masív Vysokých Tatier. Z hľadiska cestovného ruchu však nezohrávajú významnú úlohu.

Celoročné kúpanie a pobyty s využitím termálnych zdrojov (prírodných a minerálnych liečivých prameňov a geotermálnych vôd) - vodoliečba, rehabilitácia, balneoterapia ale aj rôzne zábavné atrakcie sú viazané na miesta s termálnou vodou, kde sú vybudované termálne kúpaliská so službami a prevádzkou. Tieto sú buď súčasťou liečebných kúpeľov alebo samostatnými špecifickými rekreačnými útvarmi. V regióne sú možnosti pre termálne kúpanie dobré. Z nadregionálneho hľadiska je významný termálny aquapark v meste Poprad - Aquacity.

Pobyt pri vode, oddych, relax, víkend, dovolenka či prázdniny pri vode sú možné vo všetkých strediskách cestovného ruchu s termálnymi a prírodnými kúpaliskami a tiež v niektorých rekreačných lokalitách s vodnými plochami, ktoré pre kúpanie nie sú využiteľné. Umožňuje to množstvo ubytovacích a obslužných zariadení, od komerčných kúpeľných hotelov až po kempy a individuálne rekreačné domy, chaty, chalupy, ale aj ubytovanie v domácnostiach. Najväčší potenciál pre takýto letný oddych a pobyt pri vode predstavujú priestory termálnych kúpalísk (Aquapark Aquacity Poprad).

Vodná turistika, splavovanie vodných tokov, kempovanie, poznávanie krajiny patrí medzi populárne formy športu a relaxu, hlavne u mladých ľudí. Hlavnou danosťou pre aktivity vodnej turistiky v riešenom území je rieka Belá. Celosezónne splavný úsek však tento vodný tok nemá. Na trase sú táboriská / kempingy, ktoré sa však nachádzajú mimo územie mesta.

Rybolov, rekreačný a športový lov rýb na rybníkoch, jazerách a riekach má svoje miesto skoro pri všetkých zarybnených vodných plochách, nádržiach a nížinných tokoch riek v kraji. Je neodmysliteľne spojený s pobytom pri vode, avšak jeho analýza je bližšie špecifikovaná v časti horský cestovný ruch – špecifické záujmy a záľuby.

Vidiecky cestovný ruch a pobyt vo vidieckej krajine

Vidiecky cestovný ruch je na Slovensku stále relatívne novou formou cestovného ruchu hlavne v horských a podhorských oblastiach. Je zatiaľ najmenej vyprofilovanou kategóriou cestovného ruchu. Jeho nosné aktivity viazané na prírodný potenciál územia sú značne odlišné podľa toho, či sa odohráva:

- v horskej, prevažne lesnej krajine mimo územia TANAP,
- v horskej a podhorskej zmiešanej poľnohospodársko-lesnej krajine Popradskej kotliny,
- v podhorskej a nížinnej, výrazne agrokultúrnej krajine - Popradská kotlina, Kozie chrbty

Ak sa vylúčia aktivity už zahrnuté do horského cestovného ruchu a cestovného ruchu spojeného s pobytom pri vode ako aktivity vidieckeho cestovného ruchu priamo viazané na prírodné prostredie, zostane len pobyt vo vidieckej krajine. Pobyt vo vidieckej krajine, prevažne dovolenka alebo prázdniny spojené s poznávaním života a spoluúčasťou na hospodárskom a spoločenskom dianí sú v prvej polovici 20. storočia pomerne rozšírenými formami letnej dovolenky mestských rodín. V gazdovských usadlostiach na dedine, ako komerčná forma cestovného ruchu úplne zanikla. Príčinou bol hlavne zánik gazdovského (farmárskeho) hospodárenia, ale aj množstvo nových, napr. hygienických noriem vylučujúcich túto formu služieb. Potenciál pre pobyt vo vidieckej krajine je veľmi vysoký. Rozmanitosť a veľká prítlačivosť prostredia, široké spektrum kultúrno-historických daností a spoločenských podujatí môže postupne z vidieckeho turizmu vytvoriť špecifickú národnú destináciu cestovného ruchu. Za potenciálne najperspektívnejšie regióny vidieckeho turizmu je možné považovať: skôr časti regiónu v južnej časti Popradskej kotliny a Kozích chrbtoch.

Kúpeľný a zdravotný cestovný ruch

Slovensko svojim kúpeľníctvom patrí k tradične vyspelým krajinám Európy, najmä pre kvalitu liečivých vôd a klímy a vysoký štandard zdravotníckych služieb v kúpeľoch. Na území, kde sa nachádza mesto Poprad sú výborné podmienky pre rozvoj kúpeľného, kúpeľno-relaxačného a zdravotného cestovného ruchu. Nachádza sa tu niekoľko kúpeľov a to v obci Gánovce, Novom Smokovci, a v blízkosti mesta (Tatranská Kotlina) Sanatórium Tatranská Kotlina.

Kúpeľné aktivity viazané na prírodný liečivý fenomén sú podmienené rozsiahlou a náročnou funkčnou, obslužnou a inou vybavenosťou s komplexnou infraštruktúrou v kultúrnom prírodnom prostredí. Len niektoré, ako klimatoterapia a speleoterapia sa môžu realizovať aj vo vhodnom prírodnom prostredí s využitím vybavenosti blízkeho sídla alebo strediska cestovného ruchu.

Klimatoterapia využívajúca zdraviu prospešný účinok horskej klímy Vysokých Tatier a ovzdušia v súčasnosti v riešenom území má významnejšie zastúpenie. Význam tejto stránky Vysokých Tatier dokazuje aj prítomnosť jedného z najvýznamnejších špecializovaných zdravotníckych zariadení - NÚTPCHaHCH Vyšné Hágy (ďalej len "ústav") bol zriadený dňom 1. júla 1960 na základe uznesenia Východoslovenského krajského národného výboru v Košiciach č. 6-17/6-1960 opatrením Odboru zdravotníctva rady KNV v Košiciach z 30.6.1960 zn. Zdrav. 715/1960 ako „Liečebňa tuberkulózy a respiračných chorôb Vyšné Hágy“. Základným účelom zriadenia organizácie – špecializovanej nemocnice je plnenie úloh súvisiacich so zabezpečovaním špecializovanej ústavnej zdravotnej starostlivosti s celoslovenskou pôsobnosťou, najmä diagnostika, liečba a dispenzárna starostlivosť o pacientov s respiračnými ochoreniami (25.11.2021, <https://www.hagy.sk/nemocnica/zriadenie-organizacie/>). Ďalšími klimatickými kúpeľmi sú už spomenuté kúpele v Novom Smokovci a v Tatranskej kotline.

Celý Popradský región patrí podľa dokumentu Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej Republike vydané odborom cestovného ruchu Ministerstva hospodárstva SR, do Tatranského regiónu. Zo strednodobého hľadiska má Pohronský región medzinárodný význam, z dlhodobého hľadiska

zastáva medzinárodný význam. Nasledujúca tabuľka zobrazuje potenciál regiónu v členení podľa rôznych foriem CR.

Kategória / význam	Strednodobý horizont Dlhodobý horizont	Medzinárodný Medzinárodný
Subregión, špecifická lokalita	Strednodobý horizont	- Vysoké Tatry s väzbou na poľské Tatry - Pieniny s väzbou na Poľsko - Vyšné Ružbachy, kúpele
	Dlhodobý horizont	- Zamagurie a údolie rieky Poprad, svojrázny kraj s väzbou na Poľsko
Druh turizmu	- Intenzívny domáci aj príjazdový turizmus - Dlhodobý pobytový turizmus Krátkodobý bytový turizmus - Jednodenná návštevnosť	
Formy turizmu	- Letný pobytový v horách - Zimný pobytový v horách – lyžovanie - Incentívny turizmus/kongresy a konferencie - Kúpeľný turizmus s liečebnou funkciou - Poznávací turizmus	
Aktivity s najvyšším dlhodobým potenciálom	- Pobyt v lesnom / horskom prostredí - Pešia turistika - Zjazdové lyžovania - Lyžiarska turistika - Poznávanie kultúrneho dedičstva - Pobyt / rekreácia pri termálnej vode	
	Počet lôžok	cca. 18 tis.
	Podiel na lôžkovej kapacite SR (v %)	cca. 15
	Počet hostí celkom	cca. 550 tis.
	Podiel zahraničných hostí (v %)	cca. 45
	Podiel na počte hostí v SR celkom (v %)	cca. 15 - 20
Pozícia na slovenskom trhu v predcovidovom období	Podiel na počte zahraničných hostí v SR (v %)	cca. 20
	Počet prenocovaní celkom	viac ako 2 mil.
	Podiel prenocovaní zahraničných hostí (v %)	cca. 40
	Podiel na počte prenocovaní v SR celkom (v %)	cca. 20
	Podiel na počte prenocovaní zahraničných hostí v SR (v %)	viac ako 20
	Priemerný počet prenocovaní hostí celkom	viac ako 4

Zdroj: Stratégia CR SR, 2020

Predpokladaný vývoj pozície na trhu a konkurencieschopnosť

Mesto Poprad a Vysoké Tatry sú najvýznamnejší turistický región. Aj keď ponuka tohto regiónu neobsahuje takú šírku atraktivít ako napr. Litovský región, úroveň vysokohorského prostredia svojou atraktivitou a jedinečnosťou úplne dominuje. Navyše v regióne sa nachádzajú aj vysoko atraktívne kultúrne pamiatky, termálne kúpaliská, kúpele, čo predstavuje možnosť ich úspešného predaja vo väzbe na Vysoké Tatry.

Vysoké Tatry ako integrálna súčasť Popradského regiónu dominujú aj vo výkonoch cestovného ruchu. V počte zahraničných hostí síce dominuje hlavné mesto Bratislava, ale v počte ich prenocovaní dosahujú vyššie hodnoty Vysoké Tatry. Možnosti regiónu nie sú vyčerpané, pričom samotné horstvo Vysokých Tatier môže podporiť rozvoj turizmu (ako aj nadväzujúcich služieb, prípadne aj výroby) v celej oblasti, kde sú veľké rozvojové príležitosti (Stratégia CR SR, 2020).

Významné lokality

Mestského typu: Poprad,

Miesta s kultúrnymi pamiatkami: Poprad, Spišská Belá – Strážky, Veľká Lomnica, Osturňa, Batizovce, Švábovce, Betlanovce Ždiar, Podolíne, Stará Ľubovňa, Hniezdne

Kúpeľné miesta: klimatické kúpele Vysoké Tatry, Vyšné Ružbachy

Termálne kúpaliská: Vrbov, Vyšné Ružbachy, Poprad, potenciálne Stará Lesná

Rekreačné územia: Západné Tatry, Vysoké Tatry, Spišská Magura, Pieniny, Ľubovnianske vrchy, Kozie chrbty, Levočské vrchy

Útvary CR: Podbanské, Tatranská Štrba, Štrbské Pleso vrátane bežeckého areálu, Smokovce, Tatranská Lomnica, Stará Lesná, vysokohorské základne (chaty), Javorina, obec Ždiar (Strednica a Bachledova dolina), Jezersko, Červený Kláštor, Novoľubovnianske kúpele, Lopusná dolina, Vernár, Liptovská Teplička (Stratégia CR SR, 2020).

Inštitucionálna podpora cestovného ruchu

Turistické informačné centrá sú nevyhnutnou súčasťou informačného systému Slovenskej republiky. V rozvoji regionálneho cestovného ruchu hrajú dôležitú úlohu a to predovšetkým v komunikácii relevantných informácií k návštevníkovi a od návštevníka k inštitúciám, ktoré sú zodpovedné za realizáciu politiky cestovného ruchu na všetkých úrovniach (obec, región, štát). TIC má nezastupiteľnú úlohu pri vytváraní pozitívnej reputácie destinácie a vytvárania partnerstva pre rozvoj destinácie cestovného ruchu. Priamym kontaktom s návštevníkom môže bezprostredne reagovať na jeho meniace sa požiadavky a tak zhromažďovať aktuálne informácie potrebné pre zavádzanie inovácií do ponuky cestovného ruchu, čím posilní jeho konkurencieschopnosť a udržateľnosť. Činnosť turistického informačného centra má charakter verejnej služby poskytovanej na základe spoločenskej objednávky štátnej správy a informačného systému cestovného ruchu. Turistické informačné centrá pôsobiace v cestovnom ruchu majú viacero funkcií v oblasti svojho pôsobenia, ktorá je podľa Asociácie informačných centier vyjadrená nomenklatúrou štatistickej jednotky (LAU1 predtým NUTS4). Hlavné funkcie, ktoré plnia aj v Popradskom regióne sú propagačná, orientačná, kontrolná a substitučná. Substitučná predstavuje plnenie úlohy TIC ako samotného cieľa - predaj suvenírov, resp. organizovanie turistických aktivít (Metodická príručka pre TIC na Slovensku, 2018).

V rámci mesta Poprad sa nachádza nasledovné TIC: Mestská informačná kancelária Poprad (Nám. sv. Egídia 43/86, Poprad).

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región Vysoké Tatry bola založená 19.12.2011 na základe zákona č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu. Zakladajúcimi členmi sú tri samosprávy – mesto Vysoké Tatry, mesto Poprad a obec Štrba a tri podnikateľské subjekty Tatry mountain resorts a.s., AQUAPARK Poprad s.r.o. a Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry. Členovia: Mesto Vysoké Tatry, Mesto Poprad, Obec Štrba, Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry, Tatry mountain resorts a.s., Aquacity Poprad s.r.o.. Predmet činnosti: Organizácia je právnickou osobou založenou na podporu a vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu s cieľom vybudovať v území pôsobnosti organizácie významnú a medzinárodne renomovanú destináciu cestovného ruchu (5.12.2021, <https://regiontatra.sk/o-nas/>).

Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry (ZCR VT) je dobrovoľnou, nepolitickou, záujmovou, odbornou organizáciou s pôsobnosťou v regióne Vysoké Tatry. Združuje subjekty podnikajúce v cestovnom ruchu – najmä ubytovacie zariadenia a subjekty poskytujúce služby v cestovnom ruchu ako sú požičovne, cestovné kancelárie, galérie, múzeá a reštaurácie. ZCR VT je zakladajúcim členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Vysoké Tatry, kde zastupuje delegované právomoci svojich členov. Združenie cestovného ruchu sídli vo Vile Alica, Starý Smokovec 36 (5.12.2021, <https://www.tatry.sk/onas/>).

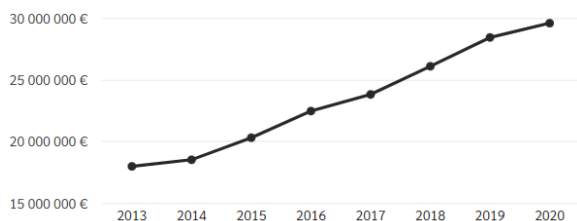
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA A FINANČNÉ ZDRAVIE MESTA POPRAD

Spolu za rok 2020

58 006 886 €

Ekonomická klasifikácia

názov	suma	podiel z celku	priemer miest
Daňové príjmy	29 607 866 €	51 %	48 %
Dane z príjmov a kapitálového majetku	23 405 251 €	79 %	75 %
Dane z majetku	4 041 491 €	14 %	16 %
Dane za tovary a služby	2 160 359 €	7 %	9 %
Sankcie uložené ...	765 €	0 %	0 %

Obrázok: Vývoj daňových príjmov v meste Poprad

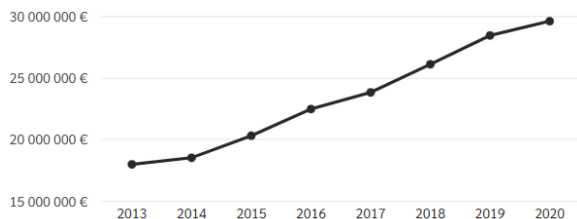
Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Granty a transfery
32 %

17 505 619 €

30 %

Tuzemské bežné granty a transfery	17 485 381 €	100 %	98 %
Zahraničné granty	15 238 €	0 %	1 %
Tuzemské kapitálové granty a transfery	5 000 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

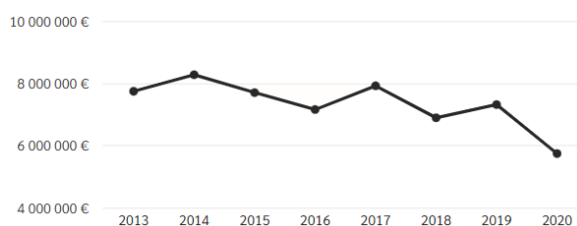
Nedaňové príjmy

5 751 617 €

10 %

9 %

Administratívne poplatky a iné...	3 395 674 €	59 %	50 %
Príjmy z podnikania a z	1 487 480 €	26 %	29 %
Iné nedaňové príjmy	691 469 €	12 %	12 %
Kapitálové príjmy	150 082 €	3 %	8 %
Úroky z tuzemských úverov,	26 912 €	0 %	0 %

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Príjmy z transakcií s finančn

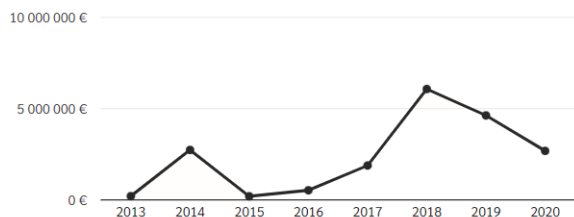
2 680 998 €

5 %

6 %

Z ostatných finančných operácií 2 680 998 € 100 % 100 %

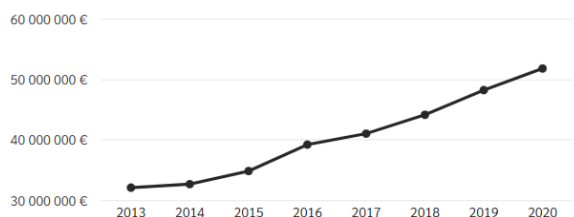
Obrázok: Vývoj príjmov z transakcií v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Prijaté úvery, pôžičky a návratné 2 460 786 € 4 % 5 %
Tuzemské úvery, pôžičky a 2 460 786 € 100 % 93 %

Typová klasifikácia

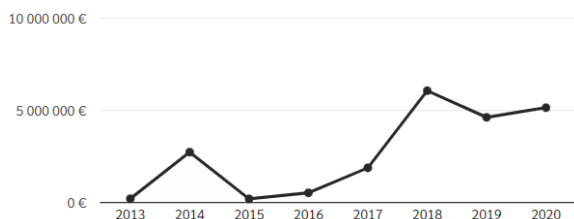
názov	suma	podiel z celku	priemer miest
Bežné	51 837 654 €	89 %	84 %

Obrázok: Vývoj bežných príjmov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

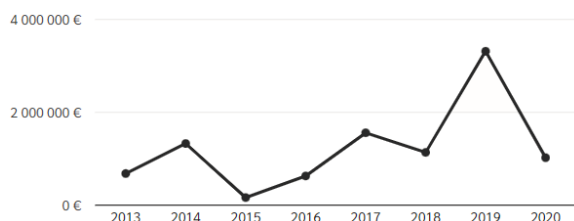
Finančné operácie 5 147 784 € 9 % 11 %

Obrázok: Vývoj finančných operácií príjmových v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Kapitálové 1 021 448 € 2 % 5 %

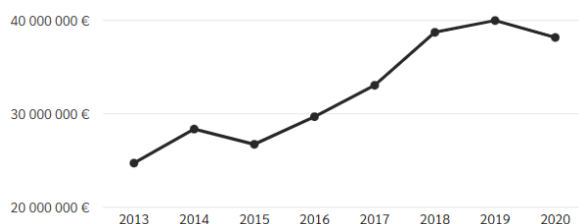

Obrázok: Vývoj kapitálových príjmov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Zdrojová klasifikácia

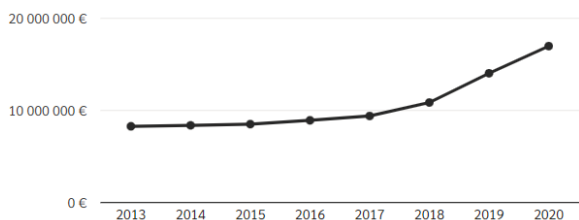
názov	suma	podiel z celku	priemer miest
Vlastné zdroje	38 169 293 €	66 %	62 %
Vlastné príjmy obcí a VÚC,	36 379 334 €	95 %	92 %
Iné zdroje vyššie neuvedené	1 644 382 €	4 %	6 %
Zdroje z predaja majetku	145 577 €	0 %	1 %
Dotácie poskytnuté zo štátneho fondu	0 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj príjmov z vlastných zdrojov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

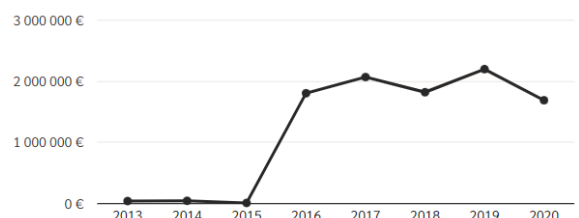
Zo štátneho rozpočtu	16 977 186 €	29 %	31 %
Zo štátneho rozpočtu	16 347 043 €	96 %	91 %
Zdroje z predchádzajúcich rokov	614 904 €	4 %	9 %
Zahraničné granty a prostriedky ...	15 238 €	0 %	0 %

Obrázok: Vývoj príjmov zo štátneho rozpočtu v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Iné zdroje a vybrané finančné	1 689 620 €	3 %	4 %
Vybrané finančné prostriedky a ...	917 955 €	54 %	60 %
Iné zdroje	771 665 €	46 %	40 %

Obrázok: Vývoj iných príjmov v meste Poprad

Zdroj: 20.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/3/sec>

Bankové úvery	1 170 786 €	2 %	3 %
Bankové úvery bez štátnej záruky	1 170 786 €	100 %	94 %
Bankové úvery so štátnou zárukou	0 €	0 %	6 %

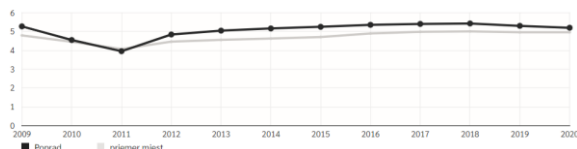

Funkčná klasifikácia

názov	suma	podiel z celku	priemer miest
Vzdelávanie	22 330 097 €	43 %	37 %
Predprimárne a primárne vzdelávanie	9 690 821 €	43 %	43 %
Sekundárne vzdelávanie	5 797 357 €	26 %	27 %
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne	3 614 597 €	16 %	18 %
Vedľajšie služby v školstve	3 127 780 €	14 %	12 %
Vzdelávanie inde neklasifikované	69 543 €	0 %	1 %
Terciárne vzdelávanie	30 000 €	0 %	0 %
Všeobecné verejné služby	7 624 175 €	15 %	17 %
Výkonné a zákonodarné orgány, finančné ...	6 508 235 €	85 %	77 %
Transakcie verejného dlhu	536 860 €	7 %	17 %
Všeobecné služby	526 873 €	7 %	2 %
Všeobecné verejné služby inde neklasifikované	52 207 €	1 %	1 %
Ekonomická oblasť	7 145 133 €	14 %	14 %
Doprava	6 518 934 €	91 %	84 %
Iné odvetvia	522 497 €	7 %	2 %
Poľnohospodárstvo, lesníctvo,	62 162 €	1 %	1 %
Ťažba, výroba a výstavba	41 540 €	1 %	9 %
Sociálne zabezpečenie	5 653 339 €	11 %	6 %
Staroba	4 225 928 €	75 %	73 %
Rodina a deti	1 125 311 €	20 %	5 %
Sociálna pomoc občanom v hmotnej	276 330 €	5 %	12 %
Choroba, invalidita a ťažké zdravotné	22 292 €	0 %	6 %
Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované	3 478 €	0 %	1 %
Bývanie a občianska vybavenosť	2 909 759 €	6 %	8 %
Rozvoj obcí	1 522 844 €	52 %	55 %
Verejné osvetlenie	874 955 €	30 %	17 %
Rozvoj bývania	511 959 €	18 %	12 %
Rekreácia, kultúra a náboženstvo	2 582 090 €	5 %	8 %
Rekreačné a športové služby	1 992 147 €	77 %	49 %
Náboženské a iné spoločenské služby	235 330 €	9 %	3 %
Kultúrne služby	194 613 €	8 %	43 %
Vysielacie a vydavateľské služby	160 000 €	6 %	2 %
Ochrana životného prostredia	2 419 160 €	5 %	7 %
Nakladanie s odpadmi	2 394 160 €	99 %	84 %
Ochrana prírody a krajiny	25 000 €	1 %	3 %
Nakladanie s odpadovými vodami	0 €	0 %	2 %
Verejný poriadok a bezpečnosť	1 162 855 €	2 %	3 %
Policačné služby	1 159 838 €	100 %	95 %
Ochrana pred požiarimi	3 018 €	0 %	5 %
Obrana	121 193 €	0 %	0 %
Civilná ochrana	121 193 €	100 %	100 %
Zdravotníctvo inde neklasifikované	5 839 €	0 %	0 %
Ambulantná zdravotná starostlivosť	5 839 €	100 %	60 %

Finančné zdravie mesta Poprad

Celkové skóre finančného zdravia mesta Poprad sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Mesto Poprad dosiahlo skóre **5,2**.

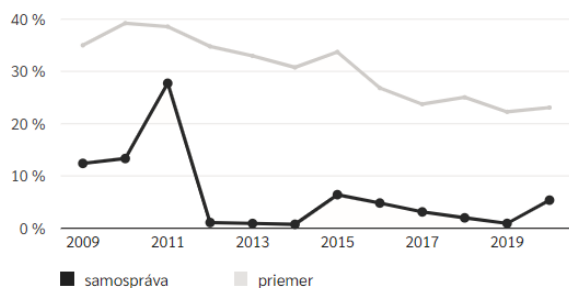
Obrázok Vývoj finančného zdravia mesta Poprad

Zdroj: 22.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/1>

Indikátory

Hlavné indikátory miest	mesto	priemer
-------------------------	-------	---------

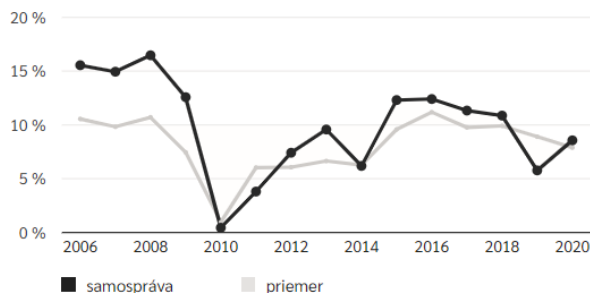
Celkový dlh	5,4 %	23,1 %
-------------	-------	--------

Obrázok Vývoj celkového dlhu mesta Poprad

Zdroj: 22.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/1>

Dlhová služba	1,6 %	4,0 %
Bilancia bežného účtu	8,6 %	7,9 %

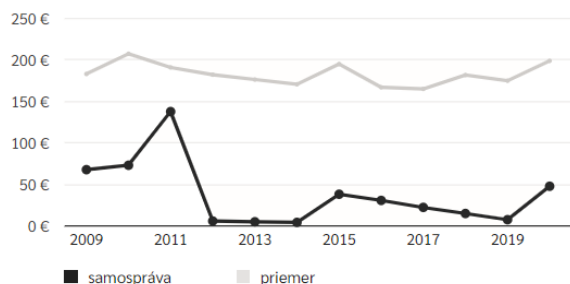
Obrázok Vývoj bilancie bežného účtu mesta Poprad

Zdroj: 22.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/1>

Závazky po lehote splatnosti v pomere k bežným príjmom	0,0 %	0,1 %
Závazky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti k bežným príjmom	0,0 %	0,0 %

Indikátory na obyvateľa	mesto	
priemer miest		

Základná bilancia na obyvateľa	27 €	17 €
Celkový dlh na obyvateľa	48 €	199 €

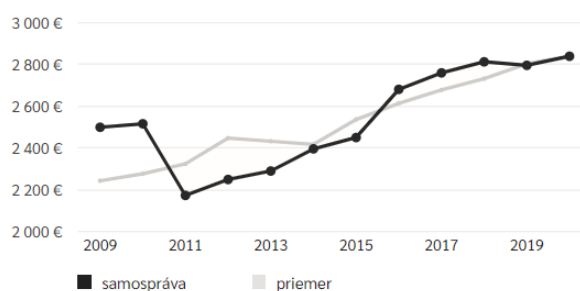
Obrázok Vývoj celkového dlhu na obyvateľa mesta Poprad

Zdroj: 22.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/1>

Čistý majetok na obyvateľa

2 839 €

2 841 €

Obrázok Vývoj čistého majetku na obyvateľa mesta Poprad

Zdroj: 22.5.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/523381/2020/1>

Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie na obyvateľa

34 €

24 €

Ostatné indikátory priemer miest

mesto

Základná bilancia	2,8 %	1,8 %
Intenzita investovania	5,7 %	6,0 %
Čistý majetok %	319,1 %	329,5
Okamžitá likvidita %	672,0 %	278,0
Pohotovú likviditu	714,5 %	317,6%
Úvery od ŠFRB v pomere k príjmom	4,3 %	11,5 %

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom mesta.

Manažment a správa mesta

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje mestský úrad. Mestský úrad je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora mesta Poprad. Mestský úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci mestského zastupiteľstva a primátora mesta ako aj orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom. Mestské zastupiteľstvo v Poprade je zložené z 19 poslancov. Predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom mesta Poprad je primátor. Je štatutárnym orgánom mesta v majetkovoprávných i v pracovnoprávných vzťahoch. Pod právomoc primátora spadá činnosť zástupcu primátora a mestského úradu.

Mesto je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok

ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov. Mestu pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Mesto má právo združovať sa s inými mestami alebo obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. Mesto samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou mesta a jeho majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jeho samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Orgánmi mesta sú:

Mestské zastupiteľstvo
primátor mesta
hlavný kontrolór

Mestské zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta. Volebné pravidlá upravuje osobitný predpis. Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva na štyri roky. Primátor je predstaviteľom mesta a jeho najvyšším výkonným orgánom. Funkcia primátora je verejnou funkciou. Funkčné obdobie primátora sa skončí zložením sľubu novozvoleného primátora. Spôsob voľby primátora upravuje osobitný zákon. Mestský úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci mestského zastupiteľstva a primátora, ako aj orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom (22.5.2022, www.poprad.sk).

Matričný úrad

Matričný úrad prijíma ústne a písomné žiadosti občanov svojho obvodu, ale spracúva, zapisuje a vydáva doklady o všetkých matričných udalostiach, ktoré sa udejú v tomto obvode bez ohľadu na trvalý pobyt osoby, ktorej sa daná matričná udalosť týka.

Stavebný úrad

Oddelenie zabezpečuje plnenie úlohy na úseku rozvoja mesta, územného plánovania, stavebníctva a životného prostredia.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Poprad
Sídlo pracoviska daňového úradu	Poprad
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Poprad
Sídlo Okresného súdu	Poprad
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Poprad
Sídlo pracoviska okresného úradu	Poprad
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Poprad
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Poprad
ŠÚ SR	

V meste sa nachádza Okresné riaditeľstvo PZ v Poprade. Obvodné oddelenie PZ, Poprad patriace pod Okresné riaditeľstvo PZ v Poprade má vo svojej kompetencii ochranu verejného poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov. V pôsobnosti sú nasledovné samosprávy: mesto Poprad a obce Gánovce, Hozelec, Hôrka, Jánovce, Mlynica, Švábovce, Veľký Slavkov.

Mestské zastupiteľstvo Mesta Poprad uznesením č. 1/1991 k 01.02.1991 zriadilo Mestskú políciu Poprad. Prvotný plánovaný počet bol 20 príslušníkov, ktorý sa postupne naplňal. Sídлом Mestskej polície Poprad v čase jej zriadenia bola budova bývalého Mestského úradu v Poprade na ulici Mnoheľovej. Spočiatku svoju činnosť vykonávali príslušníci mestskej polície v jednozmennej prevádzke počas dennej služby, neskôr sa prešlo na dvojzmennú prevádzku. Mestská polícia fungovala na základe štatútu schváleného Mestským zastupiteľstvom v Poprade bez toho, aby bola prijatá ďalšia

legislatíva. Základy fungovania, úlohy, oprávnenia a kompetencie ako aj technické prostriedky stanovil zákon SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. Oporu na priame pôsobenie mala mestská polícia aj v zákone SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. V roku 1992 sa zrealizovala nepretržitá 24 hodinová prevádzka, čo si vyžadovalo pôsobenie pri zabezpečovaní verejného poriadku, ako aj činnosť novo zriadeného pultu centrálnej ochrany. Tieto zmeny vyústili do sprevádzkovania stálnej služby, kde mohla verejnosť službukonajúcim policajtom oznamovať svoje podnety telefonicky na čísle 159. V tom istom roku sa mestská polícia presťahovala do budovy Mestského úradu na Nábřeží Jána Pavla II. 2802/3 v Poprade, kde sídli aj v súčasnosti. V roku 2001 bol zriadený Mestský kamerový systém, ktorý sa postupne rozrastal až na dnešných 53 kamier. Postupne sa zvyšoval počet pracovných miest mestskej polície na 30. V súčasnosti má Mestská polícia Poprad schválený a naplnený počet pracovných miest 43, kde z celkového počtu je 1 civilná zamestnankyňa zabezpečujúca administratívnu a ekonomickú činnosť mestskej polície a 1 operátor zabezpečujúci obsluhu Mestského kamerového systému v rámci projektu chránenej dielne (5.5.2022, <https://www.poprad.sk/registre/31>).

V zmysle zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov plní Mestská polícia Poprad tieto úlohy:

- zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia,
- spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizáciu a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany),
- dbá o ochranu životného prostredia v obci,
- dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach,
- vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu,
- objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednáva v blokovom konaní priestupky ustanovené osobitným predpisom) a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané porušením príkazu, zákazu alebo obmedzenia vjazdu, jazdy, odbočenia, otáčania, cúvania, zastavenia alebo státia vyplývajúceho zo všeobecnej úpravy cestnej premávky alebo z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia,
- oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce,
- oznamuje obci porušenie zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov.
- plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom,
- doručuje písomnosti, ak tak určí súd.
- Mesto môže vymedziť mestskej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

Mestská polícia je oprávnená využívať zvukové, obrazové alebo iné záznamy spracúvané v súlade s osobitným predpisom na plnenie jej úloh a na zaznamenávanie priebehu jej činnosti alebo zákroku.

V rámci mesta je zriadených 5 okrskov: Oksok Centrum, Oksok Západ, JUH III., Oksok Veľká, Spišská Sobota, Stráže, Oksok Juh I. II. V. VI. a Kvetnica, Oksok Matejovce (5.5.2022, <https://www.poprad.sk/registre/31>).

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Mesto Poprad je súčasťou Prešovského kraja. Prešovský kraj je prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou nadpriemernou nezamestnanosťou, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie,

priemerne atraktívny a konkurencieschopný, rozvíjajúci sa mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou a Ukrajinou. Analýza hospodárskej a sociálnej situácie a hodnotenie vnútorného potenciálu regiónu Rozlohou je Prešovský kraj (PK) druhým najväčším krajom SR (18,3 % územia) s prevládajúcimi malými obcami, členitým reliéfom a bohatým nerastným bohatstvom. Kraj sa počtom obyvateľov (14,9 % z celkového počtu obyvateľstva SR) radí tiež na popredné miesta, ale hustotou zaľudnenia 89,6 obyvateľov na km² patrí k najredšie obývaným krajom, do kategórie prevažne vidiecky región (49,2 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa začína prejavovať proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky klesol, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Kraj vykazoval v posledných rokoch kladné hodnoty všetkých prírastkov okrem migračného. Kraj dlhodobo stráca sťahovaním obyvateľstva najmä s vyššou vzdelanostnou úrovňou (najvyššia hodnota v SR, takmer 6 000 obyvateľov ročne). Na počte pracujúcich sa vysokoškolsky vzdelaní podieľajú 14 %, čo je viac ako napríklad v TTK alebo NK. Najviac zamestnaných v kraji je v sektore služieb, v priemysle a stavebníctve, vysoký podiel na zamestnanosti predstavujú pracovníci v školstve, ale aj v oblasti zdravotníctva a sociálnych službách. PK je jedným z najbohatších krajov na kultúrne a historické pamiatky na Slovensku. Zastúpenie kultúrnych zariadení je porovnateľné s BBK. PK vykazuje spolu so ŽK najvyšší počet registrovaných užívateľov verejných knižníc a najvyšší počet verejných knižníc s pripojením na Internet. Sieť kultúrnych zariadení v kraji je tvorená 5 divadelnými scénami, 13 múzeami, 4 galériami a 3 astronomickými zariadeniami.

PK je dlhodobo ekonomicky najslabším krajom SR, a to aj vďaka svojmu prevažne vidieckemu charakteru. PK má nízky vnútorný investičný potenciál, preto priemysel nie je dostatočne rozvinutý. Z hľadiska štruktúry priemyslu patria v PK k najvýznamnejším priemyselným odvetviam chemický, drevospracujúci, strojársky, odevný, textilný, elektrotechnický priemysel a najmä potravinársky priemysel. V minulosti zohrával významnú úlohu v regióne aj elektrotechnický priemysel (Stropkov) a jeho podiel bol nad celoštátnym priemerom. Táto skutočnosť sa po príchode významných zahraničných investícií do iných krajov SR (TTK) zmenila a ostali len dva významnejšie podniky na výrobu telefonických prístrojov a elektronických spotrebičov. Na tvorbe exportu a produkcie PK sa v najväčšej miere podieľajú potravinársky, chemický, strojársky a textilný priemysel. Najväčším bohatstvom kraja je príroda. Najmä Národný park Vysoké Tatry je významným turistickým strediskom. Pre turizmus kraja sú rovnako dôležité aj rezervoáre minerálnych vôd vo viacerých kúpeľoch. Z prírodných zdrojov ešte dosahujú celoslovenský význam ložiská kamennej soli pri Prešove. PK má veľmi významné postavenie v oblasti turizmu v SR a patrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR.

Celkom možno očakávať, že PK by mal šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a síce sa bude pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27, má dostatočný rozvojový potenciál prihraničného regiónu. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať chemický a strojársky priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať elektrotechnický priemysel. Výdavky na vedu a výskum v posledných rokoch rástli veľmi pomaly, ale aj napriek tomu sú nízke a PK obsadil posledné miesto za BBK. Má najmenej pracovníkov v oblasti vedy a výskumu.

PK má silný inovačný potenciál najmä v oblasti turizmu, chemickom priemysle a ekologických službách. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov. Telekomunikačné služby sú zabezpečované v rozsahu bežne dostupných existujúcich moderných technológií, cenovo sú veľmi diferencované, pokrytie je z dôvodu členitosti územia zložitejšie. Cestný a železničný systém PK je dobre rozvinutý. V Poprade sa nachádza medzinárodné letisko využívané najmä pre charterovú dopravu

Kostra železničnej siete regiónu je tvorená dvoma hlavnými traťami v smere západ - východ (Žilina – Košice - Ukrajina) a sever - juh (Poľsko – Prešov – Košice – Maďarsko). PK má druhú najväčšiu celkovú dĺžku ciest 3 107 km po BBK, so sieťou diaľnic (40,4 km), najvyšším podielom ciest I. triedy (826 km).

PK vykazuje pomerne nízke hodnoty v produkcii tuhých emisií, v produkcii oxidu siričitého nastalo najvýraznejšie zlepšenie, vysoké hodnoty nedosahuje v produkcii oxidu dusíka, ani v produkcii oxidu uhoľnatého. Územie PK je chudobné na surovinové zdroje, resp. zásoby rudných surovín. Predstavuje však významnú surovinovú základňu nerudných surovín a stavebných materiálov, zásoby, ktoré umožňujú rozvoj hlavne stavebného priemyslu. Nachádzajú sa tu najmä ložiska bentonitu a zeolitu, cementárske suroviny, stavebné suroviny. Významné sú ložiská kamennej soli v lokalitách Solivar – Prešov.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že PK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v turizme a vybraných odvetviach priemyslu. Dôsledkom tohto vývoja môže byť ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu a spomaleniu jeho ekonomického rastu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie PK nízka. Za najväčší nevyužitý rozvojový potenciál PK sa považuje:

- bohaté prírodné a kultúrohistorické dedičstvo s vysokým podielom chránených území a kvalitným životným prostredím najmä pre rozvoj turizmu,
- strategická poloha (prihraničný región, vonkajšia hranica EÚ),
- mladá pracovná sila (rast vzdelanosti najmä na úrovni stredného odborného vzdelania),
- priaznivé klimatické podmienky a pôdne pomery (pestovanie pre využitie biomasy),

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda PK je tvorená priaznivou demografickou štruktúrou, kvalitným životným prostredím, strategickou polohou na hranici troch krajín a hraničiacom pásme EÚ, prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom a predpokladmi pre rozvoj novej zelenej ekonomiky vo vzťahu k rozvoju vidieka a kľúčových tradičných odvetví.

Strategické ciele:

1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu,
4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP).

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich, regionálnych zdrojov,
- zvýšenie regionálnej zamestnanosti, exportnej výkonnosti na nových trhoch a konkurencieschopnosti,
- vytvorenie nových pracovných miest na vidieku a rozvoj vidieka, zvýšenie podielu ekologického poľnohospodárstva,
- posilňovanie vnútroregionálnych kooperačných a obchodných väzieb,
- vznik nových väzieb medzi vedou, výskumom, inováciami - podnikateľskou sférou a vzdelávacími inštitúciami,
- zvýšenie kvality ľudských zdrojov a zlepšenie sociálnej súdržnosti.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Uvedená časť prezentuje plnenie cieľov predchádzajúceho PHSR podľa kapitálových investícií.

Názov	Plnenie
2014	
Rekonštrukcia MK Alžbetina - II. etapa	451 719,45 €
Revitalizácia zelene a odd. plôch JUH I Tomášikova ul.	300 368,80 €
Výstavba nájomných bytov - soc. Byty Levočská ul.	668 492,66 €
	1 420 580,91 €
2015	
Rekonštrukcia MK Hviezdoslavova	339 384,46 €
Prestavba areálu futbalového štadióna v Poprade - Veľkej	867 406,54 €
Rekonštrukcia bytového domu Xenón - II. etapa, interiér - výťahy	323 689,00 €
	1 530 480,00 €
2016	
Prestavba križovatky MK L. Svobodu - Rázusova - Mládeže	222 513,44 €
	222 513,44 €
2017	
Rekonštrukcia časti MK a chodníka Velická cesta v Spišskej Sobote	183 183,19 €
	183 183,19 €
2018	
Parkovisko NTC	364 863,88 €
Cyklistická komunikácia Most D1 - Matejovca - Poprad Západ - úsek "B" - MsÚ Poprad - Most Športová	786 219,10 €
Športovisko areál ZŠ Komenského	315 210,99 €
Zimný štadión - rekonštrukcia chladenia technického zázemia	878 999,93 €
	2 345 293,90 €
2019	
Výkupy pozemkov	453 511,01 €
Rekonštrukcia mosta Ul. Alžbetina	319 790,44 €
Prístavba a prestavba objektu MŠ Tranovského	764 375,43 €
	1 537 676,88 €
2020	
Výkupy pozemkov	853 720,84 €
Križovatka MK ul. J. Curie - MK ul. Banická v Poprade	407 935,00 €
MŠ Podtatranská ul. - projekt	351 883,15 €
	1 613 538,99 €
2021	
Viacpodlažné parkovisko	876 558,46 €
Výstavba krytej tréningovej haly v meste Poprad - prístavba k zimnému štadiónu (cca. 4800 tis. €)	2 751 760,21 €
Ľadová plocha - lokalita starý JUH	1 013 047,65 €
Kúpa bytov - JUH IV	342 312,00 €
	4 983 678,32 €

Zdroj: MsÚ, 2022

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúce SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre mesto Poprad nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom mesta, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci mesta. Na jej základe môže mesto prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu mestu priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude mesto riešiť v rámci PHRSR. Znamená to teda, že mesto musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že mesto dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastátia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktivnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- Ideálny rozvoj, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- Špekulatívny rozvoj, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- Zrelý rozvoj, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- Problémový rozvoj, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozi jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily mesta sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. **Kvadrant 2** pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. **Kvadrant 3** tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V **kvadrante 4** nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody mesta. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest mesta je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má mesto najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri

slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky mesta Poprad a kvalitu života v meste.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	narastajúci počet podnikateľských subjektov - právnických osôb - od 2011 - 2757 do roku 2020)	1,5	1,5	aW1	klesajúci, resp. nestabilný počet podnikateľov - fyzických osôb	1,5	1,5
aS2	existencia 12 podnikov nad 250 zam. a 44 stredne veľkých podnikov	1,5	3	bW2	nízky podiel podnikateľských subjektov v oblasti stravovania a ubytovania (okr. 342) a ich klesajúci počet v prípade fyzických osôb,	1,5	3
aS3	vysoký podiel podnikov v službách - obchod, odborné, vedecké a technické činnosti	1,5	4,5	aW3	výrazný klesajúci počet podnikateľských subjektov vo veľkoobchode a maloobchode	1,5	4,5
aS4	narastajúci počet podnikov v oblasti priemyselnej výroby (od 2011 - nárast na 484)	1,5	6,0	bW4	vysoká závislosť zamestnanosti na niektorých zamestnávateľoch	1,5	6
aS5	narastajúci počet podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (od 2021 - nárast na 133 subjektov)	1,5	7,5	bW5	vysoká závislosť regiónu z príjmov cestovného ruchu	1,5	7,5
bS6	svetovo významná prírodná, ale aj kultúrne - historická hodnota územia	1,5	9,0	cW6	nedostatočne uplatnený integrovaný prístup k ponuke služieb cestovného ruchu - vysoká miera podnikateľského individualizmu	1,5	9
bS7	vysoká návratnosť turistov do regiónu,	1,5	10,5	bW7	postupný pokles evidovaných pracovníkov v oblasti stavebníctva,	1,5	10,5
cS8	prechádzajúce hlavné dopravné ťahy - D1, železničné spojenie,	1,5	12,0	bW8	kolísavá stavebná produkcia,	1	11,5
cS9	dobré prepojenie na dôležité regionálne centrá Poľskej republiky,	1	13,0	bW9	opatrenia ÚVZ zabraňujúce aktuálnemu rozvoju cestovného ruchu na území, obmedzenie zahraničnej klientely	1,5	13,0
cS10	vybudovaná železničná a cestná sieť na hlavné stredisko cestovného ruchu SR - Vysoké Tatry,	1,5	14,5	cW10	nedostatočná ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu v nevhodnom počase a mimo hlavnej sezóny vo Vysokých Tatrách	1,5	14,5
aS11	narastajúci počet podnikateľských subjektov v oblasti stavebníctva - 2011 - viac ako 100 % (500 - 2021) ,	1,5	16,0	dW11	nízky podiel pobytovej turistiky v meste Poprad, vysoký podiel jednodňovej,	1,5	16,0
aS12	nárast podnikateľských subjektov v oblasti ubytovacích a stravovacích služieb,	1,5	17,5	dW12	problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby medzi hlavnými strediskami	1	17,0
dS13	vysoký podiel podnikov v službách - vzdelávanie, zdravotníctvo, umenie a zábava, ktoré predstavujú integrovaný súbor nadväzujúcich na kľúčové aktivity v regióne,	1,5	19,0	eW13	nevyhovujúca kvalita hlavných dopravných tepien II triedy vo Vysokých Tatrách	1,5	18,5
eS14	relatívne dobre rozvinutá poľnohospodárska a potravinárska produkcia,	1,5	20,5	eW14	potrebné riešenie problému parkovania v celom regióne Vysokých Tatier,	1,5	20,0
fS15	tradícia a predpoklady na ďalší rozvoj lesného hospodárstva, vlastný lesný podnik mesta Poprad,	1,5	22,0	eW15	niekedy nesystémová a životné prostredie ohrozujúca výstavba	1,5	21,5
aS16	priemyselný park Poprad - Matejovce - etablované podniky v priemyselnom parku s cca. 476 zamestnancami,	1,5	23,5	cW16	nedostatočné využívanie a prepojenie potenciálu okresného mesta Poprad ako nadväzujúcej ponuky cestovného ruchu - hlavne cez Aquacity Poprad	1,5	23,0
gS17	rozvinutý strojársky, elektrotechnický, textilný a potravinársky priemysel,	1,5	25,0				
eS18	narastajúca poľnohospodárska produkcia zemiakov a obilnín,	1	26,0				
eS19	stabilná živočíšna produkcia hovädzieho dobytká,	1	27,0				
bS20	vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie hlavne v centrách cestovného ruchu Vysokých Tatier a Popradu,	1,5	28,5				
bS21	pamiatková rezervácia Spišská Sobota ,	1,5	30,0				
bS22	potenciál pre rozvoj rôznych druhov	1,5	31,5				

	cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávaci, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)						
bs23	existencia Informačných centier hlavne vo Vysokých Tatrách a meste Poprad	1,5	33,0				
	Spolu		33,0		Spolu		23,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu,	1,5	1,5	T1	zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilových pre Poprad - Vysoké Tatry (zimná, letná turistika a športy, vodné atrakcie) - konkurenčný región Liptov	0,5	0,5
O2	preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby,	1,5	3	T2	tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie v bezprostrednej blízkosti TANAP-u)	1	1,5
O3	skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky)	1	4	T3	pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - hlavne dopravnej s prepojením na dôležité destilačné body	1,5	3
O4	vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít mesta Poprad, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území mesta, predovšetkým pre miestne pracovné sily,	1,5	5,5	T4	administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu v súvislosti s existenciou vysokého stupňa ochrany	1,5	4,5
O5	vytváranie podmienok pre rozvoj takých odvetví výroby - priemyslu, ktoré naviažu na dominujúce odvetvia v meste Poprad,	1	6,5	T5	veľká administratívna náročnosť pre získanie a následné čerpanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU	1,5	6
O6	zvýšená podpora a ochrana podnikania v oblasti cestovného ruchu v nadväznosti na ponuku Vysokých Tatier	1,5	8	T6	nedostatok investičného kapitálu z dôvodu ochrany prírodných a kultúrnohistorických hodnôt, ako aj zložitých geomorfologických daností	1	7
O7	možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov z fondov EÚ, iných zahraničných zdrojov a dotácií štátneho rozpočtu	1,5	9,5	T7	nepredvídateľné celospoločenské prírodné, zdravotné, ekonomické a sociálne poruchy (pandemická situácia a súvisiace obmedzujúce opatrenia)	1,5	8,5
O8	zvyšujúca sa zamestnanosť v regióne Poprad,	1,5	11	T8	zníženie záujmu spoločnosti o historické bohatstvo, tradície a kultúru	1	9,5
O9	výrazne znižujúci sa počet nezamestnaných hlavne vo vekových skupinách 15 - 49 rokov	1,5	12,5	T9	existencia TANAP - ochranné pásma (územia) pamiatkovej rezervácie, zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP	1	10,5
O10	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávaci, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	14				
	Spolu		14		Spolu		10,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 33 19	23,0 12,5 Stratégia WO 14
T hrozby	Stratégia ST	10,5 Stratégia WT

V oblasti hospodárstva a cestovného ruchu sú relatívne vyrovnané silné stránky so slabými. Odporúča sa využiť stratégia ST – kde musí mesto Poprad využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných. Hospodársku základňu je potrebné budovať vzhľadom na dlhoročnú tradíciu ale ja s ohľadom na charakter regiónu - cestovný ruch, kultúrno - historický kontext, rezidenčné bývanie, priemyselná

výroba. Z hľadiska sektorov je možné rozvíjať hlavne ekologicky nezávadné výrobné prevádzky v rámci sekundárneho sektora v tunajšom priemyselnom parku Poprad - Matejovce, ktoré nebudú narúšať jedinečný kolorit mesta Poprad a okolitých obcí, ako aj prevádzky služieb v rámci terciárneho sektora s rozumnými väzbami na cestovný ruch vo Vysokých Tatrách.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - ukazovatele a potenciály cestovného ruchu,
- c - dopravná dostupnosť a väzby na priľahlé regióny
- d - službotvorný sektor
- e - poľnohospodárska produkcia
- f - lesníctvo
- g - priemyselná výroba

slabé stránky:

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - riziká diverzifikácie a ohrozenia miestneho hospodárstva,
- c - nedostatky a nesystémovosť budovania integrovaných prístupov
- d - problémy ponuky cestovného ruchu
- e - dopravná dostupnosť a väzby na priľahlé regióny

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
bS	0,5	-	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
cS	1	1	-	1	1	1	1	6	1
dS	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5	1	2,5	3
eS	0	0	0	0,5	-	0,5	1	2	4
fS	0	0	0	0,5	0,5	-	1	2	4
gS	0,5	0,5	0	0	0	0	-	1	5

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	0,5	0			2	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0			1,5	3
cW	0	0,5	-	1	0			1,5	3
dW	0,5	0,5	0	-	0,5			1,5	3
eW	1	1	1	0,5	-			3,5	1
fW						-			
gW							-		

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	prechádzajúce multimodálne koridory	1,5	1,5	aW1	potrebná rekonštrukcia cesty I/66	1,5	1,5
aS2	Letisko Poprad	1,5	3	aW2	potrebná prestavba cesty I/18	1,5	3
aS3	vybudovaná sieť tatranskej železnice	1,5	4,5	aW3	nevyhovujúci stav cesty II/534,	1,5	4,5
aS4	prechádzajúce transeurópske magistraly - TEM 5 (E50)	1,5	6,0	aW4	nevyhovujúce šírkové pomery mosta pri Aquacity	1,5	6
aS5	prechádzajúca cesta D1	1,5	7,5	aW5	nevybudované prepojenie ciest I/18 a I/66	1,5	7,5
aS6	dobré napojenie regiónu na železničnú sieť	1,5	9,0	bW6	nevyhovujúci stav miestnych komunikácií	1,5	9
aS7	Vybudovaná železničná stanica s autobusovou stanicou,	1,5	10,5	bW7	absencia prepojenia Vodárenská - Nová - Kukučínova - Stojany - Starý Juh,	1,5	10,5
bs8	systém mestskej hromadnej dopravy,	1,5	12,0	bW8	absencia premostenia Starý Juh - OC Max,	1,5	11,5
cs9	výstavba parkovacích domov,	1,5	13,5	cW9	potrebná rekonštrukcia a dostavba chodníkov na mnohých uliciach (Spišská Sobota, Veľká, Stráže, Matejovce, Juh)	1,5	13,0
ds10	vybudovaná sieť miestnych komunikácií	1,5	15,0	dW10	nedostatočné prepojenie centra mesta a mestských častí cyklochodníkmi	1,5	14,5
es11	vybudované chodníky na väčšine ulíc (ich postupná rekonštrukcia)	1,5	16,5	dW11	nedostatočné prepojenie mesta Poprad na Kežmarok, Svit, Kvetnicu, Vysoké Tatry, Slovenský raj,	1,5	16,0
				eW12	potrebná dostavba parkovacích miest v častiach Juh, Matejovce, Spišskej Sobote, Veľkej	1,5	17,5
				aW13	potrebná modernizácia železničnej stanice,	1,5	19,0
				aW14	absencia železničnej zastávky Poprad - Juh	1,5	20,5
	Spolu		16,5		Spolu		20,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dostavba chodníkov pre peších v centre mesta Poprad ako aj jednotlivých mestských častiach,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	dostavba parkovacích plôch v meste (parkovacie domy),	1,5	3	T2	zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií,	1,5	3
O3	výstavba južného obchvatu mesta,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	4,5
O4	upraviť kategorizáciu siete MK,	1,5	6,0	T4	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	6,0
O5	odstrániť bodové a líniové zábrany v trasách MK dobudovaním výbočísk a obrátisk na zaslepených uliciach,	1,5	7,5	T5	zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,	1,5	7,5
O6	na uliciach s jednopruhovými vozovkami a bez možnosti rozšírenia zmeniť organizáciu dopravy zjednosmernením,	1,5	9,0	T6	oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,	1,5	9,0
O7	dobudovať bezprašné kryty súčasných vozoviek a vozoviek v havarijnom stave,	1,5	10,5	T7	zhoršenie dopravnej obsluhy,	1,5	10,5
O8	dobudovať bezbariérové prechody a prístupy na celom území mesta Poprad,	1,5	12,0	T8	spomalenie hospodárskeho rastu,	1,5	12,0
O9	hľadať územné možnosti pre vybudovanie priestraného centra pre peších,	1,5	13,5	T9	trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,	1,5	13,5
O10	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	15,0				
	Spolu		15,0		Spolu		13,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 16,5 1,5	20,5 7,5 Stratégia WO 15,0
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 13,5

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

Poprad leží pri hlavnej komunikácii spájajúcej východ a západ Slovenska – ceste E 50, vedenej v trase diaľnice D1. Mestom prechádza cesta I/18, ktorú križuje I/66 a II/534. Z Popradu je do Liptovského Mikuláša 54 km, do Kežmarku 15 km, do Prešova 76 km a do Rožňavy 72 km. Starý Smokovec vo Vysokých Tatrách je vzdialený 13 km. Poprad je taktiež dôležitým železničným uzlom, leží na trase paneurópskeho koridoru č. 5. Zo železničného smeru Žilina – Košice sa odtiaľto dá cestovať do Vysokých Tatier, kam vedie trať č. 183 Tatranských elektrických železníc a do Starej Ľubovne (trať č. 185). Trať medzi Popradom a Starým Smokovcom je druhou elektrickou železničnou traťou na Slovensku (otvorená 17. 12. 1908). Železničná stanica prešla rekonštrukciou a modernizáciou (ukončenie v r. 2008). Vybudované boli ostrovné nástupištia, podchod, výťahy a zabezpečil sa lepší pohyb pre telesne postihnutých na vozíku.

V budúcnosti bude potrebné riešiť rekonštrukciu hlavných dopravných ťahov ciest I až III triedy, ako aj diaľnice D1. Medzi hlavné problémy mesta Poprad patrí vysoká intenzita dopravy prechádzajúca centrom mesta a potreba vybudovania južného obchvatu mesta. V súčasnosti bráni plynulosti cestnej premávky aj nedostatočné šírkové usporiadanie premostenia pri Aquacity. Z hľadiska bezpečnosti je potrebná dostavba chodníkov pre peších a rekonštrukcia súčasných. Zvýšenie bezpečnosti a využívanie alternatívnych foriem dopravy napomôže súbežné budovanie cyklochodníkov prepájajúcich jednotlivé časti mesta s centrom ako aj inými dôležitými lokalitami ako napr. priemyselný park Matejovce, Kežmarok, mesto Svit, či Vysoké Tatry. Problémom mesta je aj nedostatočné riešenie statickej dopravy v centrálnej zóne ako aj na miestnych sídliskách.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - nadradená dopravná infraštruktúra
- b - mestská hromadná doprava,
- c - statická doprava
- d - miestne komunikácie
- e - chodníky pre peších

slabé stránky

- a - nadradená dopravná infraštruktúra
- b - miestne komunikácie,
- c - chodníky pre peších
- d - cyklistická doprava

e - statická doprava

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	1	1	1			4	1
bS	0	-	0,5	0	0,5			1	4
cS	0	0,5	-	0	0,5			1	4
dS	0	1	1	-	0,5			2,5	2
eS	0	0,5	0,5	0,5	-			1,5	3
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1	1			4	1
bW	0	-	1	0,5	1			2,5	2
cW	0	0	-	0,5	0,5			1	4
dW	0	0,5	0,5	-	0,5			1,5	3
eW	0	0	0,5	0,5	-			1	4
fW						-			
gW							-		

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	existencia plôch pre rozširovanie IBV	1,5	1,5	aW1	Nevyhovujúci stav verejného osvetlenia (mesto, Továrenská, Staničná, ...)	1,5	1,5
aS2	dostatok plôch pre HBV	1,5	3	aW2	Neosvetlené prechody pre chodcov	1,5	3
bS3	vybudovaná rozvodná elektrická sieť	1,5	4,5	bW3	Potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete v časti Veľká, mesto, Matejovce, Kvetnica, Mlynica, atď..	1,5	4,5
bS4	rozvodná sieť plynu	1,5	6,0	cW4	Potrebná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete Spišská Sobota, Veľká	1,5	6
bS5	vybudovaná sieť trafostaníc	1,5	7,5	cW5	Potrebné preložky VVN, VN	1,5	7,5
bS6	vybudovaná sieť osvetlenia	1,5	9,0				
cS7	vybudované cintoríny v meste Poprad	1,5	10,5				
dS8	vybudovaný vodovodný systém s akumuláciou	1,5	12,0				
aS9	existencia plôch pre rozširovanie IBV	1,5	13,5				
	Spolu		13,5		Spolu		7,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti mesta,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme,	1,5	3	T2	zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií,	1,5	3
O3	zavedenie elektrických, vodovodných a kanalizačných prípojkov do nových častí IBV,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	4,5
O4	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	6,0	T4	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	6,0
O5	využitie významnej geografickej polohy	1,5	7,5	T5			

	územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,						
O6	rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,	1,5	9,0	T6			
	Spolu		9,0		Spolu		6,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 13,5 4,5	7,5 1,5 Stratégia WO 9,0
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 6,0

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - základná infraštruktúra IBV, HBV
- b - elektrická, plynová rozvodná sieť, verejné osvetlenie
- c - pochovávanie
- d - zásobovanie pitnou vodou

slabé stránky

- a - verejné osvetlenie
- b - zásobovanie pitnou vodou,
- c - elektrická rozvodná sieť

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	0	0				0	2
bS	1	-	0,5	0,5				2	1
cS	1	0,5	-	0,5				2	1
dS	1	0,5	0,5	-				2	1
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0	0					0	3
bW	1	-	1					2	1
cW	1	0	-					1	2
dW				-					
eW					-				
fW						-			
gW							-		

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,	1,5	1,5	aW1	úplne nedobudovaná kanalizačná sieť (Juh V, Matejovce, Stráže,,	1,5	1,5
aS2	spracovaný POH mesta Poprad na roky 2016-2020,	1,5	3	aW2	potrebná rekonštrukcia kanalizačnej siete v časti Kvetnica, Veľká, Spišská Sobota, Starý Juh, ...	1,5	3
bS3	zabezpečený odvoz TKO,	1,5	4,5	bW3	nedostatočný potenciál využívania možnosti separovať odpad,	1,5	4,5
cS4	zavedený separovaný zber v meste,	1,5	6,0	cW4	nedostatok odpadkových košov centrálnej zóny mesta,	1,5	6
bS5	fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu,	1,5	7,5	dW5	potrebná rekonštrukcia a dostavba verejných WC	1,5	7,5
dS6	splašková kanalizačná sieť s ČOV,	1,5	9,0	eW6	existencia čiernych skládok (mestské lesy, Velický potok, Tajovského ul., Matejovce, vodojem,	1,5	9
cS7	vybudovaný zberný dvor pre separovaný zber	1,5	10,5	aW7	nedostatočná kapacita a pokrytie dažďovou kanalizáciou	1,5	10,5
cS8	vybudovaný priestor pre využitie BRKO	1,5	12,0				
dS9	priemyselné zóny napojené na vlastný kanalizačný systém,	1,5	13,5				
	Spolu		13,5		Spolu		10,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	zabezpečiť efektívny separovaný zber v celom meste,	1,5	1,5	T1	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	1,5
O2	možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov,	1,5	3	T2	znečistenie ovzdušia malými zdrojmi znečistenia v meste - pálenie plastového odpadu,	1,5	3
O3	dôsledné plnenie kvality stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	4,5	T3	dopady na zdravotný stav obyvateľov,	1,5	4,5
O4	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd,	1,5	6,0	T4	nárast množstva vyvázaných odpadov,	1,5	6,0
O5	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	7,5	T5	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	7,5
O6	rozvoj ekologického lesohospodárstva, poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby,	1,5	9,0	T6	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	9,0
O7	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	10,5				
O9							
O10							
	Spolu		15,0		Spolu		9,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 13,5 3,5	10,5 1,5 Stratégia WO 10,5
T hrozby	Stratégia ST	9,0 Stratégia WT

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - regulácia nakladania s odpadom
- b - odvoz a uloženie odpadu
- c - separácia odpadu
- d - odvádzanie odpadových vôd

slabé stránky:

- a - odvádzanie odpadových vôd
- b - separácia odpadu
- c - likvidácia a uloženie odpadu
- d - verejné WC
- e - čierne skládky

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT a WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	1	0				1	2
bS	1	-	0,5	0,5				2	1
cS	0	0,5	-	0,5				1	1
dS	1	0,5	0,5	-				2	2
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	1	1			3	1
bW	0,5	-	0,5	1	1			3	1
cW	0,5	0,5	-	1	1			3	1
dW	0	0	0	-	0,5			0,5	2
eW	0	0	0	0,5	-			0,5	2
fW						-			
gW							-		

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	celkovo 15 chránených území európskeho významu NATURA 2000	1,5	1,5	aW1	narastajúci objem produkovaných objemov oxidu uhoľnatého - 153,4 t.	1,5	1,5

bS2	množstvo vodných tokov a vodných plôch v regióne - plesá, horské potoky a rieky, vodné plochy - štrkoviská	1,5	3	aW2	mierne narastajúce hodnoty oxidu siričitého - 1,5 t.	1,5	3
cS3	výrazné zníženie emisií základných znečisťujúcich látok (tuhé emisie - 17t, NO2 - 93,3 t)	1,5	4,5	aW3	Nadmerné zaťaženie regiónu dopravou - prechádzajúca hlavná dopravná tepna D1	1,5	4,5
aS4	NP Vysoké Tatry	1,5	6,0	bW4	vysoká záťaž na životné prostredie z dôvodu nadmerného cestovného ruchu	1,5	5,5
aS5	NATURA 2000 Gánovské slaniská	1,5	7,5	cW5	existencia lokalít (satelitov miestnych samospráv) s koncentráciou spoločensky neprispôsobivých obyvateľov	1,5	7
aS6	chránené územie alúvium rieky Belej	1,5	9,0	dW6	nedostatočné odkanalizovanie rizikových lokalít (satelitov)	1,5	8,5
aS7	chránené územie NATURA 2000 - Poprad	1,5	10,5	cW7	nízke environmentálne vedomie niektorých skupín obyvateľov	1,5	10
aS8	Natura 2000 Kráľovohoľské Tatry ako súčasť NAPANT-u	1,5	12,0	bW8	Nadmerný cestovný ruch pôsobí negatívne na tunajšie životné prostredie,	1,5	11,5
aS9	existencia chráneného územia Primovské skaly a Poš	1,5	13,5	eW9	Nadmerná výstavba v chránených územiach TANAP-u	1,5	13
bS10	Vysoký podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou - viac ako 90 %,	1,5	15,0	aW10	Nezavedený integrovaný systém dopravy v regióne mesta Poprad	1,5	14,5
bS11	bohaté a vysoko kvalitné vodné zdroje	1,5	16,5	fW11	nedoriešená likvidácia a využitie bioodpadu,	1,5	16
dS12	vysoký stupeň odkanalizovania okresu Poprad - viac ako 80 %	1,5	18,0	fW12	nedobudované zberné dvory pre separovaných zber v meste Poprad	1,5	17,5
cS13	vysoký stupeň plynofikácie regiónu	1,5	19,5	dW13	zlý technický stav verejných vodovodov v meste a okolitých obciach	1,5	19
	Spolu		19,5		Spolu		19,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	1,5	T1	zníženie biodiverzity,	1,5	1,5
O2	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových tokov a podzemných vôd,	1,5	3	T2	nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,	1	2,5
O3	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	4,5	T3	nárast množstva vyvázaných odpadov,	1,5	4
O4	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	6	T4	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	5,5
O5	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,	1,5	7,5	T5	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	7
O6	obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy,	1,5	9	T6	zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,	1	8
				T7	ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,	1,5	9,5
				T8	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	11
				T9	tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny,	1,5	12,5
				T10	radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,	1,5	14
	Spolu		9,0		Spolu		14,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky		W slabé stránky	
O príležitosti	Stratégia SO	SO	19	Stratégia WO
		10	5	
T hrozby	Stratégia ST		9	Stratégia WT
			14	

V oblasti environmentálnej sú vyvážené silné stránky so slabými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto Poprad a celý Tatranský región využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných na riešenie hlavných environmentálnych záťaží spojených s priemyselnou činnosťou, problémov spojených s nedostavanou kanalizačnou sieťou a nadmerným cestovným ruchom. Vzhľadom na prítomnosť lokalít NATURA 2000 a TANAP-u je potrebné riešiť aj znečistenie tunajších vodných tokov a riešenie rovnováhy medzi ochranou životného prostredia a rekreáciou. Dôležitou otázkou bude aj ochrana vodných zdrojov a rekonštrukcia vodovodnej infraštruktúry v mestách a okolitých sídlach.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - chránené územia
- b - vodné zdroje a vodné toky
- c - ochrana a stav ovzdušia
- d - nakladanie s odpadovými vodami

slabé stránky

- a - ochrana a stav ovzdušia
- b - cestovný ruch a jeho environmentálne dopady
- c - životné prostredie a rizikové skupiny obyvateľstva
- d - pitné vody a nakladanie s odpadovými vodami
- e - hospodársky rozvoj a ochrana životného prostredia
- f - odpadové hospodárstvo

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	S	S	S	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	0,5				1,5	1
bS	0,5	-	0,5	0,5				1,5	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	1
dS	0,5	0,5	0,5	-				1,5	1
S					-				
S						-			
S							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	W	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0	0,5		2	3

cW	1	0,5	-	1	0,5	1		4	1
dW	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5		2	3
eW	1	1	0,5	0,5	-	1		4	1
fW	0,5	0,5	0	0,5	0	-		1,5	4
W							-		

Hlavnou prioritou v oblasti Environmentálnej v regióne Poprad je ochrana prírody v rámci TANAP-u, ochrana vodných zdrojov, zdrojov pitnej vody, zásobovanie obyvateľov nezávadnou pitnou vodou, ako aj nadväzujúca infraštruktúra s priamym dopadom na vodné toky a zdroje - komplexne vybudovaná kanalizačná sieť, resp. environmentálne vhodné odkanalizovanie rozptýlených oblastí individuálnym spôsobom. Významnou environmentálnou úlohou je riešenie znečistenia v súvislosti s nadmernou dopravou a cestovným ruchom. Prioritnou musí byť aj ochrana chránených lokalít NATURA 2000 a ostatných významných prírodných lokalít a zavádzanie moderných technológií v oblasti výroby, energetiky, integrovaných systémov dopravy atď... Samostatným problémom je riešenie problémov, nielen environmentálnych, spojených s existenciou "satelitov" podtatranských samospráv s rizikovými skupinami obyvateľstva.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	existencia Nemocnice Poprad	1,5	1,5	aW1	potrebná dostavba niektorých technologických zariadení nemocnice	1,5	1,5
bS2	relatívne stabilný počet ambulancií praktického lekára pre dospelých	1,5	3	bW2	klesajúci počet praktických lekárov pre deti a dorast	1,5	3
bS3	stabilný počet gynekologických ambulancií	1,5	4,5	bW3	klesajúci počet stomatologických ambulancií	1,5	4,5
bS4	narastajúci počet špecializovaných ambulancií	1,5	6,0	cW4	vysoký podiel rómskej populácie neschopnej integrácie,	1,5	6
aS5	4 RZP	1,5	7,5	dW5	absencia priestorov pre klubovú činnosť,	1,5	7,5
aS6	2 hematologické a transfúzne oddelenia	1,5	9,0	eW6	nedostatok pobytových zariadení	1,5	9
cS7	30 prevádzok lekármi	1,5	10,5	fW7	nedostatočná ponuka sociálneho nájomného bývania	1,5	10,5
dS8	10 zariadení sociálnych služieb poskytujúcich ambulantnú starostlivosť	1,5	12,0	dW8	nedostatočná ponuka služieb denných centier,	1,5	11,5
eS9	7 poskytovateľov terénnych sociálnych služieb	1,5	13,5				
fS10	4 subjekty poskytujúce sociálne služby pobytovou formou	1,5	15,0				
	Spolu		15,5		Spolu		11,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva,	1,5	1,5	T1	rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,	1,5	1,5
O2	zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,	1,5	3	T2	zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,	1,5	3
O3	rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky,	1,5	4,5	T3	zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku,	1,5	4,5
O4	podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb,	1,5	6,0	T4	rast počtu srdcovo-cievnych chorôb,	1,5	6,0
O5	dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity,	1,5	7,5	T5	rast nádorových ochorení tráviaceho traktu,	1,5	7,5
O6	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	9,0	T6	vysoký výskyt alergických ochorení,	1,5	9,0
				T7	pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,	1,5	10,5
				T8	pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily,	1,5	12,0
				T9	nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta,	1,5	13,5

				nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest,	1,5	15,0
	Spolu		9,0	Spolu		15,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 15,5 6,5	11,5 Stratégia WO 9,0
T hrozby	Stratégia ST 3,5 15,0	Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú silné stránky nad slabými stránkami. Odporúča sa využiť stratégiu ST – kde sa mesto môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa mestu zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Poprad.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - nadradená zdravotnícka starostlivosť
- b - ambulantná zdravotnícka starostlivosť
- c - výdajne liekov
- d - ambulantná sociálna starostlivosť
- e - terénne sociálne služby
- f - sociálne služby pobytová forma

slabé stránky

- a - nadradená zdravotnícka starostlivosť
- b - ambulantná zdravotnícka starostlivosť
- c - MRK
- d - záujmová činnosť seniorov
- e - pobytové zariadenia sociálnych služieb
- f - sociálne nájomné bývanie

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy

aS	-	1	1	1	1	1	4	1
bS	0	-	1	1	1	1	4	1
cS	0	0	-	0,5	0,5	0,5	1,5	3
dS	0	0	0,5	-	0,5	0	1	4
eS	0	0	0,5	0,5	-	0	1	4
fS	0	0	0,5	1	1	-	2,5	2
gS							-	

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1	1	1		5	1
bW	0	-	1	1	1	1		4	2
cW	0	0	-	0	0	0		0	5
dW	0	0	1	-	0	0		1	4
eW	0	0	1	1	-	0,5		2,5	3
fW	0	0	1	1	0,5	-		2,5	3
gW							-		

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	narastajúci počet detí v materských školách v meste Poprad	1,5	1,5	aW1	klesajúca prognóza počtu detí v predškolskom veku	1,5	1,5
bS2	narastajúci počet žiakov v základných školách mesta Poprad,	1,5	3	bW2	výrazný pokles študentov na stredných odborných školách	1,5	3
bS3	pozitívna prognóza počtu detí v školskom veku - 5 - 14 rokov	1,5	4,5	bW3	prognóza poklesu detí vo vekovej skupine stredoškolskej	1,5	4,5
cS4	narastajúci počet študentov v 5 gymnáziách	1,5	6,0	aW4	potrebná výstavba predškolského zariadenia pre MRK	1,5	6
cS5	stabilný počet stredných odborných škôl	1,5	7,5	aW5	potrebná dostavba MŠ vo vybraných častiach mesta Poprad	1,5	7,5
cS6	stredné odborné školstvo napojené na tradičné priemyselné odvetvia	1,5	9,0	cW6	potrebná dostavba školskej športovej infraštruktúry	1,5	9
dS7	narastajúci počet žiakov v základných umeleckých školách do roku 2019	1,5	10,5	dW7	nedostatočné kapacity CVC	1,5	10,5
dS8	centrá voľného času	1,5	12,0	dW8	potrebná modernizácia vybavenia školskej infraštruktúry	1,5	11,5
eS9	detašované pracoviská vysokých škôl (UMB BB, KU Ružomberok)	1,5	13,5	eW9	potrebná modernizácia zariadení školského stravovania	1,5	13,0
f10	tradícia hokeja v Poprade od roku 1930	1,5	15,0	fW10	absencia tenisového centra v Poprade	1,5	14,5
f11	vybudované lyžiarske strediská a bežkárske trate	1,5	16,5	fW11	absencia otvoreného verejného kúpaliska	1,5	16,0
f12	vybudovaná plavecká infraštruktúra v Aquacity Poprad	1,5	18,0	fW12	nedostatočné pokrytie detskou športovou infraštruktúrou	1,5	17,5
f13	veľký počet ľadových plôch na korčuľovanie	1,5	19,5				
	Spolu		19,5		Spolu		17,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	maximálne podporovať školy vo vybavení IKT a jeho využívaní vo vzdelávacom procese,	1,5	1,5	T1	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	1,5
O2	zabezpečenie špeciálnych pedagógov pre deti s poruchami správania,	1,5	3	T2	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,	1,5	3
O3	modernizácia infraštruktúry vzdelávania v meste,	1,5	4,5	T3	nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,	1,5	4,5
O4	dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v meste Poprad,	1,5	6,0	T4	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,	1,5	6,0
O5	skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov mesta, najmä so zameraním na deti a mládež,	1,5	7,5	T5	nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,	1,5	7,5
O6	vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných	1,5	9,0	T6	nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily,	1,5	9,0

	športových, rekreačných a oddychových aktivít,						
O7	zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni,	1,5	10,5	T7	nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,	1,5	10,5
O8	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	12,0	T8	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	12,0
	Spolu		12,0		Spolu		12,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 19,5 7,5	17,5 5,5 Stratégia WO 12,0
T hrozby	Stratégia ST 12,0	Stratégia WT 12,0

V oblasti vzdelávania prevládajú silné stránky nad slabými. Odporúča sa využitie stratégie SO – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v meste. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

Mesto by sa malo zamerať na zvýšenie kvality a dostupnosti predškolského vzdelávania (MŠ Dostojevského, dostavba MŠ Stráže, výstavba predškolského zariadenia pre MRK, atď.). V oblasti základného školstva je potrebné postupne obnovovať budovy škôl za účelom znižovania energetickej náročnosti. V oblasti záujmového vzdelávania je potrebné zvyšovanie kapacít a dostupnosti služieb v jednotlivých častiach mesta.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - predškolská výchova
- b - povinná školská dochádzka,
- c - stredoškolské vzdelávanie
- d - záujmové vzdelávanie
- e - vysoké školstvo
- f - šport

slabé stránky:

- a - predškolská výchova
- b - stredoškolské vzdelávanie
- c - školské športová infraštruktúra
- d - záujmové vzdelávanie
- e - školské stravovanie
- f - šport

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosti jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	1	1	1		4	1
bS	0,5	-	0,5	1	1	1		4	1
cS	0,5	0,5	-	1	1	1		4	1
dS	0	0	0	-	0	0,5		0,5	3
eS	0	0	0	1	-	1		2	2
fS	0	0	0	0,5	0	-		0,5	3
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	1	1	1		4,5	1
bW	0,5	-	1	1	1	1		4,5	1
cW	0	0	-	0,5	0,5	0,5		1,5	2
dW	0	0	0,5	-	0,5	0,5		1,5	2
eW	0	0	0,5	0,5	-	0,5		1,5	2
fW	0	0	0,5	0,5	0,5	-		1,5	2
gW							-		

3.8 KULTÚRA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	vybudovaná základná kultúrna infraštruktúra,	1,5	1,5	aW1	absencia profesionálneho divadla	1,5	1,5
bS2	vybudované múzeá a galérie v meste Poprad, Spišská Sobotka,	1,5	3	bW2	nevhovujúci stav kultúrnych pamätihodností,	1,5	3
cS3	organizované pravidelné podujatia	1,5	4,5	cW3	potrebná rekonštrukcia domu kultúry,	1,5	4,5
dS4	činné folklórne súbory (Vagonár, Venček, Popradčan, cirkevné zbory)	1,5	6,0	dW4	potrebná modernizácia mestského kina Tatrov,	1,5	6
eS5	historické pamiatky v meste Poprad, Spišskej Sobotke, Vysokých Tatrách,	1,5	7,5	eW5	malá podpora žiakov ZUŠ,	1,5	7,5
				eW6	nepodporovanie a nevyužívanie miestnych umeleckých súborov,	1,5	9
				eW7	absencia vhodných priestorov pre uskutočňovanie vonkajších kultúrnych podujatí,	1,5	10,5
	Spolu		7,5		Spolu		10,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	výstavba multifunkčnej kultúrnej sály	1,5	1,5	T1	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	1,5
O2	vydanie multimediálnych propagačných materiálov o meste, kultúrnom dedičstve a tradíciách	1,5	3	T2	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond	1,5	3
O3	kompletná rekonštrukcia domu kultúry	1,5	4,5	T3	slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC	1,5	4,5
O4	modernizácia priestorov mestského kina	1,5	6,0	T4	posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre	1,5	6,0
O5	výstavba vonkajšieho amfiteátra.	1,5	7,5	T5	nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia mesta	1,5	7,5
O6	modernizácia ostatných kultúrnych zariadení v správe mesta Poprad	1,5	9,0				

O7	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU	1,5	10,5				
	Spolu		10,5		Spolu		7,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 7,5	10,5 3,0 Stratégia WO 10,5
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 7,5

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - základná kultúrna infraštruktúra
- b - múzeá a galérie
- c - kultúrne podujatia
- d - kultúrne súbory
- e - kultúrne pamiatky

slabé stránky

- a - divadelná infraštruktúra
- b - pamätihodnosti
- c - základná kultúrna infraštruktúra
- d - kultúrna mimoškolská činnosť
- e - kultúrne súbory

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	1				2	1
bS	0,5	-	0,5	1				2	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	2
dS	0	0	0,5	-				0,5	3
eS					-				
fS						-			

gS							-		
----	--	--	--	--	--	--	---	--	--

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	1	1			3	1
bW	0,5	-	0,5	1	1			3	1
cW	0,5	0,5	-	0,5	0,5			2	2
dW	0	0	0,5	-	0,5			1	3
eW	0	0	0,5	0,5	-			1	3
fW						-			
gW							-		

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie hlavne v centrách cestovného ruchu Vysokých Tatier a Popradu,	1,5	1,5	aW1	opatrenia ÚVZ zabraňujúce aktuálnemu rozvoju cestovného ruchu na území, obmedzenie zahraničnej klientely	1,5	1,5
aS2	pamiatková rezervácia Spišská Sobota ,	1,5	3	bW2	nedostatočná ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu v nevhodnom počasi a mimo hlavnej sezóny vo Vysokých Tatrách	1,5	3
bS3	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	4,5	cW3	nízky podiel pobytovej turistiky v meste Poprad, vysoký podiel jednodňovej,	1,5	4,5
cS4	existencia Informačných centier hlavne vo Vysokých Tatrách a meste Poprad	1,5	6,0	cW4	vysoká závislosť zamestnanosti na niektorých zamestnávateľoch	1,5	6
dS5	bohatá história ochrany prírody prezentovaná aj prostredníctvom múzeí	1,5	7,5	dW5	problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby medzi hlavnými strediskami	1,5	7,5
aS6	množstvo kultúrno-spoločenských podujatí hlavne v okresnom meste Poprad,	1,5	9,0	dW6	nevyhovujúca kvalita hlavných dopravných tepien II triedy vo Vysokých Tatrách	1,5	9
eS7	zimné aktivity viazané na zjazdové lyžovanie a bežecké lyžovanie vo Vysokých Tatrách, Poprade, Svite a blízkej Lopošnej doline,	1,5	10,5	dW7	potrebné riešenie problému parkovania v celom priestore mesta Poprad,	1,5	10,5
fS8	dopravná dostupnosť - D1, letisko Poprad, železničná doprava,	1,5	12,0	aW8	niekedy nesystémová a životné prostredie ohrozujúca výstavba	1,5	11,5
bS9	letné aktivity viazané na vodné plochy štrkovísk, kúpanie, slnenie a pohybové aktivity v tunajších strediskách,	1,5	13,5	cW9	vysoká závislosť regiónu z príjmov cestovného ruchu	1,5	13,0
dS10	existencia chránených území nielen v podobe NP Vysoké Tatry	1,5	15,0	cW10	nedostatočne uplatnený integrovaný prístup k ponuke služieb cestovného ruchu - vysoká miera podnikateľského individualizmu	1,5	14,5
aS11	svetovo významná kultúrno - historická hodnota mesta Poprad, Spišská Sobota	1,5	16,5	dW11	nedostatočná kapacita tatranskej železnice častokrát odrádza k využívaniu tejto ekologickej formy dopravy,	1,5	16,0
f12	vysoká návratnosť turistov do mesta Poprad a regiónu Vysokých Tatier	1,5	18,0	cW12	nedostatočné využívanie a prepojenie potenciálu okresného mesta Poprad ako nadväzujúcej ponuky cestovného ruchu - hlavne cez Aquacity Poprad	1,5	17,5
f13	sústredenosť výrobných aktivít, prevádzkových a skladových areálov v jednej lokalite Popradu, v meste Svit	1,5	19,5				
f14	vybudovaná sieť Tatranskej železnice zabezpečujúcej dostupnosť jednotlivých stredísk a okresného mesta ekologickou formou dopravy	1,5	21,0				
	Spolu		21,0		Spolu		17,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás,	1,5	1,5	T1	pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít - Kvetnica,	1,5	1,5

O2	dobrá poloha mesta Poprad v rámci regionálnych štruktúr,	1,5	3	T2	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	3
O3	dobrá poloha mesta Poprad vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality – Vysoké Tatry, Slovenský raj...,	1,5	4,5	T3	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,	1,5	4,5
O4	zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou,	1,5	6,0				
O5	iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií,	1,5	7,5				
	Spolu		7,5		Spolu		4,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 21,0 13,5	17,5 13,0 Stratégia WO 7,5
T hrozby	Stratégia ST 4,5	Stratégia WT

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - kultúrno historický potenciál
- b - rekreačný a športový potenciál,
- c - inštitucionálna podpora
- d - prírodné bohatstvo
- e - športová infraštruktúra
- f - dostupnosť

slabé stránky

- a - ochrana prírody a CR
- b - ponuka doplnkových služieb
- c - riziká CR
- d - doprava a dostupnosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	1	0	0	0		2	4
bS	0	-	1	0,5	0,5	0,5		2,5	3
cS	0	0	-	0	0	0		0	5
dS	1	0,5	1	-	1	1		4,5	4
eS	1	0,5	1	0	-	1		3,5	2
fS	1	0,5	1	0	0	-		2,5	3
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1				3	1
bW	0	-	1	1				2	2
cW	0	0	-	0,5				0,5	3
dW	0	0	0,5	-				0,5	3
eW					-				
fW						-			
gW							-		

Veľký potenciál krajiny, ktorý obsahuje legislatívne chránené prvky v krajine obsahuje zaujímavé atraktivity, ktoré sú prístupiteľné pre návštevníkov Tatranského regiónu v rámci cestovného ruchu. V rámci týchto atraktivít je v súčasnosti ponuka a záujem o takmer všetky športové (Aquacity) a kultúrne atraktivity (Spišská Sobota, Poprad). Z hľadiska CR je významnou atraktivitou príroda Vysokých Tatier ale aj v nadväznosti na ďalšie zaujímavé lokality Slovenský raj a oblasť Zamaguria. Príroda v rámci Popradského regiónu poskytuje komplex prírodných atraktivít zahŕňajúcich doliny, tatranské štíty, vodopády a vodné plochy v podobe Tatranských plies, ktoré predstavujú najnavštevovanejšiu atraktivitu, pričom sú len čiastočne prispôsobené pre zvýšenú letnú návštevnosť. Krajina v regióne Popradu svojou rozmanitou štruktúrou a rozvinutou cestnou sieťou poskytuje možnosti pre letné a zimné športové aktivity. Z hľadiska využiteľnosti krajiny pre CR je možné konštatovať, že región svojím veľkým, aj rozvinutým potenciálom atraktivít, je oprávnené zaradiť z hľadiska regionalizácie CR do najvyššej kategórie regiónov s medzinárodným významom. Úprava atraktivít na produkty CR je prvoradou aktivitou, keď poradie by malo vychádzať z požiadaviek návštevníkov, ktorých počty sú už dnes známe a umožnia operatívnu tvorbu produktov CR.

Reálnu súčasnú slabú situáciu reprezentuje štruktúra ubytovacích zariadení, z ktorých väčšina bola postavená za posledných 30 rokov a sú cielene pre návštevníkov s vyššou solventnosťou. Úroveň komfortu týchto zariadení zodpovedá záujmu návštevníkov, ale aj ponuke ubytovania a ponuke služieb, ktoré zodpovedajú vyššiemu slovenskému priemeru. Veľkú časť návštevnosť tvoria jednodňoví príp. víkendoví - dochádzajúci návštevníci, čo sa odráža aj na priemernej prenocovanosti v tomto regióne. V priebehu roka sa dominantne návštevnosť sústreďuje do letných mesiacov, keď hlavným dôvodom návštevy je príroda - plesá, štíty a tatranské doliny, ktoré sú v zimnom období zväčša uzavreté. Kultúrne pamiatky tohto regiónu (Spišská Sobota) predstavujú len doplnkovú ponuku a cieľ cestovného ruchu. Zo zimných aktivít má dominantnú návštevnosť zjazdové lyžovanie v hlavných centrách ako Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica, alebo Starý Smokovec. Lokálnu úlohu zohráva stredisko v Lopusnej doline. Dôležité je aj bežkárské lyžovanie hlavne v nižších nadmorských výškach. Z ekonomického hľadiska by malo byť však dominantné zjazdové lyžovanie, už aj preto, lebo má komerčný efekt a zamestná väčší počet pracovníkov. Stav cestovného ruchu odzrkadľuje vo veľkej miere individuálny prístup pri usmerňovaní vývoja tohto najperspektívnejšieho a najdominantnejšieho odvetvia v regióne.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
---	---------------	------	--------	---	---------------	------	--------

aS1	existencia verejného rozhlasu,	1,5	1,5	aW1	negatívny stav nehnuteľného majetku mesta,	1,5	1,5
bS2	dostatok priestorov pre administratívu,	1,5	3	bW2	formálna činnosť hliadok a ich minimálny vplyv pri dodržiavaní verejného poriadku,	1,5	3
bS3	budova mestského úradu v dostupná v centre mesta,	1,5	4,5	cW3	nedostatočný kamerový systém v meste,	1,5	4,5
cS4	existencia obvodného oddelenia PZ,	1,5	6,0	dW4	nedostatočná protidrogová prevencia,	1,5	6
cS5	Zriadená mestská polícia	1,5	7,5	eW5	nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.),	1,5	7,5
cS6	OR PZ Poprad	1,5	9,0	fW6	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,	1,5	9,0
	Spolu		9,0		Spolu		9,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou,	1,5	3	T2	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	3
O3	e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	4,5
O4	vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	1,5	6,0	T4	nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy,	1,5	6,0
				T5	zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,	1,5	7,5
	Spolu		6,0		Spolu		7,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9,0 SO 3,0	9,0 1,5 Stratégia WO 6,0
T hrozby	Stratégia ST 7,5	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - mestský informačný systém
- b - administratíva
- c - bezpečnosť

slabé stránky

- a - majetok mesta
- b - bezpečnosť
- c - monitoring mesta
- d - preventívne patrenia
- e - komunikácia
- f - ekonomické faktory

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosti jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	0					0	3
bS	1	-	1					2	1
cS	1	0	-					1	2
dS				-					
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	0,5	0,5	0		2,5	3
bW	0,5	-	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5	3
cW	0	0,5	-	0,5	0,5	0		1,5	5
dW	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0		2	4
eW	0,5	0,5	0,5	0,5	-	1		3	2
fW	1	0,5	1	1	0	-		3,5	1
gW							-		

3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry na mestskom úrade,	1,5	1,5	aW1	nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb,	1,5	1,5
bs2	relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia,	1,5	3	bW2	nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,	1,5	3
bs3	Čiastočne vybudovaná optická sieť	1,5	4,5	cW3	nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektivnosť ostatných služieb verejnej správy,	1,5	4,5
cS4	Poskytované elektronické služby mestom	1,5	6,0	cW4	nedostupný kvalitný digitálny obsah,	1,5	6
cS5	www stránka mesta	1,5	7,5	cW5	pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektrizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,	1,5	7,5
	Spolu		7,5		Spolu		7,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	1,5	T1	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	1,5
O2	zvýšenie počítačovej gramotnosti,	1,5	3	T2	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	3
O3	zniženie cien využívania Internetu,	1,5	4,5	T3	digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT,	1,5	4,5
O4	rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,	1,5	6,0	T4	nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických	1,5	6,0

					službách,		
O5	vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu,	1,5	7,5	T5	rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov	1,5	7,5
O6	zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou,	1,5	9,0	T6			
O7	e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	1,5	10,5	T7			
O8	vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	1,5	12,0	T8			
O9	rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	1,5	13,5	T9			
	Spolu		13,5		Spolu		7,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky		W slabé stránky	
O príležitosti	Stratégia SO	SO	7,5	Stratégia WO
	7,5	0	6	13,5
T hrozby	Stratégia ST		7,5	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - inštitucionálne predpoklady
- b - technické predpoklady
- c - elektronické služby

slabé stránky:

- a - obsah
- b - procesy
- c - služby

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy

aS	-	0	1					1	2
bS	1	-	1					2	1
cS	0	0	-					0	3
dS				-					
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5					1	1
bW	0,5	-	0,5					1	1
cW	0,5	0,5	-					1	1
dW				-					
eW					-				
fW						-			
gW							-		

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi mestom Poprad a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky mesta Poprad patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu mesta, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide o potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia mesta Poprad vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment mesta ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA POPRAD.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov mesta Poprad. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou mesta Poprad a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR POSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim mesto Poprad poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok mesta Poprad je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité. Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam mesta sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Mesto

Poprad je súčasťou vyššieho územného celku Prešov. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR mesta Poprad:

Hlavné disparity PK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;
- nevyhovujúca štruktúra/koncentrácia priemyslu;
- zaostávajúce miestne hospodárstvo;
- nízka produktivita práce v sektore priemyslu;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania v oblasti služieb;
- nedobudovanie siete inštitúcií poskytujúcich služby podnikateľom;
- nedostatočné využívanie e-služieb, chýbajúca koordinácia využitia súčasných prenosových služieb a nerozvinuté e-služby (nielen verejné);
- nedostatočný koncepčný prístup k využívaniu potenciálu pre turizmus;
- nízka produktivita práce v sektore služieb;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia, nedostatočná a nejednotná rozvinutosť, medzinárodnej a regionálnej informačnej siete;
- nedostatočne vybudovaná infraštruktúra rýchlostných komunikácií;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny;
- pomalý rozvoj dopravnej infraštruktúry;
- vysoká energetická náročnosť kľúčových odvetví regionálnej ekonomiky;
- nedostatočné investície do tvorby krajiny a protipovodňovej ochrany;
- nedostatočná pozornosť ekologickým záťažiam;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nedostatočná kvalita (dostupnosť, efektívnosť) všetkých typov vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania;
- nízka miera využívania nových, inovatívnych programov na podporu zamestnanosti, vrátane financovania týchto aktivít;
- nízka miera využívania pracovných síl;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- pretrvávajúci trend vysokého podielu dlhodobo nezamestnaných vo vybraných sociálnych skupinách;
- pretrvávajúca nízka adaptabilita pracovnej sily;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov rómskej populácie.

Hlavné faktory rozvoja PK:

v pôdohospodárstve

- vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v rámci SR;

v priemysle

- rozvoj eko-priemyslu a čistých technológií najmä v MSP;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce v priemyselnej výrobe;
- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- budovanie RIC so zameraním na transfer inovácií, zelenú ekonomiku a ekologické technológie;

v službách

- atraktívny potenciál a zvyšujúci sa záujem o turizmus;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach;
- zakladanie rodinných firiem v oblasti služieb a rozvoj telepráce na zvýšenie zamestnanosti;
- existujúca sieť poradenských a podporných inštitúcií pre malých a stredných podnikateľov;
- rozvíjajúci sa systém podpory MSP (inkubátory, informačné a poradenské služby);

v technickej infraštruktúre

- dostatočný potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie;
- vysoký dopravný potenciál, výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie na nové trhy;
- vysoký podiel chránených území k celkovej rozlohe – atraktívne prírodné prostredie,

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
- vysoký podiel stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva/možnosť profesijnej mobility;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- vytvorenie metropolitného centra Košice – Prešov;
- schopnosť obojstrannej komunikácie obyvateľstva v prihraničných oblastiach, cezhraničná spolupráca.

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti mesta v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj mesta Poprad.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v meste.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR POSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej

analýzy. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách mesto investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázani, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci mesta,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
mesto, VÚC, obyvatelia mesta, návštevníci mesta, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia mesta
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, súkromný podnikateľský sektor,

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad
2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040**

4 VÍZIA A POSLANIE MESTA POPRAD

Vízia

Mesto Poprad sa vyvíja ako integrovaná súčasť Tatranského regiónu s priamou väzbou všetkých výrobných a nevýrobných odvetví na najvýznamnejšie územie Slovenska z pohľadu cestovného ruchu a prírodných hodnôt - TANAP. Mesto nadviazalo pri svojom ďalšom rozvoji na hospodársku históriu, tradície, kultúru ako aj športovo rekreačný kontext. Popri svojom hospodárskom rozvoji sa zameralo na podporu odvetví, ktoré majú v regióne dlhodobú tradíciu, ako strojárka výroba, elektrotechnický priemysel a potravinársku výrobu. Aktivity smerovali hlavne do ekologizácie výroby, využívania ekologických obnoviteľných zdrojov energií, zavádzania nových technológií redukujúcich externé dopady výroby. Vďaka systematickému prístupu k ekologizácii sa podarilo v regióne zlepšiť viaceré zložky ovzdušia. Okrem týchto opatrení sa podarilo zaviesť moderné integrované modely dopravy, ktoré vyriešili viaceré problémy nielen v mestskej a prímestskej doprave, ale aj v samotných strediskách cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách. K pokroku došlo aj v prípade poľnohospodárskej výroby, kde sa podarili odstrániť mnohé konflikty so životným prostredím a kolízie s cestovným ruchom. Naopak, časť poľnohospodárskej a lesníckej produkcie sa stala integrovanou súčasťou ponuky tatranského cestovného ruchu a z hľadiska sociálnej inklúzie poskytla priestor pre uplatnenie problematickej časti obyvateľstva. Počas programovacieho obdobia sa podarilo skvalitniť a doplniť infraštruktúru a ponuku cestovného ruchu v meste Poprad ako súčasť podtatranskej oblasti. Všetky aktivity boli realizované s dôrazom na ochranu životného prostredia. Významným pokrokom v oblasti cestovného ruchu bolo integrovanie Popradu do ponuky cestovného ruchu TANAP-u. V minulosti bol problémom aj nedostatok príležitostí na aktívne a zmysluplné trávenie voľného času v nepriaznivom počasí vo Vysokých Tatrách. Dobudovaná verejná infraštruktúra a verejné priestranstvá (nám. sv. Egídia v Poprade) umožnili príjemne tráviť voľný čas aj mimo hlavných turistických centier Vysokých Tatier. V rámci integrovaného prístupu boli v meste vybudované viaceré zariadenia športovej infraštruktúry - otvorené moderné a ekologické kúpalisko s 50 m bazénom s doplnkovými službami, ktoré slúži mimo cestovného ruchu hlavne ako priestor na tréningovú činnosť a bezpečnú výučbu plávania pre vzdelávacie zariadenia mesta a jeho okolia, výcvikový priestor pre silové zložky (mestská polícia, hasičský zbor, špeciálne zložky). Tento priestor využívajú aktívne aj tunajšie športové kluby. Táto infraštruktúra bola doplnená o ďalšie zariadenia, ktoré boli v priestore rozmiestnené na základe princípov dostupnosti a integrovanosti (s kontextom na doplnenie potrebnej infraštruktúry) ako moderné tenisové centrum v Poprade. Z dôvodu zvýšeného dopytu po špecifických moderných športoch najmä mladších vekových ročníkov, ktorú dopĺňajú integrovanú ponuku z hľadiska veku, ale aj ponuky, bol v Poprade vybudovaný nový skate park. Význam tejto infraštruktúry spočíva nielen v podobe podpory aktívneho trávenia voľného času a v doplnení primárnej ponuky atraktivít Vysokých Tatier, ale aj v podobe produkcie pozitívnych externalít - boj proti obezite, kardiovaskulárnym chorobám, zlepšovanie psychickej výkonnosti a v znižovaní kriminality. Športová infraštruktúra tvorí spolu s kultúrnymi verejnými statkami, vzdelávaním a sociálnou infraštruktúrou integrovaný celok zameraný na rozvoj človeka. Športová infraštruktúra v súčinnosti so vzdelávaním a sociálnymi službami vytvára predpoklady na úspešné riešenie problémov s integráciou určitých skupín obyvateľstva.

Významným krokom bolo dobudovanie vzájomne prepojených cykloturistických ciest, ktoré okrem významu v oblasti cestovného ruchu zohrali úlohu aj v podobe rozšírenia ekologických foriem dopravy do práce, za nákupmi a individuálnymi záujmami.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Poprad. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Poprad a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom mesta, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc

obstarávaním tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie mesta pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Poprad disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti, a to najmä z pohľadu obyvateľov mesta, patrí správa zasadnutí orgánov mesta. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním mesta Poprad všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia ako aj mestská polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia mesta a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Mesto Poprad v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie mesta v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v meste je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytne zóny v meste, IBV, HVB, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

4. Odpadové hospodárstvo

Mesto vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov s cieľom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia mesta odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Mesto zároveň vykonáva prístupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

5. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie mesta neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území mesta, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou mesto každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne

komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská vo všetkých častiach mesta Poprad so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v meste môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Mesta. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.)), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.)), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

7. Školstvo a šport

Školstvo

Mesto Poprad v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení, ktorými sú zariadenia predškolskej výchovy a plnoorganizované

základné školy. V meste sa nachádzajú gymnáziá a stredné odborné školy a vysoké školstvo. Svoje zastúpenie tu má aj špeciálne školstvo.

Šport

Mesto vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov mesta, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky mesta je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v meste vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Poprad či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena mesta. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území mesta sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v meste, v náraste členských základní podporovaných športov.

8. Kultúra

Mesto zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Mesto Poprad v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje mestskú knižnicu. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

9. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami - Vysoké Tatry, atď.,... v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity mesta a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre mesto, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v meste, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území mesta, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou mesta v spolupráci s partnerskými obcami.

10. Administratíva a bezpečnosť

Mesto vytvára podmienky na efektívnu prácu mestského úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na mestskom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

11. Informatizácia mesta

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-

government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Vymedzenie poslania z pohľadu integrovaných celkov

V rámci vymedzovania poslania mesta Poprad je potrebné vychádzať z jednotnej klasifikácie výdavkov COFOG. Klasifikácia je neoddeliteľnou súčasťou Systému národných účtov a je určená hlavne pre potreby štatistického zisťovania a medzinárodného porovnávania štatistických dát. Predmetom klasifikácie COFOG je triedenie výdavkov jednotlivých inštitúcií sektora verejnej správy podľa funkcie. Funkciou sa rozumie určitá oblasť činností, v ktorej daná samospráva, prípadne i jej jednotlivé čiastkové orgány pôsobia. V zmysle metodiky COFOG sa vykazované položky zatriedujú podľa funkcie, s ktorou súvisia, čo zabezpečuje nezávislosť zatriedenia od prípadných organizačných zmien.

Hospodárska oblasť - integrovaný celok		
Odvetvia spoločenských potrieb - správa miest a obcí - legislatívne podmienky - bezpečnosť	Odvetvia technickej infraštruktúry - doprava a komunikácie - energetika - zásobovanie pitnou vodou	Odvetvia technickej infraštruktúry - doprava a komunikácie - energetika - zásobovanie pitnou vodou
Propagácia a cestovný ruch - budovanie a rekonštrukcia atraktivít cestovného ruchu - budovanie infraštruktúry aktívneho trávenia voľného času		

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj a dostavba podmienok na odporu ekonomických aktivít súkromným ale aj verejným sektorom. Výdavky mesta Poprad spadajú do týchto kompetencií:

Doprava a komunikácie - príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, jednorázová dáv či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 04.5.1 Cestná doprava.

Technická infraštruktúra a bezpečnosť - významným prvkom kvality života v meste je funkčný systém zásobovania elektrickou energiou, plynom a pitnou vodou, ako aj verejné osvetlenie. Samospráva zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány, 02.2.0 Civilná ochrana, 04.7.1 Distribučné siete a skladovanie, 06.1 Rozvoj bývania, 06.1.0 Rozvoj bývania, 06.2.0 Rozvoj obcí, 06.3.0 Zásobovanie vodou, 06.4.0 Verejné osvetlenie či 06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť inde neklasifikovaná, 08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby.

V oblasti cestovného ruchu plnia najmä úlohy: spolupracujú s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a mestom v oblasti cestovného ruchu, spolupracujú s mimovládny sektorom, pripravujú analýzy turistickej aktivity regiónu a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska turistických centier, prírodných hodnôt, historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracujú na príprave vydávania a zabezpečenia

propagačných materiálov pre mesto, pripravujú návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracujú so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracujú pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v meste a okolí, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, riešia podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečujú styk samospráv s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľajú sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia mesta Poprad, podieľajú sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území mesta, koordinujú a zabezpečujú úlohy súvisiace s činnosťou miestnych samospráv v spolupráci s partnerskými obcami. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 08.1.0 Rekreačné a športové služby, 08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované. Na propagáciu a marketing v oblasti cestovného ruchu sa výdavky vynakladajú v rámci 01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány.

Sociálna oblasť - integrovaný celok

Odvetvia rozvoja človeka

Vzdelávanie

Sociálne služby

Kultúra

Šport

Poslaním mesta Poprad je v zmysle zákona neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych služieb. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samospráv - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov samosprávy poskytujú sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Miestne samosprávy podporujú neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov miestne samosprávy zabezpečujú prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Osobitnou skupinou sú sociálne služby poskytované marginalizovaným skupinám. Aj v rámci mesta bude v tomto smere doplnená chýbajúca infraštruktúra. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019

Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami miestnych samospráv. Mesto Poprad považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 10..

Ďalším poslaním je zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže prostredníctvom vzdelávacích služieb. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských, základných škôl, ako aj školských jedální a mimoškolských záujmových zariadení. Miestne samosprávy v rámci existujúcich kompetencií zabezpečujú výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Miestne samosprávy zabezpečujú priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania, CVČ, ZUŠ a ŠKD. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 09.1.1 Predprimárne vzdelávanie, 09.1.2 Primárne vzdelávanie, 09.5.0 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne, 09.6.0 Vedľajšie služby v školstve.

V rámci zdravotníckych služieb miestne samosprávy zabezpečujú širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Mesto zabezpečuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Prešov. Svoje poslanie môže uskutočňovať aj realizáciou centier integrovanej zdravotnej starostlivosti - vo vlastných objektoch. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 07.2 Ambulantná zdravotná starostlivosť.

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 08.1.0 Rekreačné a športové služby. Oblasť verejného športu je integrovaná časť odvetví rozvoja človeka s priamou napojenosťou ako sekundárna ponuka služieb cestovného ruchu.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Poslanie zahŕňa organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v regióne mesta Poprad. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrnych domoch, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Miestne samosprávy v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizujú kultúrne podujatia, zabezpečujú kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzkujú knižnice, zabezpečujú opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na svojom území. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou samospráv je udržiavať kultúru v regióne. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach. Oblasť kultúry je integrovaná časť odvetví rozvoja človeka s priamou napojenosťou ako sekundárna ponuka služieb cestovného ruchu. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 08.2.0 Kultúrne služby.

Environmentálna oblasť		
Ochrana životného prostredia a starostlivosť o verejné priestranstvá	Nakladanie s odpadmi	Nakladanie s odpadovými vodami

Udržiavanie a zveľaďovanie mesta neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou mesto každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá (námestia a verejné multifunkčné kultúrno - oddychové priestory), chodníky, miestne komunikácie, ktoré sú samosprávami pravidelne udržiavané, zveľaďované. V rámci environmentálnej oblasti mesto vykonáva úlohy, ktoré im vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia. Miestna samospráva zároveň zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody (priamo alebo prostredníctvom vodárenských spoločností).

Miestna samospráva v zmysle platných právnych predpisov je povinná v plnej miere zabezpečovať likvidáciu komunálneho odpadu na svojom území od fyzických a právnických osôb. Zber, vývoz a uloženie komunálneho odpadu sa musí realizovať s dôrazom na čo najväčšie zhodnotenie. Zámer je vytvorenie spoľahlivého, integrovaného systému zabezpečujúceho pravidelný odvoz odpadu v miestnej samospráve. Efektívna a ekologicky vhodná likvidácia odpadov v celom území mesta, maximálne zhodnotenie vyprodukovaného TKO a jeho druhotné využitie. Vytvorenie podmienok na likvidáciu rastlinného odpadu. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu 05.1.0 Nakladanie s odpadmi, 05.2.0 Nakladanie s odpadovými vodami, 05.4.0 Ochrana prírody a krajiny.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Formulácia a návrh stratégie

Rozvojová stratégia mesta je strednodobou stratégiou rozvoja, definovaná prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré spoločne tvoria rámec strategického rozvoja mesta Poprad. V rámci rozvojovej stratégie je definovaný i tzv. prierezový špecifický cieľ, ktorý presahuje jednotlivé špecifické ciele a tvorí ich synergiu. Priorita č.1 „Inovatívna a konkurencieschopná regionálna ekonomika“ sa zameriava na podporu a rozvoj ekonomických aktivít, väzieb a spolupráce tak na území mesta, ako i v širšom regióne. Dôraz je kladený na podporu rozvoja inovačnej schopnosti kapacít v území, atrahovanie územia pre presun aktivít s vysokou pridanou hodnotou do mesta, ako i tvorbu väzieb pre potreby zdieľania a transferu know-how. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tohto cieľa prioritne cielia na existujúce odvetvia a kapacity v území, ktoré následne rozširujú a dopĺňajú aktivity podporujúce tvorbu a transfer inovácií. Významným prvkom je väzba medzi ekonomickými aktivitami územia a vzdelávacími aktivitami, ktoré sú rozvíjané v rámci mesta (Zdroj: PHSR).

Hlavný cieľ

Hlavný cieľ PHRSR Poprad, ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov ((v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú

výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné a integrované využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne Popradu s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Poprad nasledovný hlavný cieľ:

Hlavný cieľ

Zdravé sídelné prostredie pre spokojný, kvalitný a plnohodnotný život v produktívnom území založenom na inovatívnej a konkurencieschopnej smart ekonomike

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Poprad po hospodárskej, sociálnej ako aj environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných (TANAP) a ekonomických zdrojoch (strojársky, elektrotechnický a potravinársky priemysel). Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto Poprad smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti výroby, poľnohospodárstva, potravinárstva, cestovného ruchu, ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (TANAP, Natura 2000, ..) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie mestských a prímestským oddychových zón, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás na integrovanom princípe. Dôležitým integrovaným celkom strategického cieľa bude riešenie problematiky vybraných skupín obyvateľstva z hľadiska vzdelávania, sociálnej inklúzie, bezpečnosti a ich spoločensko - ekonomického uplatnenia.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja mesta Poprad a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie sekundárneho prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Ďalej ide o modernizáciu hlavných dopravných tepien nižšej úrovne zabezpečujúcich prepojenie hlavných bodov cestovného ruchu s regionálnymi centrami ako je Poprad, Svit, Kežmarok. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR/ÍUS Prešovského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Strategický plán PHRSR Poprad pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieniajú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre mesto je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2031 naplnila kľúčové ciele:

-

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie PHRSR Poprad na roky 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia mesta vo väzbe na Vysoké Tatry. Vo vytvorení systému, ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu;

zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Rozvojová stratégia mesta je strednodobou stratégiou rozvoja, definovaná prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré spoločne tvoria rámec strategického rozvoja mesta. V rámci rozvojovej stratégie je definovaný i tzv. prierezový špecifický cieľ, ktorý presahuje jednotlivé špecifické ciele a tvorí ich synergiu. Priorita „Inovatívna a konkurencieschopná regionálna ekonomika“ sa zameriava na podporu a rozvoj ekonomických aktivít, väzieb a spolupráce tak na území mesta, ako i v širšom regióne. Dôraz je kladený na podporu rozvoja inovačnej schopnosti kapacít v území, atrahovanie územia pre presun aktivít s vysokou pridanou hodnotou do mesta, ako i tvorbu väzieb pre potreby zdieľania a transferu know-how. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tohto cieľa prioritne cielia na existujúce odvetvia a kapacity v území, ktoré následne rozširujú a dopĺňajú aktivity podporujúce tvorbu a transfer inovácií. Významným prvkom je väzba medzi ekonomickými aktivitami územia a vzdelávacími aktivitami, ktoré sú rozvíjané v meste Poprad (PHSR Poprad, 2014).

Podpora oblastí tvoriacich podmienky pre tvorbu produktov a služieb s vysokou pridanou hodnotou využívajúcich špecifický potenciál mesta – priemyselný, prírodný ľudský a kultúry kapitál vrátane tradície výroby. Kľúčom je rešpektovanie existujúcich kapacít v území, ako i v bezprostrednom okolí (biznis sektor, sektor vedy a výskumu). Primárne oblasti, na ktoré priorita cieli sú energetika, manažment odpadu, cestovný ruch, IT segment a existujúca priemyselná štruktúra územia. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tejto priority sú zamerané na dve základné časti:

Služby a infraštruktúra – rozvoj infraštruktúry umožňujúcej nielen tvorbu nových produktov a služieb, ale i ich šírenie ku koncovým užívateľom.

Rozvoj talentu a inovácií – podpora vzniku nových projektov a podnikov zameraných na produkty a služby s vysokou pridanou hodnotou. Komplementárne opatrenia (definované pod inými špecifickými cieľmi) k tejto priorite sú zamerané na podporu vzdelávania, vedy a výskumu ako i podmienok pre vznik a stabilizáciu ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotou a opatrenia zamerané na rozvoj a stabilizáciu ľudského kapitálu prostredníctvom skvalitňovania podmienok pre život v meste (verejné priestory, zeleň, voľnočasové aktivity, služby a pod.).

V neposlednom rade sa priorita zameriava na podporu miestnej produkcie produktov rešpektujúcich základné princípy environmentálne prijateľnej produkcie a podpora jej umiestnenia na ekonomickom trhu primárne prostredníctvom vytvárania podmienok na jej predaj (miestne trhy a pod.) a PR aktivít. Spokojnosť obyvateľov mesta so životom v ňom je úzko spojená s kvalitou života, resp. s vytvorenými podmienkami na kvalitný život. „Životné podmienky obyvateľov mesta“ sú dôležitou súčasťou PHRSR. Kvalitné verejné priestory, vysoký štandard ekosystémových služieb územia, územie schopné sa adaptovať na klimatickú zmenu, široká paleta služieb pokrývajúcich celé portfólio potrieb od tých základných až po špecifické potreby jednotlivcov a v neposlednom rade dostupné bývanie a dobrá dopravná dostupnosť a obslužnosť územia. Toto je východiskom pre tento špecifický cieľ, ktorého naplnenie je zvyšovanie kvality života obyvateľov v meste. Navrhované opatrenia a aktivity sa rovnako viažu na rozvoj smart ekonomiky, a to najmä opatreniami a aktivitami v oblasti vzdelávania. Zvrátenie negatívneho demografického trendu v území a atrahovanie mesta pre ľudské zdroje vhodné pre rozvoj inovácií a ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotou je tiež cieľom priority Bývanie v synerгии s opatreniami v ostatných prioritách (PHSR Poprad, 2014).

Lokalita územia v oblasti Vysokých Tatier v spojení s bohatou ponukou kultúrnych podujatí, širokou škálou služieb pre návštevníkov a v neposlednom rade s atraktívnou ponukou je východiskom pre

transformáciu územia mesta, ako jedného z hlavných atraktorov pre turistov navštevujúcich Slovensko. Podstatným aspektom je reflektovanie zmien vo funkcii, ktoré návštevníci v Tatrách vyhľadávajú (pokles záujmu o tradičnú turistiku, záujem o eventy, relax, wellness a voľno časové aktivity). Kultúra a realizované kultúrne podujatia majú potenciál vytvoriť novú, atraktívnu náplň „nového“ turizmu v Tatrách, keď neplnia len funkciu určitého sprievodného podujatia počas pobytu návštevníka, ale tvoria prvok atraktivity resp. dôvod príchodu návštevníka do územia. Lokálne, špecifické podujatia, výrobky, služby sú významným prvkom tvorby novej identity územia mesta v cestovnom ruchu. Štruktúra cestovného ruchu v území v zmysle cieľovej skupiny je primárne orientovaná na dve základné skupiny. Lokálny, regionálny cestovný ruch a nadregionálny, resp. medzinárodný cestovný ruch. Základom rozvoja infraštruktúry, služieb a aktivít cestovného ruchu je ich atraktivita pre miestne, lokálne komunity. Súčasťou týchto aktivít nie sú len relaxačné, voľnočasové aktivity, ale i určitá nadstavba v podobe aktivít orientovaných na vyšší kultúrny štandard a orientované na rozvoj osobnosti. Tieto opatrenie cielia i na cieľovú skupinu detí a študentov v území mesta a v okolí. Druhou úrovňou je nadregionálny, resp. medzinárodný cestovný ruch cieliaci na návštevníkov mimo regiónu. Základnou ideou tejto priority je vytvoriť podmienky pre aktivity umožňujúce návštevníkom (bez ohľadu odkiaľ prichádzajú). Významným predpokladom rozvoja cestovného ruchu je disponibilita kvalitnej a pestrej infraštruktúry podporujúcej rozvoj cestovného ruchu. Či už ide o vybavenosť územia pre poskytovanie základných služieb, podmienok pre rozvoj zariadení pre cestovný ruch v zmysle regulácie využitia územia až po atraktívne, kvalitné a multifunkčné verejné priestory vytvárajúce prostredie atraktívne pre návštevníkov územia (PHSR Poprad, 2014).

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Poprad nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Poprad po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných, kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, výroby, poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľadľovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezatťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Poprad po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných, kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, výroby, poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znížiť vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvoriť podmienky pre dôstojné prežitie staroby.“

Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.
 Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.
 Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
 Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
 Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia mesta
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblast' zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v meste.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO- TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA		

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v meste, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Súlad s programovým rozpočtom

3	INTERNÉ SLUŽBY
3 7	Priemyselný park
3 7 1	Správa priemyselného parku
12	PROSTREDIE PRE ŽIVOT
12 6	Trhy, trhové miesta
12 6 1	Trhové miesta JUH III

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1
Opatrenie 1.1.2
Opatrenie 1.1.3
Opatrenie 1.1.4

Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.

Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1
Opatrenie 1.2.2

Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.

Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.

Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1
Opatrenie 1.3.2

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe mesta ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov mesta s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Súlad s programovým rozpočtom

7	DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
7 1	Mestská hromadná doprava
7 2	Výstavba, rekonštrukcia a obnova komunikácií
7 2 1	Výstavba a rekonštrukcia komunikácií
7 2 2	Obnova existujúcich komunikácií
7 3	Správa mestských komunikácií
7 4	Manažment dopravnej infraštruktúry
7 4 1	Výstavba nových parkovísk
7 4 2	Výstavba cyklistického chodníka
7 4 3	Automatický parkovací systém
7 4 4	Osvetlenie priechodov pre chodcov
7 4 5	Výstavba nových miestnych komunikácií
7 4 6	Dopravné značenie a dopravné zariadenia
7 5	Výkon štátnej správy na úseku komunikácií

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1
Opatrenie 2.1.2
Opatrenie 2.1.3
Opatrenie 2.1.4
Opatrenie 2.1.5
Opatrenie 2.1.6
Opatrenie 2.1.7

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Úprava dopravnej infraštruktúry.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1
Opatrenie 2.2.2

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.

Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj mesta.

Súlad s programovým rozpočtom

4	SLUŽBY OBČANOM
4 5	Mestské cintoríny
4 5 1	Revitalizácia cintorínov
4 5 2	Cintorínske služby
4 6	Média
4 6 1	Mestská televízia
4 6 3	Miestny rozhlas
8	VEREJNÉ OSVETLENIE
8 1	Prevádzka verejného osvetlenia (spotreba elektr. energie)
8 2	Oprava a údržba verejného osvetlenia
8 3	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
8 4	Výstavba verejného osvetlenia
8 5	Vianočná výzdoba

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.
Opatrenie 3.2	Verejné osvetlenie.
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Opatrenie 3.4	Mestský rozhlas a televízia.
Opatrenie 3.5	Požiarňa ochrana.
Opatrenie 3.6	Mestské cintoríny a pietne miesta.
Opatrenie 3.7	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.
Opatrenie 3.8	Zásobovanie pitnou vodou.
Opatrenie 3.9	Telekomunikačné siete.
Opatrenie 3.10	Zásobovanie elektrickou energiou.
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, efektívna prevádzka zberných centier.

Súlad s programovým rozpočtom

6	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
6 1	Nakladanie s odpadmi
6 1 1	Zvoz, likvidácia a triedenie odpadu
6 1 2	Prevádzka zber. centra a poplat. za uloženie odpadu na skládke
6 1 3	Budovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva
6 2	Budovanie kanalizácie
6 3	Protipovodňová ochrana

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.
Opatrenie 4.4	Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská.
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Opatrenie 4.6	Odvádzanie odpadových vôd.
Opatrenie 4.7	Odvádzanie dažďových vôd.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov mesta. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Súlady s programovým rozpočtom

12	PROSTREDIE PRE ŽIVOT
12 1	Verejná zeleň
12 2	Čisté mesto
12 2 1	Čistenie mesta
12 2 2	Menšie obecné služby
12 3	Detské ihriská
12 4	Parky (výstavba parkov, oddychových plôch a revitalizácia zelene)
12 4 3	Revitalizácia zelene, oddychových plôch
12 4 5	Mestské lesy
Podprogram 5.1.	Informovanosť a poradenstvo
Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizápalové opatrenia.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov a vodných plôch.
Podprogram 5.3.	Ochrana ovzdušia
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4.	Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierozných opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Oddychové zóny a verejná zeleň.
Opatrenie 5.4.3	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.
Opatrenie 5.4.4	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Súlady s programovým rozpočtom

14	SOCIÁLNA POMOC
14 1	Pomoc občanom ohrozeným sociálnym vylúčením
14 1 1	Dávky v hmotnej a sociálnej núdzi
14 1 2	Terénna sociálna práca
14 2	Sociálne služby
14 2 1	Opatrovateľská služba v domácom prostredí
14 2 2	Prepravné služby
14 2 3	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni - SČK
14 2 4	Zdrav. výkony na účely posúdenia odkázanosti na soc. službu
14 2 6	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni - CSS
14 3	Pochovávanie bezprístrešných občanov
14 4	Sociálna výpomoc rodinám a deťom
14 4 2	Letný tábor pre deti zo sociálne slabších rodín
14 4 3	Kluby pre deti a mládež
14 4 4	Komunitné centrum
14 4 5	Denný letný tábor pre deti zamestnaných rodičov
14 4 6	Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa
14 4 7	Príspevok pri narodení prvého dieťaťa
14 5	Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb
14 5 2	Centrum sociálnych služieb
14 5 3	Denné centrá - Kluby dôchodcov
14 5 5	Zariadenie sociálnych služieb pre občanov bez prístrešia
13	BÝVANIE
13 1	Štátny fond rozvoja bývania
13 2	Správa nájomných bytov
13 3	Výstavba nájomných bytov, splátky úverov

13 3 1	Nájomné byty
13 3 2	Splácanie úverov na výstavbu nájomných bytov

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Opatrenie 6.1.4

Opatrenie 6.1.5.

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.

Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.

Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.

Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.

Marginalizované skupiny a rómske komunity.

Mestská nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Opatrenie 6.2.3

Opatrenie 6.2.4

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v meste. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Súlad s programovým rozpočtom

9	VZDELÁVANIE
9 1	Materské školy
9 2	Základné školy
9 2 1	Základné vzdelanie
9 3	Základná umelecká škola
9 4	Voľno-časové vzdelávacie aktivity
9 4 1	Školský klub
9 4 2	Centrum voľného času
9 5	Školské jedálne
9 6	Školské stredisko služieb
9 7	Vysoké školstvo
9 8	Neverejné školské zariadenia

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Opatrenie 7.1.6

Opatrenie 7.1.7

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.

Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.

Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.

Súlad s programovým rozpočtom

11	ŠPORT
11 1	Športové podujatia
11 2	Grantová podpora športu
11 3	Športová infraštruktúra
11 3 1	Zimný štadión
11 3 2	Viacúčelová hala Aréna Poprad
11 3 3	Futbalový štadión
11 3 4	Ostatné športové zariadenia

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Súlad s programovým rozpočtom

10	KULTÚRA
10 1	Mestské kultúrne akcie
10 1 3	Letný festival divadla, hudby a filmu - PKL
10 1 4	Medzinárodný deň detí
10 1 5	Mikuláš
10 1 6	Vianoce
10 1 7	Kultúrne aktivity v Dome kultúry
10 1 8	Kultúrne aktivity všeobecné
10 2	Grantová podpora kultúry
10 3	Kultúrna infraštruktúra
10 3 2	Dom kultúry
10 3 3	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok
10 3 4	Rekonštrukcia budov historického významu

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Základná kultúrna infraštruktúra – Kultúrne centrum.

Kultúrno-historické pamiatky.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia mesta a to nielen prostredníctvom www stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu kultúrno historických pamiatok, prírodných krás, pravidelných kultúrnych podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Opatrenie 9.2.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Rekonštrukcia budovy mestského úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Opatrenie 10.2.2

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.

Zvyšovanie bezpečnosti v meste.

Súlad s programovým rozpočtom

3	INTERNÉ SLUŽBY
3 4	Prevádzka a údržba budov
5	BEZPEČNOSŤ A PORIADOK
5 1	Mestská polícia
5 1 1	Aktívna ochrana
5 1 2	Pasívna ochrana (kamerový systém, pult centrálnej ochrany)
5 1 3	Preventívno-výchovná a osvetová činnosť
5 2	Civilná ochrana
5 3	Ochrana pred požiarmi

PO 11. Informatizácia mesta

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Súlad s programovým rozpočtom

3	INTERNÉ SLUŽBY
3 4	Prevádzka a údržba budov
3 6	Mestský informačný systém
3 6 1	Internetový portál mesta Poprad
3 6 2	Informačný systém mesta
3 6 3	Internet pre všetkých

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad
2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v meste.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Aktivita	Podpora rozvoja tradičných výrobných odvetví v meste. Podpora rozvoja tradičných výrobných odvetví v meste, ktoré vytvárajú predpoklady na tvorbu nových pracovných miest.
Opatrenie 1.1.2 Aktivita	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 1.1.3 Aktivita	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta. Zakladanie podnikov a modernizácia technického vybavenia. Zriadenie sociálneho podniku.
Opatrenie 1.1.4 Aktivita	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste. Podpora zriaďovania prevádzok obchodných a komerčných služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v meste.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Aktivita	Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu. Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.
Opatrenie 1.2.2 Aktivita	Podpora poľnohospodárstva a lesníctva. Vypracovanie technickej dokumentácie. Podpora činnosti. Podpora drevospracujúceho priemyslu. Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie. Modernizácia a rozširovanie potravinárskej výroby.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Aktivita	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií.
Opatrenie 1.3.2 Aktivita	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií. Podpora rozvoja výrobných zón v lokalite Poprad Východ / Matejovce.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Aktivita	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Spracovanie projektov pre výrobu a využitie biomasy ako alternatívneho zdroja vykurovania bytov a objektov pre žiadosti zo zdrojov EÚ. Spracovanie stratégie využitia alternatívnych regionálnych zdrojov energie. Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energií OZE.
-----------------------------	---

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť mesta Poprad. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do

tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Aktivita	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.2 Aktivita	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste. Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.3 Aktivita	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.
Opatrenie 2.1.4 Aktivita	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkovísk. Realizácia novej parkovacej politiky.
Opatrenie 2.1.5 Aktivita	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov.
Opatrenie 2.1.6 Aktivita	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Rekonštrukcia a rozšírenie premostenia ŽSR pri Aquacity. Výstavba premostenia z časti Starý Juh k OC Max.
Opatrenie 2.1.7 Aktivita	Úprava dopravnej infraštruktúry. Výstavba a úprava dopravnej infraštruktúry.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivita	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rozvoj elektromobily a ekologizácie MHD. Vypracovanie Generelu dopravy. Preloženie zastávky MHD, Vagonárska, Spišská Sobota.
Opatrenie 2.2.2 Aktivita	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesta a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivita	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba inžinierskych sietí.
Opatrenie 3.2 Aktivita	Verejné osvetlenie. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Dostavba a rekonštrukcia verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3 Aktivita	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám. Spracovanie technickej infraštruktúry. Úprava vstupov vo verejných budovách.
Opatrenie 3.4 Aktivita	Mestský rozhlas a televízia. Spracovanie technickej dokumentácie. Zlepšenie informovanosti občanov. Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu.

Opatrenie 3.5 Aktivity	Požiarňa ochrana. Spracovanie technickej dokumentácie. Podpora modernizácie a dostavby priestorov pre DHZ.
Opatrenie 3.6 Aktivity	Mestské cintoríny a pietne miesta. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia cintorínov.
Opatrenie 3.7 Aktivity	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov. Zateplenie nájomného bytového fondu. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Rekonštrukcia teplovodných rozvodov. Rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla (na energeticky efektívnejšie).
Opatrenie 3.8 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba verejnej vodovodnej siete.
Opatrenie 3.9 Aktivity	Telekomunikačné siete. Spracovanie technickej infraštruktúry. Uloženie telefónnych rozvodov do zeme – výstavba zemných metalických/optických vedení.
Opatrenie 3.10 Aktivity	Zásobovanie elektrickou energiou. Stavba vedenia 2x400 kV vedenia v trase 220 kV vedenia č. 273 Lemešany – Medzibrod. 15.1.18. Stavba novej elektrickej stanice Poprad III pri Veľkej Lomnici a nového napájacieho vedenia 2 x 110 kV od Gánoviec. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v lokalite Spišská Sobota. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v lokalite Veľká. Preložka VVN 220 kV č. 273. Preložky VN 110 kV č. 6724 + 6734 a 6731.
Opatrenie 3.11 Aktivity	Zásobovanie zemným plynom. Dostavba a rekonštrukcia rozvodnej siete plyn v lokalite Matejovce.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 Aktivity	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží. Revitalizácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská. Vypracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia zberných dvorov. Výstavba centra odpadového hospodárstva.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch. Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie polopodzemných kontajnerových stojísk. Osadenie odpadkových košov na verejných priestranstvách.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Odvádzanie odpadových vôd. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Odvádzanie dažďových vôd. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba dažďovej kanalizácie v lokalite Stráže.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom mesta je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.2.1 Ochrana vodných tokov pred znečistením.
Aktivity Zabezpečiť monitoring kvality povrchových a podzemných vôd v priestore mesta Poprad.
Sanácia znečistenia vodných tokov z areálov priemyselných a poľnohospodárskych podnikov.
- Opatrenie 5.2.2 Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Matejovce.
Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Juh III.
Revitalizácia protipovodňových opatrení na ul. Rastislavova.
Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Stráže.
Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Veľká Scherfelova.
Rekonštrukcia námestia sv. Egídia.
- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných plôch.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Podpora obmedzovania spaľovania fosilných palív.
Podpora prechodu na alternatívne zdroje vykurovania.
Realizovať komplexný monitorovací systém znečisťujúcich látok v ovzduší (HCl, tuhých znečisťujúcich látok vrátane azbestu) a mikroklimatických pomerov.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protieróznych opatrení.
- Opatrenie 5.4.2 Oddychové zóny a verejná zeleň.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychových zón.
Rekonštrukcia námestia sv. Egídia.
- Opatrenie 5.4.3 Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Obnova prirodzených porastov toku Poprad.
- Opatrenie 5.4.4 Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Úprava výrobných areálov s výsadbou izolačnej zelene v jestvujúcich výrobných okrskoch.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť s cieľom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Aktivita	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku. Rekonštrukcia budovy "múzea" vo Veľkej na sociálne účely. Zriadenie denného centra v lokalite Poprad - Juh 3. Zriadenie jedálne - lokalita Juh.
Opatrenie 6.1.2 Aktivita	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie ubytovne pre osamelé matky s deťmi - núdzové bývanie v lokalite Matejovce.
Opatrenie 6.1.3 Aktivita	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie novej služby - požičovne zdravotníckych a kompenzačných pomôcok.
Opatrenie 6.1.4 Aktivita	Marginalizované skupiny a rómske komunity. Rekonštrukcia mestskej nocľahárne. Zriadenie zariadenia mestskej práčovne v lokalite Poprad - Juh. Výstavba komunitného centra v lokalite Matejovce.
Opatrenie 6.1.5 Aktivita	Mestská nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba sociálnych bytov a projektu prestupného bývania.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Aktivita	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.2.2 Aktivita	Podpora poradenskej činnosti v oblasti zdravia a zdravého životného štýlu. Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.3 Aktivita	Podpora dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov. Podporiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Opatrenie 6.2.4 Aktivita	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Podpora poskytovania špeciálnych a všeobecných zdravotníckych služieb v meste Poprad.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1 Aktivita	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania. Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2 Aktivita	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3 Aktivita	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských a základných škôl. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií k prospechu všetkých občanov mesta.

Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia MŠ Tajovského.. Výstavba materskej školy v lokalite JUH IV. Rekonštrukcia a dostavba kapacít MŠ Matejovce. Materská škola MRK (Poprad).
Opatrenie 7.1.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia ZŠ Francisciho. Rekonštrukcia ZŠ vo Veľkej. Rekonštrukcia ZŠ Jarná. Rekonštrukcia ZŠ Matejovce. Modernizácia vybavenia základných škôl.
Opatrenie 7.1.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálov základných škôl.
Opatrenie 7.1.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Dostavba kapacít CVC - nadstavba budovy.
Opatrenie 7.1.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia jedální MŠ a ZŠ. Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.
Opatrenie 7.1.6 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia budovy školskej športovej infraštruktúry. Rekonštrukcia školskej športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.1.7 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania. Podpora modernizácie stredných škôl.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
------------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Dostavba Skate Parku - zázemie, parkovisko.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov pestrou ponukou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Základná kultúrna infraštruktúra. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia domu kultúry Poprad. Modernizácia kina Tatran.
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Kultúrno-historické pamiatky. Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok..

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
- Aktivita Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
Podpora kultúrnych podujatí.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať dobré meno mesta a dosiahnuť, aby sa mesto stalo vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie mesta.

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.1.1 Podpora budovania informačných tabúl v meste.
Aktivita Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách mesta.
Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrnu hodnotu mesta.
- Opatrenie 9.1.2. Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atrakcií regiónu.
Aktivita Budovanie partnerstiev.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.2.1 Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba náučného chodníka v lokalite rašeliniska Nový Juh.
Rekonštrukcia námestia sv. Egídia v Poprade.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.
- Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 10.1.1 Rekonštrukcia budovy mestského úradu.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Zníženie energetickej náročnosti úradu.

Vypracovanie SMART stratégie.
Obnova vozového parku - elektromobilita.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Aktivity	Rozšírenie a modernizácia kamerového systému. Realizácia kamerového systému v okrajových častiach mesta.
Opatrenie 10.2.2 Aktivity	Zvyšovanie bezpečnosti v meste. Preventívno-výchovné aktivity zamerané na elimináciu sociálno-patologických javov v rámci ochrany verejného poriadku a v oblasti dopravy. Prehodnotiť stav a využiteľnosť budov majetku a ich následná rekonštrukcia, využitie, popripade asanácia a zabezpečenie bezbariérovosti. Obnova vozového parku mestskej polície - elektromobilita.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Aktivity	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy. Technické zabezpečenie IS.
Opatrenie 11.1.2 Aktivity	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy. Zlepšovanie kvality elektronických služieb.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 11.2.2 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta. Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesta.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Poprad sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podpora rozvoja tradičných výrobných odvetví v meste.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	mesto Poprad	0	200
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	mesto Poprad	0	200
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	mesto Poprad	0	50

	stredných firiem.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	150
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	150
		Počet nových a zrevitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	22
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	250
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	40
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	10000

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	200
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	15
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	5 mil.
Opatrenie 1.2.2	Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	2 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Podpora zavádzania nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	15
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	2 mil.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	mesto Poprad	0	5 mil.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	mesto Poprad	0	20000
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	mesto Poprad	0	5

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy	výstup	km	mesto Poprad	0	20

	meste.	a miestnych komunikácií					
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Poprad	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	mesto Poprad	0	40
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Poprad	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	-	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	mesto Poprad	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	150000
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Poprad	0	250000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	mesto Poprad	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	mesto Poprad	0	20
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Poprad	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných a vybudovaných mostov	výstup	počet	mesto Poprad	0	3
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	49430	49430
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	mesto Poprad	0	10
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	mesto Poprad	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	mesto Poprad	0	42
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 2.2.2	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.	Počet zrekonštruovaných objektov	výstup	počet	mesto Poprad	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	mesto Poprad	0	50
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	mesto Poprad	0	5000
Opatrenie 3.2	Verejné osvetlenie.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	mesto Poprad	0	250
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	mesto Poprad	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Poprad	0	1
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.	Počet prestavaných budov na bezbariérový prístup	dopad	počet	mesto Poprad	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	200
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Poprad	0	5

Opatrenie 3.4	Mestský rozhlas a televízia.	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%	mesto Poprad	90	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet novonainštalovaných reprosústav,	výstup	počet	mesto Poprad	0	100
Opatrenie 3.5	Požiarna ochrana.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Poprad	0	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	250
Opatrenie 3.6	Mestské cintoríny a pietne miesta.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	mesto Poprad	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Poprad	0	150
Opatrenie 3.7	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	2500
Opatrenie 3.8	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	mesto Poprad	95	95
		Dĺžka vybudovanej/zrekonštruovanej vodovodnej siete	výsledok	km	mesto Poprad	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 3.9	Telekomunikačné siete.	Dĺžka zrekonštruovanej siete	výsledok	počet	mesto Poprad	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 3.10	Zásobovanie elektrickou energiou.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	mesto Poprad	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.	Dĺžka rekonštruovanej a novovybudovanej infraštruktúry	dopad	km	mesto Poprad	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené ...	dopadu	počet	mesto Poprad	0	1

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	mesto Poprad	0	2500
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	mesto Poprad	0	1700
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	mesto Poprad	0	800
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	mesto Poprad	0	5
Opatrenie 4.2	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	mesto Poprad	0	800
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	mesto Poprad	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	mesto Poprad	0	1700
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	ha	mesto Poprad	0	5
Opatrenie 4.4	Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	mesto Poprad	0	400
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	mesto Poprad	0	1
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie ...	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 4.6	Odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	mesto Poprad	0	15
Opatrenie 4.7	Odvádzanie dažďových vôd.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	mesto Poprad	0	10

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	mesto Poprad	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	mesto Poprad	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	mesto Poprad	0	2
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizápalové opatrenia.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	mesto Poprad	0	2
		Dĺžka odvodňovacích kanálov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	5
		Počet vytvorených protizápalových hrádzi	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných plôch.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	mesto Poprad	0	10
		Počet zrevitalizovaných vodných plôch	dopad	počet	mesto Poprad	0	5

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácností.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	mesto Poprad	0	50

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	mesto Poprad	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	mesto Poprad	0	500
Opatrenie 5.4.2	Oddychové zóny a verejná zeleň.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	mesto Poprad	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Poprad	0	1500
Opatrenie 5.4.3	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Poprad	0	200
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	ha	mesto Poprad	0	20
Opatrenie 5.4.4	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Poprad	0	250
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	mesto Poprad	0	49430
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	1500
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	10
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	5000
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	20
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	mesto Poprad	0	0
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	20
		Počet vydaných jedál za deň	výsledku	m ²	mesto Poprad	0	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	1500
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	500
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	2

		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	mesto Poprad	0	4
Opatrenie 6.1.5	Mestská nájomná bytová výstavba.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	150
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	1

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené ...	dopadu	počet	mesto Poprad	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	20
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	25
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Poprad	0	1
Opatrenie 6.2.3	Podpora dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Poprad	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Poprad	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	49430

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	mesto Poprad	0	25
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	mesto Poprad	20	35
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	15
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Poprad	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	15
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Poprad	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	mesto Poprad	0	5
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	mesto Poprad	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Poprad	0	1000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	1700
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Počet novovybavených miestností	výstup	m ²	mesto Poprad	0	50
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	5000
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	mesto Poprad	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	7000
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	2200

Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Poprad	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	5000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	7000
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Poprad	0	20000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	50000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	7000
Opatrenie 7.1.7	Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Poprad	0	15000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Poprad	0	5000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	2500

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	mesto Poprad	0	25
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Poprad	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	49430
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Poprad	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra.	Počet užívateľov	výstup	počet	mesto Poprad	0	49430
		Počet uskutočnených akcií	dopad	počet	mesto Poprad	0	100
Opatrenie 8.1.2	Kultúrno-historické pamiatky.	Počet zrekonštruovaných objektov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	5
		Počet návštevníkov	výsledku	počet	mesto Poprad	1000	10000

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	1
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledku	počet	mesto Poprad	0	10000

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Podpora budovania informačných tabúl v meste.	Počet nových inštalovaných tabúl	výsledok	počet	mesto Poprad	0	15
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	mesto Poprad	0	50000
Opatrenie 9.1.2	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atraktivít regiónu.	Počet nových aktivít	výsledok	počet	mesto Poprad	0	5
		Počet nových formálnych partnerstiev	dopad	počet	mesto Poprad	0	1

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	mesto Poprad	0	5
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Poprad	0	50000
		Počet nových atrakcií	dopad	počet	mesto Poprad	0	1

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia budovy mestského úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené	dopadu	počet	mesto Poprad	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	mesto Poprad	0	20
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Poprad	0	0

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	mesto Poprad	0	50
		Zníženie kriminality	dopad	%	mesto Poprad	0	20
		Pokrytie územia	dopad	%	mesto Poprad	0	80
Opatrenie 10.2.2	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.	Počet realizovaných opatrení	výsledok	počet	mesto Poprad	0	2
		Počet užívateľov	výsledok	počet	mesto Poprad	0	49430

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Poprad	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Poprad	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	mesto Poprad	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	mesto Poprad	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojené s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	mesto Poprad	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Poprad	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Poprad	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	mesto Poprad	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Poprad	0	1

		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	mesto Poprad	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Poprad	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Poprad	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	mesto Poprad	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad
2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR MESTA POPRAD

Mestský úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Mestský úrad v súčinnosti s poslancami MsZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja mesta, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR mesta bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií MsZ.

Mestské zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR mesta Poprad. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR mesta a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s mestom Poprad, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR mesta Poprad, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR mesta Poprad na roky 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov mesta Poprad

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR Poprad 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040 definuje jednotlivé zodpovedné orgány a činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie rešpektujúc platnú legislatívu, a to najmä Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorý tvorí základnú legislatívnu kostru fungovania samospráv, a tým pádom má priamy vplyv i na model implementácie.

Základnými časťami implementačného modelu je riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom, ktorý nesie zodpovednosť za implementáciu Programu rozvoja mesta Poprad je Mestské zastupiteľstvo Poprad. Je zastupiteľským zborom, ktorý je volený v priamych voľbách obyvateľmi obce. Riadiaci orgán je, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, zodpovedný aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán.

Realizácia jednotlivých aktivít prebieha na úrovni výkonného orgánu, ktorým je primátor, Mestský úrad a mestské organizácie. Primátor si ako poradný orgán pri implementácii PHRSR môže kreovať pracovnú skupinu, ktorá sa skladá zo zamestnancov mestského úradu a externých konzultantov.

Ku kompetenciám výkonného orgánu patrí, okrem prípravy a implementácie investičných a neinvestičných operácií/projektov v kontexte priorít a k nim príslušných aktivít, aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie rozvojovej stratégie. Monitorovanie a hodnotenie PHRSR je obec/mesto v zmysle zákona 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja povinné zabezpečovať pravidelne na ročnej báze. Revízia ekonomickej rozvojovej stratégie a napĺňanie jednotlivých programov je na úrovni mesta Poprad spojená s cyklom finančného plánovania mesta.

Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje, resp. berie na vedomie riadiaci orgán. Aktualizácia dokumentu a akčného plánu sa uskutočňuje prostredníctvom vypracovania a schválenia programového rozpočtu mesta Poprad na príslušné obdobie. Monitorovanie je realizované prostredníctvom skupín stanovených merateľných ukazovateľov, ktoré sú stanovené v schválenom programovom rozpočte mesta.

Manažment implementácie spadá pod výkonný orgán a výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mesta – Ekonomický odbor. Do jeho kompetencie spadá, okrem iného, aj dohľad nad dodržiavaním stanoveného rozpočtu vyhradeného na implementáciu rozvojovej stratégie, v kontexte aktuálneho akčného plánu pre daný rok.

Kontrolný orgán je reprezentovaný hlavným kontrolórom mesta. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, hlavného kontrolóra volí a odvoláva mestské zastupiteľstvo. K úlohám funkcie hlavného kontrolóra patrí i kontrola príjmov a výdavkov rozpočtu obce a hospodárenia s majetkom mesta, a keďže realizácia a finančný manažment implementácie PHRSR Poprad je previazaný na rozpočet mesta, je kontrolná funkcia v rámci PHRSR Poprad pre hlavného kontrolóra obce logická a kompetenčne príslušná.

Finálna monitorovacia správa (ex post hodnotenie PHRSR) bude vypracovaná po ukončení implementácie PHRSR Poprad 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2021 - 2027 s výhľadom do roku 2030. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov. Monitorovanie a hodnotenie PHRSR je integrovanou súčasťou Monitorovacích a hodnotiacich správ Programového rozpočtu mesta Poprad. Samostatná

monitorovacia správa sa zasiela v zmysle zákona každoročne ku 31.5. nasledujúceho roka na príslušné oddelenie Vyššieho územného celku Prešov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR mesta Poprad je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území mesta. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR mesta Poprad. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre mesto Poprad vstupy pre rozhodovanie s cieľom zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní programového rozpočtu (zároveň aj PHRSR) a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva mesta Poprad (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR mesta Poprad). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať MsÚ Poprad v súlade s monitorovaním Programového rozpočtu mesta a zároveň ako jeho integrovaná súčasť. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí MsÚ Poprad a Mestského zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR mesta Poprad. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR mesta Poprad na roky 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky

2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba). Hodnotenie PHRSR je súčasťou hodnotenia programového rozpočtu mesta Poprad v Hodnotiacej správe programového rozpočtu. Nebudú vypracované samostatné hodnotiace správy PHRSR.

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne a je súčasťou hodnotenia programového rozpočtu mesta. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá MsÚ Mestskému zastupiteľstvu mesta Poprad najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Mestskému zastupiteľstvu mesta Poprad. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia MsÚ a Mestské zastupiteľstvo mesta Poprad pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR mesta Poprad. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31. 12. 2031. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí MsÚ Poprad, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá Mestskému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2031	podľa rozhodnutia mesta/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2023, 2025, 2027, 2029	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe programového rozpočtu za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia primátora, kontrolného orgánu mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Mesto bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí MsZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude MsÚ Poprad.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	06/2023	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
2.	06/2024	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
3.	06/2025	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
4.	06/2026	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
5.	06/2027	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
6.	06/2028	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
7.	06/2029	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
8.	06/2030	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ
9.	06/2031	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR je súčasť správ programového rozpočtu mesta, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa programového rozpočtu, Uznesenie MsZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálno -ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v tis. €. Priorita určuje dôležitosť aktivity, pričom priorita 1 znamená najvyššiu dôležitosť a 3 najmenšiu.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v meste.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.					
Opatrenie 1.1.1	Podpora rozvoja tradičných výrobných odvetví v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja tradičných výrobných odvetví v meste, ktoré vytvárajú predpoklady na tvorbu nových pracovných miest.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/2	podnikateľské subjekty, mesto
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesto.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zakladanie podnikov a modernizácia technického vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný/1	podnikateľské subjekty, mesto
	Zriadenie sociálneho podniku.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor/verejný sektor	stredný/1	podnikateľské subjekty, mesto
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriaďovania prevádzok obchodných a komerčných služieb.	250	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, rozpočet mesta, ŠF EÚ	súkromný sektor	Žiadny/vysoký/1	podnikateľské subjekty, mesto Poprad

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v meste.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.	300	podnikateľské subjekty, EÚ, úvery, iné grantové schémy, rozpočet mesta	súkromný sektor	žiadny/ vysoký 1	podnikateľské subjekty, mesto Poprad
Opatrenie 1.2.2	Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Podpora činnosti.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Podpora drevospracujúceho priemyslu.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie.	2000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Modernizácia a rozširovanie potravinárskej výroby.	2500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja výrobných zón v lokalite Poprad Východ / Matejovce.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, mesto Poprad úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor, verejný sektor	nízky/1	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie projektov pre výrobu a využitie biomasy ako alternatívneho zdroja vykurovania bytov a objektov pre žiadosti zo zdrojov EÚ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Spracovanie stratégie využitia alternatívnych regionálnych zdrojov energie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energií OZE.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Projekt 1.1.3										
Projekt 1.1.4										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Projekt 1.2.1										
Projekt 1.2.2										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Projekt 1.3.1										
Projekt 1.3.2										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Projekt 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť mesto Poprad. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií.	16 902	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií.	podľa potreby	VÚC POSK, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	VÚC POSK, SSC
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba cyklotrás.	5 270	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Dostavba parkovísk.	5 360	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/vysoký/2	mesto Poprad
	Realizácia novej parkovacej politiky.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov.	3 260	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.6 Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie premostenia ŽSR pri Aquacity.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR
	Výstavba premostenia z časti Starý Juh k OC Max.	1800	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.7 Úprava dopravnej infraštruktúry.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba a úprava dopravnej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
	Rozvoj elektromobility a ekologizácie MHD.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Vypracovanie Generelu dopravy.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Preloženie zastávky MHD, Vagonárska, Spišská Sobota.	25	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
Opatrenie 2.1.2	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR
	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										
Projekt 2.1.5										
Projekt 2.1.6										
Projekt 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer	
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesto a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesto a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenie 3.1		Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba inžinierskych sietí.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2		Verejné osvetlenie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Dostavba a rekonštrukcia verejného osvetlenia.	1 820	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 3.3		Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Úprava vstupov vo verejných budovách.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
Opatrenie 3.4		Mestský rozhlas a televízia.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizký/3	mesto Poprad
	Zlepšenie informovanosti občanov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
	Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 3.5		Požiarna ochrana.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Podpora modernizácie a dostavby priestorov pre DHZ.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 3.6		Mestské cintoríny a pietne miesta.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Revitalizácia cintorínov..	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 3.7		Teplné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie nájomného bytového fondu.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Zníženie energetickej náročnosti verejných budov.	5000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia teplovodných rozvodov.	5000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla (na energeticky efektívnejšie).	3500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 3.8		Zásobovanie pitnou vodou.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	VVS, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný/1	VVS, a.s., mesto Poprad
	Rekonštrukcia a dostavba verejnej vodovodnej siete.	5 450	VVS, a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor	žiadny/1	VVS, a.s., mesto Poprad
Opatrenie 3.9		Telekomunikačné siete.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Telecom,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/2	Telecom,a.s.,
	Uloženie telefónnych rozvodov do zeme – výstavba zemných metalických/optických vedení.	podľa potreby	Telecom,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/2	Telecom,a.s.,
Opatrenie 3.10		Zásobovanie elektrickou energiou.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Stavba vedenia 2x400 kV vedenia v trase 220 kV vedenia č. 273 Lemešany – Medzibrod. 15.1.18.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.
	Stavba novej elektrickej stanice Poprad III pri Veľkej Lomnici a nového napájacieho vedenia 2 x 110 kV od	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.

	Gánoviec.					
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v lokalite Spišská Sobotka.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete v lokalite Veľká.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.
	Preložka VVN 220 kV č. 273.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.
	Preložky VN 110 kV č. 6724 + 6734 a 6731.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	VSE, a.s.
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia rozvodnej siete plyn v lokalite Matejovce.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Cieľ 3										
Projekt 3.1										
Projekt 3.2										
Projekt 3.3										
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										
Projekt 3.7										
Projekt 3.8										
Projekt 3.9										
Projekt 3.10										
Projekt 3.11										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Poprad
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Poprad
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Poprad
Opatrenie 4.2	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia čiernych skládok.	42	rozpočet mesta, MŽP SR, EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 4.3	Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Modernizácia zberných dvorov.	3 010	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Výstavba centra odpadového hospodárstva.	Podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	verejný / súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.4	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
	Osadenie polopodzemných kontajnerových stojísk.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Osadenie odpadkových košov na verejných priestranstvách.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
Opatrenie 4.5 Odvádzanie odpadových vôd.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	PVS, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný/1	PVS, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,
	Dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete.	14 250	PVS, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	PVS, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,
Opatrenie 4.6 Odvádzanie dažďových vôd.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Dostavba dažďovej kanalizácie v lokalite Stráže.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Cieľ 4										
Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom mesto je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť monitoring kvality povrchových a podzemných vôd v priestore mesta Poprad.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR, EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
	Sanácia znečistenia vodných tokov z areálov priemyselných a poľnohospodárskych podnikov.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR, EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
Opatrenie 5.2.2 Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
	Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Matejovce.	600	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
	Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Juh III. Rastislavova	550	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,

	Revitalizácia protipovodňových opatrení na ul. Rastislavova.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
	Revitalizácia protipovodňových opatrení v lokalite Stráže.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
	Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Veľká Scherfelova.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
	Rekonštrukcia námestia sv. Egídia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov a vodných plôch.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Revitalizácia koryt vodných tokov.	200	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.		Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesto.				
Opatrenie 5.3.1		Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora obmedzovania spaľovania fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto, obyvatelia
	Podpora prechodu na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto, obyvatelia
	Realizovať komplexný monitorovací systém znečisťujúcich látok v ovzduší (HCl, tuhých znečisťujúcich látok vrátane azbestu) a mikroklimatických pomerov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.		Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.				
Opatrenie 5.4.1		Realizácia protieróznych opatrení.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Realizácia protieróznych opatrení na poľnohospodárskej pôde.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 5.4.2		Oddychové zóny a verejná zeleň.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Poprad
	Výstavba oddychových zón.	1 520	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Poprad
	Rekonštrukcia námestia sv. Egídia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad,
Opatrenie 5.4.3		Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/3	mesto Poprad
	Obnova prirodzených porastov toku Poprad.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/3	mesto Poprad
Opatrenie 5.4.4		Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad
	Úprava výrobných areálov s výsadbou izolačnej zelene v jestvujúcich výrobných okrskoch.	75	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/2	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2										
Projekt 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Projekt 5.4.1										
Projekt 5.4.2										
Projekt 5.4.3										
Projekt 5.4.4										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesto.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia budovy "múzea" vo Veľkej na sociálne účely.	1 130	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
	Zriadenie denného centra v lokalite Poprad - Juh 3.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
	Zriadenie jedálne - lokalita Juh.	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad
	Zriadenie ubytovne pre osamelé matky s deťmi - núdzové bývanie v lokalite Matejovce.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
	Zriadenie novej služby - požičovne zdravotníckych a kompenzačných pomôcok.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia mestskej nocľahárne.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/3	mesto Poprad
	Zriadenie zariadenia mestskej pracovne v lokalite Poprad - Juh.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/3	mesto Poprad
	Výstavba komunitného centra v lokalite Matejovce.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Poprad
Opatrenie 6.1.5	Mestská nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

			financovania		rozpočet/priorita	žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Výstavba sociálnych bytov a projektu prestupného bývania.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti v oblasti zdravia a zdravého životného štýlu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora poradenskej činnosti.	podľa potreby	rozpočet NO	verejný sektor	žiadny	NO
Opatrenie 6.2.3	Podpora dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podporiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister, zdravotníctva	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora poskytovania špeciálnych a všeobecných zdravotníckych služieb v meste Poprad.	3500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB, Nemocnica Poprad, a. s.,	verejný sektor	vysoký/žiadny/1	mesto Poprad, Nemocnica Poprad, a. s.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesto.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	tretí sektor	žiadny/2	N.O.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	NO, ŠF EÚ	tretí sektor	žiadny/2	N.O.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	NO, ŠF EÚ	tretí sektor	žiadny/2	N.O.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	NO, ŠF EÚ	tretí sektor	žiadny/2	N.O.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	NO, ŠF EÚ	tretí sektor	žiadny/2	N.O.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Projekt 6.1.1										
Projekt 6.1.2										
Projekt 6.1.3										
Projekt 6.1.4										
Projekt 6.1.5										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Projekt 6.2.1										
Projekt 6.2.2										
Projekt 6.2.3										
Projekt 6.2.4										

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti									
Cieľ 6.3									
Projekt 6.3.1									
Projekt 6.3.2									
Projekt 6.3.3									

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských a základných škôl ako aj zariadení stredoškolského vzdelávania. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia MŠ Tajovského..	700	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Výstavba materskej školy v lokalite JUH IV.	750	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia a dostavba kapacít MŠ Matejovce.	850	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Materská škola MRK (Poprad)	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia ZŠ Francisciho.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia ZŠ vo Veľkej.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia ZŠ Jarná.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia ZŠ Matejovce.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Modernizácia vybavenia základných škôl.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Revitalizácia areálov základných škôl.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba kapacít CVČ - nadstavba budovy.	1 400	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný/2	mesto Poprad
	Rekonštrukcia jedálne MŠ a ZŠ.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
	Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia školskej športovej infraštruktúry.	650	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 7.1.7	Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora modernizácie stredných škôl.	podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny/2	zriaďovateľ

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	22 769	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Dostavba Skate Parku - zázemie, parkovisko.	Podľa potreby	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet mesta, MŠ SR	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Projekt 7.1.1										
Projekt 7.1.2										
Projekt 7.1.3										
Projekt 7.1.4										
Projekt 7.1.5										
Projekt 7.1.6										
Projekt 7.1.7										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Projekt 7.2.1										
Projekt 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Zabezpečenie dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesto tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
	Revitalizácia domu kultúry Poprad.	5 000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Poprad
	Modernizácia kina Tatran.	1 400	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Poprad
Opatrenie 8.1.2	Kultúrno-historické pamiatky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok..	1 750	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR, súkromné zdroje,	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad

	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky/2	mesto Poprad
--	------------------------------	---------------	----------------	----------------	---------	--------------

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1										
Projekt 8.1.2										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill mesta a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia mesto						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu mesto.					
Opatrenie 9.1.1	Podpora budovania informačných tabúl v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách mesto.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky/1	mesto, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty mesto.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky/1	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 9.1.2	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atraktivít regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie partnerstiev.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky/1	mesto, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesto.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie mesto.					
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Výstavba náučného chodníka v lokalite rašeliniska Nový Juh.	60	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad
	Rekonštrukcia námestia sv. Egídia v Poprade.	9000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 9.1. Propagácia mesta										
Cieľ 9.1										
Projekt 9.1.1										
Projekt 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.										
Cieľ 9.2										

Projekt 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer										
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.										
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste									
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia budovy mestského úradu.									
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia				
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad				
	Zníženie energetickej náročnosti úradu.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Poprad				
	Vypracovanie SMART stratégie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad				
	Obnova vozového parku - elektromobilita.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Poprad				

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.					
Opatrenie 10.2.1	Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kamerového systému v okrajových častiach mesta.	52	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Poprad
Opatrenie 10.2.2	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Preventívno-výchovné aktivity zamerané na elimináciu sociálno-patologických javov v rámci ochrany verejného poriadku	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Poprad
	Prehodnotiť stav a využiteľnosť budov majetku a ich následná rekonštrukcia, využitie, popríklad asanácia a zabezpečenie bezbariérovosti..	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad
	Obnova vozového parku mestskej polície - elektromobilita.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky/1	mesto Poprad

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Projekt 10.1.1										
Projekt 10.1.2										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Projekt 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesto a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný/1	mesto Poprad
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zlepšovanie kvality elektronických služieb.	20	rozpočet mesta	verejný sektor	stredný/2	mesto Poprad

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny/1	mesto Poprad
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesto.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesto.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky/1	mesto, n.o.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1										
Projekt 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Poprad
2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností mestského rozpočtu atď.

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Spolu
I. Hospodárska politika	6049,9	9929,9	12834,9	12834,9	14722,4	10847,4	4617,1	4617,1	67,6	62,6	76584,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	582,5	582,5	2132,5	2132,5	1550,0	1550,0	62,5	62,5	62,5	62,5	8780,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	4484,8	4484,8	5802,3	5802,3	5352,3	5352,3	674,5	674,5			32628,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	455,0	2070,0	2135,0	2135,0	5555,0	3945,0	3880,0	3880,0	5,0		24060,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	1,6	2266,6	2265,1	2265,1	2265,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	9064,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	526,0	526,0	500,0	500,0							2052,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA											
II. Sociálna politika	12315,4	13777,9	14040,4	13015,4	1260,7	823,2	560,7	560,7	352,0	352,0	57059,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	1435,7	1435,7	1435,7	1435,7	560,7	560,7	560,7	560,7	352,0	352,0	8690,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	9229,7	10254,7	10517,2	9492,2	262,5	262,5					40019,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	1650,0	2087,5	2087,5	2087,5	437,5						8350,0
III. Environmentálna politika	4506,2	5175,7	5179,5	5179,5	708,3	292,0	253,3	0,0	0,0	0,0	21295,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	4467,2	4467,2	4467,2	4467,2							17869,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	39,0	708,5	712,3	712,3	708,3	292,0	253,3				3426,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámernov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KF vo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %

Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ		KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet		15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ		0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet		10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶		0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet		5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶		0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomoci v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ		ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje		Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
		Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cykloturistiky a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, regionálne školstvo), dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a príspevky a dotácie na rozvoj športu v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“, Fond na podporu umenia. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci Cieľa politiky 3 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci Cieľa politiky 4 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci Cieľa politiky 5 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.4	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	300	195	146	49	49	0	0	105	0
Opatrenie 1.2.2	6 200	4 030	3 023	1 008	1 008	0	0	2 170	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	2 030	1 320	990	330	330	0	0	711	0

Spolu	8 780	5 795	4 346	1 449	1 436	0	13	2 986	0
-------	-------	-------	-------	-------	-------	---	----	-------	---

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávenné náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	582,50	379	284	95	95	0	0	204	0
2024	582,50	379	284	95	95	0	0	204	0
2025	2132,50	1386	1040	347	347	0	0	746	0
2026	2132,50	1386	1040	347	347	0	0	746	0
2027	1550,00	1008	756	252	252	0	0	543	0
2028	1550,00	1008	756	252	252	0	0	543	0
2029	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
2030	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
2031	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
2032	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
Spolu	8780,00	5795	4346	1449	1436	0	13	2986	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie
	moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť
	Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej prepajateľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo

	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	16 902	16 902	12 677	4 226	3 380	0	845	0	0
Opatrenie 2.1.3	5 270	5 270	3 953	1 318	1 054	0	264	0	0
Opatrenie 2.1.4	5 360	5 360	4 020	1 340	1 072	0	268	0	0
Opatrenie 2.1.5	3 260	3 260	2 445	815	652	0	163	0	0
Opatrenie 2.1.6	1 800	1 800	1 350	450	360	0	90	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	36	36	27	9	7	0	2	0	0
Spolu	32 628	32 628	24 471	8 157	6 526	0	1 631	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	4484,83	4485	3364	1121	897	0	224	0	0
2024	4484,83	4485	3364	1121	897	0	224	0	0
2025	5802,33	5802	4352	1451	1160	0	290	0	0
2026	5802,33	5802	4352	1451	1160	0	290	0	0
2027	5352,33	5352	4014	1338	1070	0	268	0	0
2028	5352,33	5352	4014	1338	1070	0	268	0	0
2029	674,50	675	506	169	135	0	34	0	0
2030	674,50	675	506	169	135	0	34	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	32628,00	32628	24471	8157	6526	0	1631	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.								
Opatrenie 3.2	1 820	1 820	1 365	455	364	0	91	0	0
Opatrenie 3.4	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 3.5	260	260	195	65	52	0	13	0	0
Opatrenie 3.6	1 010	1 010	758	253	202	0	51	0	0
Opatrenie 3.7	15 500	15 500	11 625	3 875	3 100	0	775	0	0
Opatrenie 3.8	5 450	5 450	4 088	1 363	1 090	0	273	0	0
Spolu	24 060	24 060	18 045	6 015	4 812	0	1 203	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	455,00	455	341	114	91	0	23	0	0
2024	2070,00	2070	1553	518	414	0	104	0	0
2025	2135,00	2135	1601	534	427	0	107	0	0
2026	2135,00	2135	1601	534	427	0	107	0	0
2027	5555,00	5555	4166	1389	1111	0	278	0	0
2028	3945,00	3945	2959	986	789	0	197	0	0
2029	3880,00	3880	2910	970	776	0	194	0	0

2030	3880,00	3880	2910	970	776	0	194	0	0
2031	5,00	5	4	1	1	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	24060,00	24060	18045	6015	4812	0	1203	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	42	42	32	11	8	0	2	0	0
Opatrenie 4.4	3 010	3 010	2 258	753	602	0	151	0	0
Opatrenie 4.5	202	202	152	51	40	0	10	0	0
Opatrenie 4.6	14 250	14 250	10 688	3 563	2 850	0	713	0	0
Opatrenie 4.7	365	365	274	91	73	0	18	0	0
Spolu	17 869	17 869	13 402	4 467	3 574	0	893	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2023	4467,25	4467	3350	1117	893	0	223	0	0
2024	4467,25	4467	3350	1117	893	0	223	0	0
2025	4467,25	4467	3350	1117	893	0	223	0	0
2026	4467,25	4467	3350	1117	893	0	223	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	17869,00	17869	13402	4467	3574	0	893	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží

	Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	1 450	1 450	1 088	363	290	0	73	0	0
Opatrenie 5.2.3	210	210	158	53	42	0	11	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	155	155	116	39	31	0	8	0	0
Opatrenie 5.4.2	1 520	1 520	1 140	380	304	0	76	0	0
Opatrenie 5.4.3	16	16	12	4	3	0	1	0	0
Opatrenie 5.4.4	75	75	56	19	15	0	3,8	0	0
Spolu	3 426	3 426	2 570	857	685	0	171	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2023	39,00	39	29	10	8	0	2	0	0
2024	708,58	709	531	177	142	0	35	0	0
2025	712,33	712	534	178	142	0	36	0	0
2026	712,33	712	534	178	142	0	36	0	0
2027	708,33	708	531	177	142	0	35	0	0
2028	292,08	292	219	73	58	0	15	0	0
2029	253,33	253	190	63	51	0	13	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3426,00	3426	2570	857	685	0	171	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	1 260	1 260	945	315	252	0	63	0	0
Opatrenie 6.1.2	360	360	270	90	72	0	18	0	0
Opatrenie 6.1.3	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 6.1.4	1 900	1 900	1 425	475	380	0	95	0	0
Opatrenie 6.1.5	1 520	1 520	1 140	380	304	0	76	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.4	3 500,00	3 500,00	2 625,00	875,00	700,00	0,00	175,00	0,00	0,00
Spolu	8 690	8 690	6 518	2 173	1 738	0	435	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	1435,75	1436	1077	359	287	0	72	0	0
2024	1435,75	1436	1077	359	287	0	72	0	0
2025	1435,75	1436	1077	359	287	0	72	0	0
2026	1435,75	1436	1077	359	287	0	72	0	0

2027	560,75	561	421	140	112	0	28	0	0
2028	560,75	561	421	140	112	0	28	0	0
2029	560,75	561	421	140	112	0	28	0	0
2030	560,75	561	421	140	112	0	28	0	0
2031	352,00	352	264	88	70	0	18	0	0
2032	352,00	352	264	88	70	0	18	0	0
Spolu	8690,00	8690	6518	2173	1738	0	435	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	3 400	3 400	2 550	850	680	0	170	0	0
Opatrenie 7.1.2	8 700	8 700	6 525	2 175	1 740	0	435	0	0
Opatrenie 7.1.3	2 050	2 050	1 538	513	410	0	103	0	0
Opatrenie 7.1.4	1 400	1 400	1 050	350	280	0	70	0	0
Opatrenie 7.1.5	1 050	1 050	788	263	210	0	53	0	0
Opatrenie 7.1.6	650	650	488	163	130	0	33	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	22 769	22 769	17 077	5 692	4 554	0	1 138	0	0
Spolu	40 019	40 019	30 014	10 005	8 004	0	2 001	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	9229,75	9230	6922	2307	1846	0	461	0	0
2024	10254,75	10255	7691	2564	2051	0	513	0	0
2025	10517,25	10517	7888	2629	2103	0	526	0	0
2026	9492,25	9492	7119	2373	1898	0	475	0	0
2027	262,50	263	197	66	53	0	13	0	0
2028	262,50	263	197	66	53	0	13	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	40019,00	40019	30014	10005	8004	0	2001	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	6 600	6 600	4 950	1 650	1 320	0	330	0	0
Opatrenie 8.1.2	1 750	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Spolu	8350,00	8350	6263	2088	1670	0	418	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	1650,00	1650	1238	413	330	0	83	0	0
2024	2087,50	2088	1566	522	418	0	104	0	0
2025	2087,50	2088	1566	522	418	0	104	0	0
2026	2087,50	2088	1566	522	418	0	104	0	0
2027	437,50	438	328	109	88	0	22	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	8350,00	8350	6263	2088	1670	0	418	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný

Fond spravodlivej transformácie (FST)

rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	4	4	0	4	0	0	4	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	9 060	9 060	6 795	2 265	1 812	0	453	0	0
Spolu	9 064	9 064	6 795	2 269	1 812	0	457	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	1,60	2	0	2	0	0	2	0	0
2024	2266,60	2267	1699	568	453	0	115	0	0
2025	2265,10	2265	1699	566	453	0	113	0	0
2026	2265,10	2265	1699	566	453	0	113	0	0
2027	2265,10	2265	1699	566	453	0	113	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	9064,00	9064	6795	2269	1812	0	457	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	2 000	2 000	1 500	500	400	0	100	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	52	52	39	13	10	0	3	0	0
Spolu	352	352	264	88	70	0	18	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	526,00	526	395	132	105	0	26	0	0
2024	526,00	526	395	132	105	0	26	0	0
2025	500,00	500	375	125	100	0	25	0	0
2026	500,00	500	375	125	100	0	25	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2052	2052	1539	513	410	0	103	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore

	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Opatrenie 11.1.2	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Spolu	35	35	26	9	7	0	2	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	3,75	4	3	1	1	0	0	0	0
2024	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2025	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2026	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2027	5,00	5	4	1	1	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

Spolu	35,00	35	26	9	7	0	2	0	0
-------	-------	----	----	---	---	---	---	---	---

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet mesta,

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii mesta ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR mesta Poprad je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR mesta Poprad bol schválený na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Poprade dňa:

.....UMsZ č.

.....
pečiatka mesta

.....
primátor mesta

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Operačný program Slovensko
4. Plán obnovy a odolnosti
5. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
6. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
7. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
8. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
9. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
10. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
11. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
12. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
13. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
14. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
15. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
16. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
17. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
18. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
19. IÚS POSK
20. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR POSK),
21. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
22. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
23. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
24. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
25. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
26. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
27. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
28. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
14. Interné materiály
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
18. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
19. HRAŠŇA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
21. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
22. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
23. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
24. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
25. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cemozem.htm>
26. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
27. Nábelek, F. (1 979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
28. Kolektiv, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
29. Pedológia Slovaca, Bratislava, s. 74
30. <http://www.minerality.sk/>
31. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
32. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
33. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n . Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
34. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 –
35. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
36. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
37. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
38. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, E., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
39. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
40. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
41. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
42. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.

43. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
44. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
45. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
46. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
47. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
48. www.krasy-slovenska.sk
49. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
50. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
51. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
52. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
53. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
54. <http://www.sopsr.sk/>
55. naseobce.sk
56. Štatistický úrad, DataCubes,
57. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
58. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
59. <http://www.sodbtn.sk/>
60. www.agro-poradenstvo.sk, 12.8.2021
61. <https://sk.wikipedia.org/>
62. <http://geografia-sk.blogspot.com/>
63. PHSR Poprad,
64. ÚPM Poprad, 2019
65. KPSS Poprad
66. www.poprad.sk
67. IÚS/UMR PHRSR Poprad
68. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Poprad>
69. https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_321c1779-69c5-4db6-b70b-98afd2abc958
70. RÚSES okr. Poprad, 2017
71. <http://www.vysoketaty.com/popis/vhorstva/vhorstva.html>
72. https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/geog/kfg/Studium/predmety_1_stupen/geol_vyvojSR.pdf
73. <http://www.geoparkganovce.sk/neandertalec-geologicka-charakteristika-sirsieho-okolia-uvod.aspx>
74. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Velick%C3%BD_potok_\(pr%C3%ADtok_Popradu\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Velick%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Popradu))
75. PVGV, 2019
76. ÚPN PSK, 2019
77. <https://my.meteoblue.com/visimage>
78. <https://pvpsas.sk/kvalita-vody>
79. https://www.minv.sk/swift_data/
80. <https://pvpsas.sk/>
81. <https://www.spp-distribucia.sk/o-spolocnosti/co-robime/mapa-distribucnej-siete/>
82. <https://www.cdb.sk/sk/Vystupy-CDB/Mapy-cestnej-siete-SR/>
83. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Cesta_I._triedy_66_\(Slovensko\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Cesta_I._triedy_66_(Slovensko))
84. <https://pps.smkpp.sk/Docs/mapa-plateného-parkovania-poprad.pdf>
85. https://sk.wikipedia.org/wiki/Letisko_Poprad-Tatry,
86. <http://www.airport-poprad.sk/sk/podstranky/letisko/>
87. Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečistenia v 2018, 2019
88. <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>
89. <https://www.eea.europa.eu/sk/articles/ortut-trvala-hrozba-pre-zivotne>
90. https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Publikacna_cinnost/Publikacie_kvality_PzV/KvPzV_2019_kvalita_rocenka_SR.pdf
91. <https://www.shmu.sk/File/Hydrologia>
92. http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnej-prevenencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-phmtl?id3=32161&module_action_72644_id_art=14043,
93. <https://www.webnoviny.sk/vrealitach/poprad-mohol-mat-viac-ako-80-najomnych-bytov-nakoniec-ich-od-developera-neodkupil>
94. <https://www.asb.sk/biznis/realitny-trh/pod-tatrami-chybaju-byty-poprad-investuje-do-najomneho-byvania>
95. Michel'ová Z., 2017
96. <http://www.lesypoprad.sk/clanky/sluzby>
97. <https://www.priemyselne-parkyslovenska.sk/sk/10/poprad/priemyselna-zona/104/priemyselny-park-poprad-matejovce>
98. <http://www.zuspoprad.sk/wp-content/uploads/2019/12/hodnotiaca-sprava-2018-2019.pdf>
99. <https://zusjsilana.edupage.org/a/skola?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9NQ%3D%3D>
100. <https://spojenaskolapoprad.edupage.org/?>
101. <https://cvcpoprad.webnode.sk/zaujmovia-cinnost>
102. <https://cloud2u.edupage.org/cloud>
103. <https://gpuk.edupage.org/a/o-skole-1?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQyMCZzdWJwYWdlPTU%3D>
104. <https://gympuo.edupage.org/a/profil-skoly-1>
105. <https://oapoprad.edupage.org/a/hodnotiace-spravy>
106. <https://spspp.edupage.org/a/profil-skoly>
107. http://www.szsp.sk/images/stories/pdf/hodnotiaca_sprava/19_20/Sprava_strana13.pdf
108. <https://sospp.edupage.org/a/profil-skoly>
109. <https://www.sosematej.sk/zakladne-informacie/historia-skoly>
110. <https://www.sostpoprad.sk/skola/informacie/historia-skoly>
111. <https://ssosnp.edupage.org/about>
112. <https://ssosta.edupage.org/about>
113. <https://spojenaskolapp.edupage.org/a/sprava-o-vcv>
114. <https://www.ef.umb.sk/index.asp?uid=59>

115. <https://www.manazmentpp.sk/kontakt>
116. <https://www.employment.gov.sk/sk/centralny-register-poskytovatelov-socialnych-sluzieb>
117. <https://www.nemocnicapp.sk/?cat=171>
118. <https://map.visitpoprad.sk/place/9a6fd7a3-8abd-42d6-a106-817d85096292?lang=sk>
119. Koncepcia rozvoja CR, 2007
120. <http://regiontatry.creanet.sk/cyklistika/cyklotrasy>
121. <https://www.tmr.sk/o-nas/strediska/vysoke-tatry>
122. <https://www.svit.sk/obcan/sport/skicentrum-lopusna-dolina-lucivna>
123. <https://regiontatry.sk/o-nas/>.
124. <https://www.tatry.sk/onas>

Príloha Zásobník projektov

Zásobník projektov je výsledkom návrhov jednotlivých cieľových skupín (poslanci, komisie, obyvatelia, organizácie, atď..) na základe uskutočneného prieskumu.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.

Aktivity Stabilizácia miestnej komunikácie a oporného múru na spojnici ulíc Jesenského a B. Nemcovej.
Výstavba miestnych komunikácií v lokalite JUH VI
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Scherfelovej ulici.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Vodárenská.
Prepojenie ul. Kukučínova a Levočská.
Rekonštrukcia komunikácie na "Brežnom riadku".
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Kvetnici.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Rastislavovej ul..
Výstavba prepojenia Poprad - Východ - Spišská Sobota.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Chalúpkovej ul.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Palárikova.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Drevárska.
Výstavba prepojenia ul. Kukučínova - I/18 - Stojany - Starý Juh.
Výstavba prepojenia ul. Nová - Vagonárska.
Výstavba prepojenia ul. Vodárenská a ul. Nová.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Podtatranskej ul.
Rekonštrukcia Svätoplukovej ul..
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Kmeťovej ul..

Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.

Aktivity Rekonštrukcia a prestavba cesty I/66.
Rekonštrukcia a prestavba cesty I/18, v úseku Poprad – Svit rozšírenie na štvorprúdovú cestu.
Rekonštrukcia a prestavba cesty II/534.
Rekonštrukcia a prestavba ciest III. Triedy.
Výstavba svetelnej križovatky I/18 a Dlhé Hony.
Rozšírenie mosta ŽSR pri Aquacity.
Vybudovanie kruhových objazdov na výjazdoch z nového juhu na cestách 66 a 18
Výstavba prepojenia ciest I/18 s I/66 východným obchvatom mesta.
Dostavba výjazdu Poprad Západ - Svit.
Výstavba obchvatu mesta v smere do mesta Kežmarok.
Výstavba kruhového objazdu pri výjazde z Poprad Juhu pri cirkevnej škole.
Výstavba privádzača zo sídliska Poprad Juh na cestu č. 18.
Výstavba južné obchvatu mesta s napojením na cestu I/18.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Na letisko.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Partizánska.

Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Aktivity Výstavba cyklochodníka s prepojením na Vysoké Tatry.
Výstavba cyklochodníka s prepojením na mesto Kežmarok (s prepojením Matejoviec a Stráží).
Nový Juh, rozšírenie chodníka o pruh pre cyklistov spájajúci ulice Jarná a Podjavorinskej, cca 150 m.
Výstavba cyklochodníka pozdĺž Velického potoka k Aquacity.
Výstavba cyklochodníka z Popradu do Hozelca.
Výstavba cykloprepojenia na Slovenský raj.

Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Aktivity Zabezpečenie statickej a dynamickej dopravy - vnútrobloky J. Curie, Banická.
Výstavba parkoviska pri cintoríne v Matejovciach.
Výstavba parkoviska pri rímsko-katolíckom kostole, Strážske námestie.
Výstavba parkoviska Allendeho, Matejovce.
Dostavba parkovísk na sídliskách Juh - II. etapa
Dostavba parkovísk - Juh III.
Vyznačenie parkovacích miest v priestore celého mesta Poprad.
Výstavba parkovacích plôch na sídlisku Západ.
Dostavba parkovacích plôch na ul. Podjavorinská.
Výstavba parkovacieho domu pri zimnom štadióne a Aquacity.
Dostavba parkovacích miest pri nemocnici Poprad.
Dostavba parkovacích miest na ul. Šrobárova.
Dostavba parkovacích miest na Starý Juh (ul. L. Svobodu).
Dostavba parkovacích plôch na ul. Svätoplukova.
Vybudovanie parkovacieho domu na ul. Tajovského na parcele C 3009/275, prípadne vybudovanie nových parkovacích miest (min. 100).

Vybudovanie parkovacieho domu na ul. Mládeže na parcele C 2993/584".
Dostavba parkovacích plôch na Kvetnici.
Výstavba parkoviska/parkovacieho domu na Ústecko - Orlickej ul..

- Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivita Výstavba chodníka na Staničnej ulici v Poprade - Matejovce.
Rekonštrukcia chodníkov na ul. Pod bránou v Spišskej Sobote.
Rekonštrukcia chodníkov na ul. Slavkovej.
Rekonštrukcia chodníka na ul. Smetanova.
Dobudovanie peších ťahov na Strážskom námestí.
Rekonštrukcia chodníka pre peších na ul. Brokofova.
Rekonštrukcia a dostavba chodníkov v lokalite Veľká.
Dostavba a rekonštrukcia chodníka na Vodárenskej ul..
Rekonštrukcia chodníka na Nešporovej ul..
Výstavba chodníka na Kvetnicu.
Výstavba chodníka pre peších smerom k SM Tesco.
Rekonštrukcia chodníka na Scherfelovej ul..
Rekonštrukcia podchodu do Spišskej Soboty.
Rekonštrukcia chodníka na ul. Kollárova.
Výstavba nadchodu pri križovatke I/18 a Teplickej.
Rekonštrukcia chodníkov na Mlynskej ul..
Rekonštrukcia chodníkov - Juh VI.
Výstavba chodníka od ul. Suchoňová po bytový dom.
Výstavba chodníka popri I/18 k novej strednej športovej škole a záhradkám.
Rekonštrukcia chodníka Poprad Západ Komenského ul. od Limby po bytový dom CARMEN cca 500m.
Výstavba chodníka od MŠ Matejovce po záhradkársku osadu.
Výstavba chodníka popri hoteli Olympia s pokračovaním na cyklochodník.
Výstavba chodníka na Drevárskej ulici (za autobusovou stanicou) a pozdĺž Finančnej správy.
Rekonštrukcia chodníka Starý juh od Lidla ku kruhovému objazdu pri Kauflande.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

- Opatrenie 2.2.2 Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.
Aktivita Modernizácia hlavného tranzitného ťahu železničnej trate kategórie I.a Žilina Poprad – Košice, na rýchlosť 120-160 km/hod.
Modernizácia, rekonštrukcia a elektrifikácia železničnej trate Poprad – Plaveč so smerovými úpravami na rýchlosť 80 km/h.
Zdvajkoľajenie trate TEŽ Poprad – Starý Smokovec vrátane zastávok.
Modernizácia a rekonštrukcia železničnej stanice Poprad- Tatry.
Železničná zastávka Poprad – Juh.
Terminál kombinovanej dopravy Poprad – Matejovce.
Rekonštrukcia a výstavba železničnej vlečky.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

- Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.
Aktivita Výstava plôch IBV v lokalite Veľká.
Výstava plôch IBV v lokalite Juh.
Výstava plôch IBV v lokalite Spišská Sobotka.
Výstava plôch IBV v lokalite Kvetnica.
Výstava plôch HBV v lokalite Juh IV.
Výstava plôch HBV v lokalite Poprad západ.
- Opatrenie 3.2 Verejné osvetlenie.
Aktivita Intenzifikácia verejného osvetlenia.
Výstavba verejného osvetlenia na Staničnej ulici v Poprade - Matejovce.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia na ul. Slavkovej.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia Továrnska štvrť.
Nesvietenie priechodov pre chodcov.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia.
- Opatrenie 3.8 Zásobovanie pitnou vodou.
Aktivita Hlavný privádzač pre Spišsko – popradskú vodársku sústavu v trase vodárenská nádrž Garajky – Šuňava – Svit – Poprad a prepojenie do Smokovcov.
Dostavba vodovodnej siete v lokalite Matejovce.
Rekonštrukcia vodovodnej siete v lokalite starého mesta.
Rekonštrukcia vodovodnej siete v lokalite Veľká.
Rekonštrukcia vodovodnej siete v lokalite Spišská Sobotka.
Rekonštrukcia vodovodnej siete v lokalite Kvetnica.
Výstavba stojanov na pitnú vodu v centrálnej zóne mesta.
Rekonštrukcia vodovodnej siete v lokalite Starý Juh.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

- Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
- Opatrenie 4.3 Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.
Aktivita Revitalizácia čiernych skládok pri Kvetnici.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok pri Velickom potoku.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok pri Kine Máj.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok v mestských lesoch.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok pri železničnej trati.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok na Tajovského ul..
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok na Staničnej ul. v Matejovciach.
Revitalizácia a sanácia čiernych skládok pri komunikácii od vodojemu k PD.
- Opatrenie 4.4 Prevádzka zariadení na efektívny separovný zber - zberné dvory a kompostoviská.
Aktivita Modernizácia zberného dvora.
Modernizácia mestského kompostoviska.
Obstaranie mechanizácie pre mestské kompostovisko.
Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
- Opatrenie 4.6 Odvádzanie odpadových vôd.
Aktivita Rekonštrukcia a dostavba kanalizačnej siete v starom meste.
Rekonštrukcia a dostavba kanalizačnej siete v lokalite Juh V.
Rekonštrukcia kanalizačnej siete v časti Veľká.
Rekonštrukcia kanalizačnej siete v časti Spišská Sobota.
Dostavba kanalizačnej siete v časti Matejovce.
Rekonštrukcia kanalizačnej siete v časti Kvetnica.
Rekonštrukcia verejných WC v centre mesta Poprad.
Výstavba verejných WC v Spišskej Sobote.
Rekonštrukcia kanalizačnej siete na námestí Sv. Egídia (Fórum, Mnoheľova ul.).
Rekonštrukcia kanalizačnej siete v lokalite Starý Juh.
Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Na Čižme - Stráže.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
- Opatrenie 5.4.2 Oddychové zóny a verejná zeleň.
Aktivita Úprava vnútrobloku D. Tatarku.
Výstavba parku v lokalite Juh (nad školou ul. Mládeže).
Výstavba oddychovej zóny a parku v lokalite Juh III (tzv. Bažiny).
Revitalizácia lesoparku.
Výstavba lesoparku v lokalite Dlhé Hony.
Revitalizácia parku pri autobusovej stanici.
Revitalizácia parkov v centre mesta.
Revitalizácia vnútrobloku Murgašova.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

- Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
- Opatrenie 6.2.4 Zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Aktivita Revitalizácia liečebného centra v Kvetnici.
Modernizácia diagnostických prístrojov v nemocnici.
Podpora zriaďovania neurologických ambulancií.
Podpora zriaďovania kardiologických ambulancií.
Podpora zriaďovania psychiatrických ambulancií.
Podpora zriaďovania lekárne - Spišská Sobota.
Podpora zriaďovania kardiologických ambulancií.
Podpora zriaďovania dermatologických ambulancií.
Podpora zriaďovania hematologických ambulancií.
Podpora zriaďovania ambulancií praktických lekárov (Starý Juh, Spišská Sobota).
Heliport pre leteckú záchrannú službu (LZS) pri NsP Poprad.

5.6 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.2. Šport

- Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
- Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita Výstavba Tenisového centra
Výstavba otvoreného kúpaliska (50 m) vrátane zázemia.
Výstavba Skate Parku.
Revitalizácia detských ihrísk na Tomášikovej ulici - detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, fitness

Revitalizácie detského ihriska - Na letisko.
Výstavba detského ihriska na Šrobárovej ul..
Realizácia detského ihriska Stráže.
Výstavba detského ihriska v lokalite Juh 3.
Prestavba areálu futbalového štadióna v Poprade Veľkej.
Výstavba work - out ihriska v lokalite Juh.
Výstavba work - out ihriska v lokalite Veľká.
Výstavba work - out v lokalite Spišská Sobota.
Revitalizácia zimného štadióna v Poprade.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Juh.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Nový Juh.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Kvetnica.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Veľká.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Matejovce.
Dostavba športovej infraštruktúry v blízkosti Aquacity.
Rekonštrukcia telocvične v centre mesta (Fučíkova).

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Aktivity
Zlepšenie dostupnosti signálu v lokalite Kvetnica.
Výstavba optickej siete v lokalite Spišská Sobota.
Zlepšenie dostupnosti signálu v lokalite Veľká.
Výstavba optickej siete v lokalite Veľká.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Mesta Poprad
Programovacie obdobie 2023 - 2030 s výhľadom do roku 2040
2022**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224